

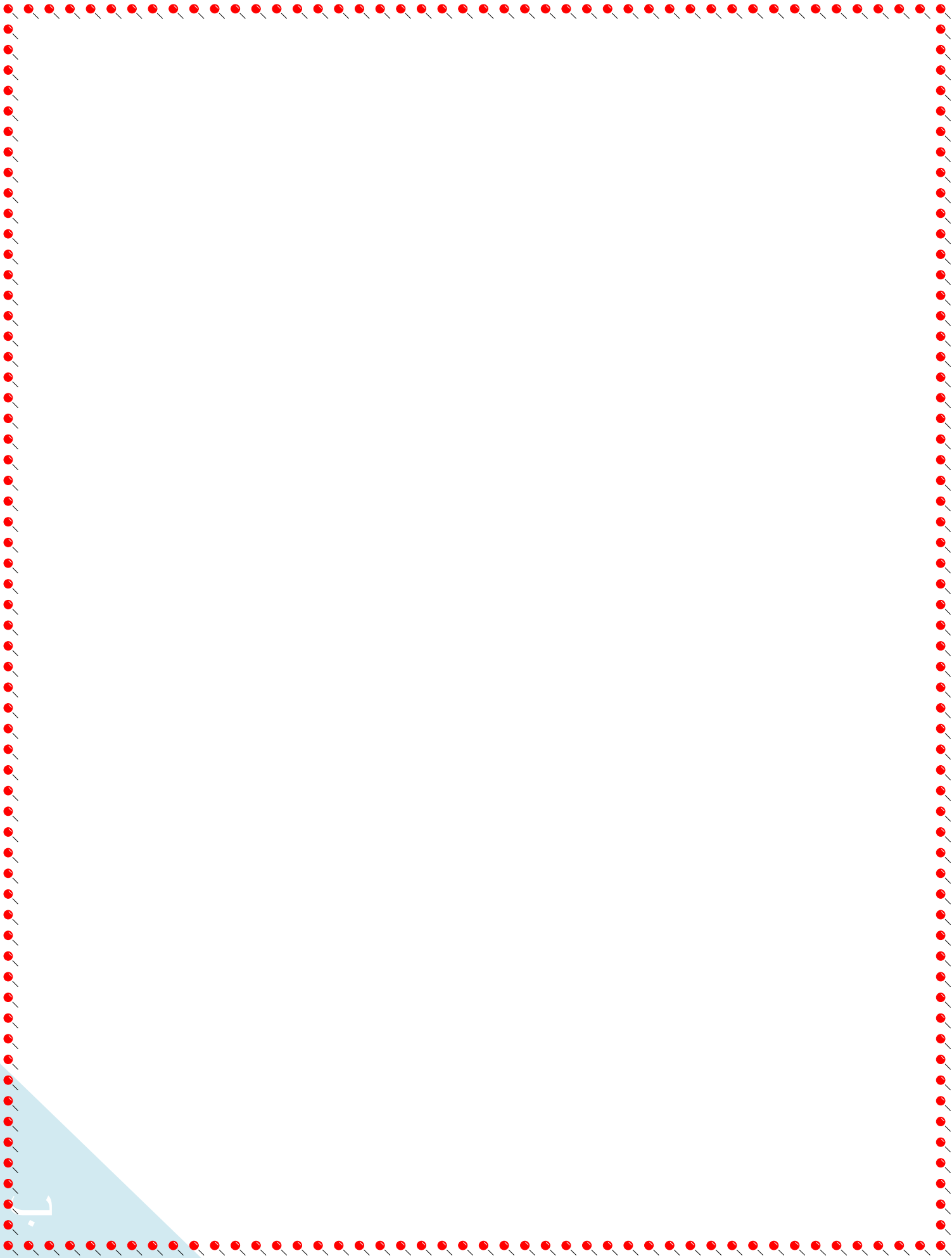
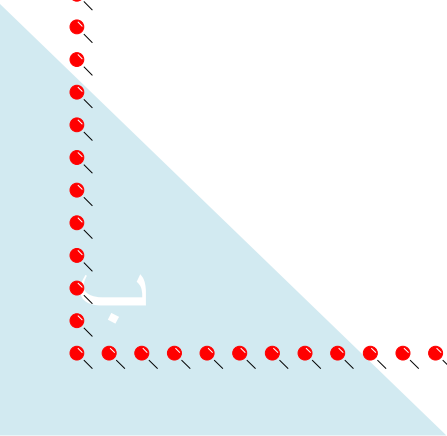

فلسطين بيشنيزه
Ketabton.com

داقصی طوفان د شپږو برخو مکمل معلومات

ژباړه او ترتیب : محمد بشیر مدنی

کال: ۱۴۴۶ هـ ق

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1	سریزه.....
6	لومړۍ فصل : -د لومړۍ برخې معلومات په لاندې ډول وړاندې کېږي :
6	-د اقصی د توپان په اوله ورځ لاندې پینې منځ ته راغلې.....
7	- دقسام نظامي گروپونه :
8	دوهم فصل : ددوهمې برخې معلومات په لاندې ډول وړاندې کېږي :
8	اول : په غزه کې مهم وسله وال گوندونه :
8	د اسلامي جهاد غورځنگ :
8	احمد ابو الریش لواء:
8	د عبدالقادر الحسیني لواء:
8	د اسلام پوځ :
8	د ملت پوځ :
9	توحید او جهاد :
9	القسام :
11	د عزالدین القسام لواء :
12	د القدس لواء :
13	د الاقصی د شهیدانو لواء :
14	د ناصر صلاح الدین لواء :
14	د فلسطین د ملي مقاومت لواء:
14	د شهید ابو علي مصطفی لواء :
15	د شهید جبریل لواء:
15	د انصار لواء :
15	د مجاهدینو لواء:

- سرچینې 15
- دوهم :- د اقصی توپان د کیدو لاملونه : 17
- د الاقصی سیلاب د عملیاتو لومړی هدف د الاقصی د ویجاړولو د هڅو مخه نیول دي 17
- د الاقصی سیلاب عملیاتو اهداف : 18
- د لویدیځې غاړې الحاق د اسر ایلولخوا د قانوني کیدو په اړه یوه غلطه لاسته راوړنه ده 19
- د ماشومانو سوځول په ښکاره ډول د میشته کونکو لپاره د خوښې تفریح شو 20
- د لویدیځې غاړې څخه د فلسطینیانو د بې ځایه کیدو او د میشت ځایونو د پراخولو پلان 21
- ایا جگړه به لویدیځې غاړې ته وغځوي؟ 25
- د اسرائیلي او فلسطیني بندیانو برخلیک به څه وي؟ 25
- جگړه به څنګه ختمه شي؟ 26
- آیا دغه شخړه به په یوه پراخه سیمه ایزه جگړه بدله شي؟ 27
- د اسر ایلولو لپاره د وخت کړکۍ تیرېږي : 28
- څوک اوږد سیاسي ژوند لري، حماس یا نتانیا هو؟ 28
- د لبنان سناریو د غزې لپاره ډیر احتمال لري : 29
- اساسي لامل : 30
- دریم فصل : د دریمې برخې معلومات په لاندې ډول وړاندې کېږي : 30
- اول : بیت المقدس د تاریخ په اوږدو کې : 30
- د یهودو دوره (977 - 586 ق م) : 31
- د بابلیانو دوره (586 - 537 ق م) 31
- د پارس دوره (537 - 333 ق م) : 32
- د یونان دوره (333 - 63 ق م) 32
- بیت المقدس د روم د واکمنۍ لاندې (63 ق م - ۶۳۶ ع :- 32

- 32 د پارسیانو بیرته راتگ:
- 33 لومړی اسلامي دوره (۶۳۶ تر ۱۰۷۲ میلادي):
- 33 بیت المقدس د صلیبی جگړو پرمهال:
- 33 دوهمه اسلامي دوره:
- 34 صلیبیان بیا:
- 34 مملوکیان:
- 34 د عثمانیانو دوره:
- 34 برتانوي اشغال (1917 - AD1948):
- 35 د بیت المقدس نړیوال کولو پروژه:
- 35 د برتانیې د واک ختمول:
- 35 سرچینې:
- 35 دوهم: یهودانو څنگه فلسطین اشغال کړ:
- 36 یهودانو څنگه فلسطین اشغال کړ؟
- 36 الف: یهودانو څنگه فلسطین اشغال کړ؟
- 37 ب: یهودانو څنگه فلسطین اشغال کړ- بیت المقدس په عثماني دور کې:
- 37 ج: په تیرو وختونو کې یهودانو د فلسطین حيفا څنگه اشغال کړه؟
- 37 د- یهودانو څنگه فلسطین اشغال کړ- (د بالفور اعلامیه):
- 38 ه- یهودانو څنگه فلسطین اشغال کړ- (عمری وصیت):
- 39 و- د فلسطین په اشغال کې چا مرسته وکړه؟
- 39 ح- د فلسطین تر اشغال مخکې یهودیان چیرته وو؟
- 40 دریم: د غزې په ترانگه کې د اسراییلو تر ټولو مهم جنګونه:
- 41 2008 - 2009 د الفرقان د عملیاتو مشري/جګړه:

- 2014 محافظتي ځنډه / خوړل شوي طوفان : 42
- په 2019 د سهار د جگړې غږ: 43
- 2021 د ديوالونو ساتونکي / د بيت المقدس توره : 44
- 2022 الفجر الصادق/د چوکيو واحد : 44
- 2023 د الاقصي سيلاب / د اوسپنې تورې : 45
- څلورم : د حماس ځينې مهم مشران چې د اسراييلو لخوا په نښه شوي : 46
- 1-شيخ احمد ياسين: 47
- 2-اسماعيل هنيه : 47
- 3-عبدالعزیز الرنتیسی رحمه الله : 48
- 4-صالح العاروري رحمه الله : 48
- صالحه شهیده 2002: 49
- محمود المبحوح : 49
- ابراهيم المقدمة: 50
- عماد عقل په ۱۹۹۳ کي : 50
- يحيى عياش په ۱۹۹۶ کي :: 50
- جمال سليم او جمال منصور په ۲۰۰۱ کي: 50
- محمود ابوهنود ۲۰۰۱: 51
- محمّد الطاهر ۲۰۰۲: 51
- اسماعيل ابوشناب ۲۰۰۳: 51
- عدنان الغول ۲۰۰۴: 51
- سعيد صيام ۲۰۰۹: 52
- نثارريان ۲۰۰۹: 52

- احمد الجابري ٢٠١٢: 52
- راد العطار ٢٠١٤: 52
- پنځم: د اقصی توپان د کیدو لاملونه : 53
- لومړی سبب : د اقصی جومات د نړیدو مخ نیوی : 53
- دوهم سبب : ډیر سخت دریځ یهودي مستوطنین غواړي چې اقصی جومات ونړوي 54
- دریم سبب : د ضفې لویې سیمې داسر ائیلو لخوا په مکمل ډول نیول او دخپلې خاورې سره یې ضم کول : 54
- خلورم سبب : یهودي مستوطنین مسلح کیږي او د ضفې د سیمې په بزگرو انوتیري کوي : 55
- پنځم سبب : دلویديځې غاړې څخه د فلسطینیانودشرلو پروگرام 56
- اساسي لامل : 56
- شپږم : د یرغل د 200 ورځو پایلې : 57
- د یرغل پایلې په لاندې ډول دي: 57
- خلورم فصل : د خلورمې برخې معلومات په لاندې ډول سره وړاندې کیږي : 60
- اول: فلسطین پیژندل : 60
- فضا : 61
- نفوس : 61
- دین : 62
- ژبه : 63
- دوهم : د غزې په وړاندې د نسل وژنې جگړه خپل دویم کال ته ننوځي په داسې حال کې چې نړیوال یې د مخنیوي توان نلري. 65
- د بیتسما ډله ایز وژنه : 66
- د جبالیه په کمپ کې د صنعاء قتل عام : 66

- 66 د الفخورا ښوونځي ډله ايز برید:
- 66 د الشفاء روغتون ډله ايز برید:
- 67 په خان یونس کې د موسي قتل عام:
- 67 نابلسي قتل عام وړه:
- 67 د التاین ښوونځي ډله ییزه وژنه:
- 67 په رفح کې د بیرکونو ډله ییزه وژنه:
- 67 د نصیرات کمپ وژنه:
- 69 دریم: په غزه د اسرائیلی اشغالګرو په حملو کې د 200 ورځو شمیرې:
- 69 د- 200 ورځو په جګړه کې د سکتور زیانونه:
- 70 د تخریب پراخې سیمې:
- 71 د بې ځایه شویو دردونه:
- 72 د- اشغال له وتلو وروسته ډله ایز قبرونه او ظلمونه:
- 73 د پنجشنبې په ورځ له شمالي نصیرات څخه:
- 73 په- سکتور کې د اشغال زیانونه او ګډوډي:
- 74 څلورم: په ۲۶۰ ورځو کې په غزه کې د اسر اییلود نسل وژنې تریخ فصل:
- 77 پنځم: د حماس مشر اسماعیل هنیه په تهران کې ووژل شو.
- 79 -هنیه څوک دی؟
- 80 د- حماس صدارت:
- 81 اول: د فلسطین مهم ښارونه: د فلسطین د ښارونو نومونه او د هغوی په اړه معلومات.
- 82 ۱- دبیت المقدس ښار:
- 82 ۲-- بیت لحم ښار:
- 82 ۳- بیرشبه:

- ۴- نابلس : 83
- ۵- غزه : 83
- ۶- تبریاس : 83
- ۷- ییزان (د بیسان ښار): 84
- ۸- جفا 84
- ۹- اکا عکا ښار) : 85
- ۱۰- هبرون (حبرون) : 85
- ۱۱- صفد : 85
- ۱۲- لود (اللد ښار) : 85
- ۱۳- نصاری (ناصره ښار): 86
- ۱۴- رملا: 86
- ۱۵- جیریکو: 86
- دوهم: هغه ورځ چې صلیبیانو بیت المقدس محاصره کړ: 87
- کله چې صلیبیانو بیت المقدس اشغال کړ څه یې وکړل؟ 88
- دریم: د بالفور اعلامیه ... (برخلیک ټاکونکی ژمنه) : 89
- د بالفور اعلامي څخه د اسراییلو اعلامي ته ... په فلسطین کې د برتانيا واک : 90
- د عثماني واکمنی لاندې : 90
- د جافا – یروشلم اورگاډي کرښه... د مینډیټ لپاره لومړی پښه : 91
- د عثماني واکمنی پای : 93
- د بالفور اعلامیه : 95
- د سان ریمو کنفرانس : 96
- ګډوډي : 97

- 97 د حکم وسیله:
- 98 انقلابونه ... د مقدساتو په دفاع کې :
- 99 په 1935 کې، فلسطینانو یوه لویه کښتۍ کشف کړه...
- 100 د ماموریت پای او د اسراییلو د تاسیس اعلان :
- 101 برتانی په فلسطین کې څه وکړل؟
- 101 څلورم: د عربو او اسراییلو د ۱۹۶۷ میلادی کال جگړه:
- 102 د- جگړې لاملونه:
- 103 پوځي توازن :-
- 103 د اسراییلو او عربی هیوادونو د نظامی تجهیزاتو اندازه :
- 104 د جگړې پیل :
- 104 محاذونه او د جگړې لیکي:
- 104 د مصر جبهه :-
- 106 د اردن جبهه :
- 107 د سوريې جبهه :
- 109 په فلسطین کې د ماتې پایلې :-
- 111 پنځم: د یحیی سنوار رحمت الله علیه پیژندنه:
- 113 له خان یونس څخه تر مشرتابه پورې :-
- 113 -پوځي مبارزه او د القسم لوا جوړول:
- 115 د- هغه خلاصون او د شالیط معامله :
- 115 -له ازادۍ وروسته سیاسي رهبري:
- 115 د- سنوار په اړه د اسراییل لید :
- 116 -شهادت او جنګي سمبولیزم:

- 117-د يحيى السنوار ميراث :
- 121 صفوة القول : (خلاصه)
- 123 شپرېم : د غزې په اړه بشپړ معلومات :
- 124- جغرافيه او اقليم :
- 127-د ټول فلسطين حكومت 1948-1959
- 128 د اسر ايلو اشغال 1956-1957 او د رفع قتل عام :
- 128- د غزې په ترانگې د مصر اداره 1959-1967 :
- 128- په 1967 كې د اسر ايلو اشغال :
- 129 په ۱۹۷۹ كال كې د مصر او اسر ايلو ترمنځ د سولې تړون: (د كمپ ډيويد تړون) :
- 129 لومړى فلسطيني انتفاضه ۱۹۸۷ :
- 130 د فلسطين اداره :
- 130 دوهمه فلسطيني انتفاضه 2000 :
- 130 د غزې له ترانگې څخه د اسر ايلو په 2005 كې وتل (د اسر ايلو د يواړخيزه جلا كيدو پلان)
- 131 د اسر ايلو او غزې تر اړې ترمنځ د بېلتون ديوال المنطارت ته څېرمه.
- 132 اووم : په غزه كې له ۳۸۰ ورځو وروسته د نسل وژنې تريخ فصل.
- 137 اول : فلسطين پېژندنه :
- 140- نومونه او حدود :
- 141- فلسطين معلومات :
- 144 د غزې سياسي وضعيت :
- 145- عربى پسري :
- 145- پخلاينه :
- 146- د غزې محاصره :

- دغزی د صادراتو او وارداتو مسئله: 146
- د رفع کرښه : 147
- تونلونه : 148
- د بریښنا بحران : 148
- په غزه کې د حماس حکومت : 148
- په غزه کې طبیعي گاز: 150
- د فلسطین ډیموګرافیک تاریخ : 150
- د غزې ترانګې اسلامي کول : 151
- روغتیا: 151
- په دیوال باندې لیکنې او نقاشي چې غزه او اسرائیل جلاکوي: 152
- اورګاډي : 153
- باروړل: 153
- تلویزیون او راډیو: 153
- سرچینې : 153
- دریم : دغزی غلاف (پوښ) : 161
- نیټه یی : 161
- د غزې ترانګه : 162
- د غزې پوښ : 163
- د اردن د هاشمي سلطنت سره اړیکه : 166
- د "خلاصو پلونو" پالیسي : 166
- د اسرائیلو په اقتصاد کې ادغام : 167
- د اسرائیلو د استوګنې او الحاق پالیسي : 168

- 169 -اوبه :
- 170 - په فلسطين کې د زيتون توليد :
- 171 -چاپيريال :
- 172 :- د اوسلو تړون کې د لويديځ بانک سيمې :
- 173 بيت المقدس او مېشت ځايونو څخه:
- 174 د لويديځ بانک ولايتونه او د نفوسو شمير يې :
- 175 -کار او د عايد سرچينې :
- 175 2000انتفاضه - د اسر اييلو يرغل - ديوال
- 176 پنځم: يهودي مېشت ځايونه :
- 176 د 1967 څخه وروسته :
- 177 -د ۱۹۶۷ کال له جگړې وروسته :
- 178 -د ليکود گوند :
- 178 د مصر او اسر اييلو د سولې خبرې:
- 179 د څاڅکوپلان :
- 179 لومړی انتفاضه :
- 179 د پاچا حسين پريکړه :
- 180 د کارگر گوند :
- 180 اوسلو :
- 181 د کلنټن معيارونه :
- 181 دوهمه انتفاضه:
- 182 ديوال :
- 183 د سړک نقشه :

- د جلا کولو پلان : 183
- بارک اوباما : 184
- په ښارگوټو کې ودانولو ته دوام ورکړی : 185
- د فلسطین سیاسي پخلاينې ته د اسراییل ځواب: 187
- د فشار لاندې : 187
- وده : 188
- پوستې د استوګنې د پراختیا لپاره د پوښ په توګه : 188
- د ګرمو ځایونو مشروع کول : 190
- د غزې په تړانګه کې اسراییلی میشت ځایونه : 193
- د غزې د لفافي ساحه څومره ده ؟- 193
- د غزې د لفافي اهمیت څه دی ؟ 194
- د اسراییلو نفوس څومره دی ؟ 195
- شپږم: په لویدیځه غاړه کې د اسراییلو دبیلټون دیوال : 196
- اووم : اسراییلی پوستي : 205
- اتم : په غزه کې د اسراییلو د ډله ییزو وژنو په اړه ویجاړونکې احصایې د دسمبر ۲۹، ۲۰۲۴ 211
- اووم فصل : داقصی توپان د ۴۷۰ ورځو د مهمو پیښو او ویجاړیو مختصر راپورتاژ: 215
- لومړۍ برخه - له توپان څخه تر تړون پورې... تر ټولو مهم ټکي : 215
- دوهمه برخه : رسمي احصایې د غزې تړانګې په وړاندې د ۴۷۰ ورځو د جګړې پایلې څرګندوي : 222
- درېمه برخه : د فلسطین د معلوماتو د مرکز په اند : 225
- خاتمه 252
- د مصادرو او مراجعو فهرست 253

بسم الله الرحمن الرحيم

سريزه

د خپلو مسلمانو ورونوسره په فلسطين کې دريدل واجب اولازم دي او دهغوی سره دخپل توان په اندازه په ځان ، مال ، وسلې ، نظر اوداسې نور څه سر مرسته او کومک کول .

الله جل جلاله فرمايې : وَإِنَّ هَذِهِ أُمَّتُكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَأَنَا رَبُّكُمْ فَاتَّقُونِ ﴿٥٢﴾¹

ژباړه :. اوبېشکه داستاسودين دى ، په داسې حال کې چې يودين دپاوزه ستاسورب يم ، نوتاسوله مانه وېرېږئ .

- عن عبدالله بن عمر رضى الله عنهما قال قال الرسول صلى الله عليه وسلم: المسلم أخو المسلم لا يظلمه ولا يُسْلَمُهُ.... 2

ژباړه : په صحيحينو کې د ابن عمر رضى الله عنهما څخه روايت دى چې رسول الله صلى الله عليه وسلم فرمايلي دي : مسلمان د مسلمان ورور دى نه ظلم پرې کوي او نه يې دښمن ته سپاري .

-عن أبي هريرة عن النبي صلى الله عليه وسلم عن النبي صلى الله عليه وسلم قال:...المسلم أخو المسلم ، لا يظلمه ولا يخذله ، ولا يحقره...3

ژباړه : په صحيحينو کې د أبوهريرة رضى الله عنه څخه روايت دى چې رسول الله صلى الله عليه وسلم فرمايلي دي : مسلمان د مسلمان ورور دى نه ظلم پرې کوي او نه يې ذليل او توهين کوي

-عن النعمان بن بشير رضى الله عنه عن النبي صلى الله عليه وسلم قال : تَرَى الْمُؤْمِنِينَ فِي تَرَاخُمِهِمْ وَتَوَادِّهِمْ وَتَعَاطُفِهِمْ، كَمَثَلِ الْجَسَدِ، إِذَا اشْتَكَى عُضْوًا تَدَاعَى لَهُ سَائِرُ جَسَدِهِ بِالسَّهْرِ وَالْحَمَى.4.

- سورت المؤمنون آيت 52.¹

- صحيح ابن حبان رقم 533، صحيح البخارى رقم 2442 ، صحيح مسلم رقم 2580 باختلاف يسير .²

- صحيح الجامع رقم 7242 ، واخرجه البخارى برقم 6064 ، وصحيح مسلم برقم 2564 باختلاف يسير .³

- صحيح البخاري رقم 6011.⁴

ژباړه : د نعمان بن بشير رضی الله عنه څخه روايت دی چې رسول الله صلى الله عليه وسلم فرمايلي دي : ته مؤمنان په تراحم شفقت ، مينه او خالص محبت يودبل سره په تعاطف کې لکه بې خوبه شوي او تبه پرې راغلې وي نو لکه انسانان يوبل راغواړي ترڅو پدې بې خوبه ناآرامه سره په تکليف کې شريک شي ، معنی دا چې مسلمانان يودبل په درد او مصيبت باندې ښه پوهيږي ترڅو يوبل ته مرسته او کومک وړاندې کړي .

عن أبي موسى الأشعري رضي الله عنه عن النبي صلى الله عليه وسلم قال : إِنَّ الْمُؤْمِنَ لِلْمُؤْمِنِ كَالْبُنْيَانِ يَشُدُّ بَعْضُهُ بَعْضًا. وَشَبَّكَ أَصَابِعُهُ⁵.

ژباړه : په صحيحينو کې د ابو موسى رضی الله عنه څخه روايت دی چې رسول الله صلى الله عليه وسلم فرمايلي دي : يو مؤمن د بل مؤمن لپاره د يوې بنا حيثيت لري چې ځينې (خښتې) ځينې نورې محكموي او رسول الله صلى الله عليه وسلم خپلې گوتې سره محكمې کړي .

ټول کفري هيوادونه پدې سره متفق شول – الله جل جلاله د دوی هلاک کړي – چې په فلسطين کې په مظلومو مسلمانانو باندې خپل تيری پيل کړی نو په هر مسلمان واجب دې چې ددوی سره ودريري مرسته ورسره وکړي دوی ته د نصرت دعاء وغواړي نو دا يې ډيروړوکی حق پر موږ دی ، الله جل جلاله د مسلمان په نصرت او مرسته او نه پرېښودلو سره يې موږ ته امر کړی دی او نه دهغو هيوادونو سياست او کړنلاره دا اعتبار ورده چې د اسلامي شريعت مخالف عمل کوي او په وضعي قانون باندې روان وي بلکې موږ الله جل جلاله ته دهغه چاڅخه بيزاري اعلانوو چې سياست او کړنلاره يې د الله جل جلاله د امر مخالفه وي د الله جل جلاله د دښمنانو سره دوستي او ددوستانو سره يې دښمني کوي .

پداسې حالت کې جهاد فرض عين دی په هغه اندازه چې توان يې وي او دهیچا اجازه په کې ضرورنده – دغه کافر، فاجر او خبيث دښمن د اسلامي نړۍ په نړولوپيل کړی اوددې مظلومو مسلمانانو

- صحيح البخاری رقم 5.481

الله جل جلاله پرته هېڅ مرستندوی نشته ، داجهاد داوچتې مرتبې جهاددی او دحکم په لحاظ او چت ترین دی ، شیخ الاسلام ابن تیمیه رحمت الله علیه ویلي دي : 6 ددفعې جهاد غله دفع کول ، دخپل حرم او دین څخه دفع کول ډیر سخت دي ، نو په اجماع سره واجب دي ، نو دفع کوونکي دښمن چې دین او دنیا دواړه خرابوي دایمان څخه وروسته ډیر زیات دوجوب او لزوم وړدی ، ددې ددفعې کولو لپاره کوم شرط نشته بلکې دخپل توان په اندازه به یې دفع کوي په همدې سره زموږ امامانو او نورو علمای کرامو ویلي دي .

همدارنگه شیخ الاسلام رحمت الله علیه ویلي دي : کله چې دښمن په اسلامي نړۍ حمله وکړي نو څوک چې ورته نږدې وي جهاد پرې واجب او لازم دی ، نو ټوله اسلامي نړۍ د یو هیواد په شان ده نودغه جهاد ته د ټولو خلکو ورتلل دپلار او قرضدار داجازې پرته واجب دي پدې هکله دامام احمد رحمت الله علیه نصوص صریح او واضح دي .

ای د الله جل جلاله بندگانو ! د الله جل جلاله څخه د فلسطین د مظلومومسلمانانوپه برخه کې وویږیږی ، د الله جل جلاله څخه وډارشی ځکه دغه مسلمانان په ډیر زیات په تکلیف او مشکلاتو کې دي .

پدې باندې پوه شئ که دکفارو تجاوزاو ظلم څومره زیات شي او څومره خباثت یې خپورشي ، قدرت او سلطه یې زیاته او خپره شي خو آخري ډیر نږدې دی او بریالیتوب د متقیانو لپاره دی ، الله جل جلاله داوعدۀ کړې ده او هیڅوک دالله جل جلاله څخه په خپله وعده کې رښتیني ندي ، الله جل جلاله د خپل مرسته کوونکي دی ، خپلو دوستانو ته عزت ورکوونکي او دښمنانو ته یې ذلت ورکوونکي دی ، مگر دهرشي لپاره خپله نیټه او وخت دی او هرڅه د الله جل جلاله په نزد په اندازه دي .

-عن أبي هريرة رضي الله عنه عن النبي صلى الله عليه وسلم قال : لا تقوم الساعة حتى يقاتل المسلمون اليهود ، فيقتلهم المسلمون ، حتى يختبئ اليهودي من وراء الحجر و الشجر ، فيقول الحجر أو الشجر : يا مسلم يا عبد الله هذا يهودي خلفي ، فتعال فاقْتُلْهُ . إلا الغرقد ، فإنه من شجر اليهود. 7

ژباړه : همدارنگه ابوهريرة رضي الله عنه په صحيح الجامع كتاب كې روايت كړې چې رسول الله صلى الله عليه وسلم فرمايلي دي : ترهغې به قيامت رانشي ترڅو مسلمانان يهودان ونه وژني نو مسلمانان به يهودان وژني تردې چې يهودي به دتيرې او اوونې ترشا پتيري ، تيره او ونه به وايي : اى مسلمانان ، اى دالله بنده دغه يهودي مې ترشا دى راشه ويې وژنه مگر دغرقد ونه به واسې نه وايي ، ځكه داديهودو ونه ده . مطلب داچې برياليتوب او كاميابي دمسلمانانوده او فلسطينيان به حتما بريالي كيږي او غزه به دكلابندى څخه خلاصيري ولى دمسلمانانو مسوليت دادى چې ددې بى گناه مسلمانانو ترڅنگ ودريږي مرسته ورسره وكړي على على الاقل دعا ورته وكړي ، دشپې لمونځ وكړي او دلايزال ، قادر او جبار ذات څخه د دې اسراييلي وحشى ځواك د تيت پرک كولو دعا وكړي د الله په خزانو كې هرڅه ډير دي ولى موږ مسلمانان احساس نلرو !!!!!

الله جل جلاله د موږ دخپل دين مرسته كوونكي وگرځوي او الله جل جلاله د موږ د ټولو طاغوتيانو څخه بيزاره كړي او الله جل جلاله د موږ دده د لارې هغه شهيدان وگرځوي چې مخامخ مقابلې كوي اوهر ډول ستونزه ثواب شميري او صبرپرې كوي او الله جل جلاله د موږ د پيغمبرانو ، صديقينو ، شهيدانو او صالحينو په ډله كې حساب كړي او داډيره ښه ملگرتيا ده .

- ديدانې ورده چې زما منځوى زوى طلحه مدني چې يو ډير تكړه او بااحساسه تنكى ځوان دى زما سره يې ددې كتاب په ترتيب كې د زړه له كومي مرسته كړې ده ، الله جل جلاله د ورته دننيا او آخرت بشپگني ورنصيب كړي ، ځكه دغه كارچې موږ پيل كړى دى ان شاء الله تعالى دا پخپل ذات كې جهاد دى ، ښايي ډير خلك پدې كې راسره مو افق نه وي .

- صحيح الجامع للالباني ص 7427 . والحديث صحيح . 7

عربي معقوله ده چې : رضی الناس غاية لاتدرک يعني : دهرچا رضا او خوښي ترلاسه کول ممکن نه دي نو طلحه مدني د ډير اوچت خدای ورکړي استعداد څښتن دی تر ډيرې کچې په ديني او عصري علومو پوهيږي ترڅنگ يې عربي او انگليسي دواړو ژبو ته لاس رسى لري او تر ډيرې اندازې استفاده ترې کولى شي په هر حال .

-داقصی توپان د شپږو نشر شوو برخو څخه مې د فلسطين اړوند معلومات سره يوځای کړل ترڅو په يو کتاب کې راټول ، او دهرې برخې معلومات مې عليحده ترتيب کړل ترڅو د استفادې وړ وگرځي .

په درنښت

محمد بشير مدنی .

لومړۍ فصل : - دلومړۍ برخې معلومات په لاندې ډول وړاندې کېږي :

- دشيخ عزالدين القسم نظامي څانگې چې د حماس داسلامي گوند نظامي اړخ دی د 2023 میلادی کال د اکتوبر په اوومه نیټه داسر ائیلو په ضد یوه لویه او پراخه حمله پیل کړه چې د اقصی توپان په نوم یاده شوه دا داسر ائیلو د دوامداره تیږو په مقابل کې کوم چې په مظلومو فلسطینیانو یې ترسره کولې رامنځته شوه ، داسې وړاندې کېږي چې :

- د اقصی د توپان په اوله ورځ لاندې پېښې منځ ته راغلې :

د 2023 میلادی کال د اکتوبر میاشتې په اوومه نیټه : د قسم مجاهدین په بیرغ داره الوتکوباندې د غزې د حدودو څخه تیر او اسر ائیلو خاورې ته ورننوتل بیا په موټرسایکلونو ، موټرونو او په پښو باندې یې خط مات کړ او اسر ائیلوته ورغلل .

- د قسم نظامي قوماندان محمد ضیف : د اقصی توپان د پیلیدو اعلان وکړ او ویې ویل : په لومړۍ ځل په دښمن باندې 5000 توغندي وتوغول شول ، او د اقصی توپان ډیرلوی ترهغه څه دی چې دښمن یې فکر کوي .

- د اسر ائیلو اشغالګر فوج وايي : حماس دوه ګوني عملیات پیل کړل چې د توغندیو ویشتل او د وسله والو کسانو اسر ائیلې خاورې ته ننوتل دی .

- قسم د هغو اسر ائیلې بندیانو عکسونه ښکاره کوي چې دمجاهدینو لخوا د غزې دغلاف اړوند یهودي ښارګوټو کې نیول شوي وه .

- داسر ائیلو راډیو اعلان وکړ چې حماس تراوسه 35 اسر ائیلیان نیولي دي .

- اسرائيلي مصادرو ويلي دي : تراوسه 40 اسر ائيليان وژل شوي او 750 نورد غزې په بې امنيوکې تپيان شوي دي .

- داسر ائيلو 13 شبکې ويلي دي : د بئري په يهودي ښارگوټي کې 50 ښځې بنديانې نيولې شوې دي او فوج دکفار غزې په ښارکې په جگړه بوخت دی .

- داسر ائيلو 12 خبري شبکه و ايي : د اکتوبر په 7 هجوم کې تقريبا سل اسر ائيليان وژل شوي دي

- په غزه کې دکورنيو چارو وزارت و ايي : اشغالگرو الوتکو په شمالي غزه کې دهاشم بلند منزل په بشپړه توگه ويجاړ کړ .

- د قسام د نظامي څانگې وياند و ايي : په لسگونو نظامي افسران او عسکرزموږ په ولکه کې دي اوزندانيان په خوندي ځايونو او د مجاهدينو په تونلونوکې دي .

- داسر ائيلو 13 شبکې ويلي دي : داسر ائيلو د مرو شميرې 250 تنوته ورسيدې .

- د قسام نظامي گروپونه : تل ابيب ته مو 150 لويه توغنديه حمله وکړه چې د غزې د ښار د اوسنيزېج د بمبار په مقابل کې وشو .

- داسر ائيلي فوج وياند : نن د ناحال لواء مشرد وسله والو په مقابل کې دکرم ابوسالم سره

نږدی ووژل شو.⁸

- الجزيره چينل⁸

دوهم فصل : ددوهمی برخې معلومات په لاندې ډول وړاندې کيږي :

اول : په غزه کې مهم وسله وال کوندونه :

دالقسام د لوا ترڅنګ په غزه کې ترټولو مهم وسله وال حرکتونه کوم چې د اشغالګرو اسرائيلي فوج په مقابل کې جنگيږي په لاندې ډول سره ښوول کيږي :

د اسلامي جهاد غورځنګ : د «الاقصى سيلاب» عملياتوله پيل څخه مخکې د خپل تاسيس ۳۶ مه کليزه ولمانځله.

احمد ابو الریش لوا:

د فتح غورځنګ يوه پوځي څانګه چې په ۲۰۰۰ کال کې د عمرو شپږ غږوله خوا تاسيس شوه.

د عبدالقادر الحسيني لوا:

دا د وسله والو عناصرو د يوې ډلې لخوا تاسيس شوی چې د الاقصى شهيدانولوا سره تړاولري، چې د فتح غورځنګ سره تړاولري.

د اسلام پوځ :

د هغه لومړنی پوځي عمليات په ۲۰۰۶ کال کې د اسراييلي عسکرګيلا د شاليت په تښتولو کې يې برخه اخيستې وه.

د ملت پوځ :

دا لومړی ځل د يوې بيانيې په ترڅ کې څرګند شو چې په 2006 کې يې د اسراييلوپه پوځي ځايونو د هاوان گولی وېشل اعلان کړل.

توحيد او جهاد :

دا د "انصاربيت المقدس" په نوم هم يادېږي، د هغې د تاسيس نيټه معلومه نه ده، او دا ټول د القاعدې نظرياتو پيروي کوي، مگر د دې سازمان سره د دوی تړاو هيڅکله په رسمي توګه نه و اعلان شوی، او ټولو يې برخه اخيستې وه. پراسر ايلود راکټونو او هاوان مرمی توغول. د غزې په تړانګه کې د ډيرو وسله والو خوځښتونو سره سره، ډيری يې په تير وکلونو کې د اسر ايلوپه وړاندې د يوشمير عملياتو له ترسره کولو وروسته له صحنې څخه ورک شوي.

القسام :

د ۱۹۳۵ کال د نوامبر په شلمه يوازهري شيخ د خپلويوولسو کسانو په منځ کې د سلګونو وسله والو پوځيانو په مقابل کې ودرېده، هغوی يې تشويق کړل او د فلسطين له خاورې يې د دفاع غږ وکړ. د يهودانو د زياتيدونکي کډوالۍ په وړاندې، چې د بالفور اعلاميه يې کوله - د يهودانو لپاره د ملي وطن جوړول - د ورځوپه تيريدو سره يو حقيقت. دا شيخ عزالدين القسام د سوريې عالم و، چې د مصر په الازهر شريف کې يې زده کړې کړې وې، مخکې له دې چې په خپل وطن کې د فرانسوي نيواک پر وړاندې مقاومت او مبارزې ته مخه کړي، بيا د فلسطين حيفه ته ولاړ. له هغه جومات (استقلال جومات) څخه د صهيونيستي نيواکګرو په وړاندې، چې خپل ميشت ځايونه يې پراخول، او د خپلو انګرېزانو په مقابل کې د وسله والې مبارزې نوښت راڅرګند شو.

القسام په چټکۍ سره د انګريزانو او صهيونيستانو په وړاندې د وسله والې مبارزې لپاره د فلسطيني ځوانانو او بزګرانو په استخدام پيل وکړ چې د ده په نظر صبر او وخت ته اړتيا وه څو د هغه غورځنګ د انګرېزانو او صهيونيستي رعيټونو سره مقابله وکړي. خو پرله پسې او زياتيدونکي يهودي مهاجرت هغه دا اختيار نه پرېښود. د ۱۹۳۵ کال د نوامبر په دولسمه يې دواړو لورو ته خپله جګړه اعلان کړه، بيا ۸ ورځې وروسته د يعبد په جګړه کې ژمنه شوې ورځ راغله او شيخ په سر کې د مرمی په لګېدو سره په شهادت ورسېد (۱).

له همدې شيبې څخه القسام د فلسطين د مقاومت په سمبول بدل شو او شهادت يې د سمندر او سيند تر منځ د وسله والې مبارزې تخم وکړل. لومړۍ پايله د فلسطين لوی انقلاب سره راغله چې د ۱۹۳۶-۱۹۳۹ کلونو ترمنځ پای ته ورسېده (۲) کله چې د انقلاب له پای ته رسيدو وروسته د فلسطينيانو د مقاومت څپې مړې شوې، نو د فلسطين جنگياليو د عربو آزادۍ سره يوځای شو پوځ له هغه تجربې وروسته چې دوی يې په

وسله وال عمل کې راتول کړي دي، حتی که دا یوه ساده تجربه وي، دا د صهیونیستي ډلو له تجربو سره پرتله کیدی نشي، چې ډیری جنگیالي یې په دویمه نړیواله جگړه کې برخه اخیستې وه (1939-1945).

له همدې امله د غزې په الامت پوهنتون کې د فلسطین د مسئلې د تاریخ په برخه کې استاد ډاکټر عدنان ابو عامر ولیدل چې د فلسطین مقاومت له لومړۍ شیبې څخه تر ټولو قوي نیواکگر پوځي ځواک سره سخته مبارزه کړې وه. دا د یو اړین "ځانمرګی ماموریت" په څیرو، په ځانګړې توګه په 1967 کې د عربو ځواکونو د رول په اړه شرط په بشپړه توګه له مینځه تللی و، او بیا د مقاومت د اختیار د غوره کولو اړتیا ته د فلسطین قناعت زیات شو. فلسطینیان دې د خپل حق دفاع وکړي (۳). له همدې امله مقاومت په ځینو مدني عملونو کې د اشغال د قانوني، اقتصادي او سیاسي اقداماتو په ردولو، د چارواکو د بایکات کولو او غوښتنو ته د ځواب په نه ورکولو سره څرګند شو، تردې چې دا ټول په وسله وال اقدام بدل شول، چې ساده پیل او پیل شو. د یو مشهور انکیوبيټر په زړه کې لږ څه وده کول چې ملاتړ یې کوي (4).

د فلسطین په چارو کې یې ماهر څیړونکی او خبریال فراج شلهوب د فلسطین د مقاومت د پرمختګ پړاوونه په دریو مهمو پړاوونو ویشلي دي. لومړی د پیل پړاو دی چې د 1933-1965 کلونو ترمنځ غزیدلی، او پدې کې درې مرحلې شاملې دي: د فلسطین لوی انقلاب، د 1948 په جگړه کې ګډون چې د مقاومت کار په نسبي توګه د عربو د نجات اردو له ننوتلو سره کم شو، او بیا انفرادي چریکي عملیات. د نکبا په تعقیب، چې د اشغال لاندې سیمو کې د نفوذ بڼه درلوده، دا د وسلو او وسایلو له پلوه خورا ابتدایي وه (5).

بیا دوهم پړاو له ۱۹۶۵ کال څخه تر ۱۹۸۷ کال د انتفاضې تر لومړۍ دورې پورې، هغه پړاو چې د فتحې غورځنګ او د هغه د مقاومت د ډلو د رامنځته کیدو، د فلسطین د ازادۍ د سازمان د کنټرول او د اشغال په وړاندې د ځانګړو عملیاتو د پیل شاهدان وو. پر ځمکه مګر په فلسطین کې د غورځنګ بقا - په ځانګړې توګه په لویديځه غاړه کې - د اشغال لخوا د دوامداره تعقیب او پرله پسې نیول کیدو له امله ناممکن شو، نو غورځنګ د پوځي ځواک د مقاومت ستراتیژۍ ته لاره هواره کړه، ځان یې په بهرنیو مرکزونو کې ځای په ځای کولو سره چې له هغه ځایه یې جنګي عملیات پیل کړل. نیول شوې سیمې له همدې امله یې په اردن کې ځای پر ځای شو، هلته مقاومت د ۱۹۶۹ او ۱۹۷۱ کلونو ترمنځ دوام درلود، مخکې له دې چې لبنان ته ولاړ شي او تر ۱۹۸۲ کال پورې هلته پاتې شي، کله چې د صهیونیستي یرغل له امله تونس ته ولاړ او تر ۱۹۹۳ کال پورې هلته پاتې شو. په کوم کې چې PLO د نیواکگر حکومت سره د اوسلو تړون لاسلیک کړ او رام الله ته د جګړې د سیاسي لارو اداره کولو په موخه راستون شو (6).

یواسرایلی عسکر د ۱۹۸۸ کال د فبرورۍ په ۲۹ مه د لومړۍ انتفادې پرمهال په فلسطیني ښځو خپل توپک په ښه کوي. (روپترز)

په دریم پړاو کې د ۱۹۸۷ کال له لومړۍ انتفاضې څخه تر نن ورځې پورې د فلسطین مقاومت د نورو ډلو په پیژندلو پیل وکړ ځکه چې د مقاومت وزن یو ځل بیا د غزې په ترانګه کې بدل شو. په هغه وخت کې، د حماس غورځنګ د شیخ احمد یاسین لخوا تاسیس شو، چې د هغه د نظامي ځواک، "فلسطین مجاهدین" سره یوځای شوی و، چې نوم یې وروسته په "القسام بریګیډز" بدل شو، کوم چې په هماغه کال کې د اسلامي جهاد په نوم پیل شو. غورځنګ هم خپل پوځي بازو پیل کړ، کوم چې د "یروشلم لوا" په نوم پیژندل شوی. د غزې په ترانګه کې د فلسطین د مقاومت د ډلو ظهور په داسې حال کې دوام درلود چې په لویدیځه غاړه کې د هغوی شتون په تدریج سره وده وکړه او د تیږو او تیږو مقاومت چې حد یې له څو مترو څخه زیات نه و او د لږو ځاني تلفاتو لامل شو، په یو بل مقاومت باندې بدل شو. توغندی چې تر ۲۵۰ کیلومترو پورې واټن لري، او کولی شي هوایی ډګر بمبار کړي، لکه د عیاش ۲۵۰ توغندی چې په ۲۰۲۱ کې د القسام بریګیډ لخوا په رامون هوایی ډګر توغول شوی و (۷).

په فلسطین کې د مقاومت اصلي ډلې، دوی ټول په غزه کې د "ګډو عملیاتو خونه" کې برخه اخلي، چې د مقاومت ۱۲ ډلې پکې شاملې دي، چې د اشغال ستونزه لري، او د دوی پیژندنه یو څه توضیحاتو ته اړتیا لري (۸).

د عزالدین القسام لواء:

القسام دا مهال د مقاومت د ډلو ترمنځ یو کوچنی منظم پوځ ګڼل کیدی شي چې د نورو مختلفو ډلو په پرتله یې تاسیس په رسمي توګه اعلان شولومړۍ انتفاضه د "فلسطین مجاهدین" تر نامه لاندې د حماس د مشر صلاح الدین له خوا پیل شوه، مخکې له دې چې په ۱۹۹۲ کې د لومړي انتفاضې په پای کې د "عزالدین القسام" په نوم یاد شي..

القسام یو اسلامي دریځ غوره کوي، او «جهاد او مقاومت د حقوقو د بیرته ترلاسه کولو او د ځمکې د آزادولو لپاره تر ټولو مؤثره وسیله ګڼي، او یو هدف یې د اسراییلو له اشغال څخه د ټول فلسطین آزادول دي» (۱۰). د دې لپاره، د مقاومت د مختلفو ممکنه ډولونو، انفرادي او ډله ایزو، یرغلونو او شهادتونو، او ډیری یې چې د یادولو لپاره کافي نه دي، د چمتووالي او ساحوي جنګي تجربو اوږده موده تیره کړه. مګر تر ټولو لوی او خورا مهم عملیات د "الاقسه سیلاب" عملیات وو، چې د دې اوسني قوماندان "محمد الدیف" لخوا رهبري شوي،

یو داسې برید دی چې پایلې او پایلې یې تر نن ورځې پورې دوام لري اشغال - د بل چا په وړاندې - د مقاومت د نظامي او استخباراتي وړتیاوو سره، په ځانګړې توګه القسم .

دې برید ډیری پوښتنې راپورته کړې چې نړۍ د دې لواکانو د ریښتیني وړتیا په اړه حیرانوني چې له نږدې دوه لسیزو راهیسې تر محاصرې لاندې دي ، مګر دوی په سیمه ایزه توګه د وسلو رسولو او تولید ته مخه نه کړه تر هغه چې دوی د پیل په پرتله د پام وړ کیفیت ته رسیدلي. القسم له دېرشو کلونو راهیسې د عملیاتو او وسلو د تولید په برخه کې خپل ثابت پرمختګ ساتلی دی. القسم د "ګولډ ستار" تومانیچې څخه د چاودیدونکو کمربندونو او لاسي بمونو په واسطه، د خپل نظامي وسلو په جوړولو پیل وکړ تردې چې د ټانک ضد توغنديو لکه ال یاسین 105، او د څو رینجونو سربېره د مختلف کیلیبرونو هاو انونو ته ورسید. هغه توغندي چې د قسم 1 سره پیل شوي او په عیاش 250 سره پای ته رسیدلي او حتی د الزوري الوتکې په څیر ډرون چې ټول یې په سیمه ایز ډول جوړ شوي او د هغه کوډ یې نشي تشریح کولی (11).

که څه هم د قسم د جوړښت په اړه، د ځواکونو د شمیر په اړه دقیق معلومات نشته، مګر د هغې ویاند، "ابوعبیده" د 2012 په ډسمبر کې د الجزیرې نټ سره په مرکه کې وویل چې د القسم سرتیرو شمیر شاوخوا شل زره دی، او دا د دې شمیر څخه په لوی شمیر باندې تکیه کوي، او هغه څرګنده کړه چې دا د لوا پالیسي نه ده چې د هغې د جوړښت، مشرتابه او غړو په اړه توضیحات اعلان کړي (12). د هغه څه په خلاف چې مشهور دي، د القسم لوا نه یوازې په غزه کې ځای پر ځای شوي دي، لکه څنګه چې د "العیاش" کنډک په لویدیځه غاړه کې موقعیت لري، په ځانګړې توګه د جنین په ښار کې، مخکې له القسم سره خپل تړاو اعلان کړ. لواګانې، د عقابات جبر کمپ کنډک سربېره په جبریکو کې موقعیت لري (13).

د القدس لواء:

د القدس لوا غړي، د اسلامي جهاد غورځنګ نظامي څانګه. (د مخابراتو ویب سایټونه)

دا د القسم لوا څخه وروسته په غزه کې د مقاومت دوهمه مشهوره ډله ګڼل کېږي، او دا د 1980 لسیزې په لومړیو کې د خپلو غړو لخوا د ځان وژنې عملیاتو سره پیل شوه، مخکې له دې چې مشري یې نظامي جوړښت ته ورسېږي. بنسټ ایښودونکی، "فتح الشقاي" او په 1987 کې یې د جګړې بڼه غوره کړه (14). د دوهم انتفاضې په پیلیدو سره، د القدس لوا د غزې له ترانګې څخه د تل ابیب په لور د راکټونو په ویشلو سره د پوځي عملیاتو سره رابکاره شوه (15) دوی د فلسطین په خلکو کې خورا مشهور دي او وسله وال یې لري په لویدیځه غاړه کې د القسم په څیروسلي، مګر په ډیر شدت سره، لکه د جنین په کمپ کې د جنین په کمپ کې د تولکر کمپ او په پای کې په جبریکو کې د عقابات جبر کنډک (16).

د القدس لوا هم يو اسلامي ايډيالوژيکي تمايل لري چې يو واحد او مستقيم هدف يې د اشغال څخه د فلسطين د تاريخي خاورې د آزادولو لپاره دی. د القسام په څير، د هغه پوځي عمليات بې شميره وو، لکه څنگه چې د نيو اکگرو لخوا په ليکو کې د نيولو او وژنو شمير وو. د پوځي ځواک په اړه، دا د دولسو ډلو په منځ کې په دويم ځای کې راځي چې د زرگونو توغنديو په درلودلو سره د اسراييلو داخلي په نښه کولو توان لري، د هغه څه له مخې چې د "ابو ابراهيم" لخوا ويل شوي، چې د دې يوله مهمو مشرانو څخه گڼل کېږي. له دې مخکې يې د تل ابیب په جنوب کې د اسرانيلي ستوراک اټومي ريکتور په نښه کړی و، چې د اوږده واټن ویشتونکي "براق ۷۰" توغندي يې په نښه کړي وو، او دا د القسام سره د "القصى سيلاب" کې رسمي شريک و (۱۷).

د الاقصی د شهيدانولوا:

دا د فتحې غورځنگ پخوانی وسله واله نظامي څانگه ده، مخکې له دې چې غورځنگ يې رد کړي او په ۲۰۰۷ کې يې له هغې څخه د جلا کيدو اعلان وکړ، د ولسمشر محمود عباس د فرمان سره سم د "ټولو وسله والو ملېشو او غير منظم نظامي يا نيمه نظامي جوړښتونو څخه پرته، د دوی په پام کې نيولو سره بنديز اعلان کړ. و ابسته، او دا هغه څه پورې محدودوي چې هغه يې مشهور مقاومت بولي، بيا "د الاقصی شهيدان" يوه خپلواکه ډله شوه (۱۸). دغه لواگانې د فلسطيني ډلو تر مينځ د مختلفو نظامي پديدو لخوا مشخصې شوي، کوم چې دايمي غير متمرکز کول دي "د دوی حجرې او تنظيمي جوړښتونه د يو واحد واک يا تنظيمي مشرتابه تابع ندي، بلکه د ډلو څخه جوړ شوي چې هريو يې په جغرافيه کې فعال دي. ساحه او په محلي لارښوونو تکیه کوي. دا ځان د سيکولرکين اړخي دريځ سره د ملي آزادۍ غورځنگ گڼي، او حتی که دا د فتحې غورځنگ له رحم څخه په سياسي توگه راڅرگند شوی وي، دا لاهم د "فتح جنگياليو محصول دی چې د خپل اصلي فکري پيغام يې منلی"، مگر داسې ونه شول. د آزادۍ لپاره وسله واله مبارزه پريږدئ (۱۹).

دغه غورځنگ د غزې په ترانگه او لويديځه غاړه دواړو کې فعال دی او د فتح له غورځنگ سره په تضاد کې سياستونه غوره کوي، خو د نورو ډلو په څېر د سياسي انزوا او مالي تمویل د نشتوالي له امله يې مبارزه پخوانۍ شدت نه لري. (۲۰). په غزه کې د خپل فعاليت سربيره، دا لاهم د لويديځې غاړې په څو ځايونو کې فعال دی، لکه جينين او طولكرم. له لوا څخه يو شمير لواگانې وويشل شوې، چې د گډو عملياتو په خونه کې هم شاملې وې، خو د خپلواکو خوځښتونو په بڼه لکه د طوفان پوځ، د شهيد عبدالقادر الحسيني لوا، د شهيد ايمن جوده ډله او د ندال ال. - امودي لوا،

د ناصر صلاح الدين لواء :

دا د ولسي مقاومت د کمیتو پوځي څانګه ده چې په 2000 کال کې د دوهمې انتفاضې سره په مطابقت کې جوړه شوه، دغه غورځنګ هم یو اسلامي نظریه لري او دریځ یې د اوسلو د تړون د ردولو په اړه د نورو ډلو دریځونو ته ورته دي. کوم چې د دوی له نظره اشغال پیاوړی کړی او د میشت ځایونو په وده کې یې مرسته کړې او له همدې امله تل د وسله والې مبارزې غوښتنه کوي. ښايي په څو مواردو کې د مرکاوا ټانک ویجاړول او د اشغالګرو ځواکونو ګډوډي هغه څه دي چې د مقاومت په ډلو کې یې شهرت ترلاسه کړ. دې غورځنګ د خپلو عملیاتو ساحه پراخه کړه تر هغه چې په لویدیځه غاړه کې د میشت ځایونو په ډله کې ډیری نظامي یرغلونه ترسره کړي د هغې تر ټولو مشهور عملیات د شهادت عملیات وو چې په رفح کراس کې د اسراییلو امنیتي بس په نښه کړ، او "برېښنا بولټ". عملیات چې په پایله کې یې پنځه ځایي اوسیدونکي او یو سرتېری وژل شوی او یو ځایي اوسیدونکی او شپږ نور سرتېري تپیان شوي دي (21).

د فلسطین د ملي مقاومت لواء:

دا د فلسطین د آزادۍ لپاره د ډیموکراتیک جبهې نظامي څانګه ده، دا د نورو په څیر، په 2000 کې د دویم انتفاضې له پیل سره رامنځ ته شوه. دا په غزه، لویدیځه غاړه او بیت المقدس کې وسله وال پوځ شتون لري، چې مرسته یې کوله. دا په لویدیځه غاړه او غزه کې د اسراییلو په میشت ځایونو او کمپونو باندې په مکرر ډول بریدونه ترسره کوي، دا د کمونیستي تمایل سره د ملي آزادۍ غورځنګ دی، او دا په وروستي "ال اقصی سیلاب" کې ګډون لري (22) (23).

د شهید ابو علي مصطفی لواء :

دا د فلسطین د آزادۍ لپاره د مشهور جبهې نظامي څانګه ده چې په 2000 کې د مقاومت د مقاومت ځواکونو په نوم تاسیس شوې، مخکې له دې چې د دې جبهې مشر "مصطفی علي ال-" په بل کال کې نوم بدل کړي. زېري "چې د دوهم انتفادي پرمهال د اشغالګرو ځواکونو لخوا ووژل شو. دغه غورځنګ د مارکسیستي کین اړخي دریځ غوره کوي، او عملیات یې په غزه او لویدیځه غاړه دواړو کې فعال دي، او دا د "القصی سیلاب" عملیاتو کې هم پېژندل شوی ګډون لري (24).

د شهيد جبريل لواء:

دا د فلسطين د آزادۍ لپاره د مشهور جبهې نظامي څانګه ده - عمومي قوماندۀ، اوډيری مېهې جنګي مرستې لري، چې ترټولو مشهورې د 2014 په جګړه کې د غزې د ترانګې په وړاندې د تيرې په شاتګ کې وو (25).

د انصار لواء:

دا د فلسطين د آزادۍ غورځنګ سره تړاو لري چې په 2007 کې د غزې په ترانګه کې د فتح غورځنګ د پخواني مشر خالد ابو هلال په مشرۍ رامینځته شوی، چې د فتح غورځنګ د ډيری مشرانو په ملاتړ په له دې څخه د جلا کيدو اعلان وکړ (۲۶).

د مجاهدينو لواء:

دا د فلسطين د مجاهدينو د غورځنګ نظامي څانګه ده، چې له فتح غورځنګ څخه جلا شوې، او ځواکونه يې د الاقصی د شهيدانو لخوا د پخوانۍ لواء استازيتوب کوي، چې د شهيد جهاد الامارين لواء دی. دغه لواء په ۲۰۰۶ کال کې د عمر ابو شريعه له خوا د شاوخوا دوه زره جنګياليو په ځواک جوړه شوې وه، مخکې له دې چې د جنګياليو شمېر له هغه وروسته زیات شي (۲۷).

د ګډو عملياتو په خونه کې د ډلو تر څنګ د مقاومت ډبرې ډلې هم فعالې دي، خو تر ټولو مخکېنۍ يې د «شیرانو ډنډ» ډله ده، چې په لويديځه غاړه کې فعاله ده او د نابلس په زاړه ښار کې مېشته ده. دا يو څه مهم ځواک لري، او دا ممکنه نه ده چې د پيل کولو نيټه معلومه کړي يا څوک يې ملاتړ کوي، ځکه چې دا د ټولو پېژندل شويو ډلو څخه خپلواک دی، مګر بيا هم د دوی غړي د نيواکګرو سرتيرو سره د مستقيمي نښتې وړتيا لري (۲۸). دا ټولې ډلې د مقاومت د کار انځور وړاندې کوي چې په يو ځای کې نه ختمېږي او نه پای ته رسېږي ترڅو چې يې بيرغونه په بل ځای کې نه وي، دا يوازې قدس نه دی چې د نيواکګرو پوځ او چارواکو ته درد ورکوي، حتی که دوی وي. تر ټولو لوی ځواک، بلکه د اشغال شوي ادارې په تاريخ کې لسګونه ډلې، ډلې، کنډکونه او حتی افراد.

سرچينې

1. عزالدين القسام د يو انقلاب مشر وو چې د اور له خپریدو مخکې شهيد شو. انځور | د الجزيرې مستند

فلم

2. د فلسطين مسله متقابل پوهنغونډ | عزالدين القسام
3. عدنان ابو عامر، د 1967-1987 ترمنځ د مشهور او وسله وال فلسطين مقاومت پراختيا.
4. مهر الشريف، جون 1967 او د فلسطين د مقاومت غورځنگ پرمختگ.
5. فراج شلهوب، د فلسطين مقاومت... د پرمختگ پړاوونه اور اتلونکي امکانات.
6. د 1967-1987 کلونو ترمنځ تاريخي ستیشنونه | د فلسطين د ملي معلوماتو مرکز
7. القسام: "ياش 250" يو نوی توغندی دی چې د الاقصی په ملاتړ خدمت ته ننوځي
8. د گډو عملياتو خونه .. په غزه کې د "مقاومت د کارکوونکو قوماندې" | د سياست خبرونه | الجزيره

جال

9. د عزالدين القسام لخوا... د اسلامي مقاومت غورځنگ (حماس) پوځي څانگه | انسائيکلوپيډيا

الجزيره جال

10. ورته سرچينه
11. ورته سرچينه
12. ورته سرچينه
13. د قاسم د لخوا د وسلو د پراختيا د پړاوونو په اړه زده کړه خبرونه | الجزيره جال
14. په لويديځه غاړه کې د مقاومت څو اکونو ډلو د نقشې په اړه زده کړه وکړئ
15. د القدس لخوا | انسائيکلوپيډيا | الجزيره جال
16. د اسلامي جهاد غورځنگ په اړه څه پوهیږئ؟
17. په لويديځه غاړه کې د مقاومت څو اکونو ډلو د نقشې په اړه زده کړه وکړئ
18. د القدس لخوا | انسائيکلوپيډيا | الجزيره جال
19. د وسله وال مقاومت په اړه د دوی د بيلابيلو ستر اثيريو سره سره ... د الاقصی شهيدانو لخوا او الفتح

ترمنځ د اړيکو حدود څه دي؟

20. د الاقصی د شهيدانو لخوا | انسائيکلوپيډيا | الجزيره جال
21. ورته سرچينه.
22. د ناصر صلاح الدين لخوا | انسائيکلوپيډيا | الجزيره جال
23. د القسام د لخوا ترڅنگ په غزه کې تر ټولو مهم وسله وال حرکتونه کوم دي؟ - بي بي سي عربي
24. د فلسطين د مقاومت د ډلو په اړه معلومات ترلاسه کړئ - الخندق ويب پاڼه
25. ورته سرچينه الجزيره

دوهم :- داقصی تویان دکیدو لاملونه :

د الاقصی سیلاب عملیات ممکن د عرب – اسرائیلو د جگړې په تاریخ کې پر اسراییلو تر ټولو سخت گوزار وي او دا یوازې د ۱۹۷۳ کال د اکتوبر له جگړې سره پرتله کېدونکې دی. د غزې په وړاندې د تباهی په جگړه کې، د الاقصی سیلاب عملیاتو اهدافو په اړه یو بنسټیز پوښتنه راپورته کېږي، او ایا دا ټولې قربانۍ د ارزښت وړ دي؟

د الاقصی سیلاب عملیات او د غزې په وړاندې د هغې وروسته یرغل د یوې تاریخي پېښې استازیتوب کوي چې کیدای شي د فلسطین او اسراییلو د جگړې لاره بدله کړي، په حقیقت کې، د مینځني ختیځ بڼه د نقبا او د هغې کچې ته نږدې پېښه ده د ۱۹۶۷ او ۱۹۷۳ جنگونه، او ممکن په ۱۹۸۲ کې په لبنان باندې د اسراییلو یرغل او په ۱۹۶۷ کې د حزب الله او اسراییلو ترمنځ د ۲۰۰۶ په جگړه کې ډیر اهمیت ولري.

د الاقصی له سیلاب څخه مخکې، د سیمې مهم گوندونه لکه ترکیه، سعودي عربستان او ایران هم په همدې لړ کې له یو بل سره په بل ډول جوړشوي وو له ایران پرته له دغو قدرتونو سره تفاهم او له سعودي عربستان سره د یوه تړون د لاسلیک په درشل کې وو.

خو هغه څه چې د فلسطینیانو لپاره تر ټولو خطرناک دي هغه دا دي چې د سولې او پخلاينې دغه بهیرونه د فلسطین مسئلې ته د یوې بې ساري ننګونې په رڼا کې رامینځته شوي، لکه په الاقصی کې د اسراییلي یرغلونو زیاتېدل، له بندیانو څخه سرغړونې او په فلسطینیانو باندې د فلسطینیانو بريدونه. لويديځه غاړه د فلسطینیانو د ژوند ورځنۍ برخه ګرځېدلې او دغه پېښې چې سیمه او نړۍ یې لږ زولې وه د فلسطینیانو د ژوند ورځنۍ برخه شوه.

د فلسطین مسائل د هرچا په مخ کې ورو ورو مړه شول او پرته له دې چې هیڅ اړخ یې ونه کړي دوی ډاډمن وو چې حماس د غزې د محاصرې د کمولو او په اسراییلو کې د خپلو کارکونکو ونډه زیاته کړه، مګر دا ریښتیا نه وه. د منځګړیتوب له لارې تل اییب ته د الاقصی او د لويديځې غاړې د خلکو او بندیانو په وړاندې د سرغړونې د بندولو خبرداری ورکړل شوی، مګر هیڅ ځواب نه و.

د الاقصی سیلاب د عملیاتو لومړی هدف د الاقصی د ویجاړولو د هڅو مخه نیول دي د اکتوبر ۷، ۲۰۲۳ برید نوم په واضح ډول د الاقصی سیلاب عملیاتو اهداف په ګوته کوي.

کله چې د فلسطین د حماس د غورځنګ د پوځي څانګې القسام لوا قوماندان محمد الdif د عملیاتو د پیلولو اعلان وکړ، هغه په یوه ثبت شوې وینا کې وویل: «دښمن د الاقصی بې حرمتي کړې ده. د رسول الله

صلی الله علیه وسلم د سپکاوي جرأت یې وکړ، پرستېشن یې برید وکړ او پوځیانو یې د اقصی سپکاوی وکړ او موږ مخکې هم ورته خبرداری ورکړی و».

هغه څه چې الاقصی ته یې له سیلاب څخه مخکې خطر زیات کړی و، د اوکراین له جگړې او په اسراییلو کې د جنجالي قضایي تعدیلاتو په اړه د امریکا د ادارې لېوالتیا وه، سربېره پردې چې په تل ابیب کې واکمني افراطي ډلې هڅه کوله چې له خپل رول څخه پام واړوي. د بیت المقدس او لویديځې غاړې د وضعیت په روښانه کولو سره داخلي کړکېچ، دا تصور کول چې د غزې ترانګه په کور دننه شوې ده، تردې پورې چې حماس د لویديځې غاړې د خلکو لخوا د دوی د پرېښودو او الاقصی د اسراییلو د ښکار کولو په تور تورنوي.

سیمه ایز تفاهم هم د الاقصی جومات مسله د سترو اسلامی هیوادونو له تیرو لومړیتوبونو څخه وبلله چې ځینو یې له اسراییلو سره د اړیکو عادي کول پیل کړل او دغه موضوع د ځینو هیوادونو ترمنځ د پیاوړې اقتصادي همکارۍ د پیلولو ته ورسیده. نیواکګر دولت، سره له دې چې اوسنی اشغالګر دولت د اسراییلو په تاریخ کې تر ټولو افراطي حکومت دی، د الاقصی د ځای او وخت د ویشلو لپاره خپله ښکاره اراده په ډاګه کوي، او کیدای شي له دې څخه هم زیاته وي. او په احتمالي توګه یې له مینځه وړي.

د الاقصی سیلاب عملیاتو اهداف:

ډیری افراطي میشتې ډلې د الاقصی د ړنگولو په لټه کې دي او د سیلاب دمخه یې په عامه توګه خبرې پیل کړې.

په یهودي مذهب کې دا عقیده ده چې د بیت المقدس په اشغال شوي ښار کې د الاقصی مبارک جومات هغه وخت ړنګیدلی شي کله چې سورغوا ښکاره شي.

د ادعا شوي معبد افراطي ډلې د پرله پسې نیواکګرو حکومتونو په ملاتړ سره د سورغواګانو د واردولو په لټه کې دي، لکه څنګه چې په دې وروستیو کې له متحده ایالاتو څخه پنځه غواګانې وارد شوي، د زیتون په غره کې حلال شي او د ادعا شوي مندر جوړولو لپاره.

د 2023 په جولای کې، د اسراییلو چینل 12 د بودیجې تخصیص او د الاقصی جومات په انګړ کې د ادعا شوي "مندر" د بیارغونې لید پلي کولو لپاره هڅې کولو لپاره د څو حکومتي وزارتونو ترمنځ د همغږۍ او همکارۍ شتون څرګند کړ.

د 2023 په می کې، د افراطي ملي امنیت وزیر اتماربن گویر په الاقصی باندې د خپلو تکراري بریدونو څخه وروسته وویل: "موږ دلته حاکمان یو،" هغه ادعا وکړه.

هغه وویل: "د حماس ټول گواښونه به بریالي نشي، ځکه چې موږ د بیت المقدس او د اسراییلو د ټولې خاورې د حاکمیت ساتونکي یو."

د اسلامي نړۍ په شمول د نړۍ په منځ کې، د الاقصی په وړاندې د سرغړونو، او د هغې سره د تړلو کسانو د ظلمونو سره عادی کیدو، د اوکراین د جګړې سره د هغې د لیوالتیا او د نورمال کیدو چټکتیا، دا روښانه وه چې الاقصی. الاقصی په ریښتیني خطر کې دی.

دا خبره د ۲۰۲۳ کال د سپټمبر په پای کې د الاقصی د سیلاب له عملیاتو څخه شاوخوا دوه اونۍ وړاندې څرګنده شوه، کله چې صهیونیستي اشغالګرو ځواکونو د اشغال شوي بیت المقدس په زاړه ښار کې پر فلسطیني اتباعو برید وکړ او دغه ځواکونه یې د ښځو د تعقیبولو په موخه د مسجد الاقصی ته د رسیدو مخه ونیوله. جومات، په داسې حال کې چې یهودي افراطیانو ته اجازه ورکوي چې د مقدس جومات په انګړونو کې برید وکړي.

د لویدیځې غاړې الحاق د اسراییلو لخوا د قانوني کیدو په اړه یوه غلطه لاسته راوړنه ده په حقیقت کې، اسراییلو په حقیقت کې د الاقصی سیلاب څخه مخکې د لویدیځې غاړې سره یوځای کول پیل کړي وو، د بیوروکراتیک بدلون له لارې چې هیڅ پام وړ پام یې ځان ته نه واړولی، لویدیځه څنډه یې د اشغال شوې سیمې څخه په ابتدایي توګه د پوځ واک ته د تابعیت په ساحه کې بدله کړه. د کورنیو چارو وزارت واک، د اتماربن گویر په مشرۍ

د مالي وزیر او په افراطیت کې د هغه سیال، ییزیل سموتریچ لپاره د لوی رول سربیره، دوی د دوه ګوندونو مشري کوي چې په لویدیځه غاړه کې د افراطي یهودي میشته کونکو استازیتوب کوي.

د دوی د دوو ګوندونو، د مذهبي صهیونزم ګوند او د یهودي ځواک تر منځ مشترک عامل چې په هیواد کې تر ټولو اغیزمن وزارتونه کنټرولوي، د دوی هڅه دا ده چې اسراییل په یو یهودي دولت بدل کړي چې د اردن سیند څخه د مدیترانې بحیرې ته غځول کېږي.

په حقیقت کې، بین گویر او سموتریچ د لومړي ځل لپاره هغه واک او فنډونه ترلاسه کړل چې دوی ورته اړتیا درلوده په یو اړخیز ډول د لویدیځ بانک ضمیمه کړي.

د 2023 په فبروري کې، افراطي ملتپال ایتلافي حکومت د نوي وزير د دندو په اړه موافقه وکړه: هغه به په لويديځه غاړه کې د ژوند ځينې اړخونه تنظيموي ملکي واکونه په غاړه واخلي، وروسته له دې چې دوی په ځانگړي ډول د اسراييل اشغال پوځ مسؤليت درلود. دا اداري بدلون د اسراييلو په لويديځه غاړه کې د خپل حاکميت د اعلان کولو په معنی دی، د ملگرو ملتونو د منشور د ممنوعيت څخه سرغړونه او د سيمو اشغال کول. د اسراييلو د مدني او بشري حقونو درې مخکښو سازمانونو ټينگار وکړ چې دا بيوروکراتيک بدلون د لويديځې غاړې د الحاق قانوني کولو په معنی دی [د دې حقيقت له الحاق وروسته]، د "آزاد عربستان" ويب پاڼې د راپور له مخې.

د نيواکگر ځواک بدلول به په لويديځه غاړه کې د فلسطينيانو او اسراييلي ميشتو خلکو ورځني ژوند اغيزه وکړي، او د اوسيدو او د ځمکې او اوبو د سرچينو د غصب په شمول د موجوده توکمپالو کړنو د پياوړتيا لامل شي.

د 2023 په اگست کې، د بني اړخه يهودي ځواک گوند څخه د بيت المقدس د چارو او ميراث وزير اميجي الياهو، د لويديځې غاړې د ژرتر ژره الحاق غوښتنه وکړه.

هغه فکرو وکړ چې "شنه کرښه چې په 1967 کې د اسراييلو لخوا نيول شوې ځمکې تعريفوي، شتون نلري، او دا يې د خيالي په توگه تشرېح کړه".

د افراطي اسراييلو د مالي وزير هم مخکې د 2023 کال د فبروري په 19 د فرانسې په پلازمينه پاريس کې وويل چې "د فلسطينيانو په څير هيڅ شى شتون نلري".

نتانيا هو، چې په واک کې د خپلې بقا او حتی له زندان څخه د هغه د ژوندي پاتې کيدو لپاره، په دې افراطي ډلې پورې تړلی دی، نه د دې افراطيت سره د مقابلې وړتيا او نه ليوالتيا لري، په ځانگړې توگه له هغه وخته چې د امريکا غبرگون کمزوری و، که دا شتون ولري.

ميشته کوونکي ځانونه سمبالوي او د لويديځې غاړې په بزگرانو خپل بريدونه پراخوي.

د ماشومانو سوځول په ښکاره ډول د ميشته کونکو لپاره د خونې تفریح شو.

د ۲۰۲۳ کال د سپتمبر په ۲۲ مه د هېرون په جنوب کې د مسافريته په سيمه کې د ميشته اوسيدونکو له خوا د زهرجن مرچ گاز د سپريدو په نتيجه کې يو فلسطيني ماشوم سوځيدلی و، تر دې مخکې د هېرون څخه د يوه ماشوم د سوځولو د هڅې راپورونه ورکړل شوي وو.

دا هغه جرم په یاد راوړي چې په 2015 کې پېښ شوی و، کله چې میشتو خلکو د دوبشه کورنۍ کورته د ویده کیدو پرمهال اورواچاوه. په پایله کې یو ماشوم (۱۸ میاشتې) سمدستي ووژل شو او مور او پلار یې وروسته ووژل شول، چې وروسته د پېښې یوازینی عینی شاهد کوربه راتلونکي کال کې وسوځول شو.

مګر اورلګیدنه یوازې ماشومان نه په نښه کوي، د 2023 په مارچ کې، د افراطي اسراییلو د ماليې وزیر په لويديځه غاړه کې د هووړا د فلسطیني کلي د ویجاړولو غوښتنه وکړه، لږترلږه دوه ورځې مخکې د میشتو خلکو په لسګونو کورونو او موټرو ته اورواچاوه. په همدې ښار کې په سلګونو کسان شهیدان او ټپیان شول. له بلې خوا واشنگټن یوازې خپله کرکه څرګنده کړه، خود اسراییلو وزیر ته یې د هغه له څرګندونو وروسته خپلې خاورې ته د ننوتو اجازه ورکړه.

د فلسطین د روغتیا وزارت د معلوماتو له مخې، د روان ۲۰۲۳ کال له پیل راهیسې، اسراییلو په لويديځه غاړه، بیت المقدس او غزه کې د خپلو یرغلونو په ترڅ کې تر ۲۲۰ زیات فلسطینیان وژلي، چې شاوخوا ۴۰ ماشومان او ۱۱ ښځې هم پکې شاملې دي. "د الاقصی سیلاب".

د بشري حقونو د څار سازمان په تیر اګست کې په یوه راپور کې وویل چې "په اسراییلو کې اردو او سرحدي پولیس د حساب ورکولو مؤثره وسیلې پرته فلسطیني ماشومان وژني"، د اشغالګرو چارواکو څخه یې غږ وکړ چې "د وژونکي معمول او غیرقانوني استعمال پای ته ورسوي. د الجزیرې د راپور له مخې، د ماشومانو په ګډون د فلسطینیانو په وړاندې زور.

د 2023 په اګست کې، ایټامر بین ګویر په لويديځه غاړه کې په میشت ځایونو باندې د فلسطینیانو د ډزو په ځواب کې د اسراییلو ترټولو لوی شمیر د وسلو ورکولو غوښتنه وکړه..

اسراییلو په لويديځه غاړه کې په میشتو فلسطینیانو ډزې کوي.

د لويديځې غاړې څخه د فلسطینیانو د بې ځایه کیدو او د میشت ځایونو د پراخولو پلان اسراییل په روان کال کې لږترلږه دوه ځله په فلسطیني سیمو کې د میشت ځایونو د کنګولو ژمنه وکړه، خو په دې موده کې د غیرقانوني میشت ځایونو د جوړولو په برخه کې د "ریکارډ لوړ" فعالیت په حقیقت کې د اسراییلو اوسني حکومت لږترلږه له ۲۰۱۲ کال راهیسې ترټولو لوی عملیات پیل کړل. د فلسطینیانو د بې ځایه کولو هڅې لږترلږه د بانک په پرتله کمې دي.

ایتامر بن گویرد بني اړخه "یهودي ځواک" گوند مشري کوي، چې د "کیچ" تروریستي غورځنگ څخه راوتلی، چې د اوږدې مودې راهیسې یې د خپل تاریخي خاورې څخه د فلسطینیانو د بې ځایه کیدو غوښتنه کړې.

بن گویرد فلسطینیانو په وړاندې د جرمونو په تور د میشت ځایونو څخه د دفاع له امله شهرت ترلاسه کړ، هغه د الاقصی د طوفان او په بیت المقدس کې د شیخ جراح د اوسیدونکو په وړاندې د پراخو هڅو د یوې برخې په توګه پیژندل شوی و. له خپلو کورونو څخه

مخکې له دې چې د نتانیا هوپه حکومت کې د ملي امنیت وزیر شي، بني اړخي افراطي ایتامر بن گویرد اشغال شوي ختیځ بیت المقدس د شیخ جراح په ګاونډ کې د ټوپک ډزې وکړې، له یوې خوا د فلسطینیانو او د هغه د ملاتړ سره د نیواکګرو ځواکونو ترمنځ په نښتو کې.

د پینې یوه ورځ وروسته، بین گویرد خپل ځان عکس خپور کړ چې د خپلو دوه ماشومانو ترڅنګ ولاړو چې د لوبو ټوپکونه یې نیولي وو. هغه د ایکس پلیټ فارم (پخواني ټویټر) کې لیکلي: "له فسادونو وروسته ... زه ماشومانو ته درس ورکوم چې څنګه له ترهګرو سره معامله وکړم".

په تېره موده کې، د الاقصی له سېلاب څخه مخکې، ګڼ شمېر فلسطینیان د مېشت ځایونو د تاوتریخوالي له امله له خپلو سیمو وتلي وو، راپور وایي، په ۲۰۲۲ کال کې له ۲۸ نفوسې مرکزونو څخه تر ۱۱۰۰ ډېر فلسطینیان بې ځایه شوي دي. د تاوتریخوالي د زیاتوالي او د اسراییلي میشته ځایونو لخوا څړځایونو ته د دوی د لاسرسي مخنیوي له امله.

د بیت المقدس په ختیځ کې د میشت ځایونو د یوې لویې پروژې پلي کولو لپاره، د اسراییلو د سترې محکمې لخوا ورکړل شوي شنه څراغ پراساس - څو کاله دمخه - تل ابیب د خان الاحمر کلي ږنگولو او خالي کولو لپاره کار وکړ.

پر بنديانو بريد د بنځینه بنديانو په رسېدو سره د فلسطیني سرې کرښې څخه تېر شو

د سیاسي چارو کارپوه بلال الشوبکي د الشرق ویب پاڼې ته وویل: "په سختۍ سره داسې یو فلسطیني کور شتون لري چې له بنديانو یا خوشې شوي بنديانو پرته وي، پدې معنی چې دا یوه مسله ده چې په شخصي توګه ټول فلسطینیان اغیزمن کوي." د فلسطین-اسراییلو د شخړې د صحنې د جوړولو لپاره یو بنسټیز عامل دی.

هغه ادامه ورکړه: "زیاتره بندیان په مختلفو بنو سره په مبارزه کې ښکیل وو، اوله همدې امله د فلسطین حرکتونه د خپلو ماشومانو دفاع کول خپل مسؤلیت گڼي. دوی یوازې د خپل برخلیک سره مخامخ کولو ته پریښودل پدې معنی دي چې دوی یې پریښودل".

د بندیانو دوسې د دوی په وړاندې د بن گویر د جنایتونو له امله ځانگړې حساسیت ترلاسه کړی دی، دا ویل کیدی شي چې د بندیانو آزادول د الاقصی سیلاب د عملیاتو یو مهم هدف دی او دا د فلسطیني ډلو په هڅو کې څرگند شو. هڅه کوي چې د اسر ایليي بندیانو لوی شمیر ترلاسه کړي او ژوندي وساتي.

د ملگرو ملتونو لخوا د جولای په میاشت کې د خپور شوي راپور له مخې، د اشغالګرو لخوا تر 5000 ډیر فلسطینیان بندیان دي، چې د 160 ماشومانو په ګډون، شاوخوا 1100 بندیان پرته له کوم تور څخه نیول شوي، چې دا دوسیه خورا پیچلې او پیچلې ده. حساس فایلونه.

د ملگرو ملتونو په وینا "د زرګونو ماشومانو په ګډون له یو ملیون څخه ډیر فلسطینیان شتون لري، چې د اسر اییلو لخوا په 1967 کې ختیځ بیت المقدس، لویديځه غاړه او غزه تر اشغال راهیسې نیول شوي دي.

د 2023 په سپتمبر کې، بین گویر د بندیانو په وړاندې خپل محدودیتونه پراخ کړل، او مخکې یې د دوی په وړاندې غچ اخیستونکي اقدامات پلي کړل، چې دوی یې د ډوډۍ او تازه خواړو څخه بې برخې کول او د ډیرو معمولي حقونو څخه چې دوی یې په خپلو مبارزو کې ترلاسه کړي وو، او همدارنګه فشارول. د دوی لاریونونه، په دوامداره توګه دوی د زندانونو ترمنځ ویشل، او د دوی په وړاندې د شکنجې پالیسي تمرین کول.

بیا هغه یو پلان څرګند کړ چې یو قانون تصویب کړي چې د بندیانو په وژلو یا د دوی د وژلو په هڅه تورن بندیانوته د مرګ سزا ورکوي.

د دې دوسې اغیز د بندیانو د هغه لیک په لوستلو سره پیژندل کیدی شي چې د زندان دننه خپور شوی او ډلو ته په ګوته شوی او د 2023 په فبروري کې خپور شوی، چې په هغه کې دوی د بین ګویپر پر وړاندې د لویې جګړې او د چمتووالي اړتیا بللې. ټول امکانات او په چوکونو کې راټولول.

مګر هغه څه چې هیڅ فلسطیني یا عرب نشي زغملی د ښځینه بندیانو پر وړاندې سرغړونه ده چې د نیواکګرو چارواکو د اخطارونو سره سره پراخه کړې چې دا د پاوډر کیک په توګه د دوی د ناوایې بندولو ته رسیدلي چې دوی ته هره ورځ ډوډۍ چمتو کوي د ښځینه بندیانو په وهلو او د اوبښکي بهونکي ګاز او د پولیسو سپیو په ډزو سره برید کول.

اسرائیلود ۲۰۱۵ کال له پیل راهیسې ۱۱۰۰ فلسطیني ښځې نیولي دي.

نورمال کول د فلسطین د وضعیت او د هغې د مقدساتو حاشيې ته زیان رسوي ،

د الاقصی سیلاب عملیاتو په سیمه کې کارتونه بیا تنظیم کړل، د الاقصی جومات او د اشغال شویو سیمو مسله یې یو ځل بیا سر ته ورسوله او د فلسطین مسئلې ته یې د عادلانه او هراړخیز حل د موندلو د اړتیا په اړه یو ځل بیا خبرې وکړې. تقریبا ورک شوی.

د سیاسي تحلیلونو د یوه راپور له مخې، د الاقصی سیلاب عملیاتو څخه مخکې وروستی میاشتې د اسرائیلو او سعودي عربستان ترمنځ د عادي کولو تړون د منځګړیتوب لپاره د امریکا د نوښت په شاوخوا کې د حرکت شاهد و. پلیټ فارم اساباس.

د الاقصی د عملیاتو پریکړه په بشپړه توګه د فلسطین پریکړه وه، لکه څنګه چې ایران او حزب الله اعتراف وکړ چې دوی په دې اړه نه پوهیږي، په حقیقت کې، متحده ایالاتو ومنله چې تهران او حزب الله ډیر احتمال د دې عملیاتو څخه خبر نه و، کوم چې محاصره شوی و. ډیر محرمیت تر دې چې د حماس اکثره مشران چې پوځي قوماندانان او په عملیاتو کې یې برخه اخیستې وه، تر هغه وخته پورې په دې نه وو خبر چې په مقاومت کې د حماس ملګري او شریکان هم نه دي خبر. عملیات

په هرصورت، داسې ښکاري چې ایران ممکن د دې پروسې څخه ګټه پورته کړي ځکه چې په منځني ختیځ کې د اسرائیل د یوځای کولو او د ریاض او تل ابیب ترمنځ د عادي کولو مخه نیسي.

د اصحابو په وینا په دې کې شک نشته چې د سولې دغه تړون به په سیمه کې د نویو اقتصادي پروژو دروازې پرانیزي. کوم چې به اسرائیل په خپل شاوخوا کې نور هم مدغم کړي او اقتصادي هوساینه به راوړي ، په ځانګړې توګه د عادي کولو سره د هغه څه سره چې د هند د هلیز نوښت په نوم پیژندل کیږي ، چې د امریکا په ملاتړ په نوي ډیلي کې د G20 په وروستي سرمشریزه کې وړاندې شو او ویل شوي چې تاسیس به پکې شامل وي. له هند څخه د خلیج هیوادونو ته د سمندري، ځمکني او اورګاډي ترانسپورت لینونه، د اردن له لارې تیریري او له هغه ځایه اسرائیلو ته ټولې اروپا ته. د چین د ورېښمو لارې سره سیالي کول.

له عربي نړۍ سره د اړیکو نورمال کول د اسرائیلو په دننه کې د اوږدمهاله ستراتیژیک هدف استازیتوب کوي ځکه چې د دولت بقا له ګاونډیو هیوادونو سره د اړیکو د ټینګولو او رغولو لارې چارې لټوي، ځکه چې دا په عربي هیوادونو کې د ډیموکراتیکو بدلونونو ویره لري چې له امله به یې د یو بل سره مخامخ شي. د

اقتصادي پرمختګ سره د یووالي یا بلاک بڼه چې د عبراني دولت برتری تهدیدوي که چېرې دا د دې پیښیدو دمخه له عربانو سره خپلې اړیکې رغوي.

ایا جګړه به لویدیځې غاړې ته وغځوي؟

لکه څنګه چې د اسراییلو وحشت او وحشت مخ په زیاتیدو دی، د نتانیا هوپه حکومت کې د بني اریخه وزیران ممکن دا د لویدیځې غاړې د ضمیمه کولو لپاره د شنه څراغ په توګه تعبیر کړي، او دا ممکن د لویدیځې غاړې څخه اردن ته د 3 ملیون فلسطینیانو د بې ځایه کولو په معنی وي.

دا به د اردن لپاره د ناوړین استازیتوب وکړي، کوم چې دا په بحران کې د قوي عربي موقف د جګړې اعلان ګڼل کېږي ..

دا حتی د مصر له دریځ څخه ډیر دی، چې د پخوانیو اسراییلي چارواکو په رڼا کې د لوی خطر سره مخ دی چې د جګړې په پیل کې یې د غزې د خلکو د بې ځایه کولو په اړه خبرې کولې سینا ته، چې د نفوس محدود او دمخه یې ثباته کثافت لري. راپورونه ښیي چې دا اختیار د پردې تر شا د مصر د پورونو د صفر کولو په بدل کې وړاندیز شوی و، او د تورونو په منځ کې چې قاهره په دې نظر بحث وکړ، مګر د مصر ولسمشر عبدالفتاح السیسي ډیر ژر دې خطر خبرداری ورکړ. ځکه چې کیدای شي دا د مصر او اسراییلو ترمنځ د جګړې لامل شي. ځکه چې بې ځایه شوي فلسطینیان ممکن په تل ابیب برید وکړي (چې د ناکراري او جګړو څپې به ورته پرانیزي چې په 1960 او لبنان کې په 1960 او لبنان کې په 1970 او 1980 کلونو کې پېښ شوي.

اروپا ته د غزې د خلکو د بې ځایه کولو په اړه د اسراییلو د ځینو افراطي وزیرانو خبرې دا په ګوته کوي چې اسراییلو ممکن د سینا د بې ځایه کیدو پلان ته د هغه سناریو له ویرې سترګې پټې کړي چې د مصر ولسمشر ورته خبرداری ورکړی و.

د اسراییلي او فلسطیني بندیانو برخلیک به څه وي؟

اسراییلو د حماس د له منځه وړلو، د اسراییلي بندیانو د خوشي کولو او له دې عملیاتو وروسته د پټي د راتلونکي په اړه د فکر کولو اعلان وکړ.

په هرصورت، په ځمکه کې اوسني پېښې برعکس تاییدوي.

د بنديانو د بيرته راستنيدو په اړه، د حماس غورځنگ د اوږدې مودې لپاره د بنديانو د توقيف كولو او بريالي معاملې پاى ته رسولو ثابت ريكارډ لري، لكه د گيلاد شاليت تړون چې د اسراييلو له انكارو وروسته د 1,027 فلسطيني بنديانو په خوشې كولو سره پاى ته ورسيد.

تراوسه داسې كوم مستند رپوټ نشته چې اسراييل دې يو بندي خوشې كړي خو برعكس حماس د يوزيات شمېر بنديانو د وژل كېدو خبر ورکړى دى.

داسې ښكاريده چې د بنديانو مسله حل ته نږدې شوې ده. لوېديځو خبري رسنيو ويلي چې د حماس او اسراييلو ترمنځ په خبرو كې پرمختگ شوى چې د دواړو خواوو ترمنځ د بنديانو د تبادلې تړون بشپړ شي.

په "ورانديز" تړون كې د اسراييلو له زندانونو څخه د فلسطيني ماشومانو او ښځو خوشې كول او غزې ته د تيلو داخلول شامل دي چې په بدل كې يې حماس شاوخوا 80 ښځې او ماشومان خوشې كړي چې ډيرى يې بهرني اتباع دي، د بشردوستانه اوربند سره چې ويل شوي و. د پنځو ورځو لپاره.

په هرصورت، راپورونه ښيي چې حماس دا معامله د اسراييلو د معاملې له امله وځنډوله.

اسراييل د هرې ورځې په تيريدو سره گواښ كوي چې د فلسطيني مقاومت لخوا نيول شوي نور بنديان به ووژني.

جگړه به څنگه ختمه شي؟

يوه ورځ هم نه تيرېږي چې د مقاومت ډلې د ډيرو اسراييلي ټانكونو او پوځي وسايطو د ويجاړولو اعلان وكړي او همدارنگه په دې عملياتو كې د يو شمير اسراييلي سرتيرو د وژلو خبر ورکړي، سره له دې چې د غزې په شمالي برخه كې د اسراييلو د بشپړ كنټرول هڅه وشوه او ممكن د مقاومت د وحشت له امله پېښ نشي.

نيواكگر حكومت هڅه كوي چې د الشفاء روغتون د غزې سمبول جوړ كړي او ادعا وكړي چې د حماس مركزي مركزي لاندي دى، سره له دې چې غورځنگ د دې موضوع د تايد لپاره د يوې نړيوالې كمېټې د جوړولو غوښتنه كوي.

حقيقت دا دى چې د اسراييلو ادعاوې كمزورې دي او د معقول اسراييلي شنونكو لخوا شك كېږي.

فلسطينيان د الاقصى سيلاب / رويټرز عملياتو په جريان كې د اسراييلي نظامي موټر سوځول ولمانځل

په حقيقت کې، دا فرض کول چې د حماس لپاره يو مهم عملياتي مرکز شتون لري اوس ساده ښکاري، ځکه چې حماس يو دولتي حکومت نه دی او نه هم القسم يو منظم پوځ دی، نو دا د ډلوسره د مرکزي قوماندې، کنټرول، يا لوژستیک مرکزونه لري. تل د اسر اييلو د يرغل او د هغه ستر بمبار په رڼا کې چې په لومړيو دوو اونیو کې يې په افغانستان کې د امريکا په پرتله ډير بمونه غورځولي وو، د تل لپاره خبرتيا درلوده.

له همدې امله فلسطيني ډلو تر ډېره بريده خپلې شتمنۍ او جنگيالي په لويو سيمو کې خپاره کړي دي، چې زياتره يې د ځمکې لاندې تونلونو په پراخه شبکه کې دي او د غزې پر خاوره د اسر اييلو د کنټرول په صورت کې د غزې د ځمکې د کنټرول احتمال يې په نظر کې نيولی دی.

ډيری احتمال، د تونل په شبکه کې ډير مهمات او وسلې شاملې دي چې د اشغال له سترگو څخه ليرې په څو سيمو کې ویشل شوي، د دې پټې د ويجاړيدو په تمه.

د غزې لويه جگړه لا نه ده پيل شوې، حتی که اشغالگر د غزې په شمال کې يا د هغې زياتره برخه تر خپل کنټرول لاندې راولي، د مقاومت اصلي ځواکونه به له اشغال سره وروستی جگړه ونه کړي بلکې د اوږدمهالې جگړې په لور به يې کش کړي چې د هغې بقا به يې کرانه او بې گټې وي او د دوی د ځواکونو او وسلو چې د يرغل او محاصرې په رڼا کې خورا ارزښتناکه شتمنۍ دي، خوندي کړي.

آيا دغه شخړه به په يوه پراخه سيمه ايزه جگړه بدله شي؟ :

په ټولو خواوو کې لوی ويره شتون درلود چې جگړه به د حزب الله، نورو ايراني پراکسيانو او متحده ايالاتو په گډون پراخه شي، مگر داسې ښکاري چې حزب الله د منځني زياتوالي سره قناعت لري، چې اسر اييل د يو څه پراخ غبرگون سره زغملی و، پرته له دې چې هر څه پيل کړي. که څه هم د ايران حزب الله د مقاومت د ماتې په اړه اندېښمن دی. ځکه چې دا ممکن د دوی په لورد اسر اييل - امريکايي بدلون لامل شي.

خود "مقاومت د ماتې" کلمه هغه څه ده چې تعريف يې ستونزمن دی، اسر اييل هڅه کوي چې د غزې ښار ته د رسيدو په برخه کې خپله بريا تشریح کړي او د حماس د ماتې په توگه يې تريوه حده محاصره کړي، که څه هم اسر اييلي سرچينې په ندرت سره دا مني چې د حماس زيربنا ډيره اغيزمنه شوې نه ده.

دا هم روښانه ښکاري چې اسر اييلو د تونلونو لويه برخه نه ده ويجاړه کړې او نه يې ورته ننوتې، او دا هم دقيق نه پوهيږي چې څومره يې ويجاړ کړي.

د اسراییلو لپاره د وخت کړکې تیریري :

د نړۍ د خلکو د غوسې په زیاتیدو سره، د اسراییلو د بهرنیو چارو وزیر ایلی کوهن اعتراف وکړ چې د هغه هیواد اوس د نړیوالو فشارونو له امله د جگړې پای ته رسیدو لپاره دوه یا درې اونۍ وخت لري او په دې سره د لویدیز ملاتړ توازن په عمده توګه د ملګرو په نښه کولو سره له مینځه وړي. داسې ښکاري چې اسراییل به د خیالي بریا په لټه کې وي لکه د الشفا روغتون محاصره یا دا چې حماس د غزې کنټرول له لاسه ورکړي. په داسې حال کې چې د فلسطین مقاومت د جگړې د ځای او وخت ټاکلو ته دوام ورکوي.

په عین حال کې د حماس د احتمالي سقوط وروسته د غزې د ترانګې د برخلیک په اړه د جگړې له پیل راهیسې د واشنگټن او تل ابیب ترمنځ لومړۍ شخړه رامنځ ته شوه.

واشنگټن د فلسطیني ادارې لپاره رول غواړي، په داسې حال کې چې د عربو او نړیوالو ځواکونو رول ته اشاره کوي، پداسې حال کې چې اسراییل غواړي د غزې ترانګه بیرته ونیسي، د افراطیانو لخوا د دې ترانګې په شمال کې د میشت ځایونو د بیا جوړولو غوښتنه کوي.

څوک اوږد سیاسي ژوند لري، حماس یا نتانیا هو؟

خو اسراییلي مشران پرته له دې چې په ځمکه کې ډیر څه وکړي له یو پلان څخه بل ته حرکت کوي او د غزې په واکمنۍ کې د نتانیا هو ژوند ممکن د غزې په واکمنۍ کې د حماس د ژوند په پرتله لنډ وي.

لکه څنګه چې غوسه د هغه په وړاندې راپورته کېږي؛ که د امنیت د ناکامۍ له امله وي یا د بندیانو له امله، او د عملیاتو د سرعت له لاسه ورکولو سره، ممکن د نتانیا هو لپاره د حساب وخت راشي، کوم چې د هغه سیال او په واک کې اوسني شریک، بینی ګانتز، د جگړې ترپایه پورې د ځنډولو غوښتنه وکړه.

دا هغه پای دی چې هیڅوک نه پوهیږي چې د حماس د له منځه وړلو خوب به څنګه وي، او امریکایان د صدام د واکمنۍ د پای ته رسولو لپاره عراق ته تللي وو. د دوی ترېښو لاندې د ځواکونو مقاومت چې ځینې یې سني سلفیان او ځینې یې شیعه وو او ځینې یې بعثي وو، د دوی له وتلو او د داعش په راڅرګندېدو سره جګړه پای ته ورسېده په افغانستان کې.

کیدای شي د اسراییلو لپاره مسله ډیره خرابه وي، ځکه چې حماس په عراق کې د بعث ګوند او په افغانستان کې د طالبانو په پرتله په غزه کې ژورې رېښې لري، کیدای شي اسراییل د غزې په ډبرې برخه کې د میاشتو لپاره کنټرول کړي، مګر ممکن د دوی لپاره مقاومت رامنځته شي. د ځمکې لاندې

نورځوانان چې خپل کورونه او کورنۍ يې له لاسه ورکړي کيدای شي په دې مقاومت کې شامل شي.

د لبنان سناريو د غزې لپاره ډير احتمال لري :

ډير احتمال شته چې دا مسله به څو مياشتې وروسته له غزې څخه د اسر اييلو په وتلو سره پای ته ورسېږي، لکه څنگه چې د دې خورا سخت او وحشي مشرايريل شارون په 2005 کې د امريکا تر ملاتړ لاندې د "بې ځايه کيدو بهير" سره ترسره کړ چې دا لومړی ځل و چې له غزې څخه د اسر اييلو وتل وو. د فلسطين اشغال شوې خاوره.

دا کيدی شي د حماس د بيرته راستنيدو سره د غزې د خاورې کنترول تر لاسه کړي، حتی که دا په پرسونل او تجهيز اتوکې د پام وړ زيان سره مخ شي.

د دې کار د مخنيوي لپاره، امريکا هڅه کوي چې په حساسو سيمو کې د ملگرو ملتونو د ځواکونو د شتون په احتمال سره، د غزې د امنيت د کنترول لپاره د فلسطيني ادارې سره تړلي ځواکونه د اسر اييلو لپاره معرفي کړي، مگر دا واکمن ځواکونه ممکن د فلسطينيانو لپاره ښکاره کړي. د اسر اييلي ټانکونو په شا کې راغلي دي چې يوازې د دوی کورنۍ يې وژلي دي، او دوی به د غزې په ترانگه کې يوازې د حماس په رضايست سره واکمن نشي.

دا کيدای شي پدې معنی وي چې موږ د 2006 کال جگړې وروسته د لبنان وضعيت ته ورته سناريو سره مخ يو، چېرې چې د UNIFIL نړيوال ځواکونه د لبنان په سويل کې د حزب الله د شتون او د وسلو د قاچاق د مخنيوي لپاره ځای پر ځای شوي وو، پداسې حال کې چې دا گوند په حقيقت کې تر ټولو لوی ځواک دی. سويل او ټول لبنان.

حماس په لبنان کې د حزب الله په څير د غزې اصلي واکمن پاتې کيدی شي، پداسې حال کې چې واک، د لبنان د پرله پسې کمزورو حکومتونو په څير، د خلکو د روزلو او د اشغال او نورې نړۍ سره د معاملو مسوليت په غاړه لري د حماس آزادول به مقاومت ته ځان وقف کړي، په داسې حال کې چې واکمن به د هغو کورنيو ناخوښي په غاړه واخلي چې کورونه يې د اشغال لخوا ويجاړ شوي.

غزه ښايي د الاقصی له سيلاب وروسته ويجاړه شوې وي او وژل شوې وي، خود فلسطين مسله په نړۍ کې د ازادو وجدانونو په عنوان بدله شوې او الاقصی بيرته په سره کرښه بدله شوې ده او ځينې بنديان هم کيدای شي. خوشې شي، او فلسطين له واک څخه د برتانوي وزيرانو گوښه کول پيل کړي، او د امريکا ديموکراتيک گوند دننه شخړې راپورته شوې، او دا د نړۍ مرکزي مسله د اوکراين نه ده.

د الاقصی سیلاب اوله هغې وروسته د فلسطین د ولس په تاریخ کې د خپل مقصد اود هغوی د مقدساتو په خاطر تر ټولو ستره قرباني کیدای شي، خودا به د اشغال په تاریخ کې یو مهم بدلون وي او کیدای شي چې د دوی د غچ اخیستنې سبب شي. ترڅو په خپلو حسابونو له سره غوروکړي مخکې له دې چې دغه مقدسات بیا بې حرمتي وکړي.⁹

- اساسي لامل :

په اخر کې باید داو ضاحت ورکړم چې د اقصی داساسي لاملونو څخه یوداهم کیدی شي اوداشاید زما په نظر صحیح هم وي اودا :

کله چې په منځني ختیځ کې ټول وگړي ملتونه او حکام سنی مذهبه دي او د عثمان رضی الله عنه د شهادت څخه راپدیخوا د اهل سنتو په ضد توطي روانې د تاریخ په هر پړاو کې سنیان د مکمل او عام وژنې سره مخامخ شوي دي ، د عثمان رضی الله عنه شهادت ، علی رضی الله عنه شهادت ، د کربلا و اقع ، دامویانو عباسیانو د حکومتونو په ضد شورشونه تردې چې په ایران کې حکومت صفویانو ته ورسید پدې ټولو کې د عبدالله بن سباء یهودي اود هغه د پیروانو مستقیمی لاس وه ، د اسماعیل صفوی مورحنفی مذهبه وه خپل زوی یې ووژله او په شهادت ورسیده ، نو مطلب داچې د حماس اسلامي گوند چې مشران یې ټول بافهمه بااحساسه اوداخوان المسلمین څخه دي نوایران نه غوښتل چې داسې یو تنظیم په منځني ختیځ کې تحمل کړي ، که تاسود اقصی ټوپان عملیات د لومړۍ ورځې څخه تعقیب کړي وي نو دا به مو په واضح ډول لیدلي وي چې ایران یواځې خبرې کوی اوبس ، همدا ایران وه چې حماس یې پرې ورواچاوه بیا د خیر په غوندې ورته کیناست هغه څه متل دی : راځی چې پرې ورځی ، غزه یې تباه کړه ، په زرگونه کورنې داحصایې د ثبت څخه ووتلی يعني : ټول شهیدان شول او مکمل میراث شول ، ټول کلینیکونه اوروغتونه ویجاړ ، جوماتونه ، مدرسې ، اوسیدو کورونه ، سرکونه ، داوبو سیستمونه ، طبی مرکزونه ټول مکمل ویجاړ اوتباه شول په غزه کې هیڅ یوداسې څه جوړندی پاتې چې ورته وکتل شي ، دا ایران وه چې غزه یې تباه اود مسجد الاقصی سرپرستی یې په یونوع اسراییلی غاصب او وحشت گر رژیم ته وسپارله

- دریم فصل : ددریمې برخې معلومات په لاندې ډول وړاندې کړي :

اول : بیت المقدس د تاریخ په اوږدو کې :

د بیت المقدس ښار تاریخ له پنځو زرو کلونو څخه ډیر پخوانی دی ، او په دې توگه دا د نړۍ یوله پخوانیو ښارونو څخه شمیرل کېږي. دې ته ورکړل شوي ډیری نومونه د دې تاریخ ژورتیا په گوته کوي. کنعانیانو چې

- شبكة البصرة الثلاثاء 30 ربيع الثاني 14 تشرين الثاني 1445 هـ ق . 9

په دریمه پیړۍ کې دې ښار ته هجرت وکړ او دا د "ارسلیم" په نوم یادېږي، چې معنی یې د سولې ښاردی. د "یروشلم" کلمه له دې نوم څخه اخیستل شوې، چې په عبراني کې د "یرشالیم" په توګه تلفظ کېږي او په تورات کې 680 ځله ذکر شوی. بیا دا په یوناني دوره کې د ایلیا په نوم پیژندل شوی، چې معنی یې د خدای کور دی. په بیت المقدس کې د کنعانیانو لخوا ترسره شوي یو له خورا مهمو کارونو څخه د ګیحون پسرلي ښار ته د اوبو د لاسرسي تضمین کولو لپاره د تونل جوړول وه، کوم چې د کدرون په دره کې موقعیت لري او نن ورځ د سلوان د پسرلي په نوم پیژندل کېږي.

د فرعون دوره (۱۶ – ۱۴ ق م):

د یروشلم ښارد 16 پیړۍ د BC په پیل کې د مصري فرعونیانو تر نفوذ لاندې وه. د اخیاناتن د پاچاهۍ په وخت کې، دا د "خپرو" لخوا چې د بدو قبیلو لخوا اشغال شوی وه، او د مصرو اکمن عبدی خیبا ونه توانید چې دوی ته ماتې ورکړي، نو ښارد دوی په لاس کې پاتې شو تر هغه چې د واکمنۍ پرمهال بیرته د مصر نفوذ ته راستون شو. د پاچا. Seti I 1317 - 1301 BC

د یهودو دوره (977 - 586 ق م):

یهودانو په بیت المقدس باندې د خپل تاریخ په اوږدو کې ۷۳ کاله واکمني وکړه چې له پنځو زرو کلونو څخه زیات اوږد وه. په 977 یا BC 1000 کې د یوید د ښار کنټرول ترلاسه کړ، هغه د دیوید ښار په نوم یاد کړ، په هغې کې یې مانۍ او څو کلاګانې جوړې کړې، او د هغه واکمنۍ 40 کاله دوام وکړ. له هغه وروسته د هغه زوی سلیمان پاچا شو، چې ۳۳ کاله یې پردغه هېواد واکمني وکړه.

-د سلیمان له مړینې وروسته، دولت د هغه د زوی رحبعام په واکمنۍ کې وویشل شو، او ښارد "یروشلم" په نوم یاد شو، دا نوم د کنعاني عربي نوم سلیم څخه اخیستل شوی، کوم چې تورات ورته اشاره کړې چې یو عرب جبوسی حاکم و. د ابراهیم یو ملګری. (پیدایش 14: 18-20، او په انجیل 6: 20، 7: 1-5 کې عبرانیانو ته خط.

د بابلیانو دوره (۵۸۶ – ۵۳۷ ق م):

د بابل پاچا دوهم نبوکدنزارد بیت المقدس ښار اشغال کړ وروسته له هغه چې هغه په 586 BC کې د وروستي یهودي پاچا، زیدکيه زوی، له ماتې سره مخ شو او پاتې یهودان یې د اسیرانو په توګه بابل ته انتقال کړل.

د پارس دوره (۵۳۷ – ۳۳۳ ق م):

بیا ، په ۵۳۸ BC کې ، د پارس پاچا سائرس هر هغوی یهودي بنديانو ته اجازه ورکړه چې په بابل کې یې غوښتل بیت المقدس ته راستانه شي.

-د یونان دوره (۳۳۳ – ۶۳ ق م)

اسکندر اعظم په ۳۳۳ ق م کې د بیت المقدس په ګډون د فلسطین کنټرول په خپل لاس کې واخیست ، د هغه ځای ناستي ، مقدونیه او بطليموس په همدې کال کې دا ښارونو او له فلسطین سره یې الحاق کړ د هغه سلطنت په ۳۲۳ BC کې په مصر کې. بیا په ۱۹۸ BC کې ، دا په سوريه کې د سيلیوکید برخه شوه وروسته له هغه چې سيلیوکوس نیکاتور یې ضمیمه کړه او د دې دورې نفوس د یونان تمدن تر اغیز لاندې وه.

-بیت المقدس د روم د واکمنۍ لاندې (۶۳ ق م – ۶۳۶ ع):

د روم د پوځ قوماندان پومپي په ۶۳ ق م کې بیت المقدس ونیوه او د روم امپراتورۍ سره یې یوځای کړ. په بیت المقدس کې د روم واکمنۍ چې تر ۶۳۶ میلادي کال پورې یې دوام وکړ ، د ۶۶ نه تر ۷۰ میلادي کال پورې په بیت المقدس کې د ګڼو پېښو شاهد وه ، چې د روم د واکمن تیطس له خوا په زوره وځپل شوه ښار یې ونیو ، او ډیری یهودیان یې د مقدس ښار تر اشغال لاندې عادي حالت ته راوګرځول. بیا یهودانو بیرته بغاوت ته راووتل او په ۱۱۵ او ۱۳۲ میلادي کلونو کې یې دوه ځله نافرمانی اعلان کړه او په حقیقت کې یې د ښار کنټرول په لاس کې واخیست ، خود روم امپراتور هادریان له دوی سره له تاوتریخوالي ډک چلند وکړ او د دوهم ځل لپاره یې بیت المقدس وېجاړ کړ. هغه یهودیان چې هلته اوسېدل وشرل او یوازې عیسویان یې پرېښودل ، بیا یې امر وکړ چې د ښار نوم دې په "ایلیا" بدل شي او شرط یې وښود چې هلته دې هیڅ یهودي نه اوسېږي.

د قیامت کلیسا:

د روم امپراتور قسطنطین I د روم امپراتورۍ پلازمینه له روم څخه بازنطیم ته واړوله او عیسویت یې د دولت رسمي مذهب اعلان کړ ، دا په بیت المقدس کې د عیسویانو لپاره یو مهم ټکی وه ، چېرې چې د قیامت کلیسا په ۳۲۶ میلادي کال کې جوړه شوې وه.

- د پارسیانو بیرته راتګ:

د روم امپراتورۍ په ۳۹۵ کې په دوو ډلو ویشل شوې وه ، چې پارسان یې وهڅول پر بیت المقدس برید وکړي او دوی د ۶۱۴ څخه تر ۶۲۸ میلادي کال پورې بریالي پاته شول او بیا رومیانو دا بیرته ترلاسه کړ او تر ۶۳۶ میلادي کال پورې د اسلامي فتحو پورې د دوی په لاس کې پاتې شو.

-الاسراء او المعراج (۱۰/۶۲۱ هـ ق :

په نږدې ۶۲۱ کال کې بیت المقدس د حضرت محمد صلی الله علیه وسلم د لیدنې شاهد و، چې د شې له خوا له مسجد الاقصی څخه اسمان ته پورته شو.

لومړی اسلامي دوره (۶۳۶ تر ۱۰۷۲ میلادي :

خلیفه عمر بن الخطاب رضی الله عنه د ابو عبیده عامر بن العاص په مشرۍ د اسلامي لښکر له فتحې وروسته په ۱۵/۶۳۶ هجري (یا ۶۳۸ میلادي کال) کې بیت المقدس ته داخل شو. - جراح پیټریارک سوفرونیس دا شرط وټاکه چې عمر به پخپله د ښار واک واخلي، نو هغه د دوی سره د "عمر تړون" لیکلی، کوم چې یو سند دی چې دوی ته د خراج په بدل کې مذهبي آزادي ورکوي. د ښار نوم له الیاس څخه بیت المقدس ته بدل شو، او په سند کې ویل شوي چې هیڅ یهودی به هلته ژوند نه کوي.

له هغه وخت راهیسې، ښار خپله اسلامي بڼه غوره کړه، امویانو (661 - 750) او عباسیانو (750 - 878) څخه په دې کې دلچسپي درلوده او دا په مختلفو برخو کې د ساینسي بیا رغونې شاهد و. په دې دوره کې یو له مهمو اسلامي آثارو څخه د راک جومات دی، چې د 682 څخه تر 691 میلادي کال پورې د اقصی جومات بیا جوړ شوی و دغه ښارد عباسیانو، فاطميون او قرمطيانو ترمنځ د پوځي شخړو له امله د بې ثباتۍ شاهد و، او بیت المقدس په ۱۰۷۱ میلادي کال کې د سلجوقيانو د واکمنۍ تابع شو.

- بیت المقدس د صلیبی جګړو پرمهال :

بیت المقدس د سلجوقيانو او فاطميانو او پخپله د سلجوقيانو ترمنځ د واک د جګړو په پایله کې د پنځه پېړیو اسلامي واکمنۍ وروسته په 1099 میلادي کال کې د صلیبیانو لاس ته ورغی. صلیبیانو بیت المقدس ته له ننوتلو سمدستي وروسته شاوخوا ۷۰ زره مسلمانان ووژل او اسلامي مقدسات یې تر پښو لاندې کړل. له هغه نيتي راهیسې، په بیت المقدس کې یو لاتیني سلطنت رامینځته شو، چې د کاتولیک پاچا لخوا اداره کیده چې په ارتودوکس عیسویانو باندې یې کاتولیک رسمونه پلي کول، چې د دوی غوسه یې راپاروله.

دوهمه اسلامي دوره :

صلاح الدین ایوبي په 1187 میلادي کال کې د حطین له جګړې وروسته وتوانید چې بیت المقدس له صلیبیانو څخه بیرته ترلاسه کړي، هغه له خلکو سره ښه چلند وکړ، د ډبرې له گنبد څخه یې صلیب لرې کړ او د ښار جوړولو او پیاوړتیا ته یې پام وکړ.

صلیبیان بیا:

خو صلیبیان د سیسلي د پاچا فریدریک د واکمنۍ پر مهال د صلاح الدین له مړینې وروسته د ښار په کنټرول کې بریالي شول او دا ښار ۱۱ کاله د صلیبیانو په لاس کې پاتې شو، تر څو چې په پای کې د پاچا صالح نجم الدین ایوب له خوا بېرته ونیول شو. ۱۲۴۴ م.

مملوکیان:

دغه ښار په ۱۲۴۳/۱۲۴۴ میلادي کال کې د منګولیا تریرغل لاندې راغی، خو مملوکیانو په ۱۲۵۹ میلادي کال کې د عین جالوت په جګړه کې د سیف الدین قطز او الظاهر بیبرس په مشرۍ هغوی ته ماتې ورکړه او د بیت المقدس په ګډون یې فلسطین هم ترې ونیو، چې د مملوکیانو د خاورې سره یوځای شو او د ایوبي دولت څخه وروسته یې تر ۱۵۱۷ میلادي کال پورې په مصر او لیونټ حکومت وکړ.

د عثمانیانو دوره:

عثماني لښکر د مرج دابق له جګړې (۱۶۱۶-۱۶۱۵) وروسته د سلطان سلیم اول په مشرۍ فلسطین ته ننوت او بیت المقدس د عثماني امپراتورۍ اړوند ښار شو. سلطان سلیمان عالي د ښار دیوالونه او د ډبرې ګنبد بیا جوړ کړ. د ۱۸۳۱ نه تر ۱۸۴۰ میلادي کال پورې فلسطین د مصر د هغه دولت برخه شو چې د محمد علي لخوا تاسیس شو او بیا عثماني واکمنۍ ته راستون شو. په ۱۸۸۰ کې، عثماني امپراتورۍ په بیت المقدس کې متصرفیت تاسیس وکړ، او د ښار پخوانی دیوال په ۱۸۹۸ کې لیرې شو ترڅو د المان قیصر ویلیم او د هغه د سفر په جریان کې د ننوتلو اسانتیاوې برابرې کړي. دا ښار تر لومړۍ نړیوالې جګړې پورې د عثماني واکمنۍ لاندې پاتې شو، په کوم کې چې عثماني ترکان مات شول او له فلسطین څخه وشړل شول.

AD برتانوي اشغال (1917 - 1948)

بیت المقدس په ۱۹۱۷/۹/۸/۱۲ د برتانوي د پوځ لاس ته ولېږد وروسته له هغه چې د برتانوي جنرال النبي له خوا خپره شوه ملګرو ملتونو د فلسطین په اړه برتانوي ته واک ورکړ، او بیت المقدس د برتانوي واکمنۍ لاندې د فلسطین پلازمینه شوه (۱۹۲۰). (۱۹۴۸). له هغه وخت راهیسې، ښاريونوي دورته داخل شو، چې تر ټولو مهم ځانګړتیا یې د یهودي مهاجرینو په شمیر کې زیاتوالی وه، په ځانګړې توګه په ۱۹۱۷ کال کې د بالفور اعلاميې وروسته.

د بیت المقدس نړیوال کولو پروژه:

د بیت المقدس مسله له دویمې نړیوالې جګړې وروسته ملګرو ملتونو ته راجع شوه او نړیوالې ادارې د ۱۹۴۷ کال د نوامبر په ۲۹ د بیت المقدس د نړیوال کولو پریکړه وکړه.

د برتانوي واک ختمول:

په ۱۹۴۸ کال کې برتانوي په فلسطین کې د واک د پای ته رسولو اعلان وکړ او د صهیونیستي ډلوله سیاسي او پوځي خلا څخه یې ګټه پورته کړه او د اسرائیلي دولت د جوړولو اعلان یې وکړ. د ۱۹۴۸ کال د دسمبر په دریمه د اسرائیلو لومړي وزیر ډیویډ بین ګوریون اعلان وکړ چې لویډیځ بیت المقدس د اسرائیلو د نوي دولت پلازمینه ده، په داسې حال کې چې ختیځ بیت المقدس د ۱۹۶۷ کال د جون تر ماتې پورې د اردن د حاکمیت تابع وه چې په پایله کې ټول بیت المقدس د اسرائیلو سره الحاق شو.¹⁰

سرچینې:

- مصطفی مراد دباغ، زموږ هیواد فلسطین دی.
- یروشلم ... د یو ښار کیسه، د تعلیم، کلتور او ساینس لپاره د عرب سازمان، تونس، لومړی ټوک، 24 او السلی، د فلسطین انسائیکلوپېډیا، 813 مخ.
- جغرافیه او ډیموګرافیک بدلونونه، د راتلونکي مطالعاتو مرکز، د اسیوت پوهنتون، 1996، 833 مخ.
- د فلسطین تاریخي جوړښت، اوونیز راپور "نړیوال مسائل"، شمیره 261، 1995/2/1.
- د فلسطین د ازادۍ سازمان ویب پاڼه.
- د فلسطین انسائیکلوپېډیا، دریمه برخه، بیت المقدس.

دوهم: یهودانو څنګه فلسطین اشغال کړ:

د قاهرې رڼا

- پورتنۍ سرچینې . 10

یهودانو څنگه فلسطین اشغال کړ؟

په فلسطین کې اوسنیو پېښو دا پوښتنه راپاروله چې څنگه یهودانو فلسطین اشغال کړ، چا ورسره مرسته وکړه، څنگه یهودانو د فلسطین په خاوره کې لومړی میشت ځایونه جوړ کړل، د "جلیاد ځمکه" څه شی ده او کوم کتاب چې دوی یې کاروي. د یهودانو په ملاتړ کې د برتانوي رول څه دی، او څنگه یهودانو وکولای شول چې مسجد الاقصی ته ننوځي، دا مهې پوښتنې د لاندې قاهرې ۲۴ راپور موضوع ده چې مستند شوي تاریخي حقایق په ډاگه کوي چې د هغه دروغ په گوته کوي.

الف: یهودانو څنگه فلسطین اشغال کړ؟

د فلسطین اسناد په ډاگه کوي چې څنگه یهودانو فلسطین اشغال کړ، لکه څنگه چې په اروپا کې د مارتین لوتر په مشرۍ د مذهبي اصلاحتو له غورځنگ سره ښکاره شو، او د عیسویانو پروتستانت عقیدې د پیروانو لخوا وده وکړه، په پام کې نیولو سره چې یهودیان د خدای غوره شوي خلک دي، او دوی پاک او مقدس دي. په ۱۶۹۵ کال کې یو ډنمارکي سوداگر په فلسطین کې د یهودانو د اوسیدو او د هغه وخت د اروپا پاچاهانو ته د سپارلو پلان جوړ کړ.

دې پلان ته تر ۱۷۹۹ میلادي کال پورې پام ونه شو، کله چې د مصر او سوريې پر ضد د فرانسې د مبارزې مشر ناپلیون بوناپارټ په فلسطین کې د یوه یهودي دولت د جوړولو وړاندیز وکړ او له اسراییلويې وغوښتل چې دا ځمکه د دوی ده او د دوی د ادعا له مخې غصب کړي شوی ده. هغه په خپل لیک کې وویل: "د ناپلیون بوناپارټ څخه د فلسطین قانوني وارثانو ته: ای بې مثاله خلکو، د فتحې او استبداد ځواکونه د دوی نسب او ملي وجود نه شي لوتولای، حتی که دوی یوازې دوی لوبت کړي. د دوی د پلرونو ځمکه، په دښته کې بې ځایه شوي خلک ستاسو په وړاندې یو وحشتناک جنگ دی چې د دوی دښمنان د دوی د پلرونو څخه په میراث کې د دوی په مینځ کې ویشل شوي د دوی د غوښتنو سره سم."

په هرصورت، یهودان په لویدیځ کې منتشر پاتې شول، د شړلو او وژنې سره مخ شول، او دوی په تدریجي ډول د عثماني امپراتورۍ ترچترلاندې فلسطین ته مهاجرت پیل کړ، د نولسمې پېړۍ په دویمه نیمایي کې، لارنس اولیفینټ د صهیونیست غورځنگ مشري وکړه. په فلسطین کې د یهودانو د اوسیدو مفکوره په ۱۸۸۰ میلادي کال کې د عثماني امپراتورۍ د اقتصادي ستونزو څخه د ژغورلو لپاره، هغه د "د گیلاد ځمکه" په نوم یو کتاب خپور کړ چې د ختیځ اردن په ختیځ کې د یهودانو د استوګنې پر بنسټ جوړ شوی وه..

ب: يهودانو څنگه فلسطين اشغال کړ - بیت المقدس په عثماني دور کې:

په نولسمه پېړۍ کې يهودي مشرانو هڅه وکړه چې په فلسطين کې د يهودانو د ميشته کولو لپاره پروژې رامينځته کړي او هڅه يې وکړه چې په حبرون کې د 50 کلونو لپاره 200 کلي د دوی د توليد د 20٪ په بدل کې کرایه کړي، په دې کې دوی ناکام شول، مګر دوی د ځمکو په اخيستلو بريالي شول. د هغه وخت د عثماني سلطان په منظوري سره بیت المقدس او حفا ته نږدې، مګر رسمي استوګنځايونو پروژې رامينځته کولو پرته.

فلسطين د برتانيې ترواک لاندې وه، انګريزانو له يهودانو سره مرسته وکړه چې فلسطين ته د دوی د ورتګ چانسونه زيات کړي، د ۱۹۱۶ کال د سايکس پيکوت تړون په دې شرط وه چې د حيفا او عکا سيمې به د انګلستان په واک کې وي او له عربانو سره په دې نوم خبرې روانې وي. د فرانسې او برتانوي حکومتونو د دولت د سرحدونو د ټاکلو او يا د عربي هيوادونو د اتحاد د وسلو په راوړلو باندې د کنټرول لګول.

د اسراييلو نړيوال فدراسيون (اتحاد) بيا په 1860 کې تاسيس شو، او د 99 کلونو لپاره يې 2,600 فلسطينيانو ته په کرایه ورکړه، په 1870 کې، په فلسطين کې د يهودانو د کرنې ښوونځی تاسيس شو. دا په 1878 کې د ملباس له کلي څخه د 3,375 يوډنوم ځمکې پيرودلو سره تعقيب شو.

ج: په تيرو وختونو کې يهودانو د فلسطين حيفا څنگه اشغال کړه؟

بيا تر 1881 کال پورې د ځمکو په اخيستلو سره د استوګنې لپاره چمتووالی دوام درلود، چې په فلسطين کې د يهودانو د استوګنې رسمي تاريخ پيل شو، په هغه وخت کې د يهودانو شمير 3000 ته رسيدلی وه چې تر 1884 پورې يې خپل استوګنځايونه جوړ کړل، په 1878 کې د "تکوا تصفيه" تر نامه لاندې د دوی اشغال شوی اداره، او وروسته په 1882 کې 3 نور ميشته شوي، او په 1898 کې 22 زراعتي ميشت ځايونه اعلان شول، چې 418 زره دونا م د دوی ترواک لاندې وو.

د فلسطين د بشپړ اشغال پروژه په 1897 کال کې د يهودي دولت د جوړولو لپاره د چمتووالي لپاره د فلسطين د ځمکې د ترټولو لوی احتمالي ساحې په درلودلو سره په لومړي ځل اعلان شوې پلي کيدو ته داخله شوه او هڅه يې وکړه چې فرصت ترلاسه کړي.

د - يهودانو څنگه فلسطين اشغال کړ - د (بالفور اعلاميه):

په 1917 کې، د برتانيې په برکت، د بالفور اعلاميه خپره شوه، چې د اوږدې مودې عرب - اسراييلو جګړو وروسته منځته راغله، د يهودانو لپاره ډالی او په اعلان شوي او تاسيس شوي ډول د اشغال لپاره د پيل

بنسټ گڼل کیده. هغه لیک چې د انگلستان د بهرنیو چارو وزیر، آرتر بالفور، لارډ لیونیل ډی روتشیلډ ته لېږلی، چې د بریتانیا او آیرلینډ صهیونیست فدراسیون ته لېږدول کېږي:

"گران لارډ روتشیلډ، زه ډیر خوښ یم چې تاسو ته د جلالتمآب حکومت په استازیتوب لاندې بیان درلېږم چې: ...

هغه د یهودانو او صهیونزم هیلو ته ګوته ونيوله، او دا وزارت ته وړاندې شو او تصویب شو:

د جلالتمآب حکومت په فلسطین کې د یهودانو لپاره د یوه ملي کورد جوړولو په پلوی نظر لري او د دې هدف د لاسته راوړلو لپاره به خپل ټول وس او توان په کار واچوي، په دې واضح پوهیدل دي چې هیڅ داسې کار به ونه شي چې مدني او مذهبي حقونه به تر پېښو لاندې کېږي. نه د غیر یهودي ټولنولوخوا چې اوس په فلسطین کې اوسېږي خوند اخلي او نه په نورو هیوادونو کې د یهودانو له حقونو او سیاسي دریځ څخه خوند اخلي.

زه به منندوی شم که تاسو د صهیونیستي ارګانونو اتحادیې ته د دې بیان په اړه خبر ورکړئ ... ستاسو صادقانه، ارتور بالفور.

په 1948 کې، اسراییلو فلسطین اشغال کړ او یهودان د نفوس اکثریت شو، له هغه وخت راهیسې یهود او عرب په دوامداره توګه د کرکیچ په حالت کې ژوند کوي، چې ډیر جنگونه او شخړې رامینځته شوي.

هـ یهودانو څنګه فلسطین اشغال کړ – (عمري وصیت)

یهودیان څنګه فلسطین ته ننوتل؟

عمر بن الخطاب دوی ته یو لیک ولیکه او د دوی د کلیساګانو او ملکیتونو ضمانت یې وکړ. په دې شرط چې په هغه ښار کې چې د "عمري تړون" په نامه یادېږي هیڅ یهودي به ورسره نه وي او له هغه وخته د حطین تر جګړې پورې هیڅ یهودي دې ښار ته نه وه ننوتلی.

په 1187 میلادي کال کې یې بیت المقدس د صلیبیانو څخه آزاد کړ، دوی ته یې اجازه ورکړه چې بیت المقدس ته ننوځي او هلته عبادت وکړي. د یوزغم لرونکی مسلمان مشر په توګه د راڅرګندیدو لپاره دا د اسراییلو وزارتونو په ریکارډونو کې یادونه شوې چې هغه په 1190 کې، "صلاح الدین یهودانو ته اجازه ورکړه چې د یروشلم ښار له صلیبیانو څخه آزاد کړي."

و- د فلسطين په اشغال کې چا مرسته وکړه؟

د دې په اړه چې د فلسطين په اشغال کې چا له يهودانو سره مرسته وکړه، تاريخ شاهد دی چې د صلاح الدين ايوبي له وخته وروسته چې د يهودانو ملاتړ يې وکړ، همغه هیوادونه دي چې تر نن ورځې پورې د اسر اييلو ملاتړ ته دوام ورکوي او هغوی دادی :

انگلستان: انگلستان په 1947 کې يې د ملگرو ملتونو 181 پریکړه لیک تصویب کړ چې له مخې يې د فلسطين ویش په دوو دولتونو، يو عرب اوبل يهودي.

متحده ايالات: متحده ايالاتو په 1948 کې اسر اييلو ته د 1.3 ملیارد ډالرو په ارزښت نظامي مرسته ورکړه ، کوم چې د عربي لښکرو په ماتولو کې يې مرسته وکړه .

يهودي اداره: يهودي ادارې د 1948 او 1950 کلونو ترمنځ فلسطين ته د يو مليون څخه زیاتو يهودانو په مهاجرت کې مرسته کړې.

شوروي اتحاد: شوروي اتحاد د ملگرو ملتونو 181 پریکړه لیک تصویب کړ او په عمومي اسامبله کې يې په حق کې رایه ورکړه.

د ۱۹۴۸ په جگړه کې عرب رضاکاران .

ح - د فلسطين تر اشغال مخکې يهوديان چيرته وو؟

اوس په دې خبرې کوو چې د فلسطين تر اشغال مخکې يهوديان چيرته وو؟ يهوديان په تصادفي ډول په هسپانيه، اروپا او انگلستان کې ویشل شوی وه او په مختلفو تاريخي پړاوونو کې د يهودانو له ښارونو څخه په قصدي توگه د شړلو سره مخامخ شول چې په ۱۲۰۰ کال کې په اروپا کې د يهودانو حالت خراب شو او له همدې ځايه يې اخراج پيل شو.

بيا يهوديان پولنډ ته لاړل چې په هغه وخت کې د نړۍ تر ټولو لوی يهودي ټولنه شې، مگر د طاعون په خپرېدو سره ډيری يې مړه شول او ډيری يهوديان د الجزاير په گډون عربي هیوادونو ته لاړل او هلته يې د يهودانو گاونډ جوړ کړ. چې د هسپانيې له ظلمونو وروسته د يهودانو لپاره لومړی پناه ځای وه، دوی هم د عثماني امپراتورۍ له تاسيس وروسته تر هغه وخته پورې چې فلسطين د عثماني امپراتورۍ برخه شوه، يهودانو پناه واخيستله او په 1517 ميلادي کال کې د سفيد ښارد سوداگرۍ او کلتوري مرکز شول.

په 1536 ميلادي كال كې د بيت المقدس په شاوخوا كې د جلا كولو ديوال جوړونه پيل شوه چې په بيت المقدس كې د عيسويانو او مسلمانانو څخه جلا شوي يهوديان هم د پولنډ امستردام ته لاړل او په 1905 كې يهوديان هلته ځای په ځای شول. په روسيه بريد وشو (<https://www.cairo24.com/1894913>) روسانو له خوا 660 قتل عام شول، او ژوندي پاتې شوي كسان اروپا او فلسطين ته وتښتېدل، په 1920 كې، د ملگرو ملتونو ليك لوی بریتانیا ته د فلسطين واک ورکړ شو په فلسطين كې د دوی لپاره د يو وطن د جوړولو لپاره چې كله عربانو د انگرېزانو له دې نعمت څخه انكار وكړ، د عرب - اسر ائيلو جگړه پيل شوه او انگلستان يهودانو لپاره په لازمي فلسطين كې د ځمكې اخيستلو څخه منع كړل.

له آلمان څخه هم يهودان فلسطين ته وتښتېدل، او د دوی تمرکز په 1940 كې پيل شو.¹¹

درېم: د غزې په ترانگه كې د اسر ايلو تر ټولو مهم جنگونه:

اسرائيلي اشغالگرو څو اكونو په ۲۰۰۵ كال كې د غزې له ترانگې څخه ووتل او هلته يې مېشت ځايونه له منځه يوړل او له هغه وروسته يې وخت په وخت په دغه ځای كې پوځي عمليات ترسره كول چې ځينې يې د څو اونيو په جگړو بدل شول او زرگونه كسان يې شهيدان كړل

دغه ترانگه چې د نړۍ تر ټولو گڼ مېشته سيمه ده، شاوخوا دوه ميلیونه فلسطينيان په كې مېشت دي، په تېرو څو كلونو كې د اسر ايلو له څو بريدونو سره مخ شوي، چې ځينې يې د اشغالگرو له خوا د فلسطيني مقاومت د غورځنگونو مشران په كې وژل شوي. كوم چې د مقاومت لخوا نيول شوي بنديان، وه، په ځانگړې توگه سرتيري گيلاد شاليت، چې د 2006 كال د جون په مياشت كې د مقاومت لخوا نيول شوي وو، بيرته يې د ترلاسه كولو په لټه كې وو.

وروسته له دې چې د اسلامي مقاومت غورځنگ (حماس) په ۲۰۰۷ كال كې د جون په مياشت كې د غزې ترانگه ونيوله، د ۲۰۰۷ كال په سپټمبر كې اسر ايلو غزه د يوه «دښمنه دولت» په توگه اعلان كړه او د همدې كال په اكتوبر مياشت كې يې پراخې محاصرې وكړې.

لاندې د غزې د ترانگې د محاصرې راهيسې د اسر ايلو لخوا پيل شوي تر ټولو مهمې جگړې دي.

- الجزيره او نور ژبنلونه .¹¹

2008 - 2009 د الفرقان د عملیاتو مشري/جگړه :

د ۲۰۰۸ کال د دسمبر په ۲۷ مه اسر ایلود غزې په ترانگه کې د «Operation Cast Lead» په نوم جگړه پیل کړه او په غزه کې فلسطیني مقاومت د «الفرقان جگړه» په نوم د عملیاتو په ځواب کې پیل کړه.

د دې جگړې لپاره د اشغال مشرتابه لخوا ټاکل شوی هدف دا و چې "په غزه کې د حماس واکمني پای ته ورسوي"، د فلسطین ملي مقاومت له منځه یوسي، او د توغندیو سره د اسر ایلود بمباریو مخه ونیسي .

موخه هم دا وه چې هغه ځای ته ورسېږو چې مقاومت گیلاد شالیت زنداني پټ کړی وه .

د اسر ایلویرغل ۲۳ ورځې دوام وکړ او د ۲۰۰۹ کال د جنورۍ په ۱۸ نیټه ودرول شو. اشغالګرو په نړیواله کچه منع شوي وسلې لکه سپین فاسفورس او تخریب شوي یورانیم وکارول او تر زرو تنو زیات چاودیدونکي توکي یې خپاره کړل .

د فلسطین مقاومت په دغه جنگ کې د غزې د ترانګې شاوخوا (۱۷ کیلومتره) میشته سیمه په څه باندې ۷۵۰ توغندیو سره په نښه کړه چې ځینې یې د لومړي ځل لپاره د اشدود او بیرشبه ښارونو ته ورسیدل .

د دې جگړې په پایله کې له ۴۰۰ څخه د زیاتو ماشومانو، ۲۴۰ ښځو او د ۱۳۴ پولیسو په ګډون له ۱۴۳۰ څخه زیات فلسطینیان شهیدان او تر ۵۴۰۰ زیات ټپیان شول. له ۱۰۰۰۰ څخه زیات کورونه په بشپړه یا جزوي توګه وېجاړ شوي دي .

په بدل کې، اشغالګرو اعتراف وکړ چې د ۱۰ عسکرو په ګډون ۱۳ اسر ایلیدان وژل شوي او ۳۰۰ نور ټپیان شوي دي.

اسر ایلودې ته د ورېځې ستنې ویلې او د فلسطین مقاومت د "شیل ډبرو" په جگړه کې ځواب ورکړ. دا جگړه د ۲۰۱۲ کال د نومبر په ۱۴ مه پیل شوه او اته ورځې یې دوام وکړ.

د دې هدف دا وه چې هغه ځایونه له منځه یوسي چې د مقاومت غورځنګ خپل توغندي ذخیره کړي، او دا د حماس د غورځنګ د نظامي څانګې، عزالدین القسام لخوا د قوماندان، احمد الجباري له وژنې سره پیل شو.

په دغه يرغل کې د ۴۲ ماشومانو او ۱۱ ښځو په گډون شاوخوا ۱۸۰ فلسطينيان شهيدان شول او شاوخوا ۱۳۰۰ نور تپيان شول، په داسې حال کې چې ۲۰ اسرانييليان ووژل شول او ۶۲۵ نور تپيان شول، چې ډېرې د اسرانييلي رسنيو په وينا «وېره» وه .

د مقاومت ډلو په ځواب کې له ۱۵۰۰ څخه زيات توغندي وويشتل، چې ځينې يې له ۸۰ کيلومترو څخه زيات واټن طي کړ، ځينې يې تل اييب ته ورسيدل او د لومړي ځل لپاره يې بيت المقدس ونيو او ځينو يې اسرانييلي الوتکې او جنګي بېړۍ په نښه کړې .

د اسرانييلي لوري څخه دوه پوځيان او څلور ملکي وګړي وژل شوي او د اشغالګرو چارواکو د اټکل له مخې له يو ميليارډ ډالرو څخه زيات زيان وراوښتی دی .

د ۲۰۱۲ کال د نومبر په ۲۱، په قاهره کې اوربند پای ته ورسيد او د اوربند تړون اعلان شو ثانی ۰

۲۰۱۴ محافظتي ځنډه / خورل شوي طوفان :

د ۲۰۱۴ کال د جولای په ۷ نېټه، اسرانييلود "محافظتي ځنډې" په نوم عمليات پيل کړل او مقاومت يې په ځواب کې د "وژونکي طوفان" جګړې سره مخامخ کړل چې ۵۱ ورځې يې دوام وکړ، چې په ترڅ کې يې اشغالګر پوځ د غزې په تړانګه کې له ۶۰,۰۰۰ څخه ډير بریدونه پيل کړل .

دا جګړه وروسته له هغه پيل شوه چې اسرانييلود حماس د غورځنګ ۶ غړي ووژل او ادعا يې وکړه چې په اشغال شوې لويديځه غاړه کې يې د ۳ مېشتو ښاريانو په تېستولو او وژلو کې لاس درلود، حماس د دې نېټې يولامل دا وښود چې مېشت فلسطينيان يې تېستولی وه ، محمد ابو خضير يې شکنجه کړ او بيا يې وسوځاوه .

د اسرانييلو لومړي وزير نتنياهو وويل چې د اسرانييلو د عملياتو هدف په غزه کې د مقاومت لخوا د ځمکې لاندې تونلونو د شبکې ويجاړول دي چې ځينې يې د سرحد تړپوښنې لاندې غځول شوي دي .

د دې جګړې په پايله کې ۲۳۲۲ تنه شهيدان او ۱۱۰۰۰ تنه تپيان شول چې د ۱۴۴ کورنيو څخه يې لږ تر لږه ۳ تنه شهيدان شول، په داسې حال کې چې د يوه بهرني کارګر په ګډون ۶۸ تنه اسرانييلي سرتيري او ۴ تنه ملکي وګړي ووژل شول او ۲۵۲۲ تنه اسرانييليان تپيان شول. او ۷۴۰. نظاميان .

په دې جگړه کې د شهيد عزالدين القسام کنډک تر ۸۰۰ زيات توغندي وتوغول چې ځينې يې د لومړي ځل لپاره د حيفا، تل ابيب او بيت المقدس ښارونه يې په نښه کړل او د تل ابيب په هوايي ډگر کې د الوتنو د ځنډيدو لامل شول .

د فلسطين مقاومت هم د اسرايلو په هوايي حريم کې بې پيلوټه الوتکې وويشتلې چې اشغالگر پوځ د دفاعي سيستمونو په کشفولو ونشو کړای تر هغه وخته پورې چې د اسرايلو له ۳۰ کيلومترو څخه زياتې ژورې ته ننوتې وې وټېستې .

د ۲۰۱۴ کال د جولای په ۲۰، د القسام لوا اعلان وکړ چې دا د غزې ښار په ختيځ کې د شجاعيه په گاوند کې د اشغالگر پوځ لخوا د ځمکني يرغل سره د مقابلې په وخت کې د اسراييلي عسکر شاول آرون لخوا نيول شوی دی .

په ۲۰۱۹ د سهار د جگړې غبر:

د ۲۰۱۹ کال د نومبر په ۱۲ مه سهار د غزې خلک د يوې چاودنې په غبرويښ شول چې د اسراييلي بې پيلوټه الوتکې له خوا توغول شوی توغندی د القدس لوا د شمالي سيمې قوماندان په نښه کړ . په غزه کې د جهاد غورځنگ، بهاء ابو العطا، د غزې ښار په ختيځ کې د الشجاعيه په گاوند کې په خپل استوگنځي کې د هغه د ميرمنې د شهادت لامل شو .

د اسلامي جهاد غورځنگ دې وژنې ته په ځواب کې په عملياتو کې چې څو ورځې يې دوام وکړ او "د سهار د ژړا جنگ" په نوم ياد شو، په ترڅ کې يې په سلگونو راکټونه د اسرايلو په ځايونو او ښارگوټو وويشتل

پداسې حال کې چې اسرايلو د مقاومت د توغنديو په پايله کې خپل انساني او مادي زيانونه پټ کړي، د دوی د هوايي بریدونو په پايله کې د القدس لوا د فعالينو او د ملکي وگړو په گډون د ۳۴ فلسطينيانو د وژل کيدو او له ۱۰۰ څخه د زياتو نورو د ټپي کيدو سبب شو .

اسرايلو ابو العطا – چې په ۱۹۷۷ کال کې په غزه کې زيږيدلی او پنځه اولادونه لري – د اسرايلو پراخه اهدافو د بریدونو په مستقيمه توگه په غاړه داخيستونکی په ډول تورن کړ .

2021 د دیوالونو ساتونکی / د بیت المقدس توره :

د "سيف القدس" جگړه، چې اسرائيل يې "د دیوالونو ساتونکی" بولي، وروسته له هغه پیل شوه چې د شیخ جراح په ګاونډ کې میشتو یهودانو د بیت المقدس د خلکو کورونه ونیول، او همدارنګه د اسراییلي ځواکونو لخوا په الاقصی باندې د برید له امله.

فلسطیني مقاومت د اسراییلو پر ښارونو تر ۴۰۰۰ ډېر توغندي وتوغول، چې ځینې یې تر ۲۵۰ کیلومترو پورې واټن وو او ځینو یې د رامون هوایي ډګر په نښه کړ، چې د اسراییلي سرچینو په وینا ۱۲ اسراییليان یې ووژل او شاوخوا ۳۳۰ نور یې تپیان کړل.

د دې جګړې په پایله کې شاوخوا 250 فلسطینیان شهیدان او تر 5000 ډیر تپیان شول، اسراییلو هم په غزه کې د استوګنې څو برجونه بمبار کړل او د شاوخوا سل کیلومتره تونلونو د ویجاړولو اعلان یې وکړ. اوربند له منځګړیتوب، خوځښتونو او نړیوالو فشارونو وروسته لاسلیک شو.

2022 الفجر الصادق/د چوکیو واحد :

د جمعې په ورځ، د اګست په 5، 2022، اسراییل په غزه د الرمل په ګاونډ کې د القدس لوا (د اسلامي جهاد غورځنګ نظامي څانګه) د شمالي سیمې قوماندان وواژه، هغه یې په "فلسطین تاوړ" کې د استوګنې په اپارتمان کې دننه د بې پیلوټه الوتکې په واسطه په نښه کړ.

دا وژنه د مصر د هغو هڅو په رڼا کې وشوه چې هڅه یې کوله د وضعیت د خرابیدو مخه ونیسي، د اسراییلو لخوا د لویدیځې غاړې په جنین کې د اسلامي جهاد غورځنګ یو مهم مشر بسم السعدي نیول کیدو وروسته.

، اسراییلو دغه عملیاتو ته «ریښتیني سهار» نوم ورکړی او د دې نوم انتخاب یې د «جهاد په غورځنګ باندې د خپل تمرکز د ټینګولو لپاره کړی دی، چې توررنګ د شعار په توګه کاروي.»

د اسلامي جهاد غورځنګ "د چوکونو اتحاد" په نوم په عملیاتو سره ځواب ورکړ چې په ترڅ کې یې د اسراییلو په ښارونو سلګونو راکټونه توغولي وو چې دا د ملي مقاومت لوا، او د الاقصی شهیدانو لوا (د فتح غورځنګ نظامي څانګه). او د مجاهدینو له لوا سره ګډ عملیات وو.

د القدس لوا په يوه بيان کې ويلي چې دوی د تل ابيب، بن گوريون هوايي ډگر، اشدود، بيرشبه، اشکلون، نيتيوت او سدروت بمبارکړي دي .

د غزې تر انګې د روغتيا وزارت خبرورکړی، چې پر غزې د اسر اييلي ځواکونو د بريدونو له پيل راهيسې په دې جګړه کې د ۶ ماشومانو په ګډون ۲۴ تنه شهيدان شوي او ۲۰۳ تنه تپيان شوي دي .

د غزې په تر انګه کې د اسر اييلو "اوسپنې تورې" عملياتو په پنځو ورځو کې د زرو څخه د زياتو شهيدانو ژوند اخيستی (فرانسې)

2023 د الاقصی سيلاب / د اوسپنې تورې :

د ۲۰۲۳ م کال د اکتوبر د مياشتې په ۷ نيټه د شنبې په ورځ سهاروختي د غزې په تر انګه کې فلسطيني مقاومت د اسر اييلو پر ضد د «الاقصی سيلاب» په نوم عمليات پيل کړل، چې په ترڅ کې يې ځمکني، سمندري او هوايي بريد او د غزې په څو هېوډی مېشت ځايونو کې د مقاومت د نفوذ کسانو نفوذ شامل وو.

مقاومت د "الاقصی سيلاب" د عملياتو په نوم يادولو لامل د بيت المقدس په ښار کې د الاقصی جومات او اسلامي سپيڅلو ځايونو څخه د اسر اييلو دوامداره سرغړونې دي .

دا عمليات د اسلامي مقاومت غورځنګ (حماس) د پوځي څانګې عزالدين القسام لوا د لوی درستيز محمد الديف لخوا اعلان شوي، او دا په تيرو لسيزو کې په اسر اييلو تر ټولو لوی بريد ګڼل کيږي. اشغال ته يې ستر زيانونه وړول او په سلګونو کسان يې ووژل .

الضيف وويل، د شنبې په ورځ، د اکتوبر ۷، 2023 سهاروختي په يوه ثبت شوي غږيز پيغام کې، "موږ د لومړي بريد سره د الاقصی سيلاب عملياتو پيل اعلان کوو چې د دښمن ځايونه، هوايي ډګرونه او نظامي قلعي يې په نښه کړي." هغه زياته کړه چې دا لومړی بريد د عملياتو په لومړيو 20 دقيقو کې له 5,000 توغنديو او مرميو څخه ډيروو .

اسر اييلو د مقاومت د عملياتو په ځواب کې د "جګړې حالت" اعلان کړ او د "اوسپنې تورو" په نوم يې پوځي عمليات پيل کړل چې د غزې په تر انګه کې د صهيونيستانو په شاوخوا کې مېشت ځايونو کې غږونه اوريدل کيږي د خلکو د بشپړ وتلو اعلان يې وکړ .

د څو ورځو په اوږدو کې، مقاومت وتوانید چې په لفافه کې یو شمیر میشت ځایونه په خپل کنټرول کې راوړي، د اسر اییلو پوځ وویل چې عملیات او نښتې د لفافې په شاوخوا کې د بیت حنون (ایریز) کراس، کفر په ګډون په 8 ځایونو کې ویشل شوي. عزا، د زیکیم پوځي اډه، د نهال اوز، بیري او میګین ښارګوټي، او د ریمه پوځي اډه.

په پنځو ورځو کې د اسر اییلود وژل شویو شمیر له ۱۲۰۰ څخه اوښتی او له ۳۰۰۰ څخه ډیر زخمیان شوي دي، په داسې حال کې چې یوازې په غزه کې فلسطینیان تر زرو زیات شهیدان او تر ۵۰۰۰ ډیر زخمیان شوي دي او د اسر اییلو بمباریو د استوګنې ګڼ شمیر ودانۍ او حیاتي تاسیسات ویجاړ کړي دي.

اسر اییلود غزې ترانګې ته د اوبو او بریښنا د قطع کولو اعلان وکړ، ټولې لارې یې بندې کړې او ګواښ یې وکړ چې د رفح له لارې له مصر څخه د رسیدو په هر ډول مرستندویه لارې به برید وکړي، نود مصر مرستندویه کاروانونه شاته شول.¹²

څلورم: د حماس ځینې مهم مشران چې د اسر اییلو لخوا په نښه شوي:

د ۱۹۸۷ کال په ډسمبر کې د اسلامي مقاومت غورځنګ (حماس) له تاسیس راهیسې، د

د دې ډلې سیاسي او پوځي مشران د فلسطین په دننه او بهر کې د اسر اییلې اشغالګرو لخوا د وژنو هدف ګرځیدلي دي..

د حماس د مشرانو په منځ کې چې د اسر اییلو لخوا په شهادت رسیدلي دي دي: د حماس بنسټ ایښودونکی شیخ احمد یاسین (۲۰۰۴)، د هغې د سیاسي دفتر مشر اسماعیل هنیه (۲۰۲۴)، د هغه مرستیال صالح العاروري (۲۰۲۴)، او د هغه مشران عبدالعزیز الرنتیسی (۲۰۰۴)، سعید صیام (۲۰۰۹)، او ابراهیم المقدمه (۲۰۰۳) نزارریان (۲۰۰۹)، صلاح شحاده (۲۰۰۲) او نور..

د نورو مشرانو د وژلو هڅې هم ناکامې شوې، په شمول د حماس د سیاسي دفتر د مشر، خالد مشعل په (۱۹۹۷) میلادی کال، د دې سیاسي د دفتر غړی، محمود الظهر، او په لبنان کې د حماس ځانګې مشر، محمد برهوم.

په تېرو څو کلونو کې اسر اییلود حماس یو زیات شمېر مشران وژلي دي، چې د دغه غورځنګ په جوړولو او د اسر اییلو پر ضد یې په عملیاتو او فعالیتونو کې اوږده سابقه درلوده.

- سرچینه: الجزیره، اداري، ویب پاڼې.¹²

د دې غورځنگ وروستی مشر چې وژل شوی وه، د غورځنگ د سیاسي دفتر مرستیال صالح العاروري وه، چې د بیروت په جنوبي ښارگوټي کې له یوې چاودنې وروسته ووژل شو. د اسر اییلو لخوا وژل شوي ترټولو مشهور مشران په لاندې ډول دي:

1- شیخ احمد یاسین:

اسرائیلو شیخ احمد یاسین څو ځله نیولی، په دې وروستیو کې په ۱۹۸۹ کال کې، هغه په عمري بند محکوم شو او په ۱۹۹۷ کال کې د مشال تروژنې وروسته د اردن او اسر اییلو ترمنځ د تبادلې له تړون څخه ووت.

اسر اییلو څو ځله د هغه د وژلو هڅه وکړه او د ۲۰۰۴ کال د مارچ په ۲۲ مه د غزې د صابري په ګاونډ کې د خپل کور سره نږدې په جومات کې د سهار له لمانځه څخه د راستنیدو په حال کې شهید کړی شو.

د ۲۰۰۴ کال د مارچ په ۲۲ نیټه اسر ایلي ځواکونو د حماس د غورځنگ بنسټ ایښودونکی شیخ احمد یاسین د صهیونیست جنګي الوتکو په توغندويي برید کې شهید شو.

شیخ یاسین په ۱۹۳۸ کال کې د برتانيې د واکمنۍ پرمهال وزېږېد او په ۱۹۸۹ کال کې ونیول شو او په عمري بند محکوم شو.

هغه په ۲۰۰۳ کې په داسې حال کې چې هغه له اسماعیل هنیه سره په کور کې وه، د وژنې هڅه وشوه، مګر هغه د لږو ټپونو سره ژوندی پاتې شو..

اونیزه خپرونه: سیاست

2- اسماعیل هنیه:

د ۲۰۲۴ کال د جولای په ۳۱ مه سهار، حماس غورځنگ اعلان وکړ چې د خپل سیاسي دفتر مشر اسماعیل هنیه په پلازمینه تهران کې د هغه په استوګنځي کې په یوه برید کې وژل شوی دی..

د حماس د سیاسي دفتر مشر د ایران پلازمینې تهران ته د ولسمشر مسعود پیزشکیان د لوړې په مراسمو کې د ګډون لپاره تللی وه..

هنیه لا پخوا د وژنې له هڅو سره مخامخ شوی وه، ځکه چې لاس یې د ۲۰۰۳ کال د سپتمبر په ۶ د اسر اییلو له برید وروسته ټپي شو چې د شیخ یاسین په ګډون د حماس ځینې مشران یې په نښه کړل..

اسرائیلو هم د غزې په ترانگه کې د هغه د وژلو په هڅه کې څو ځله په محاصره شوې ترانگه کې په خپلو جگړو کې د هغه کور بمبار کړ..

3- عبدالعزیز الرنتیسی رحمه الله :

اسرائیلو هغه څو ځله ونيو او په ۱۹۹۲ کال کې یې د فلسطیني مشرانو او فعالانو له یوې ډلې سره په جنوبي لبنان کې مرج الظهور ته واستاوه، له راستنیدو وروسته یې بیا ونيو او تر ۱۹۹۷ کال پورې په زندان کې پاتې شو..

اسرائیلو په ۲۰۰۳ کال کې د هغه د وژلو هڅه وکړه کله چې د غزې په ترانگه کې د هغه پر موټر توغندی وويشتل شو، خو هغه ژوندی پاتې شو او یوازې تېي شو.

اشغالګرو د ۲۰۰۴ کال د اپریل په ۱۷ نیټه د غزې د ښار په شمال کې د الجله کوڅې څخه د تیریدو په وخت کې د هغه په موټر باندې برید وکړ چې له هغه سره یې دوه تنه ملګری هم شهیدان شول..

د رنتیسي وژنه وروسته له هغه وشوه چې شارون او د هغه نظامي قوماندانانو اعلان وکړ چې "د حماس ټول مشران په نښه شوي لیست کې دي".

اسرائیلو یوه میاشت وروسته له هغه چې د شیخ احمد یاسین پر ځای یې د غورځنګ مشري په غاړه واخیسته، په ۲۰۰۴ کال کې د غزې په ترانگه کې د هغه پر موټر د اپاچي هلیکوپتر له خوا توغندي وويشتل شو..

الرنتیسي څو ځله د مختلفو مودو لپاره ونيول شو او په 1992 کې مرج الظهور ته وشرل شو.

هغه تر ۱۹۹۷ کال پورې په مرج الظهور کې وه چې له راستنیدو څخه وروسته ونيول شو.

هغه په 2003 کې د وژنې په هڅه کې ژوندی پاتې شو کله چې یوې اسرائیلي الوتکې د غزې په ترانگه کې د هغه موټر په توغندي وويشتل شو.

4- صالح العاروري رحمه الله :

د حماس غورځنګ د سه شنبې په ورځ، د 2024 کال د جنورۍ په 2 نیټه اعلان وکړ چې د دوی د سیاسي دفتر مرستیال صالح العاروري د اسرائیلو د بې پیلوټه الوتکې په برید کې ووژل شو چې په بیروت کې د حماس د دفتريوه ودانۍ یې په نښه کړه.

حماس زیاته کړې چې په برید کې د عزالدین القسام لوا دوه قومندانان هم وژل شوي دي.

په ملګرو ملتونو کې د اسرائیلو سفير ګیلاد اردان د نیواکګرپوځ، د داخلی امنیت ادارې (شین بیت) اود خارجی استخباراتو ادارې (موساد) ته د العاروری د وژنې له امله مبارکي وویلې په داسې حال کې چې د اسرائیلو د لومړي وزیر د فتر وویل چې لومړی وزیر ننتیا هو له وزیرانو وغوښتل چې په دې اړه تبصره ونه کړي..

صالحه شهیده 2002:

نیواکګرو ځواکونو د ۲۰۰۲ کال د جولای په ۲۳ مه د حماس د پوځي دستګاه بنسټ ایښودونکی او لومړی مشر صالح شحاده وواژه..

صالح شحاده چې د القسام د لوا له بنسټ ایښودونکو څخه یو دی، په ۱۹۸۷ کال کې د غزې په دراز سیمه کې پریوه کورد بم په غورځولو سره د هغه د مېرمنې په ګډون ۱۸ تنه شهیدان شول.

شهیده په ۱۹۵۲ کال کې د غزې په ساحلي کمپ کې زیږیدلې وه چې د یو شمیر عملیاتو د پلانونو دنده یې په غاړه درلوده او په ۲۰۰۰ کال کې په اداري توقیف کې وه.

برید چې د F-16 جنګي الوتکې له خوا شوی وو، د شهیدې په ګډون ۱۸ تنه فلسطینیان شهیدان شول، چې د هغې د یوې لور په ګډون ۱۴۰ تنه ټپیان شول او د استوګنې یوه چوکۍ په بشپړه توګه وېجاړه شوه.

نیواکګرو ځواکونو په عملیاتو کې له یو تن څخه زیات چاودیدونکي توکي کارولي، چې د «الدراج ګاونډی» قتل عام په نوم یادېږي، چې د غزې له ګڼ میشتو سیمو څخه یو نوم دی.

د اسر ایلو د پوځي بیانې تایید کړه چې "هوایي برید د حماس پوځي قوماندان صالح شحاده په نښه کړ او هغه یې ټپي کړ"، او زیاته یې کړه چې "شحاده په تېرو دوو کلونو کې په اسر ایلو کې د اسر ایلي اردو او ملګري وګړو په وړاندې د سلګونو بریدونو تر شا لاس درلود".

محمود المبحوح:

د حماس مشر محمود المبحوح د ۲۰۱۰ کال د جنوري په ۱۹ مه د متحده عربي اماراتو په دوبي کې په یوه هوټل کې ووژل شو..

حماس موساد د وژنې تر شا په لاس لرلو تورن کړ، او د دوبي پولیسو څرګنده کړه چې دا وژنه د ۱۷ کسانو یوې ډلې لخوا ترسره شوې..

پولیسو پخپله ويلي چې د عملیاتو وروستي چمتووالی او پلي کول شل ساعته وخت واخست.

ابراهيم المقدمة:

ابراهيم المقدمة چې د حماس د سياسي دفتر غړی او یو پوځي مشر و، د ۲۰۰۳ کال د مارچ په اتمه د اسراییلي اشغالګرو ځواکونو له خوا شهید شو.

یوې ایاچي چورلکې د غزې د ښار په مرکزي د البایدي کوڅې څخه د تیریدو پر مهال د المقدمة پر موټر پنځه توغندي وویشتل چې له امله یې نوموړی او د هغه درې ملګري ووژل شول او ګڼ شمیر مسافرانو د ښوونځي زده کوونکي تپیان شول.

ګیدون عزرا - چې د شین بیت د مرستیال په توګه دنده ترسره کړې - ويلي چې المقدمة د اسراییلو امنیت ته یو له خورا خطرناکو فلسطینیانو څخه شمیرل کېږي، او دا چې هغه یوازې د فلسطین د سازمان مشر نه دی، بلکې د ټول فکري مکتب مشر دی. دې کار د اسراییلو پر ضد جګړې ته د فلسطینیانو د هڅو د دوام زمینه برابره کړه.

عماد عقل په ۱۹۹۳ کې:

عماد عقل د ۱۹۹۳ م کال د نومبر د میاشتې په ۲۴ نېټه د چهارشنبې په ورځ د غزې ترانګې په شمال کې د شجاعیه په سیمه کې په داسې حال کې په شهادت ورسید چې هغه مهال یوازې ۲۲ کلن وه؛ اسراییلو هغه د غزې په شجاعیه سیمه کې وروسته له هغه وواژه، چې د اسراییلي ځواکونو او میشتو یهودانو پر ضد یې لښکرمنه عملیات ترسره کړل. هغه او د هغه یو شمیر ملګري د اسراییلي ځواکونو لخوا محاصره شول چې ۶۰ زغره وال موټرونو ونشو کړای دوی تسلیم کړي او د اردو ځواکونو سره یې ډزې وکړې.

یحیی عیاش په ۱۹۹۶ کې:

عیاش چې د القسام په لڼو کې یو له مشهورو قوماندانانو څخه و، د یوه تلیفوني بم په وسیله چې له لرې واټن څخه وچاودید، له اوږده تعقیب وروسته ووژل شو.

عیاش، یا "انجینر" لکه څنګه چې ورته ویل کېږي، د لښکرو اسراییليانو د وژلو او د اسراییلي ځواکونو په وړاندې د عملیاتو پلان کولو مسولیت لري چې د ۱۹۹۴ په وروستیو کې د لویدیځې غاړې څخه ووتل او غزې ته ورسید.

جمال سلیم او جمال منصور په ۲۰۰۱ کې:

جمال منصور په لويديځه غاړه کې د حماس د غورځنگ له بنسټ ايښودونکو څخه شميرل کيږي او تر لسو ډيروخت نيول شوی دی.

د جمال سليم په اړه، هغه د حماس غورځنگ له تاسيس وروسته سمدلاسه د هغه په ليکو کې شامل شو. او اسر ايلو هغه د لبنان په سويل کې مرج الظهور ته وشاره.

محمود ابوهنود ۲۰۰۱:

ابوهنود د يوتوغندي په واسطه ووژل شو چې د هغه موټرې په نېنه کې، وروسته له دې چې هغه د اسر اييلي چارو اکولخوا يوله خورا مطلوبو کسانو څخه وه..

په 2000 ميلادی کال کې، اسر اييلي څو اکونو هغه په لويديځه غاړه کې په يوه کور کې محاصره کړ، او د جگړې څخه په شا شو.

محمّد الطاهر ۲۰۰۲:

الطاهر چې د عزالدين القسام د لوا لومړی انجنير او د چاوديدونکو توکو يوله مخکښو انجينرانو څخه و، له اسر اييلي پوځ سره تر جگړې وروسته شهيد شو..

اسماعيل ابوشناب ۲۰۰۳:

اسر اييلو په ۲۰۰۳ کال کې اسماعيل ابوشناب په خپل موټر د پنځو توغنديو په ويشتلو سره وواژه..

اسماعيل ابوشناب د حماس غورځنگ يوله مهمو بنسټ ايښودونکو او مشرانو څخه شميرل کيږي چې د لومړي انتفاضې پرمهال يې د حماس له غورځنگ سره د تړاو په تور تر لسو کلونو زيات په اسر اييلي زندانونو کې تير کړل..

عدنان الغول ۲۰۰۴:

الغول د جاسوسۍ الوتکې د توغندي په واسطه ووژل شو چې د هغه موټرې په نېنه کې، هغه د القسام لوا د لومړي نسل او بنسټ ايښودونکو څخه وه..

الغول چې د قسام لوا د پوځي صنعتي کولو مشري يې کوله، د اسر اييلو له محاصرې سره سره، د قدس د لومړنيو راکټونو او توغنديو په جوړولو کې د خپلو گوتو په نېانونو سره د مقاومت او له اسر اييلو سره د جگړې په تاريخ کې د يو مهم بدلون په رامنځته کولو بريالی شو.

سعید صیام ۲۰۰۹:

اسرائیلو سعید صیام په ۲۰۰۹ کال کې د غزې په ترانگه کې د جگړې پرمهال وواژه.

صیام د ۲۰۰۶ کال په انتخاباتو کې د حماس غورځنگ د مقننه شورا د اکثر وځوکیو له کټلو وروسته د کورنیو چارو وزارت په غاړه واخیست او د ۲۰۰۶ کال په مې میاشت کې یې د امنیتي خدماتو په ملاتړ اجراییو ځواک جوړ کړ.

صیام د غزې په ترانگه کې د خپل کور په برید کې شهید شو.

نزاریان ۲۰۰۹:

نزاریان چې د اسلامي مقاومت غورځنگ (حماس) مهم سیاسي او پوځي مشر او د نبوي احادیثو په برخه کې تخصص لري، د ۲۰۰۹ کال په لومړۍ ورځ د اسرائیلو له خوا د خپلې کورنۍ له ۱۵ غړو سره په یوه هوايي برید کې شهید شو. د غزې په ترانگه کې د جبالیا په کمپ کې د هغه کور وه.

احمد الجابري ۲۰۱۲:

الجابري خپل سیاسي ژوند د فتحې غورځنگ څخه پیل کړ، او د شیخ احمد یاسین او عبدالعزیز الرنتسي سره د پیژندل وړ وروسته، هغه د حماس غورځنگ سره یوځای شو او په سیاسي او نظامي توګه یې وده وکړه تر هغه چې هغه د "الفتح" د مشر مرستیال شو. پوځي ځواک، د القسام لخوا. اسرائیل هغه خپل "ترتولو مطلوب" کس اعلان کړ او هغه یې تعقیب کړ ترڅو چې هغه یې په ۲۰۱۲ کې د غزې په ترانگه کې په خپل کور کې شهید کړ.

راد العطار ۲۰۱۴:

هغه د قسام لخوا په پوځي شورا کې د رهبري مقام درلود او د گیلاد شالیت اسرائیلی عسکر د تښتوني معمار وه.

نوموړی په ۲۰۱۴ کال کې د غزې ترانګې په رفح ښار کې پریوه کور په هوايي برید کې شهید شو.¹³

- الجزیره چینل ، العالم چینل او نوری ادارې .¹³

پنځم: داقصی توپان دکیدو لاملونه:

- داقصی توپان ولی منځته راغی: دلته ځینې مهم لاملونه دي چې باید ذکرشي او هغه دادي: د عربو او اسرائیلوترمنځ داسې جگړه تراوسه نه وه شوې یو هغه د 1973 داکتوبر جنگ ته که وگورو، او کوم قتل عام چې اوس په غزه کې روان دی آیا دومره زیاته ویجاړی مرګ ژوبله پدې ارزي؟

- داقصی توپان د 1967، 1973، اود اسرانیلو لخوا په 1982 کال اود اسرانیلو او حزب الله ترمنځ په 2006 م کال کې چې کوم جنگ منځ ته راغی ترټولو لوړ او وچت دی، پدې وخت کې د نړۍ زیاتو هیوادونو په ځانګړي ډول عربي هیوادونو کوبښنې کاوه چې داسرانیلو سره خپل دیپلوماتیک روابط جوړکړي د ساري په ډول دالمغرب هیواد د بحرین هیواد د عربي اماراتو هیواد د سعودي عربستان هیواد هم پدې لاره روان وه، په منځني ختیځ کې سیمه ایز هیوادونه ډیر سره نږدی شول لکه ترکیه، ایران، سعودی عربستان او ورسره اسرائیل نږدې وه چې ددې ملکونو ترمنځ یوه تاریخي موافقتامه منځ ته راشي، ددې ترټولو خطرناک کار دا وه چې هر هره ورځ به په فلسطیني بندیانو ترحد زیات ظلمونه کیدل، کوم یهودان چې دغزې سره څیرمه په یهودی ښارګوټو کې اوسېږي په فلسطینیانو یې سخت ظلمونه کول اوداکارې بالکل رو اباله، اقصی جومات ته یې فلسطیني لمونځ کوونکې نه پرېښودل، دغه پیښو فلسطینیان په خاص ډول اودنړۍ مسلمانان او ټول نړیوال ځوریدل، غزه داتوکالوراهیسي محاصره وه اودهرډول انساني حقوقو څخه محرومه وه، تردې چې نږدې وه د فلسطین مسئله بالکل هیره شي، دحماس گوند څوځلې خپل پلاوي تل ابیب ته ولېږه چې اسرانیل پدې وپوهوي چې د اقصی په حرم دومره زیات تیري، د فلسطیني بندیانو په مقابل کې داظلمونه د غزې محاصره مګر هیچادیده توجه ونکړه.

لومړی سبب: د اقصی جومات د نړیدو مخ نیوی:

کله چې دحماس د گوند نظامي څانګې عمومي قوماندان محمد ضیف د عملیاتو اعلان وکړ اوداسې یې وویل: دښمن اقصی چټله کړه د رسول الله صلی الله علیه وسلم دمسری یې توهین وکړ په معتکفینو یې تیری وکړ او اسرانیلي عسکرو اقصی حرم شریف توهین او تحقیر کړ موږ مخکې هم خبرداری ورکړی وه. ددې جګړې خطر نور هم پدې زیات شو چې امریکایان د اوکراین په جګړه بوخت وه، په اسرانیلو کې حکومتي چارواکي د قضاء او محکمې په تعدیل لګیاوه ترڅو دقطاع او قدس د حالاتو څخه د خلکو توجه بلخوا وګرځوي پدې کومان سره چې حماس ضعیف شوی تردې دضفې اوسیدونکو په حماس باندې ملامتیا اچوله چې موږ یې هیرکړو او اقصی یې اسرانیلي لیوانوته پرېښې ده. تردې چې اقصی د اسلامي لویو هیوادو په اند ترټولو وړوکی قضیه وګرځیده، خبردې ته ورسیده چې د ځینو هیوادونو او اشغالګر صهیوني دولت ترمنځ قوي اقتصادي همکارۍ پیل شوې سره ددې چې اوسنی اسرانیلي دولت ترڅو خونخواربد نیتی د اقصی دوخت

او ځای د تقسیم واضح نیت داسر ائیلو په تاریخ کې موجوددی او ددې څخه زیات دوی قصد لري چې په اقصی باندې خپله سلطه محکمه او بیایي له منځه یوسي .

دوهم سبب : ډیر سخت دریځ یهودي مستوطنین غواړي چې اقصی جومات ونړوي او دا خبره به یې د اقصی د توپان څخه وړاندې په تکرار او ښکاره ډول ویله ، په یهودي دین کې داعقیده ده چې د سرې غوا د ښکاره کیدو په وخت کې به د اقصی مبارک جومات نړیږي ، د وهم هیکل سخت دریځي گوندونه د اسر ائیلو د ټولو حکومتونو په مرسته او کومک سره کوښښ کوي چې سرې غواگانې ملک ته راوړي لکه څنگه چې پدې اخرو وختونو کې یې د امریکا هیواد څخه پنځه سرې غواوې راوړې او دزیتون په غره کې یې ذبحه کړې ترڅو وهمي هیکل جوړ کړي ، د جولای میاشتې 2023 م کال د اسر ائیلو 12 چینل ښکاره کړه چې د ډیرو وزارتونو ترمنځ د مالی بودیجې د رصد او وهمي هیکل جوړیدل د اقصی شریف په ساحه کې د جوړیدو کوښښ کړی .

د می میاشتې د 2023 م کال کې د امنیت سخت دریځ ، متعصب قومي مشر ایتمار بن غفیر په اقصی جومات باندې په څو مکرره هجومونو باندې وویل : موږ ددې ځای اصلي څښتنان یو ، دده په اند باندې . بیایي وویل : د حماس گواښونه بریالي نشول ، ځکه موږ د قدس او ټولې اسر ائیلې ځمکې خاوندان یو .

ټوله نړۍ او په ځانگړي ډول اسلامي نړۍ په اقصی باندې د تیږو سره بلده ده ، ددې سره سره چې لمونځ کوونکي او معتکفين به یې خپل ، امریکا او غربي نړۍ د اوکراین په جگړه بوخته وه ، او د ییلوماتیکو اړیکو عادی کیدل روان وه چې پدې سره د اقصی مبارک حرم په واقعي خطر کې واقع شو .

په ښکاره او څرگند ډول د سپتمبر میاشتې په اخیر کې په 2023 م کال د اقصی توپان نه لږ مخکې تقریبا دوه هفتې وړاندې کله چې داسر ائیلو وحشي او تیږې کوونکو قواوو د اشغال شوې قدیمي قدس ښار داخل کې یې تیږی وکړ او مسلمانې ښځې یې د اقصی جومات څخه منع کړې خو سخت دریځو یهودانو ته یې د مبارک اقصی حرم ته د ننوتلو اجازه ورکړه .

دریم سبب : د ضفې لویې سیمې داسر ائیلو لخوا په مکمل ډول نیول او دخپلې خاورې سره یې ضم کول :

اسر ائیلو دغه کار د اقصی توپان څخه تر مخه ترسره کړ چې پدې سره یې د فلسطین نقشه مکمله تغیر کړه ، چې د ضفې ځمکه یې د لښکرد سلطې څخه وایستله او د ایتمار بن غفیر تر مشرۍ لاندې یې په داخلي واک کې ورکړه پدې کې د مالی سخت دریځه وزیر بتسلئیل سموتريتش هم مهم رول ولوباوه او دغه دواړه خنیران په غربي ضفه کې د سخت دریځو مستوطنینو یهودانو د گوندونو مشران دي .

ددواړو گوندونو مشترک عامل دادی چې دا یو دیني یهودي گوند او یو یهودي قوت دی چې دهیواد په زیاتو وزارتونو واک لري او دواړه دا کوښښ کوي چې داسې یو سخت دریځه یهودي هیواد جوړ کړي چې د اردن د نهر څخه تر متوسط بحر پورې اوږد والی او پراخوالی ولري .

په يقيني ډول بن غفیر اوسموتريتش داول ځل لپاره هغه واک او مال ترلاسه کړ چې غربي ضفه يې داسر ايلي خاورې سره يو ځای کړه .

دفروری میاشتي 2023 م کال سخت دریځه قومي انتلافي حکومت د نوي وزیر په دنده داسې اتفاق وکړ چې : ځيني واک لرونکي اړخونه د غربي ضفې د خلکو د ژوند تيروني په خاطر وگومارل شول چې مخکې تردې د فوج ترواک لاندې وه بيا اسر ايلو د ملل متحد د منشور خلاف يې ددغې لويې سيمې په خپله خاوره پورې د تړلو اعلان وکړ... عربي انديپنديت شبکې وويل : د اشغالکړ نظام دغه تغيير به د فلسطينيانو او مستوطنو اسر ايليانو په ژوند به بدې اغيزې وکړي

د اگست میاشتي په 2023، م کال عميحای الياهو د قدس د چارو وزير او د يهودي قوت گوند غړي د غربي ضفې په ډير نږدې وخت کې د يو ځای کيدو وويل چې : د هغې ځمکې چې اسر ايلو په 1967 م کال نيولې ده کوم شين خط وجود نلري ، پخپل گومان وايي : دايووهمی خط دی .

داسر ايلو سخت دریځه د ماليې وزير د فرانسې په پلازمينه کې په 19 د فروری 2023 م کال کې وويل : د فلسطيني ملت په نوم کوم شی وجود نلری .

څلورم سبب : يهودي مستوطنين مسلح کيږي او د ضفې د سيمې په بزگرو انوتيري کوي :

د فلسطيني ماشومانو سوځول .

په 22 د ستمبر په 2023 م کال کې يو فلسطيني ماشوم وسوځيده دخليل په جنوب کې د يهودي مستوطنينو لخوا گازپرې واچول شو چې ټول وسوځيده ددې څخه مخکې هم داسې راپورونه ترلاسه شوې وه چې يوبل ماشوم هم دداسې ستونزې سره مخامخ شوی وه چې بيا وژغورل شو . اوهمدارنگه په 2015 م کال کې د الدوابشه کورنۍ پداسې حال کې چې په خوب ویده وه اورپې ورواچاوه په نتيجه کې د 18 مياشتو ماشوم فی الحال شهيد شو او وروسته د ماشوم والدين هم په شهادت ورسيدل او په راتلونکي کال کې د يواځيني گواه کورهم وسوځول شو .

-سوځيدل يواځې په ماشومانو پورې نه وه تړلی بلکې داسر ايلو سخت دریځه د ماليې وزير د مارچ میاشتي په 2023 م کال کې يې د فلسطين د غربي ضفې د حواره نومې کلی د مکمل نږدو امرورکړ ، دوه ورځې وړاندې داسر ايلو مستوطنينو له لوري د فلسطينيانو په لس گونو کورونه او موټرې په همدې ښارکې وسوځولې شوې چې يوکس شهيد او سلگونه نورتيپيان شول ، ددې په مقابل کې واشنتن يواځې ددروغو خفگان وښود ، اسر ايلي وزير د اظهاراتو وروسته دغه ښارگوټي ته د ورتللو اجازه ورکړی شوه .

د 2023 م کال د پيل څخه اسر ايلي کفارو زيات تيري وکړل چې په نتيجه کې 220 فلسطينيان په لويديځه غاړه ، قدس اوغزه کې شهيدان شول چې 40 يې ماشومان وه او 11 يې ښځې وې ¹⁴ دا داقصی توپان د پيل

- د فلسطين د صحت عامي وزارت په تاييد . ¹⁴

څخه مخکې . داگست په میاشت کې چې کوم راپوردهیومن رایتس ووتش څخه صادر شوی دی ویلي دي : داسر ائیلوفوج او پولیس د فلسطین ماشومان دکوم جرم او گناه پرته وژني نوموړې باید پوښتنه وکړو..... داگست میاشتي په 2023م کال ائتماربن غفیرغوښتنه وکړه چې باید دیراسر ائیلیان مسلح کړی شي ترڅو دهغو فلسطینیانو مخه ونیسي چې په لویديځه غاړه کې په مستوطنواسر ائیلو باندې تیري مخه ونیسي .

پنځم سبب : دلویديځې غاړې څخه د فلسطینیانو دشرلو پروگرام اوداسر ائیلیانو دخای په خای کیدولپاره وسعت او پراخوالی :

که څه هم په 2023 م کال کې اوسني حکومت لږ ترلږه دوه ځلې دا تعهد وکړ چې داسر ائیلو ښارگوټي به بندوي مگر پدې وخت کې دغه ښارگوټي ډیرزیات جوړشول ، مگر اوسني دولت د 2012 م کال راهیسي د لویديځې غاړې څخه ډیرزیات فلسطینیان وشرل .

ائتماربن غفیریهودي قوت گوند مشري کوي کوم چې ښې اړخي سخت دریځه گوند د کاخ تروریست حزب څخه جلا شوی دی کوم چې هروخت د فلسطینیانو د شرلو بلنه کوي ، په همدې سره بن غفیر ډیرشهرت ترلاسه کړ ځکه چې دا مجرم دهغو مستوطنو یهودانو څخه دفاع کوي چې د فلسطینیانو په ضد په جرمونو مرتکب شوي وي ، اوهمدارنگه د اقصی په مبارک حرم باندې اودشیخ جراح د کلي په اوسیدونکو باندې دزیاتو تیریاو ددې خلکو دخپلو کورونو څخه په زور شرلو سره مشهور شوی .¹⁵

- اساسي لامل :

په اخر کې باید داوضاحت ورکړم چې د اقصی داساسي لاملونو څخه یوداهم کیدی شي اوداشاید زما په نظر صحیح هم وي اودا :

کله چې په منځني ختیځ کې ټول وگړي ملتونه او حکام سنی مذهبه دي اود عثمان رضی الله عنه دشهادت څخه راپدیخوا د اهل سنتوپه ضد توطي روانې د تاریخ په هرپړاو کې سنیان د مکملې عام وژنې سره مخامخ شوي دي ، د عثمان رضی الله عنه شهادت ، علی رضی الله عنه شهادت ، دکربلاواقعه ، دامویانو عباسیانو دحکومتونوپه ضد شورشونه تردې چې په ایران کې حکومت صفویانو ته ورسید پدې ټولو کې د عبدالله بن سباءیهودي اودهغه ډیروانو مستقیما لاس وه ، داسماعیل صفوی مورحنفی مذهبه وه خپل زوی یې ووژله اوپه شهادت ورسیده ، نومطلب داچې دحماس اسلامې گوند چې مشران یې ټول بافهمه بااحساسه اوداخوان المسلمین څخه دي نوایران نه غوښتل چې داسې یوتنظیم په منځني ختیځ کې تحمل کړي ، که تاسود اقصی توپان عملیات د لومړۍ ورځې څخه تعقیب کړي وي نو دا به موپه واضح ډول لیدلي وي چې ایران یواځې خبرې کوی اوبس ، همدا ایران وه چې حماس یې پرې وروچاوه بیا د خیرپه غوندې ورته کیناست هغه څه متل دی : راځی چې پرې ورځی ، غزه یې تباه کړه ، په زرگونه کورنې داحصابې د ثبت څخه ووتلی یعني

- شبکه البصرة الثلاثاء 30 ربيع الثاني 14 تشرین الثاني 1445 هـ ق . 15

اشغالګرو د غزې د ترانګې په بیلا بیلو سیمو باندې خپل یرغل ته دوام ورکړی دی په داسې حال کې چې اسرائیلي توپچي کشتیو د سه شنبې په ورځ سهاروختي د الزوایده، دیرالبلح او النصیرات ساحلونه په نښه کړل، په داسې حال کې چې د غزې په شمال کې سیمې د یوې لړۍ شاهدې وې. له تاوتریخجنو بریدونو څخه. د فلسطیني خبري اژانس (وفا) په وینا، چې په پایله کې یې د یو شمیر اتباعو د وژل کیدو او ټپي کیدو او د کورونو او ملکیتونو د وچاریدو لامل شو.

نن سه شنبه، د دولتي رسنيو دفتر د غږې په ترانگه کې د "اسرائيلي" اشغال لخوا د نسل وژنې د وروستي احصايې په اړه تازه معلومات خپاره کړل.

معلومات په ډاگه کوي چې اشغالګر پوځ د اکتوبر له اوومې نېټې څخه د خپل يرغل له پيله تر اوسه ۲۵۰۰۳ قتل عامونه کړي چې په پايله کې يې ۴۱۸۳ تنه شهيدان اولادريکه شوي دي

1- ۳۴۱۸۳ شهیدان چي روغتونوته رسیدلی دی .

2- ۱۴۷۷۸ ماشومان شهیدان.

3- د قحطی له امله ۳۰ تنه ماشومان شهیدان شول.

4- ۹۷۵۲ بنحینه شهیدانی.

5- ۴۸۵ تنه طبی پرسونل شهیدان شول.

6 د ملکی دفاع څخه ۶۷ تنه شهیدان.

۱۴۰- خبریالان شهیدان.

۷- زره ورک دی.

۷۷۱۴۳ په اخته شوي دي.

۷۲- سلنه قربانيان ماشومان او ښځې دي.

۱۷- زره ماشومان د خپلو والدينو دواړو څخه پرته ژوند کوي.

۱۱- زره ټپيان د عملياتو لپاره د درملنې لپاره تگ ته اړتيا لري.

-د سرطان ۱۰۰۰۰ ناروغان له مرگ سره مخ دي او درملنې ته اړتيا لري.

-د بې ځايه کيدو په نتيجه کې يو ميليون او ۹۰ زره کسان په ساري ناروغيو اخته کېږي.

-د بې ځايه کيدو له امله د ويروس هيپاټايتس ناروغي ۸ زره پيښې.

-۶۰۰۰۰ اميندواره ميرمنې روغتيايي خدمتونو ته د نه لاسرسي له امله له خطر سره مخ دي.

-۳۵۰۰۰۰ مزمې ناروغان د درملو د نه مديريت له امله له خطر سره مخامخ دي.

-د نسل وژنې په جريان کې د غزې له ترانکې څخه ۵ زره نيول.

۳۱۰ روغتيايي کارکوونکي نيول شوي دي .

-د خبريالانو د نيولو شل قضې چې نومونه يې معلوم دي.

-د غزې په ترانگه کې دوه ميليونه بې ځايه شوي.

۱۸۱ دولتي مرکزونه د اشغال لخوا ويجاړ شوي.

-۱۰۳ ښوونځي او پوهنتونونه د اشغال له امله په بشپړه توگه ويجاړ شول.

-۳۰۹ ښوونځي او پوهنتونونه په جزوي توگه د اشغال لخوا ويجاړ شوي.

-۲۳۹ جوماتونه د اشغالگرو لخوا په بشپړه توگه ويجاړ شول.

-۳۱۷ جوماتونه د اشغال لخوا په جزوي توگه ويجاړ شوي.

-۳ کليساگانې د اشغالگرو لخوا په ښه او ويجاړې شوې.

۸۶- زره کورونه په بشپړه توګه د اشغالګرو له خوا وېجاړ شول.

294- زره د کورواحدونه په جزوي توګه د اشغال لخوا وېجاړ شوي او د استوګنې وړ ندي.

۷۵- زره ټنه چاودیدونکي توکي د الحشد الشعب له خوا وغورځول شول

په غزه کې غونډۍ.

32- روغتونونه د اشغال لخوا له خدمت څخه ایستل شوي.

۵۳- روغتیايي مرکزونه چې د اشغالګرو له خوا له فعالیتنه ایستل شوي.

160- روغتیايي بنسټونه د اشغال لخوا په نېټه شوي.

- د اشغالګرو پوځ ۱۲۶ امبولانسونه په نېټه کړل.

- د اشغال لخوا 206 لرغون او میراث ځایونه وېجاړ شوي.

- د غزې په ټرانګه کې د تباهي له جګړې څخه مستقیم لومړني زیانونو کې 30 ملیارد ډالر.¹⁶

- څلورم فصل : د څلورمې برخې معلومات په لاندې ډول سره وړاندې کېږي :

اول: فلسطين پېژندل :

-د فلسطين دولت د آسيا په سويل لويديځ کې د لرغونې نړۍ په زړه کې موقعيت لري، په ځانگړې توگه د مديترانې د ساحل په سويل لويديځ کې د مديترانې سمندر په منځ کې موقعيت لري .
-د دې جغرافيايي موقعيت د آسيا او افريقا د براعظمونو او د مديترانې او سره سمندرونو ترمنځ د ځمکې اړيکه جوړه کړې.

-د مديترانې سمندر په لويديځ کې له فلسطين سره گډه پوله لري چې ۲۴۰ کيلومتره اوږدوالی لري او شمال ختيځ لوري ته يې له سورې سره گډه پوله لري چې ۷۶ کيلومتره سرحد لري او شمال ته يې له لبنان سره پوله لري 79. کيلومتره په ختيځ کې د اردن سره گډه پوله لري، د 360 کيلومتره اوږدوالي سره.
-له اردن سره يې پولې په ۱۹۲۲ کال کې په فلسطين او اردن کې د برتانيې د عالي کمېشنرۍ له خوا رسم شوې وې،

- په داسې حال کې چې له مصر سره يې پولې په ۱۹۰۶ کال کې د مصر د خاديو او عثماني دولت ترمنځ د يوې موافقې له مخې رسم شوې وې.

-دا په شمال کې د لبنان جمهوريت سره گډه پوله لري، اوږدوالی يې 79 کيلومتره دی، او په جنوب کې د مصر سینا سره گډه پوله لري او د دوی ترمنځ سرحدي ساحه 240 کيلومتره ده.

-فضا:

د تاريخي فلسطين مساحت 27,027 مربع كيلومتره دی چې په کې د تېریاس او هولا جهيلونه او د مردار سمندر نیمه برخه شامله ده.

-د لويديځې غاړې مساحت - د مردار سمندر د هغې برخې په شمول 5,842 - مربع كيلومتره ده، پداسې حال کې چې د غزې تر انګه 365 مربع كيلومتره مساحت لري.

-فلسطين د خپل فلکياتي موقعيت له امله د شمالي او سويلي برخو تر مينځ مختلف اقليم لري په سويلي او سويل ختيځ برخو کې اقليم گرم دی او په شمالي او مرکزي برخو کې لږ گرم دی.

-د فلسطين د موقعيت اهميت:

د فلسطين جغرافيايي موقعيت په څو سطحو مهم دی، ځکه چې دا د آسيا، هند او عربي ټاپو وزمې څخه د سوداګريزو کاروانونو لپاره يو دهلېز دی چې د مديترانې بحيرې له لارې د فلسطين بندرونو ته رسېږي او له هغه ځايه اروپا ته رسېږي.

-د سولې په دوره کې چې فلسطين يې شاهد و، دا د سوداګريز او اقتصادي پلوه سوکاله وه، د جغرافيايي موقعيت له امله يې د مصر له لارې آسيا او افريقا سره نښلول.

- فلسطين د اسرائيلو د نيواک په وخت کې د حيفا، جفا او غزې بندرونه لا هم په سوداګرۍ کې لوی رول لوبولی، په ځانګړې توګه د حيفا بندر چې له دې لارې د عراق تيل اروپا ته صادريږي.

-په ديني لحاظ د فلسطين اهميت د دې خاورې په حرمت کې دی، چې د مسجد الاقصی، د دوو قبلو لومړی او دريم د دوو سپېڅلو جوماتونو په شمول د ډبرين جومات (مسجد الصخره) د ګنبد په شمول.

-د ستراتيژيک او تمدن په کچه، فلسطين د تاريخ په اوږدو کې د اشغالګرو او استعمارګرو لخوا د هغه موقعيت له امله چې اروپا، افريقا او آسيا سره نښلوي، ليوالتيا لري.

-په شلمه پېړۍ کې اروپايي استعمار په ځانګړې توګه برتانيې او فرانسې ثابته کړه چې په عربي سيمه کې د استعماري ګټو ساتل يوازې د فلسطين په کنټرولولو سره تر لاسه کېدای شي او دا کار هلته د يهوديانو لپاره د ملي وطن په جوړولو سره تر سره شو.

-نفوس:

د ۲۰۲۰ کال تر پايه په ټوله نړۍ کې د فلسطينيانو شمېر ۷.۱۳ ميليونه اټکل شوی و، چې ۲.۳۷ سلنه يې د لويديځې غاړې او غزې تر انګې اوسېدونکي دي او ۱۲ سلنه يې د اشغال شويو سيمو اوسېدونکي دي. د ۱.6 مليون خلکو څخه.

-په عربي هېوادونو کې د فلسطينيانو شمېر شاوخوا ۶،۲ ميليونو ته رسېدلی، چې د ټول فلسطين د شمېر ۹.۴۴ سلنه جوړوي.

-د 2017 لپاره د نفوس، کور، او تاسیساتو عمومي سرشمیرنې ډاټا بنسټ چې د فلسطین په دولت کې د فلسطین نفوس 42.2٪ کېوال دي.

-په هغه وخت کې د دوی شمیر شاوخوا 1.98 ملیون کېوال اټکل شوی و، ځکه چې په لویدیځه غاړه کې د دوی شمیر شاوخوا 741 زره مهاجرینو ته رسیده، چې د لویدیځې غاړې د ټول نفوس 26.3٪ استازیتوب کوي، په داسې حال کې چې د غزې په تړانګه کې، دوی شاوخوا 1.24 ملیون مهاجرینو ته رسیدلي. د غزې تړانګې د ټول نفوس 66.1٪ استازیتوب کوي.

-د فلسطین ټولنه د خپلو غړو د ځوان عمر لخوا مشخص کېږي، ځکه چې دا یوه ځوانه ټولنه ګڼل کېږي، ځکه چې د 15 کلونو څخه کم عمر لرونکي سلنه 38٪ ته رسیږي.

-د فلسطین د احصایې د مرکزي ادارې معلومات ښیي چې د حبرون ولایت د نفوس ترتولو لوړه سلنه ثبت کړې، ځکه چې د نفوس سلنه یې د فلسطین د ټول نفوس 15٪ ته رسیدلې.

-دا د غزې د ولایت لخوا د نفوس په کثافت کې تعقیب کېږي، په کوم کې چې ادارې 13.6٪ کچه ثبت کړې، پداسې حال کې چې د بیت المقدس په ولایت کې د نفوس سلنه 9٪ ته رسیدلې.

-معلومات دا هم په ګوته کوي چې د جیریکو او الاغور ولایتونو د 2020 په پای کې د نفوس ترتولو ټیټه سلنه ثبت کړې چې د فلسطین په دولت کې د ټول نفوس یوازې 1٪ ده.

-د بدویانو نفوس په عمده توګه د نیګیو په دښته کې متمرکز دی، بیا په لویدیځه غاړه کې او په ځانګړې توګه د اردن په دره کې، او دوی یوه جلا ډله تشکیلوي چې شمیر یې شاوخوا 150 زره تنه دی، او د دوی ژوند د اسراییلو د سختو بندیزونو له امله له ګواښ سره مخ دی.

-په فلسطین کې شاوخوا نیمایي نفوس یهودي کېوال دي چې د نفوس 44٪ جوړوي، او د فلسطینیانو په وړاندې دښمنانه کمپاینونه د دې لامل شوي چې دوی یا نورو فلسطیني سیمو لکه غزې او لویدیځې غاړې ته یا د فلسطین له خاورې بهر بې ځایه شي.

-د یهودو بریدونو او قتل عام چې فلسطینیان یې بې ځایه کړل د دروز پرته بله کومه فرقه نه درلوده، چې په شمالي فلسطین کې یوه کوچنۍ فرقه جوړوي.

-دین:

مسلمانان د فلسطین د ټول نفوس ۹۶،۵ سلنه جوړوي او په ۲۰۱۷ کال کې د ترسره شوې سرشمیرنې له مخې د دوی شمیر په هغه وخت کې له ۴ میلیونو څخه زیات و او دوی د سني مذهب پیروان دي.

-فلسطین هم د عیسویت د فرقو لخوا میشته دی، کوم چې د اسلامي فتوحاتو څخه مخکې د فلسطین د سیمو ډیری اوسیدونکو لخوا تعقیب شوي، دوی په بیت المقدس، ناصرت او بیت المقدس کې ډول ډول کلیساونه لري او دوی یو اټکل شوی اقلیت ګڼل کېږي.

-د عيسويانو نفوس په 2017 کې 46,850 ته ورسيد، په لويديځه غاړه کې 45,712 او د غزې په تړانګه کې 1,138 عيسويان د دې نفوس 1.6٪ جوړوي،

-په فلسطين کې 15 پېژندل شوې کليساګانې شتون لري، چې ترټولو لويه يې د يونان ارتودوکس کليسا ده، ورپسې د رومن کاتولیک کليسا، د "ميلکيت" رومن کاتولیکانو، "لوتران او انگليکان" پروتستانت کليساونه، او بيا د ارمنين کليسا.

ژبه:

په فلسطين کې رسمي ژبه عربي ده، لکه څنګه چې د 2005 تعديل شوي اساسي قانون د څلورمې مادې په دريم پراګراف کې ويل شوي.

- عبراني ژبه د فلسطين د شمال لويديځ ساحل سربېره په غرنیو سيمو - لويديز بانک او بيت المقدس - او شمالي ساحلي سيمو کې د خپریدو شاهد ده. د فلسطين په جنوبي سيمه کې، د ادوميت ژبه، چې د فونيشين ژبې څخه اخيستل شوې، خپره شوه.

-په تاريخي توګه، آرامي ژبه د لرغوني نږدې ختيځ په ټولو هيوادونو کې رسمي ژبه وه، او دا په فلسطين کې عبراني او کنعاني ژبه وه.

-د عثماني امپراتورۍ په دوره کې، ترکي ژبه د فلسطين په ګډون په ټولو هيوادونو کې پراخه وه.
-د برتانيې د واکمنۍ په دوره کې، درې ژبې "انګليسي، عربي او عبراني" خپرې شوې، او انګلستان دوی د رسمي ژبو په توګه ومنلې چې په تيره پيړۍ کې د يهودانو د شديد مهاجرت له لارې فلسطين ته ننوتله.
د يهودانو لخوا د فلسطين په ځمکو کې د مېشت ځايونو جوړول

-د عربي ژبې سربېره، فلسطينيان د جغرافيايي موقعيتونو له مخې په مختلفو ژبو خبرې کوي د شمالي کليوالي ژبو په شمول، په کوم کې چې قاف په عمومي توګه د کاف په توګه تلفظ کېږي.
-د سويلي کليوالو ژبو ژبه د شمالي کليوالي سيمو له ژبو سره خورا نږدې ده، پرته له دې چې د سويلي کليو ځينې سيمې د مصر قاف جيم تلفظ کوي.

-ساحل، کيللي او ښارونه د شکان لهجې ته ورته يوه ژبه لري، چې قاف د حمزه په نوم تلفظ کېږي. د بدوين ژبه په ټوله غزه کې او د نيکيف او په شمال، مرکز او سويل کې د ځينو کليوالو سيمو د اوسيدونکو ترمنځ کارول کېږي.

فلسطين په تاريخي توګه د کنعان هيواد په توګه پېژندل شوی، ځکه چې کنعان د هغې ترټولو مشهور اوسيدونکي وو، ځينې حسابونه وايي چې د فلسطين نوم د "فليستيا" کلمې څخه اخيستل شوی، چې د آشوري پاچا اديزاري "فليستو" ځواکونو ته اشاره کوي. او دغو ځواکونو هغه وخت د فلسطين خلک مجبور کړل چې ماليه ورکړي.

-د روم په دوره کې، د فلسطين نوم د ټولو مقدسو ځمکو ته د راجع کولو لپاره کارول کیده، او د نوم کارول په مسیحي کلیسا کې پراخه شوه.

-په لیونټ او عراق کې د لرغونو اثارو موندنې ښیي چې سامي خلک د هغو پخوانیو خلکو څخه وو چې د فلسطين په خاوره کې یې ژوند پېژندلی و، او دا هم په ډاگه کوي چې د فلسطين اوسیدونکي له پخوانیو وختونو څخه عربان وو.

-دا عربان د وچکالۍ له امله له جزیره عرب څخه هجرت کړی وو او د موسی علیه السلام له ظهور څخه دوه زره کاله مخکې په خپل نوی ټاټوبی "کنعان" کې اوسېدل.

-د عربي ټاپووزمې څخه د کنعانیانو د مهاجرت تاریخ د دریم زریزې BC منځ ته ځي، او نور څیړونکي له دې څخه ډیر ځي، لکه څنگه چې دوی د کنعانیانو شتون اوه زره کاله وړاندې د دوی په لرغونو ښارونو کې د ښې نښانې په گوته کوي. تر ټولو زوړ یې د جیریکو ښار دی چې تر نن ورځې پورې پاتې دی، چې ځینې حسابونه وايي چې دا د نړۍ ترټولو زوړ ښار دی.

-په فلسطين کې د پرله پسې هیوادونو او امپراتوریو واکمني وه، بیا د روم امپراتورۍ، بیا د اسلامي فتحو دوره، چې ټول فلسطين د سمې لارښوونو له دورې څخه د خپلو امارتونو تابع و. د عثماني خلافت تر دورې پورې په دې دوره کې، دا د جنگونو سره مخ شو، په ځانګړې توګه صلیبیانو، لخوا پیل شوي کمپاینونه. د یوې مودې لپاره فلسطين د دوی تر واک لاندې راوستی و، د هغه پړاو ترټولو مهمې پیښې د ریچارد لیون هارټ په مشرۍ د صلیبی پوځ سقوط و. د حطین په مشهوره جګړه کې د مسلمان مشر صلاح الدین ایوبي د لښکر په لاس کې.

د عثماني امپراتورۍ په جریان کې، یهودانو ته اجازه ورکړل شوه چې په فلسطين کې د تابعیت په توګه د Sublime Porte د فرمان له مخې ژوند وکړي، ځکه چې عثماني امپراتورۍ د فلسطين خاورې ته د یهودانو مهاجرت رد کړ.

له دې سره سره صهیونیستي سیاسي قوتونه په فلسطين کې د یهودانو له دویمې کډوالۍ وروسته، چې د ۱۹۰۴ او ۱۹۱۴ کلونو ترمنځ رامنځ ته شول، وده وکړه او دا کار د هغه وخت د عثماني دولت د ځینو ادارو د فساد او د هغوی د ځینو کسانو د لاس وهنې له لارې وشو.

-دا مهاجرتونه د نولسمې پیړۍ په پای کې د اروپا د یهودانو ترمنځ پیل شوي، او دوی د صهیونزم سره تړاو لري، په لفظي توګه د عبراني کلمې "زیون" څخه اخیستل شوی، چې د بیت المقدس په لویديځ کې د یوې غره نوم دی چې یهودیان زیارت کوي، ځکه چې دوی باور وکړی چې پاچا ډیویډ هلته ښخ شوی و.

-له ۱۸۷۰ کال وروسته صهیونیستي مفکوره په فلسطين کې د یهودانو لپاره د ملي وطن د جوړولو لپاره راڅرګنده شوه او دا کار د بالفور د اعلاميې له لارې د صهیونیستانو او اروپايي استعمار تر منځ د مشهور

ټرون له مخې چې د ۱۹۱۷ کال د نوامبر په دوهمه د لومړۍ نړۍ په رڼا کې لاسلیک شو. جګړه او د عثماني امپراتورۍ ړنګیدل.

-د بالفور اعلاميې څرګنده کړه چې د انګلستان حکومت د هغه وخت په فلسطین کې د یهودي میشت ځایونو ملاتړ ته ژمن و ،

-د ۱۹۲۳ څخه تر ۱۹۴۸ پورې په فلسطین کې د برتانوي واک و، ځکه چې انګلستان د اسباب د منشور سره سم واک ترلاسه کړ.^{۱۷}

دوهم : د غزې په وړاندې د نسل وژنې جګړه خپل دویم کال ته ننوځي په داسې حال کې چې نړیوال یې د مخنیوي توان نلري.

-د ۲۰۲۳ کال د اکتوبر ۷مه د فلسطین او اسراییلو ترمنځ د جګړې په تاریخ کې یو مهم ټکی ګڼل کیږي، ځکه چې دغه نېټه د الاقصی د سیلاب د جګړې د پیل نېټه ده، چې په ترڅ کې یې د غزې په ترانګه کې مقاومت کوونکو پر شاوخوا میشت ځایونو برید وکړ

- اسراییلو په ځواب کې د ملګي وګړو په وړاندې د تباهی جګړه پیل کړه،

- د اسراییلي نیواکګر او د هغه پلانونو په وړاندې د جګړې یو نوی پړاو چې هدف یې د فلسطینیانو بې ځایه کول دي. پیل شو.

-لکه څنګه چې د غزې په ترانګه کې د تباهی جګړې لومړی کال تیر شو، نړیواله ټولنه نور ونه توانیده چې د اسراییلي اشغال مخه ونیسي، چې د غزې د خلکو په وړاندې یې خورا وحشتناکه سرغړونې ترسره کړې، چې د بې دفاع خلکو په وړاندې د وحشتناکو قتل عامونو ترمنځ توپیر لري

- په غزه کې د پراخې تباهی په پایله کې ملګي وګړي او ټول روغتیايي او صنعتي سکتورونه او زیربناوې له منځه تللي او نور هیڅ هم نه دي پاتې شوي، او اشغالګرو په خپلو سرغړونو کې له ټولو نړیوالو قوانینو او نورمونو څخه سرغړونه کړې ده..

-د روغتیا سکتورونو ته د زیان رسولو په شرایطو کې، اشغال د هوا یا ځمکنیو عملیاتو له لارې، د اندونیزیا روغتون، کمال عدوان، العوده، الشفا، په ګډون د غزې په ترانګه کې ټول روغتیايي سیستمونه ویجاړ کړل. القدس د پراخې تباهی سره مخ شو، وروسته له دې چې د دغو روغتونونو کار د څه مودې لپاره ودرول شو. د غزې په ترانګه کې د طبي سیستم د سقوط لامل شوی، لکه د غزې په جنوبي ښار کې د ناصر روغتون، د ابو یوسف النجار روغتون او د رفح ښار روغتونونه د دې برخې د اردو د ځمکنیو عملیاتو وروسته ویجاړې شوې او سوځول شوي چې د کاري پرسونل په وړاندې یې سرغړونه کړې.

^{۱۷}- انسائيکلوپيډيا (موسوعة فلسطين) .

-د هغو وحشتناکو قتل عامونو په اړه چې ملکي وگړي یې په نښه کړل او د لسگونو تنو د مرگ او ژوبلې سبب شول،

-نیواکگرو د ټننو درنو بمونو په کارولو سره یو شمیر خونړۍ وژنې چې زیاتره یې د ښوونځیو، روغتونونو او د سرپناه خیمې اغیزمنې کړې دي تاریخ ثبت کړی دی او د دردناکو صحنو له امله یې هیرولی نشي¹⁸.

-د بیتسما ډله ایز وژنه :

د غزې د ښار په مرکز کې د بیتست روغتون ډله ییزه وژنه یو له وحشتناکه قتل عامونو څخه شمیرل کېږي چې اشغالگرو د تیر اکتوبر په 17 ترسره کړه. دا قتل عام د هولوکاسټ په توګه بیان شو، وروسته له هغې چې جنګي الوتکو د روغتون په انګر کې توغندي وويشتل. بې ځایه شوي خلک د هوايي برید په ترڅ کې شاوخوا 500 تنه وه ، چې نړیوالو او عربو وجدانونو هیڅ پروا پرې ونکړه .

-د جبالیه په کمپ کې د صنعاء قتل عام :

د اشغالگرو الوتکو د اکتوبر په ۳۰ مه د جبالیه کمپ په منځ کې د استوګنې ټول چوک په نښه کړ، د ګڼو کورنیو په بې رحمانه قتل عام لاس پورې کړ او دغه هوايي برید د ۴۰۰ تنو هیوادوالو د شهادت لامل شو، چې اکثره یې د همدې کورنیو شهیدان وو. د ابو القمسان، ابو نصر او مسعود کورنۍ، او اشغالګر ادعا کوي چې په چوک کې دننه د قسام یو قوماندان دی، چې یو شمیر اسرایلي بنديان ورسره دي.

د الفخورا ښوونځي ډله ایز برید:

نیواکگرو د نومبر په ۱۸ مه د جبالیه کمپ په منځ کې د UNRWA الفخورا په ښوونځي کې د بې ځایه شویو خلکو په وړاندې پراخ قتل عام وکړ چې له امله یې تر ۲۰۰ زیات کسان ووژل شول او لسګونه نور ټپیان شول پوځ په ښوونځي کې د حماس د غړو د شتون ادعا وکړه.

د الشفاء روغتون ډله ایز برید:

نیواکگرو د مارچ په ۳۱ مه د کمپلیکس په شاوخوا کې د یو شمیر اوسیدونکو او په روغتون کې دننه د یو شمیر بې ځایه شویو خلکو په وړاندې یو وحشتناکه قتل عام ترسره کړ چې د پوځ ځواکونو د ځمکنیو عملیاتو په ترڅ کې روغتون او شاوخوا سیمه د دوو ساعتونو لپاره محاصره کړه. څو اونۍ، پوځ د چاپېریال په شاوخوا کې کورونه په نښه کړل، چې د خلکو سرونه یې ویجاړ کړل، په طبي کمپلیکس کې دننه یو شمیر بې ځایه شوي خلک یې ووژل او تر 400 ډیر هیوادوال یې شهیدان کړل. د پوځ له وتلو وروسته په طبي کمپلیکس کې دوه ډله ییز قبرونه وموندل شول.

18-ویکی پیډیا .

په خان یونس کې د موسي قتل عام:

د اشغالګرو الوتکو د تیر کال د جولای په دیارلسمه د الموصی په سیمه کې چې د بشردوستانه او مصونیت په توګه طبقه بندۍ شوی قتل عام ترسره کړ، هلته الوتکو د قومندان د وژلو په پلمه د میشتو خلکو په کورونو او د بې ځایه شویو په خیمو باندې په غزه چاودیدونکې توکي وغورځول. د القسام د لوا مشر محمد الضیف او یو شمیر مشران د دې عملیاتو په نتیجه کې چې زیاتره یې بنځې او ماشومان وو، په شهادت ورسیدل او په لسګونو خیمې یې وسوځولې وروسته اشغالګرو یو بل خونړی قتل عام ترسره کړ، لکه د سپتمبر په لسمه، د الموصی په سیمه کې د بې ځایه شویو خلکو په یوه کمپ باندې جنګي الوتکو پنځه بمونه وغورځول چې په پایله کې یې ۵۰ بې ځایه شوي کسان ووژل شول او ښځه کړل شول.

نابلسي قتل عام وړه:

-دا د فبرورۍ په 29 نیټه د "اوږو قتل عام" په نوم پیژندل شوی و، کله چې د غزې په شمال کې په سلګونو اوسیدونکي د غزې د ښار په جنوب لویديځ کې د تل الهوا په سیمه کې د نابلسي څلور لارې ته نږدې د اوږو لاریو ته د رسیدو په تمه وو د نېټزرم پوستې ته څېرمه پر ځوانانو ډزې وشوې، چې له امله یې ۱۱۸ تنه شهیدان او تر ۷۰۰ ډېر نور تپیان شول، چې د اوږو کڅوړې یې د شهیدانو په وینو لږلې وې.

د التاین بنوونځي ډله ییزه وژنه:

-د اګست په لسمه د اسراییلو جنګي الوتکو د بنوونځي په انګر کې د سهار د لمانځه د ادا کولو لپاره د بې ځایه شویو خلکو پر وړاندې یو خونړی برید ترسره کړ چې په ترڅ کې یې د جهادي غورځنګ یو شمېر غړي په ښه کړل حماس په بنوونځي کې دننه دی، خو د اشغالګرو ادعا یې ناسمه وبلله، وروسته له هغې یې د هغو غړو عکسونه خپاره کړل چې په ښه شوي وو او وروسته څرګنده شوه چې یو شمېر یې ژوندي دي او نور یې د غزې په بېلابېلو سیمو کې تر قتل عام مخکې شهیدان شوي دي.

په رفح کې د بیرکونو ډله ییزه وژنه:

دا قتل عام د "خیمې هولوکاسټ" په نوم یادېږي او دا د می په 26 د موصي رفح په سیمه کې ترسره شو، چېرته چې جنګي الوتکو د بیرکونو په سیمه کې د بې ځایه شویو خلکو په خیمو کې اور وژونکي بمونه وغورځول 45 کسان بې ځایه شوي چې ډیری یې بنځې او ماشومان دي او ټولې خیمې په بشپړه توګه سوځول شوي چې د بې ځایه شویو په کمپ کې د حماس د قوماندې او کنټرول مرکز دی.

د نصیرات کمپ وژنه:

-نیواکګرو د جون په اتمه هغه وخت قتل عام تر سره کړ، چې پوځ په کمپ کې دننه یو پیچلی عملیات ترسره کړل، چې ګڼ نفوسه او بې ځایه شوي وو، چې د یو شمېر اسراییلي بندیانو د خلاصون په موخه یې

پر کمپ هوايي او توپچي بمبارۍ وکړې په عملياتو کې د 270 فلسطينيانو وژل، د سلگونو اوسيدونکو تپيان، او د اشغالګرو دريو بنديانو وژل.

- اسرائيلي اشغالګرو د غزې له ترانګې څخه د بې وسلې ملګري وګړو د نيولو او د نيکيف په سيمه کې د زندان دننه بنديان د سيد تيمان توقيف ځای ته لېږدول، او د جګړې په دوام کې يې ترسره کړي دي .
- د پوځ د غړو له خوا له ناوړه سرغړونو او ناوړه چلند سره مخامخ دي، او د بشري حقونو مرکزونو ثبت کړي چې په سلگونو بنديان په خورا وحشتناک ډول شکنجه او فزيکي سپکاوی سره مخ شوي او په قصدي ډول يې د شکنجې په پايله کې 47 بنديان وژلي دي .

-د اسرائيلي موسسې B'Tselem د زندان څخه د خوشې شويو بنديانو د شهادتونو پر بنسټ يو لړ راپورونه خپاره کړي چې دوی راپور ورکړی چې دوی د رواني او جنسي شکنجې، سپکاوي، لوږې، طبي غفلت په ګډون د سرغړونو سره مخ شوي دي .، او د خوب څخه محروميت په زندان کې د بنديانو په ويلو سره ، "دوزخ ته ښه راغلاست".

-په تجارتي او اقتصادي لحاظ د غزې په ترانګه کې په لسګونو فابريکې ويجاړې شوې، د دې تر څنګ چې په غزه کې د ريستورانونو او سياحتي تاسيساتو د تخريب مخه نيول شوه، د دې تر څنګ د غزې په ترانګه کې د توليد څرخ هم له منځه ولاړ د غزې په سويل ختيځ کې د الزيتون په ګاونډ کې صنعتي سيمه چې په لسګونو ورکشاپونه او ليتبونه پکې شامل دي د هر ډول موټرو ، فابريکې ماشينونو او تفريحي پارکونو ترميمولو لپاره د غزې په ترانګه کې د کلونو راهيسې ژوند په بشپړ ډول ويجاړ کړی دی.

-راځي د بشري حقونو فعال صلاح عبدالعطي وايي: «اشغال د غزې په ترانګه کې د روانې جګړې په ترڅ کې تر ټولو سختې سرغړونې کړې دي، پرته له دې چې په غزه کې اشغال په قصدي ډول له منځه يوړل شي او ټول اړخونه يې ختم کړي .په دې کې د ژوند، د نړيوالې چوپتيا او د اشغال د مخنيوي لپاره د نشتوالي څخه ګټه پورته کول، کوم چې په خپلو سرغړونو کې دوام لري.

-هغه القدس العربي ته زياته کړه :نيواکګرو غوښتل چې د غزې له ترانګې څخه د خلکو د بې ځايه کولو او د فلسطين د مسئلې د له مينځه وړلو پلان ترلاسه کړی، خو د خلکو استقامت د دې پلانونو په وړاندې په تيره بيا هغه کسان چې په غزه کې پاتې شول .د غزې د ترانګې شمالي سيمو د اشغال پلانونه شنډ کړل، چې د خلکو او د کمپونو او پناه ځايونو په وړاندې د نسل وژنې په ترسره کولو سره غبرګون و.

-هغه پر عربو او نړيوالو غږ وکړ چې د غزې د خلکو د وژلو، لوږې او بې ځايه کولو په سياست کې د اشغال دوام ته د پای ټکی کېښودلو لپاره په جدي او چټکه توګه کار وکړي د امنيت شورا او د عدالت نړيوالې

محکمې د پریکړې سره، د بیرني اوربند سره، د خلکو په وړاندې سرغړونې ودروي او د بشري مرستو د ننوتلو اجازه ورکړي.¹⁹

دریم : په غزه د اسرائیلي اشغالګرو په حملو کې د 200 ورځو شمیرې :

اسرائیلي نیواکګرو د تیر اکتوبر له اوومې نیټې راهیسې په غزې ترانګې خپل یرغل ته دوام ورکړی دی چې له امله یې په لسګونو زره کسان شهیدان او ټپیان شوي دي چې زیاتره یې ماشومان او ښځې دي او څه دپاسه یو نیم میلیون کسان بې کوره شوي دي . د فلسطیني سرچینو په وینا، د اسراییلو په جنوب کې د اقتصادي او مادي زیانونو سربیره، د زیربناوو، سوداګریزو تاسیساتو، روغتونونو، جوماتونو، ښوونځیو او پوهنتونونو له ویجاړولو وروسته، چې د تل ابیب محاکمه یې د نړیوالې محکمې په وړاندې اړینه وبلله .

-دا په داسې حال کې ده چې د غزې ترانګې په جنوب کې پر رفح ښار باندې د اسراییلو د احتمالي برید لپاره -چمتووالی نیول شوی دی، سره له دې چې په دغه ښار کې د شاوخوا ۱،۴ میلیونو بې ځایه شویو خلکو شتون ته په پام سره، د نړیوالو خبرداریو سره سره . هلته داشغالګرو لخوا د امنیت دعوه کولو او بیا یې پرې چاپه ووهله چې په نتیجه کې یې شهیدان او ټپیان شول.

-د غزې ترانګې د روغتیا وزارت د سه شنبې په ورځ په خپل یو ورځني راپور کې اعلان وکړ چې د اسراییلو د جګړې په ۲۰۰ مه ورځ کې د وژل شویو کسانو شمیر ۳۴۱۸۳ تنه شهیدان او ۷۷۱۴۳ ټپیان شوي دي.

-دغه وزارت څرګنده کړې چې « اسراییلي اشغالګرو د غزې په ترانګه کې د کورنیو ۳ قتل عامونه کړي چې له دې جملې څخه په تیرو ۲۴ ساعتونو کې ۳۲ تنه شهیدان او ۵۹ تنه ټپیان روغتونونو ته رسول شوي دي » په داسې حال کې چې یو شمیر قربانیان په سړکونو او خټلو کې پراته دي . امبولانس او د ملګي دفاع عمله نشي کولی دوی ته ورسېږي.

-د 200 ورځو په جګړه کې د سکتور زیانونه :

د غزې د دولتي رسنیو دفتر د ۲۰۰ مې ورځې لپاره د اشغالګرو لخوا د ترسره شوي نسل وژنې خورا مهم احصایې په اړه تازه معلومات خپاره کړل، د دفتر لخوا د خپرو شویو احصایو له مخې، اسراییلي اشغال 3,025 قتل عام کړي چې د خلکو ژوند یې اخیستی . ۴۱۱۸۳ شهیدان او لادرکه شوي، چې ۳۴۱۸۳ یې روغتونونو ته رسول شوي او ۱۴۷۷۸ یې ماشومان دي.

-د قحطۍ له امله ۳۰ ماشومان شهیدان شوي، په غزه کې د شهیدانو شمېر ۹۷۵۲ تنو ته رسېدلی، ۴۸۵ تنه طبي کارکوونکي، ۶۷ تنه د ملګي دفاع شهیدان، ۱۴۰ تنه خبریالان شهیدان او ۷۰۰۰ تنه لادرکه دي .

- انتر نیت القدس العربی / داسماعیل عبد الهادی لیکنه .¹⁹

انتاناتو شمیر 77,143 ته رسیدلی، 11,000 یې د درملنې لپاره د عملیاتو لپاره سفر کولو ته اړتیا درلوده، پداسې حال کې چې د سرطان 10,000 ناروغان د مړینې سره مخ دي او درملنې ته اړتیا لري. تازه معلومات ښيي چې د قربانیانو ۷۲ سلنه ماشومان او ښځې دي او ۱۷۰۰۰ ماشومان پرته له یو یا له مور او پلار څخه ژوند کوي.

-د غزې په ترانګه کې دوه میلیونه بې ځایه شوي خلک شتون لري او د بې ځایه کیدو او د ژوند د خرابو شرایطو له امله، 1,090,000 خلک په ساري ناروغیو اخته شوي او 8,000 د ویروس هیپاتایتیس ناروغی اخته شوي، په داسې حال کې چې 60,000 امیندواريه میرمنې روغتیايي پاملرنې ته د نه لاسرسي له امله له خطر سره مخ دي. او 350,000 مزمنې ناروغان درملو ته د نه لاسرسي له امله له خطر سره مخ دي. په یوه اړونده بیان کې راغلي دي چې صهیونیستي اشغالګرو د تیري په ترڅ کې د غزې په ترانګه کې د ۳۱۰ روغتیايي کارکوونکو په ګډون ۵۰۰ تنه بندیان کړي او ۲۰ تنه خبریالان چې نومونه یې معلوم دي نیول شوي دي.

-په ۲۰ ورځو کې د اسرائیلو اشغالګرو ۱۸۱ دولتي مرکزونه ویجاړ کړل، ۱۰۳ ښوونځي او پوهنتونونه په بشپړه توګه ویجاړ شول، ۳۰۹ ښوونځي او پوهنتونونه په جزوي توګه ویجاړ شول، ۲۳۹ جوماتونه په بشپړه توګه ویجاړ شول او ۳۱۷ جوماتونه په جزوي توګه ویجاړ شول، په دې سربېره ۳ کلیساګانې په ښه او په ښه شوې ویجاړ شوي، او 206 لرغون او میراث ځایونه، په داسې حال کې چې 32 ... روغتونونه او 53 روغتیايي مرکزونه له کار څخه بهر دي. اشغال ۱۶۰ روغتیايي بنسټونه او ۱۲۶ امبولانسونه په ښه کړل. نیواک هم په بشپړه توګه 86,000 کورونه ویجاړ کړي، او 294,000 د کور واحدونه په جزوي توګه ویجاړ شوي او د استوګنې وړ ندي.

-اسرائيلي اشغالګرو په غزه کې ۷۵۰۰۰ تنه چاودیدونکي توکي وغورځول او د غزې په ترانګه کې د تباهی د جګړې لومړنی مستقیم زیان ۳۰ ملیارده ډالره وو.

د تخریب پراخې سیمې:

د غزې ترانګه په مختلفو صوبو په تېره بیا د غزې په ترانګه، خان یونس، نوصیرات کمپ او شمالي غزې ترانګه کې د اسرائیلو د وحشت او پراخې تباهی له امله د غزې په پراخه سیمه بدله شوې ده. -د نیویارک پوهنتون د فراغت مرکز او د اوریګون پوهنتون د څیړونکو لخوا د سپوږمکۍ تحلیل ښودلې چې د اپریل تر 2 پورې په غزه کې له 56٪ څخه ډیر ودانۍ زیانمنې یا ویجاړې شوې. -راپورونه د غزې د ترانګې په ډیرو برخو کې د هوا، ځمکې او سمندر څخه د اسرائیلو بمباریو ته دوام ورکوي چې په پایله کې یې کورونه، ودانۍ او نور ملکي زیربناوې ویجاړې شوې.

-د فلسطین د حکومت د معلوماتو له مخې راپور شوي زیان له 60٪ څخه ډیر استوګنې ودانیو او 80٪ څخه ډیر سوداګریز تاسیساتو ته رسیدلی.

-دولتي رسنیو د شنبې په ورځ راپور ورکړ چې د اسراییلو پوځ په پټه کې 75,000 تنه چاودیدونکي توکي وغورځول چې دومره لوی ویجاړې رامینځته کړ چې د ملګرو ملتونو چارواکي یې دې ته وهڅول چې دا پټه د استوګنې وړ نه وي، او وضعیت یې "په هر معنی کې ویجاړونکي" وباله.

د بې ځایه شویو دردونه :

-د بشري حقونو او نړیوالو راپورونو له مخې، د غزې په تړانګه کې له ۳.۲ میلیونو څخه دوه میلیونه فلسطینیان د سرپناه مرکزونو یا د مهاجرینو کمپونو یا خپلو خپلوانو ته د بې ځایه کیدو له امله د خورا سخت او ناوړین ژوند او روغتیا شرایطو سره مخ دي.

-د ژوند او روغتیا اړتیاوې د بیځایه شویو خلکو د زیاتیدونکي شمیر په رڼا کې کمې وې او اسراییل د ویجاړونکي جګړې له پیل راهیسې د اوبو، بریښنا، تیلو او درملو رسولو بندولو ته دوام ورکړی، چې د وضعیت د چټک خرابیدو لامل شوی. د بې ځایه شویو، په ځانګړې توګه د غزې په شمال کې، چې دریښتینې قحطۍ سره مخ دی، چې د لوړې له امله د 30 ماشومانو د مړینې لامل شوی.

-د غزې په ښار او شمالي غزې تړانګې کې د محدود شمیر نانوایانو د پرانستلو او په محدود مقدار کې د مرستندویه لاریو د ننوتلو سره سره، د ښاریانو او بې ځایه شویو خلکو کړاوونه د تیلو، د پخلي ګاز او څښاک د کمښت په رڼا کې دوام لري. اوبه

-د اپریل په 20، د خوړو نړیوال پروګرام د میاشتې له پیل راهیسې یوازې 392 ټرکونو ته رسیدلي چې د خوړو سره بار شوي، دا په ګوته کوي چې دا شمیره "نږدې د مارچ په څیر ورته نرخ دی، مګر د جنوري په پرتله نیمایي شمیره" په دې توګه ردوي. اسراییل د مرستو د معرفي کولو په میکانیزم کې د پرمختګونو حساب ورکوي.

-د غزې ښار د یوې بشري ناوړین سره مخ دی چې دوه اونۍ دمخه د اوبو د ټولو ځاګانو د بشپړ بندیدو له امله نمایندګي کوي، د تیلو د کم مقدار کمیدو له امله چې په دې وروستیو وختونو کې ښاروالی ته شتون درلود، د تودوخې لوړیدو او تقاضا او مصرف سره. د حکومتي رسنیو په وینا د اوبو د زیاتوالي لپاره.

-د شنبې په ورځ دولتي رسنیو اشاره وکړه: د اوو میاشتو راهیسې، په غزه او شمال کې فلسطینیان د لرګیو، ډبرو سکرو او د ودانیو د څڅلو په کارولو سره د اور پیل کولو لپاره په ابتدایي، بدیل وسیلو تکیه کوي، چې د اور پیل کولو لپاره د پلاستیک او کیمیاوي موادو د کارولو له امله په سلګونو تنفسي ناروغۍ اخته شوي. زهرجن ګازونه خارجوي.

-د رفع د حملې د خطر په اړه د نړیوالو خبرداریو په سرغړونې او پر ښار باندې د پوځي عملیاتو په ترسره کولو سره، چې شاوخوا 1.4 ملیون بې ځایه شوي خلک پکې ګڼه ګوڼه لري، د دې کار لپاره د اسراییلو د ګواښونو شدت زیات شوی.

-د دوشنبې په ورځ، د اسراییلو پوځ راډیو وویل چې تل ابیب په غزه کې د "بشردوستانه زون" د پراخولو لپاره چمتووالی نیسي ترڅو په جنوب کې د المواسي سیمې او د ساحلي پټې په اوږدو کې د پټې په مرکز کې د نصیرات تر څنډو پورې وغځوي. د رفع د یرغل لپاره تیاری.

-اسرایيلي راډیو ادعا وکړه چې دا سیمه به "د شاوخوا یو ملیون بې ځایه شوي خلکو لپاره ځای په ځای شي" او ادعا یې وکړه چې "په سیمه کې د فعالو ثابتو روغتونونو سربېره په سیمه کې پنځه ساحوي روغتونونه جوړ شوي"، یادونه وکړه چې ډیری روغتونونه په پټه کې د دوی د قصدي په نښه کولو له امله له خدمت څخه بهر وو.

-د یکشنبې په ورځ د پوځ ویاند دانیال هجري په یوه خبري کنفرانس کې وویل چې د رفع د حملې پریکړه شوې ده، هغه ادعا وکړه چې د حماس د نسکورولو او برمه شوي کسان بیرته راستانه کړي.

-د جګړې له پیل راهیسې، اسرایلو د غزې د ترانګې خلک جنوب ته د تګ لپاره هڅولي او ادعا کوي چې دا یوه "خوندي سیمه" ده، خو د اسراییلو بمباریو، ویجاړیو او وژلو د غزې ټولې سیمې تر پوځي غاړې ته کړې دي. د مصر سره.

-د شنبې په ماښام اسرایلو پر دوو کورونو دوه هوایي بریدونه وکړل چې یو یې د رفع په ختیځ او بل یې په مرکز کې و، چې ۲۴ کسان یې ووژل چې ډېری یې ماشومان او ښځې دي.

-د یکشنبې په ورځ، د حماس د سیاسي دفتر مشر، اسماعیل هنیه، خبرداری ورکړ چې د اسراییل پوځ به په رفع برید وکړي، مګر "په ځمکه کې د مقاومت ډلو چمتووالی" ته اشاره وکړه. حنیه له انادولو سره په مرکه کې له مصر، ترکیې، قطر، اروپایي هېوادونو او نورو اړوندو هېوادونو وغوښتل چې د اسراییلو د تېریو د مخنیوي او رفع ته د ننوتلو د مخنیوي لپاره اقدام وکړي او حتی د غزې له ترانګې څخه د بشپړ وتلو او د تېري د پای ته رسولو اړتیا هم څرګنده کړي.

-د اشغال له وتلو وروسته ډله ایز قبرونه او ظلمونه :

-د غزې ترانګې په مختلفو والیتونو کې د اسرایيلي پوځ او د فلسطیني مقاومت د ډلو تر منځ پرله پسې عملیات لا هم په شدت سره روان دي، چې تر ټولو وروستی یې په مرکزي والیت کې ثبت شوې وه، چې د اپریل په ۱۱ مه د اسراییلو موټرونه داخل شول د لوی اختر دویمه ورځ (د نصرت کمپ شمال ته).

د پنجشنبې په ورځ له شمالي نصيرات څخه :

-اسرائيلي پوځ په وتلو سره د اتو ورځو په اوږدو کې د پراخې ويجاړۍ او د وينو او د بدن د برخو بوی يې تقريباً په بشپړه توگه ويجاړ کړ او هغه فلسطينيان يې ټکان کړل چې د دې پراخې ويجاړۍ تمه يې نه درلوده. د حکومت د رسنيو د دفتر مشر، اسماعيل الثوبته، انادولو ته په يوه مخکينۍ بيان کې وويل چې پوځ "د ملکي خلکو په وړاندې په ځانگړې توگه د المغرب، مدينه الزهرا او په نصيرات کې د نوي کمپ په سيمو کې قتل عام ترسره کړ. او تر ۵۲۰ زيات شهيدان او لادرکه دي، او طبي ټيمونه لا هم په دغو سيمو کې د شهيدانو د جسدونو د را ايستلو لپاره کار کوي، الثوبته څرگنده کړه: «اشغال ۱۴ برجونه، د استوگنې ودانۍ او ودانۍ ويجاړې کړې». په نصيرات کې لسگونه د استوگنې ودانۍ.

-د نصيرات عمليات د اپريل په اوومه د اسرائيلو پوځ له خوا د خان يونس څخه د وتلو له اعلان څخه مخکې، څلور مياشتې وروسته له هغه چې ځمکني عمليات يې د حماس له خوا نيول شوي اسرائيلو بنديان راخوشي کول وو، پيل کړل، خو خپلو موخو ته له رسيدو پرته له ښاره وتل.

-د فلسطين د ملکي دفاع د معلوماتو له مخې، د خان يونس عملياتو د ښار په لويديځ کې د ناصر طبي کمپليکس کې د ډله ايز قبر موندلو سربيره، د کورونو او استوگنې ودانيو لوی ويجاړ کړی.

-د ژغورنې عملې د 283 فلسطينيانو جسدونه چې د اسرائيلو پوځ لخوا وژل شوي وو راو ايستل او د ناصر روغتون په ډله ايز قبر کې ښخ کړل، په داسې حال کې چې دا عمله د نورو جسدونو لټون کوي.

-که څه هم د ناصر ميډيکل کمپليکس لا هم ولاړ دی، خو د تيرې فبرورۍ په مياشت کې د اسرائيلو پوځ له خوا له يرغل او يرغل وروسته يې کار ودراره، چې زيربنا، د اوبو شبکې او ټول طبي وسايل يې ويجاړ کړل.

-خان يونس ته راستانه شوي بې ځايه شوي خلک د ژوند د ټولو اړتياوو له ويجاړولو وروسته د هوايي بمباريو او د اسرائيلو پوځ د بريد له امله په دوامداره توگه په ويره کې ژوند کوي.

-لکه څنگه چې د غزې ښار او شمال په اړه، پوځ خپلو ځمکنيو او هوايي پوځي عملياتو ته دوام ورکوي، لا زياتې ويجاړۍ او "وحشيانه قتل عام" کوي، چې ځانگړتياوې او اغيزې يې لا تر اوسه د سړکونو د خاورو لاندې د جسدونو په را ايستلو سره څرگنديږي. کورونه، او يو بل ډله ايز قبر چې شاوخوا دوه اونۍ وړاندې د غزې ښار په لويديځ کې د شفا ميډيکل کمپليکس په انگر کې وموندل شو.

-په سکتور کې د اشغال زيانونه او گډوډي :

-د غزې د جگړې په ۲۰۰ مه ورځ، د فلسطين مقاومت لا هم د غزې له ترانکې څخه د راکتونو د توغولو توان لري، په داسې حال کې چې د اسلامي جهاد د غورځنگ پوځي څانگې القدس لوا د سه شنبې په ورځ اعلان وکړ، چې د اسرائيلو پر دوو ميشت ځايونو بمباري کوي. د غزې ترانکې ته څېرمه د Sderot او

Niram د توغندیو د ویشتلو سره. د سه شنبې په ورځ، د عبراني چينل 13 وويل چې د اسراييلو پوځ "په سديروت کې ۴ راکټونه له مينځه وړي پرته له کوم زيان څخه".

-د فلسطین مقاومت داسلامي مقاومت غورځنگ حماس دپوځي څانگې القسم بريکيد په مشرۍ په اقتصادي او ډگر کښې د اسراييلو نيواک ته ډير زيات تاوانونه ورسول. او د تير اکتوبر په 7 مه د الاقصي سيلاب عملياتو په جريان کې په سلگونو ميشته شوي او له 140 څخه ډير نور يې ونيول.

-له ۳ اونيو بې ساري بمبارۍ وروسته، اشغالگر پوځ په پټه کې ځمکني يرغل پيل کړ، هلته له شمالي او شمال ختيځو سيمو څخه موټرونه بې له ځنډه ننوتل او د غزې او شمالي غزې واليان يې د لومړي پړاو هدف وگرځول. د نيواک په سيمو کښې د نيواکگرو پوځ او مقاومتی ډلو ترمينځ نښتې دوام لری او له دوو مياشتو وروسته نيواکگر په دې وتوانيدل چې د غزې په لويديځ کښې د الشفاء طبي کمپليکس ته ورسېږي او هر هغه څوک چې له خپلې لارې تيرېږي له منځه لاړ شي د شمالي غزې ترانگې له مرکز څخه د وتلو وروسته، او د دوی شاوخوا 700,000 اوسيدونکي وروسته له هغه ووژل شول او له لوږې سره مخامخ شول چې دوی جنوب ته د خپلو کورونو پرېښودو څخه انکار وکړ.

-د جگړې په ترڅ کې ۶۰۵ اسراييلي عسکر ووژل شول او تر ۵۰۰ زيات نور تپيان شول او اشغالگر يوازې د ۱۲۰ تنو په نيولو توانيدلي وو.²⁰

څلورم: په ۲۶۰ ورځو کې په غزه کې د اسراييلو د نسل وژنې تاريخ فصل:

غزه - د فلسطین د معلوماتو مرکز

د حکومت د رسنيو دفتر د نن (260) ورځې لپاره د غزې په ترانگه کې د "اسراييلي" اشغال لخوا د نسل وژنې جگړې ترټولو مهمې احصايې په اړه تازه معلومات خپاره کړل.

لاندې د دفتر لخوا خپاره شوي خورا مهم معلومات دي:

(260) □ ورځې وروسته له نسل وژنې جگړې.

(3,331) □ قتل عامونه د اشغالگر پوځ لخوا ترسره شوی.

□ ۴۷۵۵۱ (شهيدان او ورک شوي کسان).

(10,000) □ ورک دي.

□ ۳۷۵۵۱ (شهیدان چې روغتونونو ته رسیدلي.

□ ۱۵۸۲۱ (ماشومان شهیدان.

□ ۳۳ (د قحطۍ په نتیجه کې شهیدان شول.

□ (10,475) بنځینه شهیدان.

□ (499) طبي کارکوونکي شهیدان.

□ ۷۰ (د ملګي دفاع شهیدان.

□ ۱۵۲ (خبريالان شهیدان شول.

□ (7) ډله ايز قبرونه چې د اشغالګرو لخوا په روغتونونو کې جوړ شوي.

□ ۵۲۰ (شهیدان په روغتونونو کې له ۷ ډله ییزو قبرونو را ایستل شوي.

□ (151) د سرپناه مرکزونه د "اسرائيلي" اشغال لخوا په نښه شوي.

□ (85,911) ټپيان.

□ ۷۰٪ (قربانيان ماشومان او بنځې دي.

□ (17,000) ماشومان پرته له خپلو والدينو يا دواړو څخه ژوند کوي.

□ ۳۵۰۰ (ماشومان د خوارځواکۍ او د خوړو د نشتوالي له امله د مرګ له خطر سره مخامخ دي.

□ ۱۲۰۰۰ (ټپيان اړدي چې د درملنې لپاره بهر ته سفروکړي.

□ (10,000) د سرطان ناروغان له مرګ سره مخ دي او درملنې ته اړتيا لري.

□ (3000) ناروغان چې په مختلفو ناروغيو اخته دي چې بهر درملنې ته اړتيا لري.

□ (1,660,492) د بې ځايه کيدو په پايله کې په ساري ناروغيو اخته شوي.

□ (71,338) د بې ځايه کيدو له امله د وېروس هېپاتيت انفېکشن پېښي.

□ (60,000) امیندواره میرمنې روغتیايي پاملرنې ته د نه لاسرسي له امله له خطر سره مخ دي.

□ (350,000) مزمین ناروغان د درملود معرفي کولود مخنیوي له امله له خطر سره مخ دي.

□ ۵۰۰ (د غزې له ترانګې څخه د نسل وژنې په جریان کې بنديان.

□ ۳۱۰ (د روغتیايي کارکوونکو د نیول کیدو قضیې.

□ ۲۱ (د هغو ژورنالستانو د نیولو قضیې چې نومونه یې معلوم دي.

□ د غزې په ترانګه کې (۲)

میلیونه خلک بې ځایه شوي.

□ (194) دولتي مرکزونه د اشغال لخوا ویجاړ شوي.

□ ۱۱۰ (ښونځي او پوهنتونونه د اشغالګرو له خوا په بشپړه توګه ویجاړ شول.

□ ۳۲۱ (ښونځي او پوهنتونونه په جزوي توګه د اشغال لخوا ویجاړ شوي.

□ ۶۰۸ (جوماتونه د اشغال له خوا په بشپړه توګه ویجاړ شوي.

□ (209) جوماتونه د اشغال لخوا په جزوي توګه ویجاړ شوي.

□ (150,000) کورونه په بشپړه توګه د اشغال لخوا ویجاړ شوي.

□ (80,000) د استوګنې واحدونه د اشغال لخوا ویجاړ شوي، د استوګنې وړندي.

□ (200,000) د کورونو واحدونه په جزوي توګه د اشغال لخوا ویجاړ شوي.

□ (79000) ټنه چاودیدونکي توکي د غزې په ترانګه کې د اشغال لخوا غورځول شوي.

□ (33) روغتونونه د اشغال لخوا له خدمت څخه ایستل شوي.

□ (64) روغتیايي مرکزونه چې اشغال له خدمت څخه لرې کړل.

□ (160) روغتیايي بنسټونه د اشغال لخوا په ښه شوی.

□ ۱۳۱ (امبولانسونه د اشغالګرو لخوا په ښه شوي.

□ ۲۰۶ (لرغونی او میراثی ځایونه د اشغالګرو له خوا ویجاړ شوی.

(33) □ ملیارد ډالر، د غزې په ترانګه کې د تباهی د جګړې مستقیم ابتدایي زیانونه.²¹

پنځم : د حماس مشر اسماعیل هنیه په تهران کې ووژل شو.

د اسلامي مقاومت غورځنګ (حماس) د چهارشنبې په ورځ د ایران په پلازمینه تهران کې د خپل سیاسي دفتر د مشر اسماعیل هنیه د وژل کیدو خبر ورکړ.

-دغه غورځنګ په یوه بیانيه کې ویل: د دغه غورځنګ مشر هنیه د ایران د نوي ولسمشر د لوړې په مراسمو کې له ګډون وروسته په تهران کې د صهیونیستانو د غدارانو د حملې په نتیجه کې مړ شو.

-د ایران د سپاه پاسداران انقلاب ځواک ویلي دي چې په تهران کې د هنیه د شهادت د پېښې ابعاد څیري او د تحقیقاتو پایلې به وروسته اعلان کړي.

-د اسلامي جهاد غورځنګ د دغه ستر ملي مشر پر مړینه خواشینی څرګنده کړه او ټینګار یې وکړ چې وژنه به یې د فلسطین ولس د مقاومت د دوام مخه ونه نیسي.

-د فلسطین ولسمشر محمود عباس د هنیه وژنه وغندله او دا یې یو بزدلانه عمل او یو خطرناک پرمختګ وباله، په داسې حال کې چې د PLO د اجرایی کمیټې منشي حسین الشیخ دا وژنه یو بزدلانه عمل وباله چې له موږ څخه غوښتنه کوي. ترڅو د اشغال په مقابل کې نور هم ثابت او ثابت پاتې شو.»

-د فلسطین ملي او اسلامي ډلو د حماس د سیاسي دفتر د مشر د وژنې د غندلو لپاره د عمومي اعتصاب او پراخو مظاهرو غوښتنه کړې ده.

-بلخوا د ترکیې د بهرنیو چارو وزارت د هنیه وژنه په کلکه غندلې او هغه څه چې په تهران کې شوي هغه یې «یوه کرکه» بللې ده.

-په همدې حال کې د روسیې د بهرنیو چارو وزارت ویلي: د حماس د سیاسي دفتر د مشر وژل کېدل «په بشپړ ډول د نه منلو سیاسي جنایت» دی.

-په داسې حال کې چې "اسرائيل ټوډې" ورځپاڼې ويلي: د لومړي وزير نتنياهو دفتر وزيرانو ته لارښوونه کړې چې په تهران کې د هڼيه د وژنې په اړه تبصره ونه کړي، او د ميراث وزير اميچاي الياهو د عملياتو په اړه لومړی "اسرائيلي" څرگندونې وکړې، او فکر يې وکړ چې د "هڼيه وژنه" نړۍ ته يو څه ښه ده.

-اليهود د "X" پليټ فارم په يوه پوست کې وويل: "دا د نړۍ د پاکولو سمه لاره ده ... نور د سولې او تسليح تړونونه نه تصور کېږي او نه د دې خلکو لپاره نور رحم".

-دا وژنه په داسې حال کې کېږي چې تېره ورځ مازديگر د بيروت په جنوبي څنډه کې د اسرائيلو پوځ د حزب الله د مشر فواد شکروژل کېدل په رسمي ډول تاييد کړل، چې په پايله کې يې ولسي وگړي شهيدان او ټپيان شول او په اړه يې څه نه دي ويل شوي. د هغه د برخليک په اړه د گوند لخوا.

-د حماس د سياسي دفتر غړي موسی ابو مرزوق وويل: د اسماعيل هڼيه وژل يو بزدلانه عمل دی او بې ځوابه به نه وي.

-په بدل کې د حماس مشر سامي ابوزهري وويل: موږ د بيت المقدس د آزادولو لپاره ښکاره جگړه کوو او هر ډول قيمت ادا کولو ته چمتو يو.

-د فلسطين سياسي ليکوال ابراهيم المدون وويل: د حماس غورځنگ د مشر او د هغې د سياسي دفتر د مشر اسماعيل هڼيه وژل کيدل د شيخ احمد ياسين او عبدالعزيز الرنتسي له شهادت وروسته دغه غورځنگ ته تر ټولو سخت گوزاردی. هڼيه په حماس کې يو مرکزي شخصيت و، نه يوازې په غزه کې د غورځنگ د مشر او د لومړي وزير په توگه چې د فلسطين د خلکو لخوا ټاکل شوی و، بلکې د فلسطين د خلکو استازی د ملي سمبول په توگه، د هغه وژنه يو ښکاره تېری دی. ټولې سرې کرښې دي، او د "اسرائيلي" اشغال لخوا د خطرناک زياتوالي استازيتوب کوي.

-په داسې حال کې چې د فلسطين د عالمانو ټولنې د شهيد قومندان اسماعيل هڼيه د شهادت ستاينه کړې او په يوه بيان کې يې ويلي: ((او د خدای په لار کې وژل شوي کسان مړه مه گڼئ، بلکې د خپل رب په نزد ژوندي دي او د هغوی لپاره روزي ورکول کېږي.)) (آل عمران: ۱۶۹).

-هغې په يوه بيان کې وويل: لکه څنگه چې موږ د خپل اتل، شهيد، په شهادت وياړو، ژمنه کوو چې د هغه وينه به نه ضايع کېږي، بلکې د لوی خدای په خوښه به د بريا په لور غوړېږي. د شهيد مشر له زامنو، شاگردانو او وروڼو څخه د خدای تعالی په لاره کې به مجاهدين جوړېږي.

-زمور د اتل شهيد وینه به ان شاء الله په صهيونيستانو، د هغوی په اجنټانو، عاملينو او غدارانو به لعنت وي او ظالمان به پوه شي چې کومه لاره به پرمخ وړي.

-هنية څوک دی؟

هنية د فلسطين سياسي مشر او د اسلامي مقاومت غورځنگ (حماس) له سمبولونو څخه دی، هغه د ۱۹۶۲ کال د جنورۍ په ۲۳ (يا ۱۹۶۳) کې د غزې په ترانگه کې د الشطي د کډوالو په کمپ کې زېږېدلی دی. د الجورا له کلي څخه چې د اشغال شوي ښار اشکلون په ولسوالۍ کې موقعيت لري پناه اخيستی ده.

-لومړنۍ زده کړې يې د فلسطين د کډوالو لپاره د ملگرو ملتونو د مرستې او کار ادارې (UNRWA) په ښوونځيو کې کړې او له الازهر انستيتيوت څخه يې لوړې زده کړې کړې او بيا يې په ۱۹۸۷ ميلادي کال کې د غزې په اسلامي پوهنتون کې شامل او په عربي ادبياتو کې يې د ليسانس سند ترلاسه کړی.

-هنية د پوهنتون د زده کړو په جريان کې د محصلينو د اتحادې د فعال غړي په توگه راڅرگند شو، په سپورتي فعاليتونو کې د علاقې سربېره، هغه په ۱۹۹۲ کې د غزې په اسلامي پوهنتون کې په څو پوستونو کې دنده ترسره کړې او په ۱۹۹۷ کې. د شيخ احمد ياسين د دفتر مشري يې وروسته له هغه وکړه چې اسرائيل هغه خوشې کړ.

-سياسي تجربه:

د فلسطيني انتفاضې له پيلېدو لږ وروسته د لومړي ځل لپاره اسرائيلي اشغالگرو هنية په ۱۹۸۸ کال کې ونیوه او بيا په ۱۹۸۸ کال کې د شپږ مياشتو لپاره بندي شو.

-هنية په ۱۹۸۹ کال کې د حماس له غورځنگ سره د تړاو په توريو ځل بيا د اسر اييلو زندان ته داخل شو، هلته يې درې کاله په توقيف کې تېر کړل، وروسته د لبنان په سوېل کې د مرج الظهور سيمې ته جلاوطن شو، خو بېرته خپل هېواد ته ستون شو. د اوسلو د تړون له لاسليک وروسته د غزې په ترانگه کې په جلاوطنۍ کې تېر کړ او بيا د غزې د اسلامي پوهنتون د اسلامي بلاک مشر شو.

-هنية د بدلون او اصلاحاتو د لېست مشري وکړه، چې د ۲۰۰۶ کال د جنورۍ په لومړيو کې په ترسره شوو تقنيني ټاکنو کې د فلسطين په مقننه شورا کې ډېرې څوکۍ وگټلې او د همدې کال د فبرورۍ په مياشت کې د حماس له خوا د جوړ شوي فلسطيني حکومت مشر شو.

-هغه د 2003 کال د سپتمبر په 6 مه د "اسرائيلي" بريد په ترڅ کې چې د شيخ احمد ياسين په گډون يې د اکتوبر په مياشت کې غزې ته د ننوتلو مخه ونيوله تې شو 14، 2006.

-نوموړی د ۲۰۰۷ کال د جون پر ۱۴ د فلسطيني ادارې د مشر محمود عباس له خوا له دندې گوښه شو.

-وروسته له دې چې د شهيد عزالدين القسام کنډکونو په غزې ترانگه کېنې د څو مياشتو راهسې د امنيتي گډوډۍ د ختمولو لپاره د امنيتي خدماتو د مرکزونو کنټرول په لاس کېنې واخيست، هڼيه دغه پريکړه رد کړه او خپل سريې کارته دوام ورکړ. چې په غزه کې د مرکزي دفتر په توگه د "گوښه شوي حکومت" په نوم يادېږي.

-هڼيه له فلسطيني ادارې سره د ملي روغې جوړې د دروازې د پرانستلو لپاره لېواله و او د هراړخيزې روغې جوړې په چوکاټ کېنې يې د برطرفه شوي حکومت د صدارت د پرېښودو اعلان وکړ، چې ترټولو مخکښه نتيجه به يې د ملي روغې جوړې حکومت وي.

-په پايله کې، د 2014 کال د جون په 2 نيټه يونوی حکومت اعلان شو چې مشري يې د اکاډميک رامي حمدالله په مشرۍ کې د فلسطين خلکو ته د نوي حکومت د جوړولو مبارکي ورکړه او وې ويل: "نن زه په داوطلبانه توگه د فلسطين خلکو ته مبارکي وایم. په راتلونکي پړاو کې د ملي يووالي او مقاومت په ټولنو کې برياليتوب.

-د حماس صدارت:

د حماس شورا د ۲۰۱۷ کال د می په شپږمه د خپل سياسي دفتر د مشر په توگه وټاکه.

-د ۲۰۱۸ کال د جنورۍ په ۳۱ مه، د امريکا د بهرنیو چارو وزارت د هڼيه نوم د «ترهگری» په نوملړ کې شامل کړ، دا پريکړه په داسې حال کې وشوه چې د واشنگټن او فلسطينيانو ترمنځ د بيت المقدس د "اسرائيل د پلازمېنې" په توگه په رسميت پېژندلو پريکړه وشوه. د متحده ايالاتو د هغه وخت ولسمشر ډونالډ ټرمپ لخوا خپور شو.

-د ۲۰۲۳ کال د نوامبر پر ۱۰ د اسرائيلي اشغالګرو الوتکو د هڼيه پرلمسۍ په داسې حال کې بمباري وکړه چې هغه په يوه ښوونځي کې د بې ځايه شويو خلکو د پناه اخیستو په حال کې وه، د هغه مشرلمسۍ د هغه پرکور د «اسرائيلي» په هوایي بريد کې شهيد شو.

-اسرائيلي اشغالگرو د ۲۰۲۴ ميلادي کال د اپرېل په ۱۰ مه د هنيه ۳ زامن هم ووژل چې له خپلو ۵ زامنو سره په يوه موټر کې سپاره وو چې د کورنۍ اړيکې ټينگې کړي او خلکو ته د کوچني اختر مبارکي ورکړي.²²

- پنځم فصل : د پينځمې برخې معلومات په لاندې ډول وړاندې کېږي :

اول : د فلسطين مهم ښارونه : د فلسطين د ښارونو نومونه او د هغوی په اړه معلومات

-فلسطين د خپل لرغوني تاريخ او بډايه کلتوري ميراث له مخې د يوشمير مهمو تاريخي او کلتوري ښارونو کور گڼل کېږي چې د لرغونو وختونو څخه تر نن ورځې پورې د ډيرو تمدنونو، امپراتوريو او ملتونو د عروج او زوال شاهدان دي. دا ښارونه اوږد تاريخ او بډايه کلتور لري او د فلسطين د خلکو هويت او روحيه منعکس کوي.

-د فينيشيانو له وخت څخه تر اسلامي فتحې پورې، د فلسطين ښارونه د ډيرو پيښو، جگړو شاهدان وو او ډير ابدي اثار لري. هلته به تاسود الاقصی جومات ومومئ، د دوو قبلو لومړی او د دوو مقدسو جوماتونو دريم، د راک جومات گنبد، (قبة الصخرة جومات) لرغوني معبدونه، رومي او عربي کلاگانې د لرغون پېژندنې ودانۍ په کنعاني، فونيشين، رومن، عربي او نورو ستايلونو کې جوړې شوې.

-دوی وايي څوک چې خپل تاريخ نه پېژني هغه راتلونکي نه لري او له همدې امله د عربي نسلونو لپاره اړينه ده چې د فلسطين د اشغال شويو ښارونو له تاريخ څخه خبر وي او د هغوی يادونه د عربو په ذهنونو کې تر هغه وخته پورې پاتې شي ترڅو چې بېرته فلسطين ته راشي.

- المجتمع مجله کویت، لیکنه : سامح ابوالحسن / ځانگړی خپرونه .²²

۱- بیت المقدس ښار:

د بیت المقدس یا "العیاء" ښار د تاریخي فلسطین سیاسي، اقتصادي او کلتوري پلازمینه ده چې تل د اسلامي او عیسوی مذهبي سپیڅلو ځایونو له امله د نړۍ د توجه مرکز او د میلیونونو خلکو قبله گرځیدلې ده. دا د الاقصی جومات، د دوو قبلو لومړی او دریم د (قبة الصخره) جومات کوردی.

-د بیت المقدس ښار د فلسطین په مرکز کې موقعیت لري، په ځانګړې توګه د مرکزي فلسطین د غرونو په منځ کې، د مدیترانې سمندر او د اردن د وادۍ په منځ کې واقع دی دا په هر وار په فلسطین کې د خوځښت اصلي مرکز و، بیت المقدس د خپل جغرافیایي موقعیت له مخې د فلسطین له ټولو ښارونو لکه حيفا، ناصرت، جفا، نابلس، رملا، بیرشبه، حبرون، بیت شان، غزه او جیریکو سره وصل دی.

-د بیت المقدس د جوړولو نېټه پنځه زره کاله مخکې د عرب جبوسیانو لخوا پیل شوه اوله دې نېټې راهیسې دا ټول عمر د فلسطین پلازمینه پاتې ده. دا په ۱۵ هجري قمري کال کې د خلیفه عمر بن الخطاب رضی الله عنه د واکمنۍ پرمهال د مسلمانانو له خوا فتحه شوه، هلته یې خلکو ته د هغوی د پیسو، ژوند او د هغوی د عبادت د ځایونو امنیت ورکړ، چې د عمر د تړون په نوم یادېږي. چې د مذهبي زغم، ټولنیز عدالت او انسانیت بېلګه یې جوړه کړه.

-د خپل دیني او تاریخي اهمیت له امله د عبدالملک بن مروان، ولید بن عبد الملک، خلیفه المومن، صلاح الدین ایوبی او سلیمان په مشرۍ یو زیات شمیر مسلمان خلیفه او واکمنان وو. چې د بیت المقدس د بیارغونې او پراختیا سره یې لیوالتیا درلوده، نوځکه، بیت المقدس یو مهم او ځانګړی تاریخي او کلتوري نښه ګڼل کېږي.

۲- بیت لحم ښار:

د فلسطین یو له خورا مهمو تاریخي ښارونو څخه، بیت لحم ښار د بیت المقدس په سویل کې موقعیت لري، او د کلیسا کوردی، چېرې چې عیسی مسیح علیه السلام زیږیدلی و. د پایلې په توګه، بیت لحم په فلسطین کې یو مهم سیاحتي مرکز دی او د یو شمیر سیاحتي صنعتونو لکه لرغونو اثارو، ګنډلو لخوا یې ارزښت یې زیات شوی. د حبرون غرونو په منځ کې موقعیت هم د هغې په اقتصادي سوکالۍ کې لوی رول لوبولی.

۳- بیرشبه:

-د بیرسبا ښار د فلسطین په سویل کې موقعیت لري او دا د نیکیف یو له لویو ښارونو څخه دی. د بیرسبا ښار یو مهم ښاري او اقتصادي مرکز دی، لکه څنګه چې دا د خپل تاریخ په اوږدو کې، چې د زرګونو کلونو لپاره

غزیدلی، له یوې خوا د فلسطین او مصر ترمنځ د سوداګریزې اړیکې نقطه اوله بلې خوا د فلسطین او عربي ټاپووزمې ترمنځ. له بلې خوا. دا ښارد لښکونو بدو کلیو لخوا محاصره دی، کوم چې د څارویو په محصولاتو، غلو او وېشو کې په سوداګرۍ کې یې مرسته کړې ده.

۴- نابلس :

د نابلس ښارد بیت المقدس په شمال کې موقعیت لري، په ځانګړې توګه د ګیرزیم او ایبال غرونو ترمنځ، پدې سره کلتوري او اقتصادي مرکز ګڼل کېږي او د خواړو او صابون په جوړولو کې خورا اهمیت لري. د خپل اداري او اقتصادي حالت له امله، ښار په ښاري توګه په ټولو لورو کې پراخ شو، په ځانګړې توګه ختیځ او لویدیځ. خواته .

۵- غزه :

دا د سویلي فلسطین تر ټولو لوی ښاردی او په تاریخ یې زرګونه کاله تیرېږي. غزه د مدیترانې په ساحل کې د خپل ځانګړي موقعیت له امله، تل د فلسطین او مصر ترمنځ او د عربي ټاپووزمې او سره سمندرو او مدیترانې ترمنځ د سوداګرۍ یو مهم مرکز و. غزې د خپل جغرافيایي موقعیت او د ګلانو، سبزیجاتو او لیمو یو میوود کرلو له امله خپل اقتصادي حیثیت ترلاسه کړ، دا هغه ځای دی چې امام شافعي او د هغه نیکه هاشم بن عبد مناف په کې وزیږید. د غزه لپاره می یو مکمل فصل ورکړی هلته یې وګوری.

۶- تبریاس :

د تبریاس ښارد فلسطین په شمال ختیځ کې د تبریاس جهیل په څنډه کې موقعیت لري او د خپل ځانګړي سوداګریز موقعیت له مخې خورا اهمیت لري چې له دمشق څخه پیل کېږي، د لججون، قلانسوا اولدا څخه تیرېږي او ټولې لارې اشدود او غزې ته رسیږي. په مصر کې رفح او سینا ته رسی د تبریاس بنسټ د پخوانیو وختونو څخه دی، او دا د یو مهم کلتوري، اقتصادي، نظامي او سیاحتي مرکز په توګه د تاسیس راهیسې وده کړې ده.

د طبیعي ښکلا، شنو میدانونو، بې شمیره وادیو او بډایه تاریخ سربیره، تبریاس په سیمه کې د کرنې او کب نیولو مرکز دی. د هغې حاصلخیزې خاورې، ډیری اوبو، او د تېره جهیل ته د نږدې کیدو له امله، چې له کب څخه ډک دی، دا د سیاحت یو غوره ځای هم دی.

۷- بیسان (د بیسان ښار):

بیسان یو تاریخي ښاردی چې د گیللي سمندر په جنوب کې او د مرج بني عامر په ختیځ کې موقعیت لري چې د بیت المقدس له ښار څخه شاوخوا 84 کیلومتره لرې د فلسطین یو له پخوانیو ښارونو څخه شمیرل کېږي. کنعانیانو د بیت شین په نامه یاد کړي، چې معنی یې د خدای شین کور یا د آرام کوردی، چې له هغې څخه د بیت شین نوم اخیستل شوی. د بیسان ښار د 1948 د نکبا څخه دمخه د اوبو او د خاورې د زرغونتیا له امله د کرنې لپاره مهم ځای و.

بیسان په سیمه کې یو مهم ښاري مرکز و، اوله همدې امله دا اوس یو مهم سیاحتي ښارگوټی ګڼل کېږي ځکه چې پدې کې ډیر لرغوني اثار شامل دي لکه د معبدونو پاتې شوني، مقبرې، کلیساګانې او کالونه چې زرګونه کاله پخواني تاریخ لري. ډیر لرغوني اثار او د ویجاړ شوو عرب کورونو پاتې شوني د اسلامي واکمنۍ دورې پورې اړه لري.

د بیسان په ښار کې تر ټولو مشهور میراث ځایونه د برج غونډۍ، البسول غونډۍ، الحسن غونډۍ، الزهرا غونډۍ او المستبه غونډۍ شته دي.

۸- جفا

دا یو تاریخي ښاردی او د فلسطین یو له خورا ښکلي ښارونو څخه شمیرل کېږي چې دا د مدیترانې سمندر په ساحل کې موقعیت لري، په ځانګړي توګه د فلسطین د ساحل په مینځ کې د حيفا او غزې په مینځ کې، د العوجا سیند په جنوب کې. دا د زرخیزو میدانونو لخوا محاصره دی اوله همدې امله د دې طبیعي ښکلا لپاره د استعارې په توګه یادېږي.

-جفا د نړۍ یو له پخوانیو ښارونو څخه دی، ځکه چې دا د 5,000 څخه زیات کاله دمخه د کنعانیانو لخوا تاسیس شوی. جفا د خپل ځانګړي موقعیت له امله، د فلسطین د مرکزي سیمو، په ځانګړې توګه بیت المقدس لپاره یو مهم بندردی.

-جفا د صابون، توکر، کاسټینګ او د فلز اتود جوړولو لپاره مشهور و، د دې نارنجي بڼو سربیره، نوم یې په نړۍ کې د نارنج یو له مشهور ډولونو څخه دی. دې ټولو عواملو د جفا په یو مهم کلتوري او تمدني مرکز په جوړولو کې مهم رول لوبولی چې له هغې څخه د فلسطین مشهورې ورځپانې لکه الدفا او فلسټین ورځپاڼو راپورته شوي.

۹- اکا عکا بنار) :

اکو د فلسطین په شمال لویدیځ ساحل کې موقعیت لري، او د مدیترانې بحیرې په اوږدو کې، په ځانګړې توګه د حيفا خلیج شمالي غاړې ته، چې پخوا د اکو خلیج په نوم پیژندل کیده، پراخېږي. په تاریخي توګه، اکو په ټول عمر کې یو مهم سوداګریز او کلتوري مرکز و، او د خپل سمندري موقعیت او طبیعي بندر له امله ستراتیژیک اهمیت لري، ځکه چې دا د یونیسکو په نړیوال میراث کې شامل یوله پخوانیو ښارونو څخه ګڼل کیږي.

۱۰- هبرون (حبرون) :

هبرون یو تاریخي فلسطیني ښار دی چې د بیت لحم په سویل کې موقعیت لري دا د یو شمیر صنعتونو لکه شیشې، سیرامیک، سبزیجاتو کیننګ، څرمن، بوتانو او فایبرونو لخوا مشخص شوی، کوم چې په ښار کې د اقتصادي ژوند فعالیت منعکس کوي. د حبرون غرنۍ سیمې لپاره مهم صنعتي او سوداګریز مرکز. د ښار یوله مشهورو ځایونو څخه ابراهیمي جومات دی، چې د حضرت ابراهیم علیه السلام زیارت لري، چې دا یو مهم دیني او کلتوري مرکز جوړوي.

۱۱- صفد :

یو غرنی ښار چې د گیلېلي غرونو په ختیځ کې موقعیت لري، دا د خپل ښه اقلیم له امله خورا مهم او د زیتون د ونو او انگورو د باغونو لخوا محاصره دی. د بلوط طبیعي ځنګلونه هم په غرونو او شاوخوا سیمو کې په ځانګړې توګه د جبل الجرمق او صعاء په ځنګلونو کې خپاره شوي دي. سفید د خپل تاریخ په اوږدو کې د فلسطین په شمال کې یو سوکاله ښار او یو مهم اداري مرکز و.

-صفد د فلسطین په شمال کې یو تاریخي ښار او یوله تر ټولو سوکاله ښارونو څخه دی. دا ښار د خپل غرنی طبیعت له مخې خورا مهم دی، ځکه چې دا د گیلېلي غرونو په ختیځ کې موقعیت لري، دا د معتدل اقلیم له مخې د زیتون د ونو او انگورو په شاوخوا کې د بلوط ځنګلونو په وده کې مرسته کوي په شاوخوا سیمو کې، په ځانګړې توګه د جبل ساسا او الجرمق ځنګلونه لری.

۱۲- لود (اللد بنار) :

-لود د فلسطین یوله لویو او پخوانیو ښارونو څخه دی چې د فلسطین په ساحلي سیمه کې د کنعانیانو لخوا رامینځته شوی، دا د جفا ښار سویل ختیځ کې شاوخوا 5 کیلومتره شمال ختیځ کې موقعیت لري.، او د بحر له سطحې څخه شاوخوا 50 متره لوړ دی.

-د لود په ښار کې یو شمیر مشهورې نښې شاملې دي، لکه د لود هوایي ډگر، د اورگاډي سټیشن، د تولیپ څاه، د دشمش جومات، عمري جومات، د سینټ جورج کلیسا، ختیځ چوک، د اربین څراغونه، او جنداس پل، د ابوشناب څاه او د ابو محمد عبدالرحمن ابن عوف څاه سربیره.

۱۳- نصاری (ناصره ښار):

د نصريت ښاریو له خورا لرغونو فلسطیني ښارونو څخه شمیرل کېږي، ځکه چې دا په زرگونو کاله دمخه د کنعانیانو لخوا تاسیس شوی، نو دا د کلتوري او تاریخي لید څخه ډیر اهمیت لري.

-د ناصرت ښار د خپل ځانګړي مذهبي حیثیت له مخې مهم دی، ځکه چې پدې کې ډیری لرغوني جوماتونه او د شهیدانو او صالحانو زیارتونه شامل دي، د 24 کلیساګانو او خانقاه وی لکه د اعلان تاریخي کلیسا، د یو شمیر مذهبي موزیمونو سربیره. له همدې امله، ښار د خپل مذهبي او قومي تنوع له مخې ډیر مهم دی.

۱۴- رمل:

-رمله د فلسطین یو ښار دی چې د اسلامي دولت په دوره کې د خلیفه سلیمان بن عبدالملک په امر جوړ شو کله چې هغه د خپل ورور الولید د خلافت په وخت کې د فلسطین د اردو قوماندان وپوځ او دا د 400 کلونو لپاره په 1099 کې د فرانکس لخوا د اشغال تروخته پورې پاتې شو. دې ته دا نوم د شنې په ځمکه کې د جوړیدو له امله ورکړل شو.

-د رمل ښار ډیری کلتوري او تاریخي نښې لري، لکه لوی جومات، یا د سپین جومات په نوم پیژندل کېږي، چې د امویانو په دورې پورې اړه لري، او په 720 کې د خلیفه عمر بن عبدالعزیز لخوا یې د جوړولو امر شوی و. دا په سیمه کې یو له پخوانیو جوماتونو څخه جوړوي.

۱۵- جیریکو:

-دا د نړۍ ترټولو زوړ ښار دی چې د 10,000 کلونو څخه زیات تاریخ لري، او د مردار سمندر په شمال کې موقعیت لري. جیریکو د سیاحت یوزره رابښکونکی مرکز ګڼل کېږي ځکه چې پدې کې یو شمیر لرغوني او تاریخي ځایونه شامل دي او د ځینې لرغونو اثارو لکه د هشام مایې او د سلطان غونډۍ لخوا محاصره شوي، سربیره پردې د طبیعت ښکلا او په ژمي کې ګرمه هوا. په اقتصادي لحاظ، جیریکو د میوو د کښت لپاره مشهور دی.

- په سیمه کې، د هغې حاصلخیزې خاورې، ډیری اوبو، او د تېره جهیل ته د نږدې کیدو له امله، چې له کب څخه ډک دی، دا د سیاحت یو غوره ځای هم دی²³.

- دوهم: هغه ورځ چې صلیبیانو بیت المقدس محاصره کړ:
د جون 7، د 1099 میلادي کال په همدې ورځ صلیبیانو بیت المقدس محاصره کړ..

- د 1099 کال د جون په 7 نیټه، صلیبیان بالاخره د بیت المقدس دیوالونو ته ورسیدل، ډیروي په خوښۍ سره ژړل، ځکه چې دوی اوس د مسلمانانو څخه د مقدس ښار د آزادولو په لاره کې وو.

- لی پوینټ مجله په دې اړه په خپل راپور کې وایي چې نن سه شنبه له همدې کلیزې سره سمون خوري چې صلیبي پوځ خپل وروستي منزل ته له رسیدو وړاندې شاوخوا درې کاله تېر کړل.

- هغې دا هم وویل چې صلیبیان چې مشري یې د ډیوک ګوډفرای دی بویلون په غاړه وه، باید بیت المقدس ته خپله لاره ودروي او په پای کې دوی باید د بیت المقدس دیوالونو ته له رسیدو دمخه د طرابلس، بیروت او نورو څخه تیر شي.

- مجلې راپور ورکړی چې د عیسویانو شمیر چې مقدس ښار یې محاصره کړ د 7,000 څخه شاوخوا 1,500 سواره په آسونو وو چې اروپا یانو د دې ماموریت لپاره راوتلی وه، او د 20,000 پیاده عسکرو څخه یوازې 12,000 پاتې وو چې دوی یې تعقیب کړل.

- فرانسوي مجلې زیاته کړې، چې دغه شمېر د ښار په بشپړه توګه د محاصره کولو لپاره کافي نه و، خو د کمپاین مشرانو ښار په شمال، سویل او لوېدیځ کې وېشلي وو، خو د برید له پیل مخکې باید اوبه او خواړه پیدا کړي دا سیمه صحرا ده، نو د خوړلو لپاره هیڅ نه وو، او له دې څخه بدتر د څښاک لپاره هیڅ شی نه و.

- دلته، لی پوائنټ وایي، صلیبیانو ځان په داسې نړۍ کې وموند چې محاصره شوو ډیری اوبه او اکمالات درلودل، پداسې حال کې چې صلیبیانو سره دا امکانات نه وو، په لسګونو یې د لوړې او تندي له امله مړه شول.

- - ²³ وفا خبری اژانس .

-یرغلګرو پرته له دې چې دیوالونو ته ورننوځي بله چاره نه درلوده، دوی د لرګیو زینې جوړول پیل کړل، او د دوی صبر په چټکۍ سره پای ته ورسید، ځکه چې دوی د "مسیح ژغورنې" لپاره لیواله وو، بلکې د هغه ښار لوت کولو لپاره چې د جون په میاشت کې یې ویجاړ کړی و.

-د مجلې په وینا، فاطمیان چې په هغه وخت کې یې د بیت المقدس کنټرول درلود، په پیل کې د هغوی په شړلو کې کومه ستونزه نه وه لیدلې، خو څرنګه چې دغه حالت دوام وکړ او د خوراکي توکو د کمښت او د روانو جګړو په پایله کې د بیت المقدس محاصره کول په سخت حالت کې شول.

-په خوشبختۍ سره د دوی لپاره، د جینوا، اوسنۍ ایټالیا څخه کښتۍ د اکمالاتو سره جفا ته ورسیدلې، دې کار صلیبیانو ته اجازه ورکړه چې د لویدیځې غاړې شمالي غرنۍ برخې ته سفر پیل کړي ترڅو په څرخونو کې د لوړبرجونو جوړولو لپاره اړین لرګي راوړي.

-مجله زیاتوي: وروسته له دې چې صلیبیانو خپل برجونه بشپړ کړل، د جولای په څوارلسمه یې پر ښار برید وکړ او مسلمانان یې په شا وتمبول، خو په پایله کې شاوخوا لس زره مسلمانان مسجد الاقصی ته وتښتېدل. -د بیت المقدس د نیولو یوه عیني شاهد لیکلي: "قتل دومره لوی و چې زموږ سړي تر پښو پورې په وینو لړلي وو... بیا صلیبیان ښار ته ورغلل، سره زراو پیسې، اسونه او خچر یې ونيول، او کورونه یې لوت کړل.

-د ښار له نیولو یوه ورځ وروسته، لی پوینټ وايي: په زرګونو جسدونه، چې د ګرمۍ له امله یې له مینځه وړل پیل کړي وو، راټول شول او صلیبیانو په لویو ټوټو کې وسوځول، تر هغه چې د مسلمانانو مشر صلاح الدین د عیسویانو څخه په 1187 کې ونيو..

- په یو روایت کې د مسلمانانو په مقابل کې دوه ورځې قتل عام دوام وکړ چې اويا زره مسلمانان یې په شهادت ورسول، په بل روایت کې دی چې لس ورځې قتل عام دوام وکړ یولک (سل زره) مسلمانان یې په شهادت ورسول.²⁴

-کله چې صلیبیانو بیت المقدس اشغال کړ څه یې وکړل؟

-بیت المقدس ته په لاره کې صلیبیانو د هر هغه چا په وړاندې قتل عام وکړ چې له دوی څخه تیریدل او له ټولو څخه یې وغوښتل چې یا د دوی سره همکاري وکړي او یا به ووژل شي ترڅو د دوی ژوند خوندي کړي.

لیون فرنسی مجله او الجزیره خبری آژانس .²⁴

-له څو ورځو محاصرې وروسته، چې په ترڅ کې یې د مقدس ښار په بازارونو کې مذهبي مراسم ترسره کول، صلیبیانو په بیت المقدس یرغل وکړ، په کوڅو، کورونو کې یې د خلکو د وژلو پیل وکړ..

-په هغه قتل عام کې چې لس ورځې یې دوام وکړ، د تاریخ پوهانو په باور د بیت المقدس شاوخوا سل زره کسان ووژل شول، جسدونه یې وسوځول شول، گوټې پرې شوې، د سرو زرو او جواهراتو په لټه کې یې معدې پرې شوې او الاقصی ښاروران شو.²⁵

دریم : د بالفور اعلامیه ... (برخلیک ټاکنو کې ژمنه) :

-هغه لیک چې په ۱۹۱۷ کال کې د برتانې د بهرنیو چارو وزیر لارډ لیونل روتشیلډ ته چې د هغه وخت د صهیونیستي غورځنګ یو مشر و، چې وروسته د بالفور اعلامیې په نوم یاد شو، د یهودي دولت د جوړولو لپاره د لویدیځ لخوا لومړی ګام ګڼل کېږي. د فلسطین په خاوره کې. د انګلستان حکومت ژمنه وکړه چې په فلسطین کې به د یهودانو لپاره یو دولت جوړکړي..

لاندې د پیغام متن دی.:-

د بهرنیو چارو وزارت،--

-د ۱۹۱۷ کال د نومبر په ۲ مه،

-ګران روتشیلډ،

زه په ډیره خوښۍ سره تاسو ته د جلالتمآب حکومت په استازیتوب، د یهودانو او صهیونزم له هیلوسره د خواخوږۍ څرګندولو لاندې بیانيه دراوروم، چې د وزارت له خوا وړاندې او تصویب شوې ده.:

"-د جلالتمآب حکومت په فلسطین کې د یهودانو لپاره د ملي کور د جوړولو په لټه کې دی او د دې هدف د لاسته راوړلو لپاره به خپلې ټولې هڅې په کار واچوي، دا په واضح ډول پوهیدل چې هیڅ داسې کار به ونه شي چې مدني او مذهبي زیانونه کم کړي. هغه حقونه چې اوس په فلسطین کې میشت غیریهودي ټولنې لري او نه هم هغه حقونه یا سیاسي دریځ چې په نورو هیوادونو کې د یهودانو لخوا ترلاسه کېږي.

زه به مننه وکړم که تاسو صهیونیست فدراسیون له دې بیان څخه خبر کړئ.

²⁵-سرچینه : الجزيرة .

یعنی داهغه سپارښتنه ده چی د برتانیې بهرنیو چارو وزیر د صهیونستانو مشر ته د زیری په ډول وکړه چی دهمدغه وخت څخه د فلسطینیانو بدبختی پیل او تراوسه دوام لری ، الله جل جلاله دا کفارتباه او برباد کړی ، دغه موضوع لږ تفصیل ته ضرورت لری ځکه د مظلومو فلسطینیانو ناورین او ستونزی دهمدی ورځی څخه پیل شوی .

. انسائیکلوپیدیا (الموسوعة)

د بالفور اعلامیې څخه د اسراییلو اعلامیې ته ... په فلسطین کی د برتانیای واک :

برتانیه وروسته له هغه فلسطین ته ننوتله چی استعماري گټې یې له صهیونیستي غورځنگ سره یو ځای شوې او په ۱۹۱۷ میلادي کال کې د لومړۍ نړیوالې جگړې په ترڅ کې د فلسطین په خاوره کې دننه د دواړو خواوو ترمنځ له سختو جگړو وروسته د عثماني امپراتوری ۴۰۰ کلنه واکمني پای ته ورسیده، چې له هغې وروسته د ظلم او ستم تاریخ جوړ شو. بې ځایه کیدنه، او ظلم د فلسطینیانو په وړاندې پیل شو، پداسې حال کې چې په ۱۹۴۸ کې د هغې پای ته رسیدو پورې د یهودیت په جذبولو سره د ځمکې ډیموگرافي بدله شوه. -د برتانیې دا پریکړه د مینډیټ په وخت کې د خپلو پالیسیو سره توپیر نلري، د یو لږ دښمنانه پریکړو او گامونو وروسته چې دا د فلسطین په اړه صادر شو، چې د ۱۹۱۷ د "د بالفور اعلامیې" څخه مخکې پیل شو، چې د اسراییلو تاسیس ته یې لاره هواره کړه. د یهودانو د کډوالۍ د اسانتیا له لارې، د کلیو او کورونو ویجاړول، او د اسراییلو تاسیس ترهغه وخته پورې چې په رسمي توگه ۱۹۴۸ کال کی اعلان شو، نوکیسه له کوم ځای څخه پیل شوه؟

د عثماني واکمنۍ لاندې :

عثماني امپراتوری د نولسمې پیړۍ په نیمایي کې له اقتصادي بحران سره مخ شوه، چې برتانیې ته یې لاره پرانیستله چې د بهرنیو ماموریتونو ترنامه لاندې عربي سیمې ته ننوځي، یا هغه څه چې "سوله صلیبي جگړې" په نوم پیژندل کیږي.

-د انگریزي استعمار د گټو لپاره یو چا ته اړتیا وه چې دوی پیاوړي کړي او د صهیونیست غورځنگ څخه پرته بل څه یې ونه موندل ترڅو خپلو اهدافو ته ورسېږي او د یهودانو لپاره یو ملي وطن جوړ کړي.

-په 1830 کي، د برتانيا د بهرنيو چارو وزير هنري جان ټيمپل د يهودانو لپاره د ملي وطن د جوړولو په اړه يې تعقيب کړ، تردې چې انگلستان په 1838 کي په بيت المقدس کي خپله لومړۍ قونسلگري پرانستله، د عثماني سولې قانون څخه يې گټه پورته کړه.

-انگريز انوله يوشمير يهودانو سره په فلسطين کي د ځمکو په اخيستلو او په هغو باندې د يهودي استعمار په جوړولو کي مرسته وکړه، ترڅو د اسيا او افريقا ترمنځ د ارتباطاتو کرښه پرې کړي او د راتلونکي هر ډول پوځي خوځښت مخه ونيسي او د دې ډاډ ترلاسه کړي چې د انگلستان اقتصادي گټې به هند ته په اسانۍ سره حرکت وکړي.

-په ځانگړې توگه د يهودو د مالکيت په وړاندې د عثماني بنديزونو يوله هغو چلونو څخه وو چې د اروپايي يهودانو له خوا د بهرنيو منځگړيتوبونو له لارې د ځمکې اخيستل، يا د يوشمير روغتونونو او يتيم خانو جوړول وو، چې وروسته به په يهودي مېشت ځايونو بدل شي.

-بيت المقدس هڅه وکړه چې د عثماني امپراتورۍ څخه وغواړي چې يو پريکړه ليک صادر کړي چې په اروپا کي وېشل شوي يهوديان فلسطين ته مهاجرت ته وهڅوي، مگر سلطان عبدالحميد II د يوې مياشتې څخه زيات د يهودانو د ليدو مخه ونيوله، او همدارنگه يې بيت المقدس ته نږدې د دوی د راتوليدو مخه ونيوله ترڅو د حکومت جوړولو مخه ونيسي.

-د جافا - يروشلم اورگادي کرښه... د ميندښت لپاره لومړۍ پېښه :

عثماني امپراتورۍ بهرنيو شرکتونو ته اجازه نه ورکوله چې په فلسطين کي د "عثماني نظام امتيازات" ولري، نو انگريزانو د صهيونيستانو په مرسته هڅه وکړه چې دا امتيازات ترلاسه کړي، د ځمکې د گټو لپاره د ځمکې مالکيت ترلاسه کړي.

-په 1856 کي، انگليسي سرموسي مونتفري (يهودي اصل) د هينري جان ټيمپل سره اړيکه ونيوله چې هغه مهال د برتانيا لومړی وزير و، او دوی د جافا - بيت المقدس د ريل پټلۍ د جوړولو په اړه بحث وکړ، ترڅو د انگريزانو استعماري گټو ته خدمت وکړي. اوسپنې ته د يهودانو مهاجرت اسانه کړي.

-په هغه وخت کي د ريل پټلۍ د جوړولو اعلان شوی هدف له جفا څخه بيت المقدس ته د اروپايي عيسوی حاجيانو د تگ راتگ اسانتيا وه، سربېره پردې د عثماني امپراتورۍ سره د اروپا سوداگرۍ ته وده ورکول، او په عمومي توگه په سيمه کي د خلکو د تگ راتگ اسانه کول.

-دا لندن ته د عثماني وزیر محمد امین پاشا له سفر سره همغږي وه، نو مونږي ورسره اړیکه ونیوله چې د اورګاډي د پروژې تړون لاسلیک کړي، او دوی مو افقه وکړه چې د می په 20، 1856 کې یې لاسلیک کړي، مګر عثماني امپراتوری دا کار بیرته واخیست.

-له کلونو وروسته چې داسې برېښېده چې دا پروژه به پلې نه شي، په ۱۸۸۵ کال کې یو یهودي سوداګریوزف ناوون دا دنده په غاړه واخیسته، هغه استانبول ته ولاړ او نږدې درې کاله یې د پروژې د ترویج په موخه د منظوری د ترلاسه کولو لپاره دوام ورکړ.

-ناوون د ۱۸۸۸ کال د اکتوبر په ۲۸ مه د دې پروژې د پلي کولو لپاره د عثماني امپراتوری په ترلاسه کولو بریالی شو. بل کال یې اروپا ته سفرونه وکړ او د فرانسوي سوداګر برنارد کیمل کولا څخه یې مالي مرسته تر لاسه کړه، چې د یهودانو او کاتولیکانو ترمنځ د مالي همکارۍ په اړه یې فکر کاوه، خو یهودانوونه منله. په پروژه کې د دوی ګټې وګورئ.

-دا پروژه د مارچ په 31، 1890 کې پیل شوه او د سویس، ایتالیا او اتریش د انجینرانو لخوا د مصر، سوډان، الجزایر او فلسطین د کارګرانو لخوا جوړه شوې وه، چې ډیرې د دې پروژې د جوړولو په وخت کې مړه شوي وو.

-د ریل پټلۍ لومړۍ ازموینه د 1890 کال په اکتوبر کې ترسره شوه نوون ته د فرانسوي میال، عثماني میال، او د "بی" لقب ورکړل شو.

-په هغه وخت کې د دې پروژې د جوړولو موخه یهودانو ته څرګنده شوه، ځکه چې صهیونیستي پروژه د هغې ترټولو لویه ګټه اخیستونکي وه چې وروسته یې د کرښې په اوږدو کې یو لړ میشت ځایونه جوړ کړل، په دې توګه د مالونو د ترانسپورت سکتور کنټرول او له هغې څخه یې اقتصادي ګټه پورته کړه.

-د دې بریا سره سره، پروژه له دوو شیانو سره مخ شوه: لومړی په سیمه کې د اروپا د تبلیغاتي غورځنګ کمزوری، او دوهم په 1894 کې فلسطین ته د یهودانو د کډوالۍ په اړه د عثماني دولت د بندیزونو له امله، تیوډور هرزل (د عصري صهیونزم بنسټ ایښودونکی) هڅه وکړه. په 1901 کې د عثماني دولت د بندیزونو څخه د خلاصون لپاره د اورګاډي پټلۍ واخلي، مګر هغه بریالی نه شو.

-هرزل هڅه وکړه چې عثماني سلطان عبدالحمید په نورو طریقو وغولوي، نو هغه ته یې یو لیک واستاوه چې هغه ته یې د شل ملیون ډالرو پور وړاندیز وکړ.

برتانوي پاوند د دې په بدل کې چې يهودانوته يې فلسطين ته د کډوالۍ اجازه ورکړه، او دوی ته يې يوه ځمکه ورکړه چې دوی کولی شي خپل حاکميت رامینځته کړي، هغه د يهودانو شرکت جوړ کړ او د هغه د قانع کولو لپاره يې د اروپا او ترکيې منځگړيتوب معرفي کړ، مگر هغه ناکام شو. هغه په بيت المقدس کې د عبراني پوهنتون د جوړولو هڅه هم وکړه، خود عثماني امپراتورۍ لخوا يې وړاندیز هم رد شو.

-د ۱۸۹۷ کال د اگست په ۲۹ د سويس په بازل ښار کې د صهيونيستانو لومړی کنفرانس جوړ شو چې تر ټولو مهم مسایل يې د لويديځې اروپا د يهودانو ترمنځ د يهودي هويت پياوړي کول، يهودانوته د عبراني ژبې زده کړه او د هغوی د توجه او احساساتو اړول وو. د جنوبي امريکا څخه د فلسطين په لور يې لارښوونه کوي.

-د عثماني واکمنۍ پای :

-په ۱۹۱۴ کې لومړۍ نړيواله جگړه پيل شوه، او عثماني ځواکونو د جفا-يروشلم اورگاډي کنټرول په لاس کې واخيست ترڅو بيت المقدس ته يې د نظامي اهدافو د ليرد لپاره وکاروي.

-د ۱۹۱۵ په پيل کې، عثمانيانو پريکړه وکړه چې (د المان په غوښتنه) د فلسطين له لارې مصر ته ننوځي ترڅو انگرېزان د ډارنډيل تنګي څخه واړوي، مگر هغه څه چې دوی يې تمه نه درلوده د سويس کانال تر شا د انگرېزانو دريځ و.

-د انگرېزانو توپخانه چې د سويس کانال تر شا د عثماني ځواکونو په انتظار وه، د ترکانو د زرو مرو او درې زرو بنديانو د لاسه ورکولو سبب شو او دې ماتې انگرېزان دې ته وهڅول چې بريد پيل کړي او د فلسطين د اشغال امر صادر کړي.

-د لومړۍ نړيوالې جگړې په جريان کې، فرانسه او انگلستان د جگړې د پای ته رسيدو وروسته د عربي سيمو د نيولو په اړه فکر کولو لپاره سره راټول شول، او د سيمې ترويشلو وروسته، دوی موافقه وکړه چې فلسطين به د نړيوالې ادارې لاندې پاتې شي، او په هغه وخت کې دوی سايکس لاسليک کړ. - د ۱۹۱۶ په مۍ کې د پيکوت تړون.

-په هغه وخت کې په مصر کې د برتانوي عالي کمېشنر سرهينري مک موهن شريف حسين ته د عثماني امپراتورۍ څخه د "عربستان د خپلواکۍ" وعده ورکړې وه او شريف نه پوهيده چې انگرېزان څه پلان لري او د جون په مياشت کې يې د عثماني دولت خلاف پوځي جگړه پيل کړه. ۱۹۱۶ ز.

-د عثمانيانو پر ضد له ټولو خواوو جگړو د انگرېزانو په فلسطين کې دننه پرمختګ يې گړندی کړ چې لومړی جگړه يې د ۱۹۱۷ کال د مارچ په ۲۷ مه او بيا د اپريل په ۱۹ مه په غزه کې پيل کړه چې عثماني ځواکونه يې ستړي او کمزوري کړل.

-انگرېزانو د ۱۹۱۷ کال د اکتوبر په ۳۱ د بيت المقدس په لور حرکت پيل کړ، چې لومړی ښاري نيولی و، بيا يې د همدې کال د نومبر په ۱۷ مه غزې ته خپل تګ ته دوام ورکړ، تردې چې جفا او راملا ته ورسېدل، نو اډمنډ ايلني. د برتانوي پوځ قوماندان د بيت المقدس په لور د تګ پریکړه وکړه.

-د وروستۍ هڅې په توګه، عثمانيانو د نومبر په ۱۹۱۷ کې د برتانوي ځواکونو د پرمختګ د مخنيوي لپاره د اورګاډي پټلۍ بمبارۍ او سبوتاژ کولو ته لاره هواره کړه.

-خو انگرېزانو د جگړې پر مهال د اورګاډي پټلۍ په ساده وسيله جوړه کړه تردې چې د ۱۹۱۷ کال د ډسمبر په ۲۷ مه د انگرېزانو لومړی اورګاډي بيت المقدس ته ورسېده.

-بيا عثمانيان پوه شول چې بيت المقدس به د انگرېزانو په لاس کې وي، نو دوی پریکړه وکړه چې د سپيڅلو ځايونو د ساتنې لپاره تسليم شي، په دې شرط چې انگرېزان د ۱۹۱۷ کال د ډسمبر په ۱۱ نيټه بيت المقدس ته ننوځي دا به په فلسطين د عثماني واکمنۍ پای وي، چې څلور پيړۍ يې دوام وکړ، او د برتانوي استعمار پيل.

الني خپله لومړۍ مشهوره وينا اعلان کړه چې په ترڅ کې يې په بيت المقدس کې مارشل لا نافذ کړ او له اوسيدونکو يې وغوښتل چې پرته له کوم اعتصاب څخه خپل کار پرمخ بوځي او د بيت المقدس او د هغه د سپيڅلو ځايونو د درناوي لپاره يې د پوځ د لګولو اعلان هم وکړ حکومت

-د برتانيا لومړی وزير د کرسمس په مناسبت د بيت المقدس له سقوط څخه ډېر خوښ و او په خپلو يادښتونو کې يې ليکلي و چې د نړۍ تر ټولو سپيڅلي ښاري "آزاد" کړ او "د دې په ازادولو سره عيسوي نړۍ وتوانېده. ترڅو خپل مقدس ځايونه بيرته ترلاسه کړي».

-مخکې له دې چې جگړه پای ته ورسېږي او د عثماني امپراتورۍ ملکيتونه د متحدينو په مينځ کې وېشل پيل شي، د انگلستان د بهرنيو چارو وزير جيمز ارتربالفورډ د ۱۹۱۷ کال د نومبر په ۲ د انگلستان د لومړي وزير لوئر جورج د استازي په توګه واستول شو ترڅو د صهيونيسټ غورځنګ سره د خپلو غوښتنو په اړه خبرې اترې وکړي.

-د بالفور اعلاميه :

بالفور د صهيونيستي غورځنگ له استازوسره وکتل او د هغه له لارې يې وغوښتل چې د برتانيې حکومت دې د فلسطين په اړه رسمي ژمنه وکړي چې د ۱۹۱۷ کال د نومبر په دوهمه يې د يهودي ټولنې مشر ته وليږل برتانيا، لارډ ليونيل روتشيلډ، په کوم کې چې هغه وويل:

"د جلالتمآب حکومت په فلسطين کې د يهودانو لپاره د ملي کور د جوړولو په اړه نظر لري او د دې هدف د ترلاسه کولو لپاره به خپلې ټولې هڅې په کار واچوي، په دې شرط چې داسې څه ونه شي چې د نورو مدني او مذهبي حقونو د تخريب لامل شي. هغه ډلې چې په فلسطين کې ژوند کوي، يا په نورو هيوادونو کې د يهودانو له حقونو څخه برخمن دي يا د دوی سياسي وضعيت اغيزمن کړی .

-په دې توگه، دا پلان جوړ شوی و چې د "بالفور اعلامي" په نوم پېژندل شوی و، او د برتانيا حکومت لاسليک کړ چې اصلي هدف يې د آلمان د يهودانو جذبول وو چې د انگلستان سره مرسته وکړي.

-کله چې جگړه پای ته ورسیده، له اروپا او امريکا څخه د يهودانو د لېږد غبرونه ډير شول، او بيا د يهودانو مهاجرت په لوی شمير کې پيل شو، د جافا - بيت المقدس د اورگاډي له لارې يې لېږدول، چې انگليسانو په بشپړه توگه ونيوله.

په 1918 کې، د انگلستان حکومت پريکړه وکړه چې فلسطين ته يو پلاوی واستوي چې په فلسطين کې د برتانوي ځواکونو قوماندان چيم ويزمن هم په کې شامل و، ترڅو د بالفور اعلاميې د پلي کولو احتمال مطالعه کړي.

-په همدې کال کې د برتانيې حکومت د بالفور د اعلاميې متن د امريکا پخواني ولسمشر ووډرو ويلسن ته وړاندې کړ او هغه يې ترخپريدو مخکې د هغې محتوا تصويب کړه او فرانسې او ايټاليا په رسمي ډول تصويب کړه.

-د يادولو وړ ده چې ويزمن له ۱۹۲۰ څخه تر ۱۹۴۶ پورې د نړيوال صهيونيستي سازمان مشر و او په ۱۹۴۹ کال کې د اسراييلو د دولت لومړی ولسمشر وټاکل شو او له هرزل وروسته د صهيونيستانو تر ټولو مشهور شخصيت هم گڼل کېږي.

د سان ریمو کنفرانس :

-د ۱۹۲۰م کال د اپریل په ۲۶-۱۹، د لومړۍ نړیوالې جګړې ګټونکو متحدینو د ایټالې په سان ریمو ښار کې د عثماني امپراتورۍ څخه د غصب شویو ځمکو د ویشلو په موخه یو کنفرانس جوړ کړ او دوی موافقه وکړه چې فلسطین په ځانګړي ډول د یوه دولت تر واک لاندې راولي. ، نو دوی د برتانیا په وړاندې راټول شول.

-په دې کنفرانس کې د یهودانو یو هیئت چې د صهیونیستانو مشر چیم ویزمن، د برطانیې د صهیونیستي فدراسیون مشر، هربرټ سیمونیل، د لارډز د مجلس غړی او نهم هم ګډون درلود.

-سوکولوف چې د بالفور اعلامیه یې د ښه نیت له لیک څخه د فلسطین په اړه د برتانیا د ماموریت په مقرراتو کې په قانوني سند بدلولو کې مرسته کړې.

-د ۱۹۲۰م کال د اپریل په ۲۴ مه یې په رسمي توګه په فلسطین کې د یهودانو لپاره د یوه ملي وطن د جوړولو اعلان وکړ او د همدې کال د جون په میاشت کې سمویل فلسطین ته د عالي کمېشنر په توګه واستول شو مقننه شورا د فرمان له احکامو سره سمه وه، خو فلسطینیانو له ټاکنو بیا ګټ وکړ.

-د 1920 په اګست کې، د فلسطین دننه ټاکل شوي ملي ادارې د یهودانو د کډوالۍ لومړی فرمان تصویب کړ، چې د یهودانو نه ودریدلو یې پیل کړه.

-د ۱۹۲۱ کال د جولای په میاشت کې د ملګرو ملتونو لیک (اوس مهال ملګرو ملتونو) د فلسطین لپاره د برتانې د مینډیټ پروژه اعلان کړه او ویې ویل چې دا پروژه په ۱۹۱۷ کال کې د بالفور د هغې ژمنې پر بنسټ رامنځ ته شوه چې په فلسطین کې د یهودانو لپاره د یوه وطن د جوړولو په موخه جوړه شوې وه. د مینډیټ دورې د پیل لپاره رسمي نیټه.

-د 1920 په اکتوبر کې، د برتانوي حکومت فرمانونه صادر کړل چې د ځمکې لېږد محدودوي، او د منحل شویو ځمکو ملکیت (هغه کسان چې مالک یې مړ شوی، یا یې له 3 کلونو څخه زیات کرل شوي ندي) او د مړو ځمکو (هغه څه چې کرل شوي ندي، نه کرل شوي). کار، او له هیچا سره تړاونه لري) د سختو مجازاتو او قانوني حساب ورکونې تابع ګڼل کیده، کوم چې یهودانو ته یې د فلسطین په ځمکو کې ډیر واک ورکړ.

-په همدې میاشت کې، انګلستان هم د جرمنونو د مخنیوي فرمان صادر کړ او د فلسطین ملي پولیس یې جوړ کړل چې واک یې درلود چې هره سیمه "خطرناکه یا ګډوډه" اعلان کړي، پولیسو ته اجازه ورکوي چې هلته یې په پراخه کچه ځای په ځای کړي او په ټولو کلیو او قبیلو ډله ایزې جریمې وضع کړي.

ګډوډي :

-د فلسطین په مختلفو سیمو کې یو شمیر ګډوډۍ او نښتې رامینځته شوې چې د یهودانو د مهاجرت په زیاتیدا او د میشت ځایونو شمیر له سلو څخه زیات شو او د صهیونیستي موسسو په داخلیدو سربیره د انگلستان د واکمنۍ په بنسټونو کې د صهیونیستانو له داخلیدو سره چې د یهودانو د مهاجرت په زیاتیدو سره د هغوی شدت زیات شو. فلسطینیان د ځمکې د خاوندانو لپاره یو غیر عادلانه حالت گڼي.

-د یهودانو د کډوالۍ په وړاندې یو له مهمو ګډوډیو څخه هغه څه وو چې د ۱۹۲۰ کال د اپریل په میاشت کې د موسی علیه السلام د کلنۍ جشن په شپه د جفا په ښار کې رامنځ ته شول او ۵ یهودان په کې ووژل شول او له ۲۰۰ څخه ډیر تپیان شول بل خوا څلور فلسطینیان شهیدان او ۲۱ نور تپیان شول.

برتانې د دې پېښې د علت د څیړلو لپاره د پالین کمیسیون پرانست، مگر د یهودانو فشار د راپور د پایلو د خپرولو مخه ونیوله، او پایله یې دا وه چې د فلسطین خلک د یهودانو د زیاتوالي په ویره سربیره، د بالفورد اعلاميې له امله د فریب او مایوسی احساس کوي. ، دا ویره ده چې انگلستان په سیمه کې د صهیونیست کنټرول په زیاتولو سره توجیه کوي، نو د هغه څه لپاره چې پیښې د صهیونیست غورځنګ په غاړه لري.

-د ۱۹۲۱ کال د می په میاشت کې د جفا په ښار کې د یهودانو او فلسطینیانو ترمنځ نښتې د بالفورد اعلاميې د لغوه کیدو د غوښتنې په ترڅ کې د ۴۷ یهودانو د وژل کیدو او د ۶۸ فلسطینیانو شهادت سبب شوی.

فلسطینیانو خپلې مبارزې ته دوام ورکړ، اسلامي او مسیحي ټولنې یې جوړې کړې، په ۱۹۱۹ او ۱۹۲۲ کلونو کې یې درې ملي کنفرانسونه جوړ کړل، د اجرائیه کمیټو ټاکنه یې وکړه او په ۱۹۲۱ او ۱۹۲۲ کلونو کې یې د خپلو حقوقو د غوښتنو لپاره فلسطیني پلاوي لندن ته ولېږل، خو انګرېز انووړته پام ونه کړ.

-له بلې خوا انګرېزانو د ۱۹۲۲ کال د جون په میاشت کې یوه سپینه پاڼه خپره کړه او څرګنده یې کړه چې د انگلستان نیت دا دی چې په فلسطین کې د یهودانو لپاره د یوه ملي وطن د جوړولو ملاتړ وکړي او د دې له لارې ټول فلسطین په خپل وطن بدل کړي ، دوی څرګنده کړه چې د یهودانو د کډوالۍ په شمیر کې زیاتوالی احتمال د هیواد د اقتصادي وضعیت پر اساس دی.

د حکم وسیله:

د ۱۹۲۱ کال د جولای په شپږمه د ملګرو ملتونو لیګ د فلسطین لپاره د برتانې د فرمان مسوده اعلان کړه، چې د ۱۹۲۲ کال د جولای په ۲۴ مه تصویب شوه او د همدې کال د سپټمبر په ۲۹ نافذه شوه. د ماموریت مسوده لیکواله وه چې په ګوته کړي چې دا د بالفورد اعلاميې پر اساس و.

-په دې وسیله کې یو وړاندیز او 28 مادې شاملې وې، چې د هغې له لارې بریتانیا صهیونیستی پروژه تایید کړه لکه څنگه چې د بالفور په اعلامیه کې ده، او یوه برخه یې اضافه کړه چې "د یهودانو او فلسطین ترمنځ تاریخي اړیکه" په ګوته کوي، پداسې حال کې چې په لنډه توګه د "غیر یهودي ټولنو حقوقو" یادونه کوي".

-یهودي ګټې د دې وسیلې په ټولو برخو کې موجودې وې او په فلسطین کې د صهیونیست پروژې لپاره د انګلستان مسؤلیت په ګوته کوي چې په 1929 کې یې د یهودانو اداره په رسمیت وپېژندله برعکس، د عرب اکثریت استازیتوب نه و.

-دا وسیله په سیاسي، اقتصادي او اداري توګه د هیواد په چمتو کولو باندې تمرکز کوي چې د یهودانو لپاره د ملي وطن د تاسیس تضمین کوي، او د یهودانو د کډوالۍ اسانتیا او د ځمکو د استوګنې هڅولو لپاره د انګلستان ژمني تضمین کړي، د دوی د استملاک اسانتیا سربېره. برتانوي عبراني ژبې ته د رسمي ژبې په توګه د عربي سره مساوي حیثیت ورکړ.

انقلابونه ... د مقدساتو په دفاع کې :

بني اړخي صهیونیستان په قدس شریف کې د براق دیوال په لور په یوه مظاهره کې راوتلي وو او د عثماني امپراتورۍ د دورې راهیسې د "ستاتوکو" قانون په وړاندې یې اعتراض وکړ، چې د براق دیوال ته یې نږدې څوکۍ او د عبادت وسایل ایښودل. دوی د دې په وړاندې اعتراض وکړ او ویې ویل چې دا د دوی د ننوتلو مخه نیسي، مګر برتانوي پولیسو د دوی د مخنیوي هڅه وکړه.

-د یهودانو دغه لاریونونه د فلسطینیانو له تاوتریخجنو غبرګونونو سره مخ شول، چا چې عالي کمیشن ته یو یادداشت واستاوه او غوښتنه یې وکړه چې "یهودان دې له خپلو پولونه تېرېږي" او بیا یې په ټول هیواد کې لاریونونه پیل کړل، چې تر ټولو تاوتریخوالی یې په بیت المقدس، حبرون کې وو. ، اوسفید، چې برتانویان یې د خپلو صهیونیست پلوه سیاستونو اوږدمهاله پایلو بیا غور کولو ته وهڅول.

-فلسطینیانو بیا په بیت المقدس کې د سترې اسلامي شورا په بلنه غونډه وکړه، چې په کې ۸۰۰ اسلامي شخصیتونو ګډون کړی وو، دوی له هرځایه له مسلمانانو وغوښتل، چې د سپېڅلو ځایونو د ساتنې غوښتنه وکړي.

-د 1930 په مارچ کې، برتانوي سیاستوال جان هوپ سمپسن یو راپور خپور کړ چې په هغه کې یې وویل چې د نویو یهودانو لپاره د کرهڼیزو استوګنځایونو د جوړولو لپاره نوره اضافي ځمکه نشته.

دا په داسې حال کې ده چې د بریتانیا حکومت یوه بله سپینه پاڼه هم خپره کړه چې په هغه کې پخوانیو راپورونو ته په پام سره چې فلسطینیان د یهودانو مهاجرت ته د سیاسي او اقتصادي گواښ په سترګه گوري او د فلسطینیانو شکایتونو ته د لایزاتي پاملرنې غوښتنه کوي د سختو صهیونیستي نیوکو سره مخامخ شو، چې د فبروري په 1931 کې یې د وتلو لامل شو.

په 1935 کې، فلسطینانو یوه لویه کښتۍ کشف کړه...

وسلې د صهیونیستي پوځي سازمان "هگناه" (د فلسطینیانو په وړاندې د څو قتل عامونو مسؤل) ته د گټې لپاره قاچاق شوي، چې د سیاسي، دیموګرافیکي او اقتصادي لارو پرته د نظامي لارو د بې ځایه کیدو په اړه د فلسطینیانو ویره زیاته کړې.

-د 1933 په اکتوبر کې، په ټول فلسطین کې مظاهري پیل شوې، د برتانوي پالیسیو په وړاندې د غوسې څرګندولو په توګه چې هر ډول تاوتریخوالی او ظلمونه یې ترسره کړل، په ځانګړې توګه وروسته له هغې چې دوی د اګست په 1929 کې د فلسطین هغه شخصیتونه اعدام کړل چې د براق په انقلاب کې یې برخه اخیستې وه.

-د پتو فلسطیني نیمه پوځي سازمانونو په جوړولو یې پیل وکړ، په شمول د عزالدین القسام په مشرۍ د تور لاس ډله چې د اکتوبر په 20، 1935 کې د برتانوي ځواکونو لخوا په یوه کمین کې شهید شو.

-د القسام وژنه په 1936 کې د فلسطین لوی پاڅون د پیلیدو لامل شو، د یهودانو د زیاتیدونکي کډوالۍ د ځای په ځای کولو لپاره د یهودانو د ځمکو د غصب زیاتوالی، او د برتانوي قوانینو زیاتوالی چې په سلګونو بې ځایه شوي او د ډیرو فلسطینیانو د بیکارۍ لامل شوی.

-وروسته بیا د فلسطینیانو او یهودانو ترمنځ برید په شدت پیل شو او د مړو او ټپیانو شمیر په زیاتیدو شو، نو انګلستان بیرنۍ حالت اعلان کړ او په هیواد کې یې کرښوونکو ته او فلسطینیانو یې په ځواب کې د عامو اعتصاب کمپاین پیل کړ. له جفا څخه د فلسطین پاتې سیمو ته، او دوی د برتانوي واکمنۍ په وړاندې وسله وال کمپاین پیل کړ.

-د مأموریت ځواکونو د یو لړ تاوتریخوالو په نیولو سره، د ودانیو د لویو سیمو ویجاړول او لږترلږه شپږ زره کسان یې بې ځایه کړل، ځکه چې دوی احساس کاوه چې انقلاب به په نظامي لارونه درېږي، د شاهي حکومت د جوړولو اعلان یې وکړ.

-له هغې وروسته د فلسطين د وضعیت د څیړلو او د فلسطين د سیمې د ویشلو لپاره د نقشې وړاندیز کولو لپاره یو لړ کنفرانسونه او کمیټې جوړې شوې، چې په هغو کې د ۱۹۳۹ کال په لومړیو کې د گردې میز کنفرانس، په ۱۹۴۳ کال کې د برتانوي د ویشلو وړاندیز او د مکډونالډ سپینه پاڼه، چې فیصدي یې محدوده کړې وه. د ۱۹۳۹ کال څخه وروسته د پنځو کلونو لپاره یوازې ۷۵,۰۰۰ تنه یهودان مهاجر شول.

-بیا، په ۱۹۴۴ کې، د بریتانیا کارگر گوند یو پریکړه لیک صادر کړ چې د لوی شمیر یهودانو د راتګ په بدل کې د فلسطینیانو د بې ځایه کیدو وړاندیز کوي.

د ماموریت پای او د اسرائیلو د تاسیس اعلان :

-امریکا د ۱۹۴۶ کال د اپریل په ۲۰ مه د فلسطین د ویشلو له پروژې او د فلسطین د ویشلو له اعلان څخه خپل ملاتړ اعلان کړ. د "موريسن-ګراډي پلان" چې د یهودي سیمو ساحه یې ۱۷٪ ته محدوده کړه.

-یهودي ادارې بیا په فلسطین کې د یو دولت د جوړولو غوښتنه وکړه چې په ۱۹۳۷ کې د پیل کمیسیون لخوا وړاندیز شوي ساحې پر اساس چې یوه لویه سیمه ده چې د جفا سیمې پرته د گیلېلي ټوله سیمه او لویديځ ساحلي میدان پکې شامل دي. امریکا د برتانوي مشرانو ته د ویشلو لپاره د ادارې غوښتنې لارښوونه وکړه، د برتانوي هر ډول ګډ حل پای ته ورسوي،

-انګریزانو د ۱۹۴۷ کال د اپریل په دوهمه نیټه امریکا ته د فلسطین مسله د رسمي راجع کولو اعلان وکړ، د عمومي اسامبلې په دوام سره "په فلسطین کې د راتلونکي حکومتدارۍ په اړه د منشور د لسمې مادې سره سم د وړاندیزونو په وړاندې کولو سره".

-د ملګرو ملتونو عمومي اسامبلې د "UNESCO" په نوم یوه ځانګړې کمیټه جوړه کړه، چې پریکړه یې وکړه چې فلسطین په دوو عربو او یهودي دولتونو وویشي، بیت المقدس به د برتانوي واک د پای ته رسیدو سره د نړیوالې سرپرستۍ لاندې قرار لري.

-د ۱۹۴۸ کال د اپریل په نهمه یهودي ډلود دیر یاسین په نامه د فلسطین کلی ړنګ کړ او ټول اوسیدونکي یې ووژل چې په هغه وخت کې یې شمېر ۲۷۹ تنه وو چې زیاتره یې ماشومان، ښځې او بوډاگان وو.

-د برتانوي دفاع وزیر آرتر جونز د ۱۹۴۸ کال د می په ۱۵ نیټه د برتانوي د پریکړه لیک د پای ته رسیدو او د امریکا متحده ایالاتو ته د یهودي او فلسطیني دولتونو د اعلانولو وړاندیز وکړ.

-صهیونیستي سازمانونو وروسته له هغې د اسر ایلود دولت د جوړیدو اعلان وکړ، چې له یو میلیون او ۴۰۰ زرو څخه کابو ۹۵۰ زره فلسطینیان له خپلو کلیو او ښارونو څخه لویديځې غاړې، غزې تړانګې او ګاونډیو عربي هیوادونو ته د قتل عام له ویرې بې ځایه شول.

برتانوي په فلسطین کی څه وکړل ؟

برتانوي ځواکونو د خپل ماموریت په ترڅ کې یو شمیر قتل عامونه وکړل او د فلسطین انقلابونه یې وځپل، په ځانګړې توګه د ۱۹۲۰ انقلاب، د ۱۹۲۹ د براق انقلاب، په ۱۹۳۵ کې د القسام انقلاب، او په ۱۹۳۶ کې د فلسطین لوی انقلاب.

-د عثماني امپراتورۍ له ړنګېدو مخکې په فلسطین کې د یهودانو شمېر شاوخوا ۵۰ زره اټکل شوی و، چې په ۱۹۴۸ کال کې د برتانوي په واک کې ۶۵۰ زرو ته ورسېد، تردې چې دوی د نفوس ۲۹،۵ سلنه جوړوي او شمېر یې ۶۰ ته لوړ شو.

-په ۱۹۱۸ کال کې د یهودانو ټوله فلسطیني ځمکې ۶۵۰ زره دونیم وو چې د فلسطین د ټولې ځمکې ۲٪ برخه جوړوي او په ۱۹۴۸ کال کې دغه سلنه ۸٪ ته لوړه شوه.

سرچینه: الجزیره + اناتولیا + فلسطین مطبوعات + ویب پاڼې^{۲۷}

څلورم: د عربو او اسر ایلود ۱۹۶۷ میلادی کال جګړه:

انسائيکلوپېډیا

په عربي سیاسي ادبیاتو کې ماتې د هغه ماتې په معنی ده چې د ۱۹۶۷ کال د جون په جګړه کې د اسر ایلود اردو په وړاندې د عربو پوځونو ماتې خوړلې وه - چې شپږ ورځې یې دوام وکړ - "د جون ضربه" یا "شپږ ورځنۍ جګړه".

مصر، سوريه، اردن او عراق د لبنان، الجزایر، سعودي عربستان او کویت په تخنیکي مرسته له اسر ایلو سره په دې جګړه کې له بریالیتوب وروسته د نویو فلسطیني ځمکو په نیولو سره، چې څه د پاسه درې چنده اټکل شوي وو، ونیول.

-د فلسطین مسله د عرب - اسر ایلو په شخړه کې یو بنسټیز عنصر و چې په دې جګړه کې رابنکاره شو، ځکه چې د فلسطین هغه سیمې چې په ۱۹۴۸ کال کې د اسر ایلو له خوا نیول شوې نه وې په هغه وخت کې د دوو

^{۲۷}-الجزیره ، اناتولیا ، فلسطیني مطبوعات ، ویب پاڼی .

عربو حکومتونو تابع وې، چې د غزې لومړی مسؤل مصری و. ، اود ختیځ بیت المقدس په ګډون د لویديځې غاړې لپاره دوهم اردنی مسؤل وه..

-په دې موده کې، د فلسطین د ازادۍ د سازمان په مشرۍ د فلسطین مقاومت چې په 1964 کې تاسیس شو - د مهاجرینو له کمپونو څخه په بهر کې په ځانګړې توګه سوریه، لبنان او اردن کې فعالیت کاوه اود اسراییلو په وړاندې د چریکي عملیاتو مشري یې کوله..

-د دې جګړې په پایله کې لوی انساني او مادي زیانونه، د عربي ځمکو د لویو برخو اشغال، اود ډیرو عرب پوځي تجهیزاتو ویجاړول شامل دي..

-د جګړې لاملونه:

یوشمیر لاملونه شتون لري چې د 1967 د جګړې د پیلیدو لامل شوي، کوم چې د "خراښدو" په نوم یادېږي، ځینې یې مستقیم او ځینې یې غیر مستقیم دي..

-غیر مستقیم دلیلونه دا دي چې اسراییل په دې اند دي چې هغه پېښې چې په 1956 کې د سینا د کمپاین څخه وروسته (درې اړخیز یرغل) د هغې امنیت ته ګواښ جوړوي د دې پېښو تر ټولو مهم د جمال عبدالناصر په مشرۍ د مصر لخوا د وسلو هڅې دي. اود سوريې په وړاندې او د اردن د جبهې په وړاندې د اسراییلي استعمار په وړاندې د سوريې فعالیت.

-په دغو پېښو کې په ۱۹۶۴ کال کې په قاهره کې د عربي هېوادونو د سرمشریزې پرېکړه هم وه چې د اردن سیند اوبه سوريې او لبنان دواړو ته واړوي او په ۱۹۶۵ کال کې د فلسطین د ازادۍ سازمان تاسیس شو..

-لکه څنګه چې د مستقیمو لاملونو په اړه، په سر کې مهمې پریکړې او پېښې دي چې د 1967 کال د می له نیمایي راهیسې رامینځته شوي، مصر د ملګرو ملتونو د ځواکونو غوښتنه وکړه، اوبه سینا کې د خپل پوځ ځای پر ځای کول، او د می په 22 د "د تیران تنګی" بندول شامل دي. چې په سوربحر کې د اسراییلو د تګ راتګ لپاره، وه چې اسراییل هغه د جګړې رسمي اعلان ګڼي..

-له هغه وروسته اسراییلو د ۱۹۶۷ کال د جون په پیل کې د سوريې پر وړاندې د پټې ملګرتیا او ښکاره یرغل په رڼا کې پر ګاونډیو عربو هېوادونو د جګړې پلان پیل کړ، چې د شوروي اتحاد یوه پلاوي مصر ته خبر ورکړ، چې اسراییل د سوريې پر پوله ۱۱ لواګانې ځای پر ځای کړي دي. د سوريې د ملاتړ لپاره مداخله او هغه څه چې وروسته پېښ شول..

پوځي توازن :-

-سرچينې د 1967 کال د جون تر جگړې دمخه د ځواک نظامي توازن پورې اړوند ډيرې احصايوي معلوماتو سره موافق دي ، که څه هم دوی په ځينو توضيحاتو کې توپير لري. دوی له استننا پرته په متفقو توگه ومنله چې په درېو جېو کې د عربو لښکرو شمېر د اسرائيلو د پوځ له شمېر څخه ډېر دی..

-دا سرچينې وايي چې د 1967 په جگړه کې د پوځونو ترمنځ اصلي توپير د اسرائيلو اردو - چې په لويديځو وسلو (امريکا، انگلستان او فرانسه) تکيه کوي - د وسلو، تجهيزاتو، تنظيم، او مشرتابه وړتياوو په کارولو او گمارلو کې دی. د هغودريو عربو پوځونو په خلاف چې د اردن د پوځ په استثناء باندې تکيه کوي..

داسراييلو او عربي هيوادونو دنظامي تجهيزاتو اندازه :

پوځونه او تجهيزات	مصر	سوريه	اردن	عربي هېوادونه په گډه	اسرائيل
د سرتيرو شمير په (زرگونو) سره	190	110	55	355	240-260
د 1000 څخه زيات	25	12	8	45	35
ټانگونه	د زرو څخه زيات	550	250 څخه زيات	څخه 1800 زيات	1400-1200
زغره وال گاډي	1160	500	210 څخه زيات	څخه 1760 زيات	1500
جنگي اود بمبار الوتکي	360 څخه زيات	120	32	520 څخه زيات	380 تقريبا
سمندري ټوتي	60 څخه زيات	20 څخه زيات	0	80 څخه زيات	20
راکتونه	160	0	0	160	50

د جگړې پیل :

-د دوشنبې په ورځ د جون په پنځمه د سهار په ۸:۴۵ دقیقو - او د ۳ ساعتونو لپاره - اسراییلو د مصر په سینا، ډیلتا، قاهره او د نیل دره کې هوایي بریدونه پیل کړل.

چاپې په ۳ څپو ویشل شوې وې، چې لومړۍ یې ۱۷۴ الوتکو، دویمې یې ۱۶۱ او دریمې یې ۱۵۷ په ټولیزه توګه ۴۹۲ بریدونه ترسره کړل، چې په ترڅ کې یې ۲۵ پوځي هوایي ډګرونه او د مصر د الوتکو ۸۵٪ برخه له منځه تللې وه.

د اسراییلو د معلوماتو له مخې، له ۳۴۰ مصري الوتکو څخه ۲۰۹ یې ویجاړې شوې، چې په کې شامل دي:

-د اسراییلو د هوایي برید په غبرګون کې د اردن هوایي ځواکونو د کفار سرکین په هوایي ډګر کې بمباري وکړه. د سوريې هوایي ځواک په حيفا کې د تېلو تصفیه خانې او په میګیدو کې د اسراییلو هوایي اډه بمباري کړه، په داسې حال کې چې عراقي ځواکونو د مدیترانې په ساحل کې د نتنیا پر ښار هوایي بمباري وکړه.

-اسرائیلونه یوازې د مصر هوایي ځواک بمبار کړ، بلکې د معارف او عمان په ګډون د اردن څو هوایي ډګرونه یې هم بمبار کړ او ۲۲ جنګي الوتکې، ۵ ترانسپورتي الوتکې او دوه چورلکې یې له منځه یوړي.

دغه راز یې د الدومیر او دمشق په ګډون د سوريې پر هوایي ډګرونو هم بمباري وکړه او ۳۲ MiG جنګي الوتکې، ۲ ایلوشین بمبار او ۲۸ بم غورځونکي یې ویجاړ کړي. H3 هوایي اډوې برید وکړ.

-اسرائيلي سرچینو ویلي چې ۴۱۶ عربي جنګي الوتکې له منځه تللي او اسراییلو ۲۶ جنګي الوتکې له لاسه ورکړي دي.

محاذونه او د جگړې لیکۍ:

د ۱۹۶۷ کال د جون په جگړه کې اسراییلو د خپل شاوخوا په ټولو عربي محاذونو باندې په هوایي او ځمکنی پوځ تکیه وکړه چې په لاندې جهو ویشل شوي دي ::

د مصر جبهه :-

دا د اسراییلو لپاره مرکزي جبهه وه، او د جگړې په شپږو ورځو کې یې نظامي او ډیپلوماتیکي پینې په لاندې ډول ترسره شوې ::

-لومړۍ ورځ: د اسراییلو د هوایي برید سمدلاسه وروسته - او په 9:15 کې - د اسراییلي ځمکنیو ځواکونو تشکیلات د 3 عملیاتي ډلو سره په سینا کې د مصر د محاذ لومړۍ پولې ته د ننوتلو لپاره پیل شول.

-د مابنام په وروستیو کې، وتوانیدل - په دریو شمالي، منځني او سویلي محورونو باندې برید وکړي - د اوومې اودوهمې لومړۍ لږ پیاده فرقي له منځه یوسي، چې د مصر دفاعي سیستم پرې ولاړو..

-دوهمه ورځ: د جون د شپږمې په سهار، العریش سقوط وکړ او شمالي محوريې د اسرائیلي زغره والو ځواکونو پر مخ پرانیست ..

-د ورځې په اوږدو کې د اسرائیلو د هوایي چلند ماموریت د غرونو په اوږدو کې د زغره والو واحدونو ثبات و، اود همدې ورځې په مابنام کې، اسرائیلو خبر ورکړ چې د دوی د ځواکونو عناصر سویز کانال ته رسیدلي، چې د مصري پوځ سرتیري یې ویرول..

-همداشان په همدې شپه اسرائیلو وکړای شول چې د غزې په ترانگه کې د غزې او خان یونس ښارونه چې هغه مهال د مصر تر حاکمیت لاندې وو، ونیسي..

-د مصر د پوځ د لوی درستیز مرستیال عبدالحکیم عامر د مابنام په پنځو بجو د سویز کانال لويديځ ته د سینا د ټولو ځواکونو د عمومي ایستلو امر صادر کړ، چې په پړاوونو کې به عملي شي. په راتلونکو ورځو کې دې پریکړې د مصر د اردو په فعالیت او د هغې لپاره د جگړې په جریان منفي اغیزه وکړه..

-په نړیواله ډیپلوماټیکه کچه، د امنیت شورا د اوربند په اړه د 233 نمبر پریکړه لیک صادر شو، چې په هغه وخت کې د مصر د ځمکو د اشغال په اړه د نړیوالو پیژندلو او د مصر د بیرته اخیستلو له حق څخه د محرومولو په معنی وه ..

-دریمه ورځ: د سهار په وخت کې، د سینا په مرکزي برخه کې، مصري ځواکونه باید په دې ورځ د 3 عملیاتي ډلو سره مخامخ شي - په کوم کې چې عملیات د اردن په محاذ کې د اوربند سره د مصر په محاذ کې متمرکز وو - د بشپړ سقوط نښې نښانې. مصري ځواکونه د سویز کانال ته نږدې د اسرائیلي ځواکونو سره راڅرگند شول..

څلورمه ورځ: د سویز کانال ته د اسرائیلي ځواکونو په رسیدو سره، په دې ورځ د سویز او اسماعیلیه له دروازو څخه د قاهرې د دفاع لپاره چمتووالی پیل شو..

-د روسانو او ولسمشر عبدالناصر تر منځ د مصر په محاذ کې د جگړې د درولو په اړه خبرې وشوې، په داسې وخت کې چې د مصر پاتې زغره والو واحدونو په مرکزي سینا کې دفاعي بند جوړ کړ، خو مصر د اوربند په منلو سره، د مصر پاتې دفاع یې په ختیځ کې وکړه. کانال ړنگ شو، اود سینا څخه عمومي شاتګ او وتل پیل شول

پنځمه ورځ: اسر اييلي ځواکونو په خاموشي سره د سينا ټوله برخه تر شرم الشيخ پورې ونيوله، په شمال کې له راس العش څخه د پورټ فواد ختيځ ته د کرښې پرته چې د مصري ځواکونو تر کنټرول لاندې وه.

-په نړيواله ديپلوماتيکه کچه د اوربند د تاييد لپاره د امنيت شورا ۲۳۵ نمبر پريکړه ليک هم په همدې ورځ صادر شو، چې عبدالناصر د دې تاوان په پايله کې له واکه د ليرې کيدو اعلان وکړ..

شپږمه ورځ: وروسته له هغه چې ولسمشر عبدالناصر له واکه گوښه شو. عبدالحکيم عامر او د جگړې وزير شمس بدران استعفا ورکړه، او د ولسمشر د استعفا د منلو او د عبدالناصر د بيرته راستنيدو غوښتنه کولو لپاره پراخ لاريونونه وشول..

د اردن جبهه :

لومړۍ ورځ: د سهار په 11 بجو، د اردن ځواکونو د تل ابيب او بيت المقدس ښارونه د توپخاني سره بمبار کړل، د بيت المقدس له جنوب څخه تيريدل، او اردني الوتکو د اسر اييلو هوايي ډگرونه بمبار کړل ..

--د مصر د هوايي ځواک د له منځه وړلو وروسته، د اسر اييلو هوايي بمبارۍ د اردن د جبهې هوايي ډگرونو ته مخه کړه، الوتکې يې ويجاړې کړې، په عين حال کې، اسر اييلي ځواکونو په لويديځه غاړه بريد وکړ. بيت المقدس د لويديځې غاړې څخه جلا کول او جينين ته ورسيدل..

دويمه ورځ: په لويديځه غاړه کې د جگړې شاهد وو، نابلس سقوط وکړ، او اسر اييلي ځواکونو د اردن سيند په لور حرکت وکړ، د ختيځ بيت المقدس په شاوخوا کې جگړې ته ننوتل ..

درېمه ورځ: اسر اييلي ځواکونه د سهار په لسو بجو د بيت المقدس براق ديوال ته ورسيدل او بيا يې ماښام په بشپړ ډول د ښار کنټرول تر لاسه کړ..

-د يادولو وړ ده چې د عراق ځواکونو يوې لړۍ د اردن د جبهې له لارې په جگړه کې برخه اخيستي وه، خود عراق گپون ځکه غير موثر بلل شوي چې د پېښو گړنديتوب په جگړه کې د هغه د اغيزمن ننوتلو څخه مخکې دی.

-په نړيواله ديپلوماتيکه کچه د امنيت شورا ۲۳۴ نمبر پريکړه ليک د همدې ورځې د ماښام په اته نيمو بجو د اوربند د تاييد لپاره صادر شو او پاچا حسين له اسر اييلو سره د اوربند د رسمي منلو اعلان وکړ او دغه اوربند د شنبې په ورځ پای ته ورسيد..

د سوريې جبهه :

لومړی ورځ: د دواړو غاړو ترمنځ د هوايي او توپچي بمباريو تبادلې وشوه او د سوريې له لوري د ننوتو هڅه وشوه، چې د اسر ايلي پوځ له خوا شنې شوه..

دويمه، دريمه او څلورمه ورځ: نښتې په ځمکه کې د کوم نوي شې پرتې دوام وکړ

پنځمه ورځ: په دې ورځ، په سوريه باندې د اسر ايلي ځواکونو برید پيل شو، د گولان د لور په شمال کې د سوريې دفاع ته ننوتل ..

شپږمه ورځ: اسر ايلي ځواکونو قنيطره ته په رسيدو سره د گولان په څنډه کې د سوريې د دفاعي ځواکونو په شاکولو ته دوام ورکړ او سوريې د همدې ورځې په شپږ نيمو بجو د اوربند د منلو اعلان وکړ..

-جگړه د جون په لسمه مياشام ودرول شوه او د امنيت شورا ۲۳۶ پريکړه ليک د جون په ۱۱ مه په ۴:۳۰ صادر شو، چې د جون له ۱۰ مې وروسته د ځواکونو هر ډول حرکت غندي..

-د جگړې په پای ته رسيدو سره اسر ايلو يوه لويه بريا ترلاسه کړه چې مهمې نظامي، سياسي او اقتصادي پايلې يې درلودې. په دې جگړه کې عربانو اسر ايلو ته زياتې ځمکې له لاسه ورکړې، لکه څنگه چې جگړې د بشري او نظامي زيانونو په اړه ډير معلومات متضاد وو ځکه چې دا محرم معلومات وو..

-انساني زيانونه همدلته نه وه دريدلي، بلکې هغه ماتې چې د لويديځې غاړې، غزې ترانګې او د سويس کانال (پورټ سعيد، اسماعيليه او سويس) ته څيرمه پراته دي د ۳۰۰۰۰۰ څخه تر ۴۰۰۰۰۰ پورې عرب اوسيدونکي اړکړل. له خپلو کورونو څخه هجرت وکړی، او د فلسطيني کډوالو ستونزه يې د هغو کډوالو په ستونزه کې اضافه کړه چې د 1948 د نګې له پيښو وروسته د خپلو کورونو پرېښودو ته اړ شوي وو..

-جگړې همداراز د گولان شاوخوا سل زره اوسېدونکي اړکړل چې له خپلو کورونو سوريې ته کډه شي. دې کار د عربو پوځونو ته وروسته له دې چې په خپلو پوځي او جنګي وړتياوو يې ډېر باور له لاسه ورکړ، روجي ماتې وخوړه، په داسې حال کې چې د اسر ايلي پوځ مورال لوړ شو او ويل يې چې دا «نه ماتيدونکې پوځ» دی..

عربان	اسرائيل	زيانونه
-------	---------	---------

مړی	650-800	15-25 زره
تپیان	200-2500	40-45 زره
بندیان	15-20	4000-5000
جنگی تجهیزات	%2-5	%70-80

-په پایله کې د لویو ځمکو اشغال هم شامل وو، چې تراوسه پورې یې د بیرته راگرځولو ستونزې لا زیاتې کړې، لکه څنگه چې په فلسطین او سوريه کې شتون لري، او حتی هغه څه چې د سینا (سینا) څخه بیرته ترلاسه شوي په نیمګړتیا سره بیرته ترلاسه شوي.

-د جګړې له پای ته رسېدو وروسته اسرانیلو لاندې سیمې ونیولې-

نیول شوې سیمې	ساحه/کیلومتره 2
د سینا ټاپو	61948
د ګولان غرونه	1158
د ختیځ بیت المقدس په شمول	5878
د غزې ټرانګه	363
ټول	69347

- د جگړې پرمهال اسر اییلود عربي هېوادونو پراخه سیمه (۶۹۳۴۷ مربع کیلومتره) ونيوله، او که یې پرتله کړو په ۱۹۴۸ کال کې یې چې کومه مخکې ونيوله، په (۲۰۷۰۰ کیلومتره مربع) کې یې دولت جوړ کړ. دا څرگنده شوه چې د جون په ماتې کې یې د سیمې په پرتله درې نیم چنده ډیره ځمکه ونيوله

-دې پراخو جغرافیایي سیمو د دې توان ورکړ چې خپل ستراتیژیک موقعیت او د پوځي چال چلن توان ښه کړي، او دا یې د لومړي ځل لپاره د دې توان ورکړ چې د خپلودفاعي پلانونو بنسټ د طبیعي جغرافیایي ساحو په اساس ترتیب کړی.

-همدا حالت د اردن په محاذ کې تکرار شو چې اسراییل په ۱۹۶۷ کې د ختیځ بیت المقدس (۵,۸۷۸ مربع کیلومتره) په ګډون لويديځه غاړه اشغال کړه او د اردن سره یې پوله له ۶۵۰ کیلومترو څخه ۴۸۰ کیلومتره (د مردار سمندر په اوږدو کې ۸۳.۵ کیلومتره) ته راټیټه کړه ..

-د سوريې په محاذ کې، اسر اییلود ګولان د لوړوله ټولې سیمې څخه ۱,۱۵۸ کیلومتره ۲، چې اندازه یې ۱,۸۶۰ کیلومتره ده ونيوله. د دې تختې په نیولو سره، هغه ډیرې ستراتیژیکې لاسته راوړنې ترلاسه کړې چې خوب یې لیدل و، د نظامي نقطه نظره د ګولان خاورې ډیر اهمیت لری ..

--دا ټولې نظامي او ستراتیژیکې پایلې چې د ۱۹۶۷ د جون د ماتې په پایله کې رامینځته شوې ناڅرګنده دي - لږترلږه په نږدې راتلونکي کې - چې د دوی متقابل عمل به ودریږي، ځکه چې د دې جگړې په پایله کې د ځواک عدم توازن لاهم د عربو ډیرې معادلې کنټرولوي. -.

-سره له دې چې د ۱۹۷۳ کال په جگړه کې د عربوله خوا یوه برخه بریا ترلاسه شوې، خود ۱۹۶۷ کال د ماتې له امله پاتې شوي سترمنفي عواقب تر نن ورځې پورې د عربو په واقعیت باندې اغیزلري ..

په فلسطین کې د ماتې پایلې :-

-د عربو هیوادونو په ځانګړې توګه مصر، سوريه او اردن ته د اسراییلو سره په جگړه کې د «سوتیک» یا «د ۱۹۶۷ د جون د ماتې» په نوم د هغه بد عواقب لاهم د فلسطین په واقعیت کې موجود دي ..

-په نتیجه کې یې د سینا ټاپووزمه، د غزې ترانګه، لويديځه غاړه، ختیځ بیت المقدس او د سوريې د ګولان غرونه د شپږو ورځو د جگړې په ترڅ کې د ۱۹۴۸ کال راهیسې درې ځله زیات تر خپلې ولکې لاندې راوستل. ۷۷٪، یا شاوخوا ۲۰ زره مربع کیلومتره، د هغې د ټول ۲۷ زره مربع کیلومتره مساحت څخه ..

-د فلسطین د احصایې د مرکزي ادارې د شمېروله مخې، په دې جگړه کې له ۱۵۰۰۰ څخه تر ۲۵۰۰۰ پورې عربان وژل شوي او شاوخوا ۴۵۰۰۰ نور تېپیان شوي او له ۶۵۰ تر ۸۰۰ اسر ایلیان وژل شوي او دوه زره نور تېپیان شوي دي. د لويديځې غاړې او غزې څخه د شاوخوا 300,000 فلسطینیانو د بې ځایه کیدو لامل شوی. چې ډیرې اردن ته مهاجر شوي..

-د ختیځ بیت المقدس د نیواک په اړه، دا د اسر ایلو تاریخي او مذهبي پېښه وه چې د فلسطین د پیل راهیسې د لومړي ځل لپاره یې د "لوی بیت المقدس" (چې لويديځ او ختیځ بیت المقدس پکې شامل دي) باندې د خپل کنټرول په پراخولو کې مرسته وکړه..

-دې جگړې په لويديځه غاړه او غزې کې د اسر ایلو د میشت ځایونو د پراخولو او د هغوی د طبیعي زیرمو د لوتلویو په پروژه هم پیل کړه..

. اسر ایلو له مصر سره د سولې د تړون له مخې له سینا تاپووزمې څخه په ۱۹۷۹ کال ووتل-

. اسر ایل له اردن سره د «وادي عرب» د سولې تړون ته په ۱۹۹۴ کال کې ورسېد-

-اسر ایل په ۲۰۰۵ کال کې د غزې له ترانګې څخه د یو اړخیزو تلو وروسته اوس هم د لويديځې غاړې او د سورې د گولان غرونه په واک کې لري، خو خپل هوایي، سمندري او ځمکنی لارې یې تړلې دي..

د لويديځې غاړې د ټولې خاورې 40٪ د میشت ځایونو او اړوندو زیربنایي پروژو تر کنټرول لاندې دي-

-په لويديځه غاړه کې د ۲۰۲۰ کال په پای کې د اسر ایلي استعماري ځایونو او پوځي اډو شمیر ۴۷۱ ځایونو ته ورسید، چې په ۱۵۱ مستعمرو او ۲۶ میشتو پوستو ویشل شوي چې د موجوده مستعمرو، ۱۵۰ استعماري پوستو، او ۱۴۴ نورو طبقه بندیو ځایونو په شاوخوا کې ګڼل کېږي. پدې کې شامل دي (صنعتي، سیاحتي، د خدماتو ساحې، او د اشغال اردو کمپونه)..

لکه څنګه چې په لويديځه غاړه کې د میشته کیدو شمیر، دا د 2020 په پای کې 712,815 یهودیانو ته ورسیده، د نفوس وده نږدې 3.6٪ ده..

-شاوخوا 47٪ یهودیان د بیت المقدس په ولایت کې ژوند کوي، چېرې چې د دوی شمیر 332,294 تنو ته رسیدلی

-د فلسطينيانو شمېر شاوخوا ۱۳ ميليونه او ۸۰۰ زره اټکل شوی، چې له دې جملې څخه ۵ ميليونه او ۳۰۰ زره يې په فلسطين (لويديځه غاړه، غزه او ختيځ بيت المقدس) کې ژوند کوي، شاوخوا يو ميليون او ۶۰۰ زره يې په اسراييلو کې دننه او له ۶ ميليونو زيات کډوال دي. په عربي او بهرنيو هيوادونو کې اوسېږي..

-د ۱۹۶۷ راهيسې د نيول کيدو شاوخوا يو ميليون قضيې، په شمول د ۲۶ بنديانو په شمول چې د يوې پېړۍ څخه ډيري د اشغال په زندانونو کې تير کړي..

له ۱۹۶۷ کال راهيسې تر ۴۰ زرو زيات فلسطينيان د اسراييلوله خوا وژل شوي دي^{۲۸}.

سرچينه: الجزيره + ويب پاڼې

پنځم : د يحيى سنوار رحمت الله عليه پيژندنه :

الجزيره او ويکي پېډيا د ۱۹۶۷ کال د عربو او اسراييلو جگړه .^{۲۸}

السنوار... د مقاومت د رهبر لاره او تر شهادت پورې یې د مبارزې تاریخ

احمد سلیمان العمری لیکنه :

توضیحات: د حماس د سیاسي دفتر مشر، یحیی سنور سرچینه: مخابراتي شبکه: قدس نیوز شبکه)

د حماس د سیاسي دفتر مشر، یحیی سنور: د ټولنیزو شبکو سایټونه.

په داسې حال کې چې پرون سهاروختي په غزې ټرانګه کې د اسلامي مقاومت غورځنګ «حماس» د سیاسي دفتر د مشر یحیی السنوار د شهادت خبر د مختلفو سرچینو له ګړندیو خبرونو سره تایید شو.

-دغه مشر چې خپل ژوند یې په مبارزه او مقاومت کې تېر کړ، د فلسطین د مبارزې په هغه کیسه کې چې له لسیزو راهیسې روانه ده، یو نوی فصل پرانیزي.

-سنوار یوازې پوځي مشر نه و، بلکې د فلسطین د ملي ازادۍ سمبول و. هغه خپل ژوند د خپلو خلکو لپاره د عدالت او ازادۍ تر لاسه کولو ته ژمن و. دغه رهبر د بې وزلۍ او کړاوونو له خپې څخه د ملي مبارزې له سترو سمبولونو څخه راپورته شو او له شهادت سره سره به یې میراث د فلسطین او عربي ولس په یاد کې تل پاتې

وي، چې تل يې د ده په ژوند کې ځای موندلی دی. او د هغه په څيرنورد دوام لپاره د الهام او هڅونې سرچينه ده.

-سنوار په دې باور وو چې وسله وال مقاومت د فلسطينيانو د غلا شويو حقونو د بيرته ترلاسه کولو يوازینی لارده او هغه د پوځي عملياتو د تنظيمولو او له اشغال سره د مقابلي غوره وړتيا ښودلې ده.

له خان يونس څخه تر مشرتابه پورې :-

-يحيى السنوار په ۱۹۶۲ کال کې د غزې په سويل کې د خان يونس د کډوالو په کمپ کې زيږيدلى و. دغه کمپ د هغو زرگونو فلسطيني کورنيو د کړاوونو شاهد و چې په ۱۹۴۸ کال کې له نکبا وروسته په زوره له خپلو ځمکو څخه بې ځايه شوي وو. السنوار هم ترې مستثنى نه و، ځکه چې هغه خپل ماشومتوب د بې وزلۍ په سختو شرايطو کې تېر کړ. دا د بيرته راستنيدو او آزادۍ کيسې ډکې وې.

دا کړاو د مقاومت او مبارزې په اړه د سنوار د فکر لپاره د تيلو پرته بل څه نه و، ځکه چې هغه د ماشومتوب څخه پوهيده چې د ازادۍ لاره له ننگونو ډکه ده.

-السنوار د خپل عمر له لومړيو کلونو راهيسې په ملي او ټولنيزو فعاليتونو کې برخه اخيستې، د فلسطين د محصلينو په غورځنگونو کې چې د اسرئيلو له نيواک څخه يې انکار کاوه او د فلسطين د ازادۍ غوښتنه يې کوله، گډون وکړ.

-دا لومړنى فعاليت په ۱۹۸۷ کال کې د حماس له تحريک سره د يوځای کېدو په لور لومړى گام و، چې په دې موده کې په لويديځه غاړه او غزې تر انګه کې د فلسطين خلک د اسرئيلو د نيواک پر وړاندې د پراخ ولسي پاڅون شاهد وو، چې د اسلامي دولت نفوذ يې زيات کړ. او د فلسطين په کوڅه کې ملي حرکتونه.

-د دغو پوځي وړتياوو په پراختيا کې د سنوار رول خورا مهم و، ځکه چې هغه د تجهيزاتو او ستراتيژيکو پلانونو سره د مقاومت د پياوړتيا لپاره کار کاوه، چې د اسرئيلو اشغال هغه د مقاومت تر ټولو خطرناکه رهبرانو په توګه وګڼله.

-پوځي مبارزه او د القسم لوا جوړول :

-د حماس له غورځنگ سره د يوځای کيدو وروسته، سنوار يو له لومړنيو کسانو څخه شو چې د مقاومت ايډيالوژۍ يې غوره کړه چې د اشغال په وړاندې د وسله والې مبارزې غوښتنه کوي. سنوار د خپل تنظيمي وړتياو او ستراتيژيک ذهنيت له امله په چټکۍ سره د يو ځوان رهبر په توګه راڅرګند شو، سنوار د خپل

مشرتابه رول له لارې د شهيد عزالدين القسم لوا په جوړولو کې مرسته وکړه، چې نن ورځ د حماس نظامي ځواک گڼل کېږي.

-سنوار په دې باور وو چې وسله وال مقاومت د فلسطينيانو د غلا شويو حقونو د بيرته ترلاسه کولو يوازینی لارده او هغه د پوځي عملياتو د تنظيمولو او له اشغال سره د مقابلي غوره وړتيا بنسټ دی.

-د قدس لوا د تاسيس په موده کې، غورځنگ وټوانيد چې يوه قوي پوځي اډه جوړه کړي، ځکه چې دا لوا د وخت په تيريدو سره، نه يوازې د فلسطين په کچه، بلکې د سيمه ايزو جگړو په انډول کې هم يو پيژندل شوی نظامي ځواک شو.

-د دغو پوځي وړتياوو په پراختيا کې د سنوار رول خورا مهم و، ځکه چې هغه د تجهيز اتو او ستراتيژيکو پلانونو سره د مقاومت د پياوړتيا لپاره کار کاوه، چې اسر اييلي اشغال هغه ته د مقاومت تر ټولو خطرناکه رهبرانو په سترگه گوري.

-نيول او زنداني کول: د حل د کښت دوره :

-په ۱۹۸۸ کال کې اسر اييلي اشغالگرو سنوار ونيو او څلور ځله يې په عمري بند محکوم کړ. ۲۴ کاله يې په زندان کې تېر کړل؛ د اسر اييلو د اهدافو په وړاندې د وسله والو عملياتو د تنظيمولو په تور.

-السنوار د زندان تر شا له خپلو اصولو څخه شاته نه شو، بلکې د اسر اييلو په زندانونو کې يې د رهبري رول ته ادامه ورکړه، چې نږدې ۲۴ کاله يې د اشغالگرو په زندانونو کې تېر کړل او دا دوره يې د خپل استقامت د پياوړي کولو او الهام اخيستو موقع وه.

-د خپل بند په موده کې، السنور د نورو بنديانو لپاره يوه نمونه وه، ځکه چې دوی هغه ته د "مجاهدينو شيخ" په نوم ياداوه، حتی د هغه د حجرې دننه يې د ځوانو مشرانو او مقاومت جنگياليو ته لارښوونه کوله خپل هوډ يې وکړ، او د فلسطين د آزادولو يوازینی لاره د مقاومت ليد ته ژمن پاتې شو.

-د هغه راستنيدل د هغه په مبارزه کې يونوی پيل و، ځکه چې هغه د مخ په زياتيدونکو ننگونو سره د مقاومت د ليکو د پياوړتيا او د هغې د وړتياوود پراختيا لپاره کار کاوه.

-د هغه خلاصون او د شاليط معامله :

-سنوار په ۲۰۱۱ کال کې د بنديانو د تبادلې د مشهور تړون د يوې برخې په توگه خوشې شو، چې د شاليت معاملې په نوم يادېږي، چې د حماس او اسرائيلو ترمنځ د تبادلې ترټولو ستر تړون دی، چې له مخې يې تر زرو زيات فلسطينيان د بنديانو په بدل کې خوشي شول. اسرائيلې سرتېري "گيلاد شاليت"

دې معاملې په غزه کې د حماس د مشر په توگه په خپل طبيعي دريځ کې د مقاومت مشر ته په اسرائيلو کې له توقيف څخه سنوار بيرته راستون کړ چې سياسي او نظامي دواړو کارونو ته راستون شي.

-د هغه بيرته راستنيدل د هغه په مبارزه کې يونوی پيل په نښه کړ، ځکه چې هغه د مخ په زياتيدونکي ننگونو سره د مقاومت د ليکو د پياوړتيا او د وړتياوو د پراختيا لپاره کار کاوه.

-له ازادۍ وروسته سياسي رهبري :

د هغه له خوشې کيدو وروسته، سنوار بيرته د غورځنگ د مشرتابه پوستونو ته راستون شو. په ۲۰۱۷ کې، هغه په غزه کې د غورځنگ د سياسي دفتر مشر وټاکل شو.

-دا دوره له ننگونو ډکه وه، ځکه چې د غزې تر انګه د اسرائيلو د نيواک سره د کرکيچ د زياتوالي سربېره، د سختې محاصرې سره مخ وه، په هر صورت، کلونه...

هغه د پوځي او سياسي عمل په يوځای کولو کې مهارت ښودلی، ځکه چې هغه د ډيرو نړيوالو او سيمه ايزو گوندونو سره د خبرو اترو مشري کوله. د غزې د محاصرې د نرمولو په هدف، پرته له دې چې د مقاومت په اساسي اصولو باندې اغيزه وکړي، ياکوم امتيازات ورکړي.

-د يحيى سنور شهادت د اسرائيلو لپاره د رواني ماتې استازيتوب کوي، سره له دې چې د عملياتي بريا سره سره ممکن د انځور کولو هڅه وکړي. د اسرائيلو د غبرګوني نسخې له مخې، السنوار د رفح په تل السلطان کې له اسرائيلو څواکونو سره په مخامخ جګړه کې شهيد شوی دی.

-د سنوار په اړه د اسرائيل ليد :

د اسرائيلو د نيواک له نظره، يحيى سنوار يوازې په حماس کې يو عادي مشر نه و، بلکې هغه د اسرائيلو لپاره يو مستقيم گواښ ګڼل کيده، لکه څنګه چې ډير اسرائيلو پوځي قوماندانانو هغه ته اشاره وکړه "ستر اتيژک ذهن" د پلان کولو او تاکتيکونو په اړه د پام وړ وړتيا سره، هغه مقاومتی عمليات چې په تنظيم کولو کې يې برخه اخيستی وه د اسرائيلو د امنيتي حلقو ترمنځ ويره، او اندېښنه رامنځته کړه.

-د اسراییلو د پوځ پخوانی جنرال او لوی درستیز، گادي ایزنکوب، سنوار د یو "هوبسبار مخالف" او "ستر اټیک لید لرونکی قوماندان" په توګه بیان کړ، او د هغه وړتیا یې یادونه وکړه چې پوځي عملیات یې په مؤثره توګه اداره کړي او د حماس له ځواک څخه یې ګټه پورته کړي.

-د اسراییلو د دفاع پخواني وزیر بيني گانتز هم د سنوار په اړه د حماس د نظامي عملیاتو "ماسټر مین" په توګه خبرې وکړې او ټینګار یې وکړ چې هغه د بحرانونو تنظیم او اداره کولو عالي وړتیا لري.

-په خپله برخه کې، د اسراییلو د پوځ لوی درستیز ایوب کوچاوي په ډاګه کړه چې سنوار د حماس د نظامي ځواک په پیاوړتیا کې مهم رول لوبوي، او د ننګونو سره د مقابلي لپاره په نوو ستر اټیکونو کې یې کوي. د اسراییلو د دفاع اوسنی وزیر یوف گالانت هم سنوار د فلسطین په ډګر کې یو مهم شخصیت وباله او څرګنده یې کړه چې د هغه ستر اټیک فکر د اسراییلو لپاره لوی ننګونه ده.

-برسېره پردې، یو شمیر استخباراتي راپورونو ښودلې چې سنوار لوړ احساساتي استخبارات او په خلکو کې د نفوذ کولو وړتیا لري، چې هغه د فلسطین په غورځنګ او د اسراییلو سره په مقابله کې یو مهم شخصیت جوړوي.

-شهادت او جنگي سمبولیزم :

د یحيی سنوار شهادت د اسراییلو لپاره د رواني ماتې استازیتوب کوي، سره له دې چې د عملیاتي بریا سره سره ممکن د انځور کولو هڅه وکړي. د اسراییلو د غیر رسمي کیسې له مخې، السنوار د رفح ښار په تل السلطان کې د اسرایيلي ځواکونو سره په مخامخ جګړه کې شهید شوی او هغه په یوه تونل کې نه دی پټ شوی لکه څنګه چې د اسراییلو لومړي وزیر بنیامین نتنیا هو ادعا کړې وه.

-دا د اسراییلو داستان ته اشاره کوي چې هڅه یې کوله هغه د تېښتې یا پټ شوي مشر په توګه انځور کړي، لکه څنګه چې هغه په جګړه کې مړ شوی، هغه په لاس کې وسلې لري، کوم چې هغه ته اضافي اتلوي ورکوي او تروروسټیو شیبو پورې د مقاومت شخصیت په توګه د هغه سمبولیزم لوړوي.

-د اشغال په وړاندې د هغه پرله پسې ثابت قدمی او عزم د خپلو کلونو مبارزو په اوږدو کې د فلسطین او عربو ارمانونو ته د رسیدو لپاره د نوې هیلې څرګندونه کوي چې هغه د معاصر فلسطین، عربي او اسلامي تاریخ یو مهم شخصیت ګرځوي.

-د يحيى السنوار ميراث :

په ټوليزه توگه، يحيى السنور د زياتيدونکو ننگونو په دوره کې د فلسطين د استقامت او مقاومت سمبول دی، ځکه چې هغه د فلسطينيانو د دفاع په برخه کې د خپلې مبارزې او ثابت دريځ څرگندونه کوي، او د هغه خلکو اراده څرگندوي چې له تسليميدو څخه ډډه کوي.

-سنوار نه يوازې يو پوځي مشر و، بلکې هغه يو سمبول و او اوس هم دی چې راتلونکي نسلونه يې د فلسطين او د هغې د مقدساتو د آزادولو لپاره د ازادۍ او عدالت د ترلاسه کولو لپاره هڅوي. د هغه ياد به د فلسطينيانو او عربانو په زړونو کې تل پاتې وي او د مبارزې اراده به يې راتلونکي نسل ته د -----خپلو حقونو د ساتلو لپاره هڅوي. / احمد سليمان العمري.

- يحيى سنور د حماس مشري يحيى سنور: اروپايي خبري اژانس.

ډير خلک پوښتنه کوي: د حماس نوی مشر سنوار څوک دی؟ ځينې پوښتونکي د مقاومت د پروژې ملاتړي دي او د هغوی پوښتنې د انديښنو او ليوالتيا له امله دي چې د دې ډاډ ورکوي چې د غورځنگ انتخابونه په سم لوري روان دي چې دوی ته د فلسطين د راتلونکي او د هغه د لامل په اړه ډاډ ورکوي. د دې په پام کې نيولوسره چې د حماس غورځنگ نن ورځ او د هغې انتخابونه نوريوازې يوه داخلي تنظيمي مسله نه ده، بلکې په يوه ملي مسله بدله شوې ده، لکه څنگه چې دا په يوه عربي او اسلامي مسله بدله شوې ده، چې د شاوخوا لويو هيوادونو په پلازمينه کې هم اوريدل کېږي.

-دا اټکل د هغه چا په اړه رغنده بياکتنه نه ده چې د ځوانۍ له وخته د دې سازمان سره تړاو لري، په دې وياړي، د غورځنگ د مشرتابه په ليکو پورې اړه لري او د پريکړې کولو مرکزونو ته نږدې دی د حقايقو په اړه چې غورځنگ د پيل راهيسې په لسيزو کې په وينو او اور کې رامينځته شوی، او د نړۍ په گوټ گوټ کې د بنسټونو لخوا ترسره شوي نظر پوښتنې، ځينې يې دوستان او ځينې يې دښمنان دي.

-له بلې خوا د رهبر ابو ابراهيم په اړه ځينې پوښتنې د غورځنگ د مخالفانو او دښمنانو له خوا مطرح کېږي. د حماس د راتلونکي رجحاناتو د پېژندلو په هدف سره، او د هغوی د وړاندوينې هڅه. دوی حيران دي چې ايا په مختلفو کچو کې په غورځنگ باندې لوی گوزارونه په دې بريالي شول چې خپله سياسي نظريه بدل کړي، يا د هغې ايډيالوژيکي تمايلات، په ځانگړې توگه د اشغال سره د جگړې په اړه.

-له دې هڅو سره سره، د غورځنگ د مشرانو له خوا ټاکل شوی ليدلوری ثابت دی، چې د روښانه ستراتيژيک هدف استازيتوب کوي: له سمندر څخه تر سيند پورې د ټول فلسطين آزادول، او وسله وال

مقاومت د دې هدف د ترلاسه کولو مرکزي وسیله ده، او نه. د فلسطین د ځمکې په هرانچ کې د ادارې مشروعیت پیژني.

-څوک چې د ابو ابراهیم د ورور په اړه پوښتنه وکړي، که مینه وال وي که دښمن؛ دوی موخه دا ده چې د مشرتابه په ډله کې د لومړي کس په اړه نور معلومات ترلاسه کړي چې د اکتوبر په اوومه نیټه یې دا ستره جگړه او تاریخي ټکر رامنځته کړ، مګر په هر حالت کې، هرڅوک د دوی پوښتنې ته بڅښنه کوي، ځکه چې یحيي سنورد زندان د بندونو تر شا غیر حاضر دی. له دوو لسیزو څخه زیات، دا هغه دوره ده چې د غورځنګ د پیل او د جهادي سیاسي پروژې د جوړولو شاهد وه.

-السنوار په ۱۹۸۹ کال کې د حماس د تحریک له پيله دوه کاله وروسته ونیول شو او شاوخوا ۲۲ کاله یې د نیواکګرو په زندانونو کې تېر کړل، سره له دې چې په زندانونو کې د ده او وروڼو یې یوه نه بېلېدونکې برخه وه د پښې صنعت او د غورځنګ په ټولو مهمو سټیشنونو کې د کار پراختیا، لکه څنګه چې هغه د ډیری مودې لپاره په زندانونو کې د تنظیمي مشرتابه کمیټې مشري کړې، او دا د ټولو پریکړو او د غورځنګ د کار مرکزي سټیشنونو کې بنسټیز ارګان دی. په مختلفو تنظیمي، سیاسي او جهادي برخو کې.

-د ډیرو خلکو پوښتنه سمه ده، ځکه چې ورور ابو ابراهیم یو له تنظیمي مشرانو څخه دی چې په رسنیو کې څرګندیدو ته ليواله نه دی، او د ساحوي عملیاتي فایلونو مسولیت په غاړه لري، په ځانګړې توګه هغه پېچلي امنیتي شرایط چې هغه یې د لومړۍ ورځې څخه محاصره کړي. وه او هغه له زندان څخه خلاصون. وه -په یقین سره، د غورځنګ ډیر مشران سنوار له نږدې پیژني، که د هغه د اوږدې مودې په زندان کې د دوی د ګډون له لارې، یا له زندان څخه د خوشې کیدو وروسته په لومړیو کلونو کې. مګر هغه څه چې ما په شخصي توګه له هغه سره په تیرو کلونو کې زما د پیژندګلوی څخه تجربه کړې دا تاییدوي چې دا مشر په ټولو اړخونو کې، که په تنظیمي، ملي یا اسلامي کچه کې استثنا لري. د هغه نوم به په تاریخ کې د دې ملت د سترو مشرانو په توګه ثبت وي، هغه مشران چې د تقدیر په واسطه راغلي وو چې د دې ملت د زوال په دوره کې د نوي پیل لپاره د واقعیت لاره بدله کړي.

-د دې ستر رهبر په اړه زما د پوهې پر بنسټ، زه کولی شم لاندې کرښې تایید کړم:

-موږ له یوه داسې مشر سره مخامخ یو چې د فلسطین د ملي پروژې لپاره روښانه لید او کلکه ستر اټیښ لري، چې د دې لید په ننگونو او د دې ستر اټیښ د پلي کولو په لګښتونو ښه پوهیږي.

-هغه مشر چې د ټول شموله ملي صحفې لپاره بې ساري انديښنه لري، او دا چې ملي يووالی يوه مشروع دنده او ملي مکلفيت دی، نه داسې اختيار چې اخيستی يا ورکول کیدی شي. په دې برخه کې، هغه د ټولو هغو کسانو لپاره چې په ملي کچه يې قربانی ورکړي، ژور درناوی او صادقانه ستاينه کوي، که افراد يا بنسټونه وي، د ټولو ملي اجزاوود شاملولو په اهميت ټينگار کوي، پرته له دې چې کميت او کيفي وزن په پام کې ونیول شي.

-ورور ابو ابراهيم له يوه سخت دښمن سره چې په ټوله نړۍ کې پراخ اوښه لاس رسى لري د هراړخيزې جگړې په رڼا کې د هراړخيز مقاومت اهميت ته په کتو سره د نړيوالو خوځښتونو يا نړيوالو رسنيو د دريځونو د تعقيب لپاره د بيرنيو غونډو غوښتنه وکړه د دې حرکتونو او موقعيتونو سره د متقابل عمل پلانونو رامینځته کول. په هرصورت، ابو ابراهيم په دې باور دی چې وسله وال مقاومت بايد د فلسطين د هرې ملي پروژې ريښه وي، په دې شرط چې د سياسي عمل او نړيوالو اوړيکو مدیریت په اصل کې د واک مدیریت وي. له همدې امله، هغه ډيرې هڅې وکړې او د ځواک په جوړولو کې يې ډيرې سرچينې ولگولې.

-ابو ابراهيم د صهيونيستي دښمن په اړه دقيقه او هراړخيزه پوهه لري، هغه خلک، گوندونه او بنسټونه پېژني، چې څنگه فکر کوي، د دوی دريځونه او په پريکړه کولو کې د دوی اهميت په داسې ډول پېژني چې حتی په دې برخه کې متخصصين هم ننگوي، سره له دې چې دوی ته درناوی لري. د پريکړې کولو ځايونه. پېژنی .

-السنور په مختلفو کچو او ځايونو کې د صحفې په لوستلو کې عالي ليدونکي وړتيا او گړندی ذهن لري. موږ دا موضوع په مختلفو ستیشنونو کې تجربه کړه، په ځينو ستیشنونو کې، هغه د وضعیت د ارزونې په اړه د دوی سره د اختلاف سره سره خپلو ورونو نظرونه وړاندې کړل او وروسته څرگنده شوه چې د هغه موقف او ارزونه سمه وه. او دا موضوع کله کله د تنظيمي يا فلسطيني مسلو څخه بهر سيمه ايزو او نړيوالو مسلو ته رسيدلې.

-په شخصي کچه :

نو، ورور ابو ابراهيم پراخ کلتور او لوړ روحي احساس درلود، هغه د خپلو ورونو سره نږدې وه، د نورو نظرونو ته يې درناوی کاوه، په خپل چلند کې سخاوتمند، د خپلو ورځني عباداتو په اړه به يې ډير احتياط کاوه، او هيڅ کار به يې نه کاوه. که څه هم د هر هغه چا ملاتړ کوي چې د خدای کتاب ساتي او د نورو فعاليتونو په قيمت کې د برياليتوب لپاره ځان چمتو کوي. او هغه ته سوله ورکوي - بايد زموږ د انفرادي رواني او ټولنيز جوړښت اصل او بنسټ وي.

-په پایله کې، ډیر خلک د پخوانیو تاثراتو پر بنسټ، د سنوار د غورځنگ لخوا د خپل مشر په توګه د لوی مشر، شهید اسماعیل هنیه د ځای ناستي په توګه د انتخاب کولو حیرانتیا لري، او دوی د دې انتخاب لاملونه او د غورځنگ په رجحاناتو د هغې اغیزې اټکل پیل کړ. په ټولیزه توګه، او د الاقصی سیلاب جګړه، په ځانګړې توګه له هغه وخته چې هغه او د هغه وروڼه په رهبرۍ کې هغه څوک دي چې دا تاریخي، جګړه، د اشغال او د هغې د متحدینو سره د جګړې پریکړه کوونکی پړاو دی.

-دلته باید هر څوک ډاډمن شي چې د حماس غورځنگ د بنسټونو یو حرکت دی او هر هغه رهبر چې د دې غورځنگ مشري کوي د خپل مشرتابه نقش لري، مګر لارښوونې، تګلارې او پریکړې د شوراګانو ډله ایزې پریکړې دي چې په یوه ثابت بنسټیز حالت کې شتون لري. د ورور ابو ابراهیم انتخاب په یوه پیغام کې د شهید هینۍ د ځای ناستي د ټاکلو لپاره د راتول شوي مشرتابه په منځ کې په متفقې توګه و، د جګړې، مشرتابه او د هغې پریکړې او د حماس غورځنگ په ګډه توګه. دې پړاو ته د سترو او ګرانو لګښتونو سره سره د خلاصون اوراستنیدو په لاره کې د یو سترګام په سترګه کوري.

-دا هم د یادولو وړ ده چې ورور ابو ابراهیم د جګړې په ټولو ورځو کې د غورځنگ د پریکړې په میز کې شتون درلود او په ځواک سره. د تصمیم نیولو په فکرونو کې د ساحې وزن په پام کې نیولو سره، هغه تل، او د معمول په څیر، د دقیق اټکل کولو او لوستلو وړتیا له مخې توپیر درلود، په استثنایي ډول په داسې لویو جګړو کې د مشر پیوستون، او د اړتیا وړ انعطاف سره یوځای کول. د هغو ځانګړو او مشهورو شرایطو حساب کول چې د صهیونیستانو د بې ځایه کیدو د پلانونو د شنډولو لپاره د نه منلو وړ ځنډ رامینځته کوي. له همدې امله د هغه نظر او په میدان کې د هغه د وروڼو نظر د دښمن سره د خبرو اترو په ډیرو مرحلو کې د اسانتیا لپاره خورا مهم لامل و.

-په پای کې وایو چې د حماس غورځنگ نوی مشر د هماغه زریښی سلسلې تسلسل دی چې دا پروژه یې په څو لسیزو کې جوړه کړې او رهبري یې کړې ده، که څه هم د ازادۍ اوراستنیدو په دې لاره کې به خپله ځانګړې نښه او کیفیت وساتي. په ځانګړې توګه د غورځنگ او مسلې په تاریخ کې پدې مهم پړاو کې.

داکتر. باسم نعیم د حماس د سیاسي بیورو غړی او د روغتیا پخوانی وزیر

ټول حقوق خوندي دي © 2024 د الجزیرې رسنۍ شبکه

صفوة القول : (خلاصه)

يحيى السنوار رحمت الله عليه د ۱۹۶۲ کال د اکتوبر په ۱۹ نېټه د خان یونس د مهاجرینو په کمپ کې زیږیدلی وو او په ۱۹۴۸ کال کې د صهیونیستانو له خوا د مجدال عسقلان له ښاره ووت.

-هغه د غزې په اسلامي پوهنتون کې زده کړې وکړې او په عربي ژبه کې یې د لیسانس سند ترلاسه کړ.

-هغه د عامه زده کوونکو د مناظرې په ډگرونو کې مشهور شو... او د اسلامي بلاک یو له مخکښو نظریاتو څخه و.

. هغه د شیخ احمد یاسین په برکت د اسلامي هنر لپاره د "العدوان" ډله جوړه کړه .

-هغه د "مجد" په نامه د حماس د امنیتي خدماتو په جوړولو کې برخه اخیستې وه.

• په ۱۹۸۲ کال کې د لومړي ځل لپاره د ۶ میاشتو لپاره ونیول شو.

-د هغه د مقاومت فعالیت پس منظر: په ۱۹۸۵ کال کې بیا د غورځنګ د امنیتي دستگاه د جوړولو په تور د ۸ میاشتو لپاره ونیول شو.

-په 1988 کې، اشغال هغه د دریم ځل لپاره ونیوه او په 4 عمر بند محکوم شو، هغه 23 کاله د اشغال په زندان کې تیر کړل.

-د یوازیتوب په شمول، هغه د څو مودې لپاره په زندانونو کې د حماس د بندیانو د عالي شورا مشري په غاړه واخیسته.

-هغه په 2011 کې د "وریا وفاداری" معاملې برخې په توګه خوشې شو.

-هغه په ۲۰۱۲ کال کې د حماس غورځنګ په داخلي ټاکنو کې ګډون وکړ.

-هغه په غزه کې د غورځنګ د سیاسي دفتر غړی وټاکل شو.

- هغه په ۲۰۱۳ کال کې د پوځ د دوسي مسوولیت په غاړه واخیست.

-هغه په 2015 کې د "القسام لوا" لخوا د صهیونیستي زندانیانو د دوسي مسوولیت په غاړه واخیست.

-په 2017 کې، هغه د سیاسي بیورو مشر وټاکل شو.

- په غزه کې د اسماعیل هنية ځای ناستی متحده ایالاتو د 2015 په سپتمبر کې د "نړیوالو ترهګرو" په تور لیست کې شامل کړ.

د هغه کور په 1989 کې بمبار او ویجاړ شو، او بیا په 2014 کې د غزې په ترانګه باندې د تیري پرمهال.
- د هغه لیکنې:

هغه په عبراني ژبه روان پوهیده، او ډیر سیاسي او امنیتي کتابونه او ژباړې لري، چې تر ټولو ډیر یې د پام وړ دي: د کتاب ژباړه "د ټوټو په منځ کې شین بیت"، د کتاب ژباړه "په 1992 کې د اسرائیل ګوندونه"، کتاب "حماس". محاکمه او تېروتنه، اود "گلوري" کتاب چې د شین بیت کارڅاري، یو ادبي ناول چې نوم یې د لونګی کانګی (د ۱۹۶۷ څخه تر انتفاضې پورې د فلسطین د مبارزې تجربه بیانوي).

د حماس ویب پاڼه.

«جزیره. نیت».

- د سنوار شهادت:

- د چهارشنبې په ورځ، د ۲۰۲۴ کال د اکتوبر په ۱۶ د اسرائیلو پوځ د غزې ترانګې په جنوب کې د رفح په ښار کې د ډزوله تبادلي وروسته د حماس د اسلامي مقاومت غورځنګ حماس سیاسي مشري سنیواری وواژه. د اسرائیلو پوځ او شین بیت راپور ورکړی چې د حماس د جنګیالیو او د رفح په ښار کې د 828 مې لوا ترمنځ د نښتې په ترڅ کې، د ټانک مرمۍ په یوه ودانۍ ویشتل شوي او په کامرې سمبال یوه بې پیلوټه الوتکه د دې تصدیق کولو لپاره لېږل شوې چې دا د جنګیالیو څخه پاکه ده..

- د اسرائیلو پوځ راپور او راپور ورکړ چې د DNA ازموینې ترسره شوي ترڅو معلومه کړي چې آیا مړی د سنوار دی.

- السنوار چې د اکتوبر د اوومې نېټې له برید وروسته په اسرائیلو کې یو له خورا مطلوبو کسانو څخه ګڼل کېږي، د خپل ساتونکي او په رفح کې د تل السلطان کنډک قوماندان محمود حمدان په ګډون له دوو نورو کسانو سره په ودانۍ کې و. پوځي عملیات غیر پلان شوي او تصادفي وبلل شول. هغه څیړونکي چې دمخه یې د سنوار څخه پوښتنې کړې وې، او همدارنګه د غاښونو ډاکټر، د جسد پېژندلو لپاره وغوښتل شول، چې وروسته یې جسد اسرائیلو ته ولېږدول شو. ویکی پیدیا.

شپږم : د غزې په اړه بشپړ معلومات :

ويکيپېډيا

اداري څانګه

هيواد يې د فلسطين دولت دی

متحده عربي جمهوريت (۱۹۶۷-۱۹۵۹).

د اسر اييلولخوا نيول شوي سيمې (1967-2005).

د فلسطين ملي اداره (۱۹۹۴-).

د غزې ترانګې مصري اداره (1949-1967)

-اداري څانګې :

د شمالي غزې ولايت .

د غزې ولايت

د ديرالبلح ولايت

خان يونس ولايت

-جغرافيائي څانګړتياوې :

-ساحه: 365 مربع کيلومتره ده .

-نفوس 2,098,389 (2023)

د نفوسو کثافت: 5749 خلک / کيلومتره

د غزې ترانګه د مديترانې په سمندرګي کې د فلسطين د ساحلي ميدان جنوبي سيمه ده. د سينا ټاپووزمې شمال ختيځ ته د يوې تنګې پټې په توګه ، د فلسطين په پولو کې د دوه جلا سيمو څخه يوه ده (بله لويديځه غاړه ده) دا د 1948 په جګړه کې د صهيونيستو ځواکونو لخوا کنټرول نه وه په هغه وخت کې د اسر اييلود نوي دولت په سرحد کې واقع شو ، اودا د فلسطين شاوخوا 1.33٪ برخه جوړوي.

-د غزې ترانگه د خپل لوی ښار په نوم نومول شوې، اسراییل په شمال او ختیځ کې د غزې له ترانگې سره پوله لري پداسې حال کې چې مصر په سویل لویديز کې گډه پوله ورسره لري.

-دا د هغو ځمکو برخه ده چې په پولو کې د فلسطین اداره د دوو دولتونو د حل په چوکاټ کې د 30 کلونو څخه زیات د خبرو اترو له لارې د یو دولت د جوړولو په لټه کې ده.

-اسراییلو د غزې ترانگه له لویديځې غاړې څخه جلا کړه چې د دوی ترمنځ د غزې ترانگه اولویديځه غاړه د فلسطیني ادارې لاندې ده، خو غزه په اغیزمنه توګه د حماس تر واکمنۍ لاندې ده د ۲۰۰۷ کال په ټاکنو کې د حماس له بریا وروسته، غزه د اسراییلو له خوا په بشپړه توګه د ځمکې، سمندري او هوایی محاصرې سره مخامخ شوه،

-د غزې ترانگه ۴۱ کیلومتره اوږدوالی، له ۶ تر ۱۲ کیلومتره پراخوالی لري او ټول مساحت یې ۳۶۵ کیلومتره مربع دی. د غزې په ترانگه کې شاوخوا دوه میلیونه فلسطینیان ژوند کوي، چې د نفوسو کثافت یې د هانګ کانګ په شان د پام وړ لور دی. په غزه کې د فلسطینیانو اکثریت، چې د کپوالو اته کمپونه لري، د هغو کپوالو اولادونه دي چې د ۱۹۴۸ کال د عرب-اسراییلو له جګړې وروسته د اسراییلو له خوا نیول شوي سیمې څخه تښتیدلي او یا هم شړل شوي دي، چې د غزې د نفوس ډیره برخه سني مسلمانان دي، چې د فلسطیني مسیحي اقلیت سره تړاو لري. د غزې د کلي نفوس د ودې کچه 1.99٪ (2023 اټکل) ده، چې دا په نړۍ کې 39م لوړ دی.

-که څه هم اسراییلو په یو اړخیزه توګه خپل نظامي ځواکونه په 2005 کې له غزې څخه ویستل او خپل اسراییلي میشت ځایونه یې ړنګ کړل (اودا سیمه د نظامي اشغال لاندې نه ګڼي)، ملګري ملتونه، د سره صلیب نړیواله کمیټه او د بشري حقونو ډیر سازمانونه په دې اړه غورکوي.

، د اسراییلو پوځ د غزې سرحدونه، هوایی حریم او سمندری بندرونه کنټرولوي. د اسراییلو د بندیزونو له امله غزه د اوبو، برېښنا او درملو له کمښت سره مخ ده. ملګرو ملتونو او د بشري حقونو لږ تر لږه ۱۹ سازمانونه اسراییلو غوښتي چې د غزې محاصره لیرې کړي.

- جغرافیه او اقلیم:

د غزې سمندر

-د غزې ترانگه ۴۱ کیلومتره اوږدوالی، له ۶ تر ۱۲ کیلومتره پراخوالی لري او ټوله مساحت یې ۳۶۵ کیلومتره مربع دی چې له اسرانیلو سره ۵۱ کیلومتره اوله مصر سره ۱۱ کیلومتره گډه پوله لري.

-خان یونس د رفح شمال ختیځ ته په ۷ کیلومتری کې پروت دی او څو ښارونه د دیرالبلح په شاوخوا کې د خان یونس او غزې ښار ترمنځ د ساحل په اوږدو کې پراته دي. بیت لاهیا او بیت حنون په ترتیب سره د غزې ښار شمال او شمال ختیځ ته موقعیت لري. د اسراییلي میشت ځایونو گوشت کاتیف بلاک د مدیترانې ساحل په سویل لویدیځه څنډه کې د رفح او خان یونس سره نږدې د شگوډنپونو کې موقعیت درلود. د یادولو وړ ده چې دیرا بیج د سرفرانو لپاره غوره ځای گڼل کیږي.

-د غزې ترانگې د ساحل سره په موازي توګه د دریو غونډیو تسلط لري، چې د لرغونو پلیستوسین-هولوسین کالکاري شگوډېرې لري (د باد په واسطه زیرمه شوي)، په ځایي توګه د "کرکر" په نامه یادېږي، او د خاورې دانوسره یوځای شوي.

-یوسورنګ مایکروفوسیل، چې د "سور" په نوم یادېږي. درې غونډۍ د وادونو په واسطه جلا شوي دي چې د جتکوزیرموڅخه ډکې دي. خاوره یا هم فلیټ یا رغنده ده، ساحل ته نږدې د شگوډنپونو سره. په غزه کې ترټولو لوړه نقطه ابو عوده ده چې د بحر له سطحې څخه ۱۰۵ متره لوړه ده.

-د غزې په ترانگه کې اصلي سیند وادي غزه دی، او د وادي غزې طبیعي زیرمه د دې په شاوخوا کې تاسیس شوې ترڅو په پټه کې یوازې د ساحلي لنډبلونو ساتنه وکړي.

-د غزې ترانگه د تودوخې، نیمه وچه اقلیم له پلوه د تودوژمۍ سره ځانګړتیا لري چې په ترڅ کې یې نږدې ټول کلني باران راځي، اووچ، گرم اوړي. د وچکالۍ سره سره، رطوبت یې په ټول کال کې لوړدی. په سویلي سیمو کې د کلني اورښت منځنۍ کچه له ۲۲۵ ملي میټر (۹ انچ) څخه تر ۴۰۰ ملي میټر (۱۶ انچ) پورې په شمال کې ده، چې د دې باران ډیری برخه د نومبر او فبروري په مینځ کې راځي. سیمه له ډیرو چاپیریالي ننگونو سره مخ ده، په شمول د صحرا کیدو؛ د تازه اوبو مالګینتوب، د فاضله اوبو درملنه؛ د اوبو څخه پیدا شوي ناروغۍ؛ د خاورې خړوبول؛ د ځمکې لاندې اوبو د سرچینو کمښت او ککړتیا.

-د غزې تاریخ:

-غزه پخوا د عثماني امپراتورۍ برخه وه مخکې له دې چې د ۱۹۱۸ څخه تر ۱۹۴۸ پورې د برتانوي ترنیواک لاندې راغله، له ۱۹۴۸ څخه تر ۱۹۶۷ پورې د مصر ترولکې لاندې او په ۱۹۹۳ کال کې اسراییلو د اوسلو د

ټرون له مخې په غزه کې فلسطيني ادارې ته محدوده خپلواکي ورکړه. د 2007 راهيسې، د غزې ټرانگه په مؤثره توگه د حماس لخوا د يواځيز دولت په توگه واکمنه شوه.

-ملگري ملتونه، د بشري حقونو نړيوال سازمانونه او اکثره حکومتونه او حقوقي مبصرين په ۲۰۰۵ کال کې له غزې څخه د اسر ائيلو له وتلو سره سره اوس هم د اسر ائيلو تر اشغال لاندې سيمه يې گڼي. د غزې د هوايي او سمندري لارو او د غزې د اوو ځمکنیو لارو څخه شپږ يې کنټرولوي.

-اسر ائيل حق لري (داحق چاورکړی؟) چې هرکله چې وغواړي له خپل پوځ سره غزې ته ننوځي او د غزې په خاوره کې ممنوعه بفرزون ساتي. غزه د اوبو، برېښنا، مخابراتو او نورو اسانتياوو لپاره پر اسر ائيلو تکیه کوي.

-د غزې د ټرانگې شمالي او ختيځې پولې هغه مهال مشخصې شوې کله چې د ۱۹۴۸ کال جگړه ودرېده، چې د ۱۹۴۹ کال د فبرورۍ په ۲۴ مه د اسر ائيلو او مصر ترمنځ د اوربند د ټرون له مخې تاييد شوه. د -غزې ټرانگه په رسمي توگه د ټول فلسطين د حکومت لخوا اداره کيده چې د سپتمبر په 1948 کې د عرب ليگ لخوا رامینځته شوه.

-د غزې ټوله سيمه د مصر د نظامي واک لاندې اداره کېده، تر هغه چې دا په رسمي توگه د متحده عربي اماراتو سره يوځای او په ۱۹۴۸ کې منحل شو.

-په 1959 کال کې د فلسطين حکومت له منحل کيدو راهيسې تر 1967 پورې د غزې ټرانگه د مصر د نظامي واکمن لخوا په مستقيم ډول اداره کيده.

-په سيمه کې تر ټولو زړه لوی میشت ځايونه په ټيل السکان او ټيل الاجول کې وموندل شول، د برونزو دورې دوه میشت ځايونه چې د پخواني مصري واکمنۍ لپاره د اداري سايټونو په توگه کار کاوه. د غزې ښار لا دمخه د فلسطين تر واکمنۍ لاندې و، او په 332 ق م کې لوی سکندر د مصر د کمپاين پر مهال دا ښار ونيو. د سکندر له مړينې وروسته، غزه او مصر د 200 ق م په شاوخوا کې د سلیوسیپ سلطنت ته د تیریدو دمخه د Ptolemaic سلطنت تر ادارې لاندې راغلل.

-د غزې ښار په ۹۶ ق م کې د هاسموني پاچا او د يهودي لوی پادشاه الکساندر جانيوس له خوا ويجاړ شو او د لومړۍ پېړۍ په لومړيو کې د روم د واکمنۍ لاندې بيا تاسيس شو. هغه جغرافيايي سيمه چې اوس مهال

د غزې تر انگه جوړوي د وخت په تیریدو سره د روم د بیلابیلو ولایتونو ترمنځ مختلفه لېږدونه ترسره شوي، په شمول له یهودو څخه سوريه فلسطین او په پای کې فلسطین .

-د برتانيې فرمان 1923-1948

-په فلسطین د برتانيې واک د هغو اصولو پر بنسټ و چې د ملګرو ملتونو د لیک د مسودې په 22 ماده کې او د 1920 د اپریل د 25 د سان ریمو پریکړه لیک کې د لومړۍ نړیوالې جګړې وروسته د اصلي متحدینو او اړوندو قدرتونو لخوا شتون درلود.

-د ټول فلسطین حکومت 1948-1959

د 1948 فلسطین جګړې او 1948-1949 عرب-اسرائیلو جګړې په جریان کې، لوی شمیر فلسطیني کډوال غزې ترانګې ته لاړل. د جګړې په پای کې، د فلسطین 25٪ عرب نفوس د غزې په ترانګه کې ژوند کاوه، که څه هم دا د ځمکې یوازې 1٪ برخه جوړوي. په همدې کال کې، UNRWA د کډوالو لپاره د مختلفو پروګرامونو اداره کولو لپاره تاسیس شو.

-د ۱۹۴۸ کال د سپټمبر په ۲۲ مه، لکه څنګه چې د ۱۹۴۸ کال د عرب – اسرائیلو جګړه پای ته رسیدلې وه، د غزې په ښار کې چې بیا د مصر تر کنټرول لاندې وه، د عرب لیک له خوا د ټول فلسطین حکومت اعلان شو. دا تریوې اندازې پورې د عرب لیک لخوا د یوې هڅې په توګه تصورشوی و چې په فلسطین کې د ترانس اردن امارت نفوذ محدود کړي. د ټول فلسطین حکومت ډیر ژر د عرب لیک له اوو غړو څخه د شپږو غړو لخوا په رسمیت وپېژندل شو: مصر، سوريه، لبنان، عراق، سعودي عربستان او یمن، او دا د عرب لیک څخه بهر د کوم هیواد لخوا په رسمیت نه دی پېژندل شوی.

-د پوځي اقداماتو له بنديدو وروسته، د ۱۹۴۹ کال د فبرورۍ په ۲۴ د اسرائیلو او مصر ترمنځ د اوربند تړون د مصر او اسرائیلو څو اګونو ترمنځ د حدبندي کرښه جوړه کړه، او د غزې او اسرائیلو ترمنځ اوسنۍ پوله یې مشخصه کړه. دواړو غاړو اعلان وکړ چې دا سرحدونه باید نړیوال سرحدونه ونه ګڼل شي. د مصر سره د سویلي پولې په اوږدو کې نړیوالې پولې هماغه شان پاتې دي لکه څنګه چې په پیل کې په 1906 کې د امپراتورۍ او مصر ترمنځ تاسیس شوي.

د اسراییلو اشغال 1956-1957 او د رفح قتل عام :

د 1956 د سویز بحران په جریان کې، اسراییلو د غزې تر انګه (د سینا ټاپووزمې سره) اشغال کړه. خان یونس د نیول کیدو په وړاندې مقاومت وکړ او اسراییلو د یوې سختې بمبارۍ کمپاین سره ځواب ورکړ چې ډیر ملکي تلفات یې ورواړول. د نومبر په دریمه، بنارسقوط وکړ او اسراییلي پوځ په ډله ایزه توګه قتل عام پیل کړ چې په سلګونو فلسطینیان چې ډیرې ملکي وګړي وو، ووژل. په یوه وحشتناکه پیښه کې، نارینه په مرکزي چوک کې د دیوالونو په وړاندې په لیکه کې ودرول شول او د ماشین ټوپکونو سره اعدام شول. د نومبر په 12 نیټه، د دښمنۍ له پای ته رسیدو څو ورځې وروسته، اسراییلو د رفح د کډوالو په کمپ کې 111 کسان ووژل، چې نړیوالې نیوکې یې راپارولې.

- د غزې په ترانګې د مصر اداره 1959-1967:

په ۱۹۵۹ کال کې د عربي ملتپالنې په پلمه د ټول فلسطین د حکومت له منحل کېدو وروسته مصر تر ۱۹۶۷ کال پورې د غزې تر انګه اداره کوله. د پخواني لازمي فلسطین څخه د 200,000 څخه د زیاتو کډوالو راتګ، نږدې څلورمه برخه د هغو کسانو چې د 1948 عرب - اسراییلو جګړې او د هغې وروسته د خپلو کورونو څخه وتښتیدل او یا له خپلو کورونو څخه وایستل شول، د فلسطیني کډوالو په شمیر کې د پام وړ کمښت لامل شو. د ژوند معیار د مصر د حکومت لخوا د غزې ترانګې ته د تګ او راتګ د محدودیتونو له امله، د غزې اوسیدونکي د ګټورو کارونو لپاره بل ځای ته نه شي تلای.

- په 1967 کې د اسراییلو اشغال :

د ۱۹۶۷ کال د جون په میاشت کې د شپږ ورځنۍ جګړې په ترڅ کې د اسراییلو پوځ د غزې ترانګه ونیوله. د تام سیګیف په وینا، له سیمې څخه د فلسطینیانو د لېږدولو مفکوره له پخوانیو وختونو څخه د صهیونیست فکريو ثابت عنصر دی. د ۱۹۶۷ کال په ډسمبر کې، د یوې غونډې په ترڅ کې چې امنیتي کابینې په دې اړه بحث وکړ چې د نوي اشغال شویو سیمو د عرب نفوس سره څه وکړي، لومړي وزیر لیوی اشکول وړاندیز وکړ چې د غزې پرېښودو ته د خلکو د هڅولو یوه لاره کیدای شي د اوبورسولو ته د دوی لاسرسی محدود کړي. هغه وویل: "شاید که موږ دوی ته کافي اوبه ورنه کړو، دوی به انتخاب ونه لري." له دې خبرو اترو وروسته، د مالي هڅونې په ګډون یو لړ اقدامات پلي شول چې غزه یان وهڅوي چې نورو سیمو ته مهاجرت وکړي.

-د دې پوځي بريا وروسته، اسر اييلود غزې په ترانگه کې د رفح او مصر سرحدونو ته نږدې په سويل لويديز کونج کې د اسر اييلود استوگنې لومړنۍ بلاک جوړکړ، دا سايت مخکې د 1946 او 1948 ترمنځ د 18 مياشتو لپاره شتون درلود. په مجموع کې، د 1967 او 2005 ترمنځ، اسر اييلو په غزه کې 21 مياشت ځايونه جوړکړل چې د ټولې خاورې 20٪ جوړوي.

په ۱۹۷۹ کال کې د مصر او اسر اييلو ترمنځ د سولې تړون: (د کمپ ډيويد تړون):

د ۱۹۷۹ کال د مارچ په ۲۶ مه اسر اييلو او مصر د مصر-اسر اييلو د سولې تړون لاسليک کړ. د هغې يوې مادې کې ويل شوي چې اسر اييل به خپل وسله وال ځواکونه او ملکي وگړي د سينا ټاپووزمې څخه وباسي، کوم چې اسر اييلو د شپږ ورځنۍ جگړې پر مهال نيولی وه. مصريانو موافقه وکړه چې د سينا ټاپووزمه بې وسلې وساتي. په دغه تړون کې د غزې د ترانگې وروستۍ دريځ او د اسر اييلو او فلسطينيانو ترمنځ د نورو اړيکو موضوع نه ده مطرح شوې. مصر د نړيوالې پولې په شمال کې په هغوسيمو کې د ټولو ځمکنيو ادعاوو مخه ونيوله. او د غزې ترانگه د اسر اييلو تر پوځي ادارې لاندې پاتې شوه. د اسر اييلو پوځ د ملکي تاسيساتو او خدماتو د ساتلو مسوليت په غاړه واخيست.

-د 1979 د مصر-اسر اييلو د سولې تړون وروسته، د غزې او مصر ترمنځ د 100 متره پراخ بفرزون رامینځته شو چې د صلاح الدين محور په نوم پېژندل کېږي. د مصر او غزې تر اړې ترمنځ د فلاډيلفيا دهليز سره نړيواله پوله 7 ميله اوږده ده.

لومړۍ فلسطيني انتفاضه ۱۹۸۷:

په ۱۹۸۷ کال کې د غزې اوسيدونکي د لومړي فلسطيني انتفاضې په پيل کې ښکيل شول. د انتفاضې متحد ملي مشرتابه د غزې په کوڅو کې د اعتصاب لپاره د مهال ویش سره اونيزې خبرتياوې ویشلې چې په ښار کې د اسر اييلي گزمو پر وړاندې د ورځني لاريونونو سره همغږي دي. د مظاهرو په ترڅ کې په لارو کوڅو کې تايرونه وسوځول شول او خلکو په نيو اکگرو عسکرو د ډبرو او مولتوف کاکتيلونه وغورځول. اسر اييلي پوځ په اوسني بهوني گاز اوربړي مرميو ځواب ورکړ. د غزې په ښار کې ښوونځي په زوره وتړل شول او په تدريجي ډول د څو ساعتونو لپاره پر انستل شول. شوي وو،

-په سفر بنديز لگول شوی و، کومه چې د فلسطينيانو لپاره ډله ايز سزا گڼل کېږي. د ښوونځي د تړلو په ځواب کې، اوسيدونکو د کور ښوونځي ناستې تنظيم کړې ترڅو زده کونکو سره مرسته وکړي چې ورک شوي توکي ترلاسه کړي، او دا د مدني نافرمانۍ يوله څو سمبولونو څخه و.

د فلسطين اداره :

د ۱۹۹۲ کال په سپتمبر کې د اسرائيلو لومړي وزير يتراک راين د واشنگتن د نژدې ختيځ د پاليسۍ له انستيتيوت څخه يوه پلاوي ته وويل: «زه غواړم چې غزه په سمندر کې ډوبه شي، خوداسې نه کېږي او بايد يوه حل لاره وموندل شي».

-د ۱۹۹۴ کال د مې په مياشت کې د اوسلو د تړون په نامه د فلسطين - اسرائيلو د موافقې په تعقيب، فلسطينيانو ته د حکومت د واک تدريجي انتقال پيل شو. د غزې د ترانګې يوه لويه برخه د فلسطينيانو تر ولکې لاندې وه، پرته له دې چې د ميشت ځايونو او نظامي سيمو څخه. اسر اييلي ځواکونه د غزې له ښار او نورو ښاري سيمو څخه وتلي او د فلسطيني ادارې نوې اداره د دغو سيمو د اداره کولو او څارنې لپاره پرېږدي. د ياسر عرفات په مشرۍ د فلسطين ادارې د غزې ښار د خپل لومړي سيمه ايز مرکز په توګه غوره کړ. د ۱۹۹۵ په سپتمبر کې، اسر اييل او د فلسطين د ازادۍ سازمان د سولې دويم تړون لاسليک کړ چې له مخې يې د فلسطين اداره پراخه شوه ترڅو د لويديځې غاړې ډير ښارونه پکې شامل شي.

-د ۱۹۹۴ او ۱۹۹۶ کلونو ترمنځ، اسر اييلو په غزه کې د اسر اييلو د امنيت د ښه کولو لپاره د اسر اييل ديوال جوړ کړ. په هر صورت، دا ديوال په لويه کچه د فلسطينيانو لخوا د ۲۰۰۰ کال د سپتمبر په مياشت کې د دويمې انتفاضې په پيل کې ونړول شو.

دوهمه فلسطيني انتفاضه ۲۰۰۰ :

-د ۲۰۰۰ په سپتمبر کې، دا د لاريونونو، مدني ناڪارايو او د اسر اييلي سرتيرو او ملي خلکو په وړاندې د بمباريو له امله په ښه شوی و، چې د مقاومت ډلو لخوا ترسره شوي. دوهمه انتفاضه د غزې له ترانګې څخه د فلسطيني وسله والو لخوا په ځانګړې توګه د حماس او اسلامي جهاد د غورځنگونو لخوا د اسر اييلو په سرحدي ښارونو د راکټي بريدونو او بمباريو پيل هم په ښه کړ.

د غزې له ترانګې څخه د اسر اييلو په ۲۰۰۵ کې وتل (د اسر اييلو د يو اړخيزه جلا کيدو پلان)

-اسر اييل د ۲۰۰۵ کال د اګست په ۱۵ د اسر اييلو د هغه وخت د لومړي وزير ايريل شارون په امر د غزې له ترانګې څخه په بشپړه توګه وتل او په ځمکه، سمندر او هوا کې يې خپله محاصره جاري وساتله. د اسر اييلو حکومت د غزې له ترانګې څخه د يو اړخيز وتلو لپاره د اسر اييلو د لومړي وزير ايريل شارون پلان پلي کولو ته رايه ورکړه، له غزې ترانګې څخه ۲۱ اسر اييلي ميشت ځايونه (په لويديځه غاړه کې د ۴ سربيره)، او د

غزې له ترانګې څخه میشت ځایونه او نظامي اډې لرې کړې. دغه عملیات د ۲۰۰۵ کال د سپتمبر په ۱۲ مه په غزه کې د پوځي واکمنۍ د پای په اعلانولو سره بشپړ شول.

-د اوسلو د تړون له مخې اسراییلو ته د غزې د هوایي حریم بشپړ واک ورکړل شو، په داسې حال کې چې دا موافقه هم شوې وه چې فلسطینیان کولای شي په سیمه کې یو هوایي ډګر جوړ کړي. د منحلولو په پلان کې راغلي: "اسرائیل به د غزې د هوایي حریم بشپړ کنټرول وساتي او د غزې د ترانګې په اوبو کې به پوځي عملیاتو ته دوام ورکړي." د پایلې په توګه، اسراییل د غزې په هوایي حریم او ځمکنیو اوبو کې غیرشریک واک لري، دا یو دریځ چې دا د غزې د ترانګې د ۱۹۶۷ اشغال راهیسې لري د ملګرو ملتونو د بشري حقونو شورا ته ویلي چې دوی (او نور) اسراییل په پام کې نیسي د غزې ترانګې اشغالګر ځواک وي ځکه چې اسراییل د غزې د ترانګې هوایي حریم او ځمکنۍ اوبه کنټرولوي او د هوا یا سمندر له لارې غزې ته د خلکو یا توکو تګ راتګ کنټرولوي. همدا راز اروپایي ټولنې غزه یوه اشغال شوې سیمه ګڼلې ده.

د اسراییلو او غزې ترارې ترمنځ د بېلتون دیوال المنطار ته څېرمه.

د فلسطین په پارلماني ټاکنو کې چې د ۲۰۰۶ کال د جنورۍ په ۲۵ ترسره شوه، حماس د ټولو رایو ۴۲،۹٪ رایې په اکثریت او له ۱۳۲ (۵۶٪) څخه ۷۴ څوکۍ وګټلې، کله چې حماس په بله میاشت کې واک ترلاسه کړ، اسراییل، امریکا، اروپا اتحادیې، روسیې او ملګرو ملتونو له حماس وغوښتل چې ټول پخواني تړونونه ومني، د اسراییلو د شتون حق په رسمیت وپېژني او له تاوتریخوالي لاس واخلي. کله چې حماس انکار وکړ، د فلسطین ادارې ته یې مستقیمې مرستې بندې کړې، که څه هم ځینې مرستې غیردولتي بشري سازمانونو ته لېږدول کیدی. سیاسي کړکېچ او اقتصادي بحران د غزې له ترانګې څخه د ډیرو فلسطینیانو د وتلو لامل شو.

-د ۲۰۰۷ کال په جنورۍ کې د حماس او الفتح ترمنځ جګړه پیل شوه. ترټولو خونړۍ نښتې د غزې په شمال کې هغه مهال وشوې، چې د فتح تر واکمنۍ لاندې د امنیتي ځواکونو یو لور پوری قوماندان تورن جنرال محمد غریب هغه مهال ووژل شو، چې یو توغندی یې پر کور ولګېد.

وروسته له هغه چې حماس په ۲۰۰۶ کال کې د فلسطین د مقننه قوې انتخابات وګټلو، حماس او الفتح د اسماعیل هنیه په مشرۍ د فلسطیني ادارې د ملي یووالي حکومت جوړ کړ. څه موده وروسته حماس د غزې د جګړې په ترڅ کې د غزې ترانګه تر خپل کنټرول لاندې راوسته، دولتي بنسټونه یې ونیول او د فتح او نورو حکومتي چارواکو ځای یې له ځانه سره واخیست. د جون په ۱۴، حماس د غزې ترانګې بشپړ کنټرول ترلاسه

کړ. د فلسطين ولسمشر محمود عباس په ځواب کې د بېرني حالت اعلان وکړ، د ملي يووالي حکومت يې منحل کړ او د حماس له گډون پرته يې نوی حکومت جوړ کړ. د فلسطين د ملي ادارې امنيتي ځواکونو په لويديځه غاړه کې د حماس غورځنگ يو شمير غړي ونيول .

اووم: په غزه کې له ۳۸۰ ورځو وروسته د نسل وژنې تريخ فصل.

یکشنبه 20/اکتوبر/2024 د ماښام 8:56 بجې

په غزه کې له ۳۸۰ ورځو وروسته د نسل وژنې ترخه فصل

غزه - د فلسطين د معلوماتو مرکز

د یکشنبې په ورځ، د غزې په ترانگه کې د دولتي رسنيو دفتر په پرله پسې 380 ورځو کې د غزې په ترانگه کې د اسر اييلي اشغالگرو لخوا د نسل وژنې جگړې ترټولو مېې احصايې په اړه تازه معلومات خپاره کړل.

د فلسطين د اطلاعاتو او فرهنگ وزارت په يوه بيانیه کې چې د فلسطين د اطلاعاتو له مرکز څخه په رالېږل شوې ده ويل شوي دي چې صهيونيستي اشغالگرو د تيري پيل راهسې ۳۷۱۷ قتل عامونه کړي دي چې له امله يې ۵۲۶۰۳ تنه شهيدان او لادړکه شوي او څه د پاسه ۹۹ زره تنه زخميان شوي دي..

○ د حکومت د رسنيو د دفتر لخوا خپره شوې اعلاميه شميره (652)

- د حکومت د رسنيو دفتر د 2024 کال د اکتوبر په 20، یکشنبه، د 380 ورځو لپاره د غزې په ترانگه کې د اشغال لخوا د نسل وژنې جگړې خورا مهم احصايې په اړه تازه معلومات خپروي:

- د نسل وژنې جگړې وروسته (380) ورځې.

□ (3,717) قتل عام د اشغالگرو پوځ لخوا ترسره شوی.

□... pic.twitter.com/pGZX8M5LFx

-اسماعيل الثوابتا #غزه (@ismailalthwabta) د اکتوبر ۲۰، ۲۰۲۴

پداسې حال کې چې د غزې په ترانگه کې د ويجاړۍ کچه 86٪ ته رسيدلې، د نسل وژنې جگړې مستقيم ابتدايي زيانونه 35 ميليار دالر اټکل شوي.

لاندې ټوليز احصايې دي چې د "دولتي رسنيو افسر" لخوا څارل کېږي:

(3,717) قتل عام د اشغالګرو پوځ لخوا ترسره شوی.

(۵۲۶۰۳) شهيدان او ورک کسان.

(۱۰۰۰۰) (ورک دي).

(42,603) شهيدان چې روغتونونو ته رسيدلي (د روغتيا وزارت).

(۱۷۱۲۲) ماشومان شهيدان.

د نسل وژنې په جگړه کې (171) ماشومان زيږيدلي او شهيدان شوي.

(۷۸۶) ماشومان په جگړه کې هغه مهال شهيدان شول چې عمر يې له يو کال څخه کم وو.

(1206) د فلسطين کورنۍ چې غړي يې د اشغال لخوا وژل شوي او د مدني ثبت څخه حذف شوي.

(۳۷) د قحطۍ په نتيجه کې شهيدان شول.

#وګوره | د اسر ائيلود سختې بمبارۍ له امله چې تيره شپه د غزې ښار په لويديځ کې صنعتي سيمه په نښه

شوې وه ويجاړه pic.twitter.com/d3t2MTHrte

-د فلسطين د معلوماتو مرکز (@PalinfoAr) د اکتوبر 20، 2024

(۱۱۶۷۳) (ښځې شهيدان).

(1047) طبي پرسونل شهيدان (د روغتيا وزارت).

(۸۵) (د ملګي دفاع شهيدان).

(۱۷۷) (خبريالان شهيدان شول).

(۷) (ډله ايز قبرونه چې د اشغالګرو لخوا په روغتونونو کې جوړ شوي).

په روغتونونو کې له ۷ ډله ايزو قبرونو څخه (۵۲۰) شهيدان را ايستل شوي.

(۹۹۷۹۵) (تپيان او تپيان روغتونونو ته رسول شوي دي). (د روغتيا وزارت).

- د کورونو ویجاړول، قتل عام، د خوراکي توکو او درملو مخنیوی، او د طبي سکتور له خدمت څخه بې برخې کول ... په غزه او شمال کې د نسل وژنې کمپاین دوام لري.

- د فلسطین د معلوماتو مرکز (@PalinfoAr) د اکتوبر 20، 2024

(۳۹۶ تنه زخمیان او خبريالان او د رسنيو مسلکي کسان.

(۶۹٪ قربانيان ماشومان او ښځې دي.

(193) د سرپناه مرکزونه د "اسرائيلي" اشغال لخوا په نښه شوي.

(35,055) ماشومان پرته له خپلو والدينو يا دواړو څخه ژوند کوي.

(۳۵۰۰) (ماشومان د خوارځواکۍ او د خوړود نشتوالي له امله د مرګ له گواښ سره مخ دي.

(۱۶۶) (ورځې د غزې د ترانګې ټولې لارې تړل شوې دي.

(۱۲۰۰۰) (تېيان اړدي چې د درملنې لپاره بهرته سفروکړي.

نيواکگروپوڅ د غزې په شمال کې د اندونيزيا روغتون بمبارکړی او محاصره کړی دی

د شنبې په ورځ سهاروختي اسرائيلي اشغالګرو د غزې د ترانګې په شمال کې د بيت لاهيا په ښارگوټي کې د اندونيزيا روغتون محاصره کړ او هر هغه څوک يې په نښه کړ چې د توپخانې له خوا يې دوه مرمۍ وويشتلې او بريدښنا يې پرې کړه pic.twitter.com/0zS5lCyztB.

-EPAL — اروپايي فلسطيني رسنيو مرکز (@epalmediacenter) د اکتوبر ۲۰، ۲۰۲۴

(۱۲۵۰۰) (د سرطان ناروغان له مرګ سره مخ دي او درملنې ته اړتيا لري.

(۳۰۰۰) (په مختلفو ناروغيو اخته ناروغان په بهرکې درملنې ته اړتيا لري.

(1,737,524) د بې ځايه کيدو په پايله کې په ساري ناروغيو اخته شوي.

(71,338) د بې ځايه کيدو له امله د ايډيډيمیک هېپاتيت انفېکشن پېښې.

نږدې (۶۰۰۰۰) اميندواره ميرمنې د روغتيايي پاملرنې د نشتوالي له امله له خطر سره مخامخ دي.

(350,000) مزمنې ناروغان د درملود معرفي کولو د مخنيوي له امله له خطر سره مخ دي.

د غزې له ترانګې څخه د نسل وژنې په وخت کې (۵۰۰۰) بنديان.

(۳۱۰) (د روغتيايي کارکوونکو د نيول کېدو قضيې (۳) ډاکټران وژل شوي)

(۳۶) (د هغو خبريالانو د نيولو قضيې چې نومونه يې معلوم دي.

(۲) د غزې په ترانګه کې يو مليون بې ځايه شوي.

#وګوره | يوه صحنه چې د اشغال ميکانيزمونه مستند کوي ځکه چې دوی په غزه کې د کورونو ويجاړولو ته

دوام ورکوي pic.twitter.com/qQHSBtqFDU

-د فلسطين د معلوماتو مرکز (@PalinfoAr) د اکتوبر ۲۰، ۲۰۲۴

(۱۰۰۰۰۰) (خیمې له کاره لوبدلې او د بې ځايه شويو لپاره مناسبې نه دي.

(۲۰۵) (دولتي قرارګاه د اشغالګرو له خوا ويجاړه شوه.

(۱۲۶) (مکتبونه او پوهنتونونه چې د اشغال له خوا په بشپړه توګه ويجاړ شول.

(۳۳۹) (مکتبونه او پوهنتونونه چې د اشغال په پایله کې یو څه تخریب شوي وو.

(۱۲۷۰۰) (نارینه او ښځینه زده کوونکي د اسرانیلي اشغالګرو په جګړه کې ووژل شول.

(۷۸۵۰۰۰) (نارینه او ښځینه زده کوونکي د «اسراییلي» اشغال له خوا له زده کړو بې برخې شول.

په جګړه کې (۷۵۰) ښوونکي او تعلیمي کارکوونکي د اشغالګرو له خوا ووژل شول.

(۱۳۰) (ساینس پوهان، پوهان، د پوهنتون استادان او څیړونکي د اشغال له خوا اعدام شول.

(۸۱۴) (جوماتونه د اشغالګرو له خوا په بشپړه توګه ويجاړ شول.

"موږ د محاصرې د ورځو شمېرل بند کړل، پرون مې نیمایي ملګري شهیدان شول... یوازینی تسلی دا دی چې

موږ د رباط په خاوره کې یو..." په شمال کې د نسل وژنې او محاصرې په منع کې یو پیغام غزه.

(۱۴۸) (هغه جوماتونه چې د اشغال له امله سخت ويجاړ شوي او بیارغاونې ته اړتیا لري.

د (۶۰) هدیرو له جملې څخه (۱۹) هديرې په بشپړه يا جزوي توګه د اشغالګرو له خوا ويجاړې شوې دي.

(۲۳۰۰) جسدونه د غزې تر انګې له ګڼو هدیرو څخه د اشغالګرو لخوا غلا شوي دي.

(150000) کورونه په بشپړه توګه د اشغالګرو لخوا وېجاړ شوي.

(80,000) د استوګنې واحدونه چې د اشغال لخوا وېجاړ شوي د استوګنې وړ ندي.

(200,000) د استوګنې واحدونه په جزوي توګه د اشغال لخوا وېجاړ شوي.

(۸۵۰۰۰) (تنه) چاودیدونکي توکي

(34) روغتونونه د اشغال لخوا له خدمت څخه ایستل شوي.

(80) روغتیايي مرکزونو چې اشغالګر له کاره ګوښه کړی.

(۱۶۲) (روغتیايي بنسټونه د اشغالګرو لخوا په ښه شوي.

(۱۳۲) (امبولانس د اشغالګرو لخوا په ښه شو.

(۲۰۶) (لرغوني او میراثي ځایونه د اشغالګرو له خوا وېجاړ شوي.

د اشغالګرو له خوا (۳۱۳۰)

کیلومتره د برېښنا شبکې وېجاړې شوې.

(125) د ځمکې د برېښنا د ویشلو ترانسفارمرونو شمیر.

د اشغالګرو له خوا (۳۳۰۰۰۰) متره د اوبو شبکې وېجاړې شوې.

۸۷ فلسطینیان د غزې په شمال کې د بیت لاهیا په پروژه کې د نن سهار د استوګنې له چوک څخه چې

نیواکګرانو تباہ کړی وو، په قتل عام کې شہیدان شول.

د اشغالګرو له خوا (۶۵۵۰۰۰) متره د فاضله اوبو شبکې وېجاړې شوې.

(2,835,000) لین متره سړک او د کوڅو شبکې د اشغال لخوا وېجاړ شوي.

(۳۶) (تاسیسات، د لوبو میدان او یو ډګر د اشغالګرو له خوا وېجاړ شو.

د اشغالګرو له خوا د اوبو (۷۰۰) ځاګانې تخریب او ګټې اخیستنې ته وسپارل شوې.

(٨٦٪ په غزه کې د ويجاړۍ کچه.

(35) مليارد ډالر، د نسل وژنې جگړې لومړني مستقيم زيانونه.

د غزې الاقصی سیلاب د نسل وژنې حکومتي رسنیو د فټرو ویاړول

د فلسطین د معلوماتو مرکز - © 2024

<https://palinfo.com/news/2024/10/20/920821/>

-شپږم فصل: د شپږمې برخې معلومات په لاندې ډول وړاندې کيږي:

اول: فلسطین پیژندنه:

-د فلسطین او اسراییلو دولت / ځمکه او نفوس / فضا

۲۶۹۹۰-کیلومتره مربع .

-د فلسطین اداره: 6,220 کیلومتره مربع-•

km² لویدیځه غاړه: 5,860 •

د غزې ترانګه: ۳۶۰ کیلومتره مربع •

(اسرائیل: ۲۰۷۷۰ کیلومتره مربع

-تل ابیب د اسراییلو مرکزګڼل کیږي، رام الله د فلسطین د ملي واکمنۍ مرکز دی او د غزې سربیره •

.لویدیځه غاړه د غزې د ترانګې د ادارې مرکز دی

-رسمي ژبه-عربي، عبراني-

-توکميز گروپونه

-فلسطيني عربان، نوري ډلې-

-سرشميرنه (2011) 11.9 مليونه (په تاريخي فلسطين کې اوسنی نفوس پرته له دې چې د فلسطيني (مهاجرينو شميرنه وکړي).

• د فلسطين اداره: 4.3 ميليونه-

• لويديځه غاړه: 2.5 ميليونه

• د غزې ترانگه: ۱.۹ ميليونه

اسرائيل: ۶.۶ ميليونه

د ختيځ بيت المقدس اوسيدونکي د لويديځې غاړې برخه گڼل کيږي

-د نفوس کثافت

$426/\text{km}^2$

• $667/\text{km}^2$ د فلسطين اداره:

$324/\text{km}^2$ اسرائيل:

-تاسيس او حاکميت-

-د می په 14، 1948 (اسرائيل) تاسيس شو

-تاسيس شوه. اکتوبر 10/1993 (د فلسطين اداره

د ۱۹۸۸ کال د نومبر ۱۵ د خپلواکۍ اعلاميه *

-ناخالص ملي محصول

تولتال • د فلسطين اداره: 11.95 مليار ډالر ←

اسرائيل: 201.761 مليار ډالر

[د فلسطین ادارې کرنسي: اردنی دینار، امریکایي ډالر، اونوی شیکل 1]

-اسر اییلو کرنسي: نوی شیکل

اسر اییلی .il/فلسطین ps.

د نړیوال تلیفون کوډ

970 فلسطینیان / 972 اسر اییل

فلسطین (په عبراني کې: **פלשתינה** **פלסטין**، په یوناني کې **Παλαιστίνη**: هغه جغرافيايي سیمه ده چې د مدیترانې بحیرې په جنوب ختیځ کې د اردن تر درې پورې موقعیت لري، ډیر ښارونه یې تاریخي یا مذهبي اهمیت لري، په ځانګړې توګه بیت المقدس. د اسر اییلو دولت (چې د 1948 په جګړه کې د خپل هیواد څخه د سلګونو زرو فلسطینیانو له بې ځایه کېدو وروسته تاسیس شو)، لویديځه غاړه او د غزې ترانګه، کوم چې. د ۱۹۶۷ کال په جګړه کې اسر ایلو د لویديځې غاړې په ټولو سیمو کې د اسر ایلو د پوځي کنټرول سربېره، د اشغال شویو سیمو د اوسیدونکو تابع دي چې د فلسطین د خپلواکې ادارې لخوا اداره کېږي چې د خلکو ملکي چارې اداره کوي. د 1994 راهیسې د اوسلو تړون پر بنسټ، د غزې ترانګې د تابعیت سربېره. په 2005 کې د غزې له ترانګې څخه د اسر اییلو له وتلو راهیسې په بشپړ ډول د فلسطین د ملي واکمنۍ لاندې. [2][3][4][5][6] د دې سرحدونو دننه نفوس شاوخوا 11,900,000 خلک اټکل شوي، [7] لکه څنګه چې نن ورځ د تاریخي فلسطین د نفوس لویه برخه عربي ویونکي (مسلمانان او عیسویان) دي، پداسې حال کې چې د نفوس بله برخه عبراني ویونکي دي، د یهودانو پیروان دي. مذهب، مهاجرین او د نورو خلکو اولادونه نن ورځ د هغوی سلنه ۴۹ سلنه ده، په داسې حال کې چې عربان ۴۶ سلنه جوړوي. [8][9]

-د لومړۍ نړیوالې جګړې وروسته او د عثماني امپراتورۍ د ړنګیدو پایلې چې د فلسطین او ابر په شمول د لیونټ ټوله برخه یې کنټرولوله، د سیورس تړون، د سان ریمو کنفرانس، او د سایکس پیکوټ تړون، د برتانوي واک سرحدونه. د فلسطین په اوږدو کې د طول البلدونو په اوږدو کې د 29.30 او 33.15 شمال او عرض البلدونو 34.15 او 35.40 په اوږدو کې د شمال څخه جنوب ته غځول شوي. ختیځ، د 26,990 کیلومتره 2 مساحت سره، په شمول د کینیریت جهیل او د مردار سمندر نیمایي برخه. دا په لویديځ کې د مدیترانې بحیرې سره د 224 کیلومتره ساحل سره ګډه پوله لري، په ختیځ کې سوريه او اردن، په شمال کې لبنان او په جنوب کې د مصر او د عقبه خلیج سره ګډه پوله لري. فلسطین په مستطیل شکل کې د شمال

څخه جنوب ته 430 کیلومتره دی، په شمال کې یې عرض 51-70 کیلومتره، او په مرکز کې یې 72-95 کیلومتره په بیت المقدس کې او په جنوب کې یې 117 کیلومتره پراخوالی دی. کیلومتره د رفح او خان یونس څخه مردار بحرته. دا سیمه خورا متنوع ځمکه لري، او په جغرافیه کې په څلورو برخو ویشل شوې ده: له لويديځ څخه تر ختيځ، ساحلي ميدان، غونډۍ، غرونه (د گليل غرونه، د نابلس غرونه، د بیت المقدس غرونه، او د هبرون غرونه) او د اردن دره (د اردن دره). په لرې سویل کې د نیگیو صحرا شتون لري. د نابلس د غرونو او د گليل د غرونو ترمنځ د مرج بن عامر او د کارمل غر چې د نابلس له غرونو څخه شمال لويديځ ته غځېږي، د ساحلي ميدان سره یو ځای کېږي. ارتفاع یې د بحر له سطحې څخه ۴۱۷ متره لاندې د مردار بحیرې (په نړۍ کې د ځمکې تر ټولو ټیټه نقطه) څخه تر ۱۲۰۴ مترو پورې د جبراق غره (ماونټ میرون لکه څنګه چې په اسراییلو کې ورته ویل کېږي) د بحر له سطحې څخه پورته ده. [7]

-له سیاسي اړخه، فلسطین د نړۍ یو له تر ټولو امنیتي کړکېچنې سیمې څخه شمیرل کېږي د هغه څه په پایله کې چې د بشري حقونو ډیر نړیوال سازمانونه د فلسطیني ملګرو پروړاندې د اسراییلو سرغړونې په پام کې نیسي، د میشت ځایونو عملیاتو سربېره چې وضعیت نور هم کړکېچن کوي. نژاد پرست چلند، لکه د اسراییلو د جلا کولو دیوال چې دا په لويديځه غاړه کې جوړ شوی، چې ډیرې نژادي ګڼې، دې ټولو شیانو خراب امنیتي اقلیم رامینځته کړی.

- په 1993 کې د فلسطین د ملي واکمنۍ له تاسیس راهیسې، د فلسطین نوم په نړیواله کچه په ځینو شرایطو کې کارول شوی چې ځینې وختونه د فلسطین د واکمنۍ لاندې سیمو ته راجع کېږي. [10] نن ورځ، او په ځانګړې توګه د 1948 راهیسې، د فلسطین لقب په ټوله سیمه کې د عربو نفوس ته اشاره کوي (په داسې حال کې چې د یهودانو نفوس غوره نه ګڼي چې دا لقب د ځان په حواله وکاروي).

- نومونه او حدود :

د "فلسطین" ولایت نوم په پنځمه پېړۍ کې د روم امپراتورۍ ختیځ ډیوسیز کې دننه. د "فلسطین" نوم په افق کې د مشتاق سفر دی.

-د بلاک پوستونو څخه :

-د تاریخي فلسطین سرحدونه ("له سیند څخه بحره") لويديځ ته د مدیترانې بحردی، د "رفح عقبه کرښه" چې دا د سینا څخه جنوب لويديځ ته جلا کوي، په جنوب کې د عقبه خلیج سر، وادي عرب، په ختیځ کې د مردار بحر او د اردن سیند، او د ختیځ تبریاس جهیل او په شمال ختیځ کې د اردن سیند شمالي څنډو ته نږدې

د گولان لوړو غرونو ته نږدې. فلسطين په شمال کې له لبنان سره په يوه بادي کرښه کې ګډه پوله لري چې په لوبديځ کې له راس نقورا سره د مديترانې په بحيرې کې پيلېږي، بيا په ختيځ کې د يارون کلي ته ځي او بيا شمال ته تر هغه ځای پورې ځي چې د المالکيه او قدس کلي په کې موقعيت لري. پخوا او چيرې چې د ميتولا ښارگوټی موقعيت لري، بيا ختيځ ته تل القادي او لويديځ ته د بنياس سرچينې ته نږدې يوې نقطې ته. د شمال ختيځې پولې لاره د ګوتو انځور جوړوي، او دا سيمه د "ګاليلي ګوتې" په نوم ياديږي. [14]

-هغه سرحدونه چې نن ورځ د تاريخي فلسطين د سرحدونو په نوم ياديږي د شلې پيړۍ په پيل کې د امپراتوريو ترمنځ د يولړ خبرو اترو او تړونونو پايله ده چې د منځني ختيځ کنټرول يې په ټول منځني ختيځ کې د سياسي سرحدونو د ډيزاين لامل شوی. د 1917 او 1948 ترمنځ، د فلسطين نوم د فلسطين د برتانوي واک ته راجع شو او د ځواکداري واحدونو څخه جوړ شوی و.

- فلسطين معلومات :

جيريکو، په تاريخ کې يوه پخوانيو ښارونو څخه دی.

فلسطين د مصر، لبنان، سوريې او اردن ترمنځ په ستراتيژيک موقعيت کې شتون لري او د يوويشتمې پيړۍ راهيسې د بشري تمدنونو مرکز دی. دا د يهودي او عيسوي مذهبونو زانګوده او دا خاوره د کلتور، مذهب، تجارت او سياست اوږد تاريخ لري. په فلسطين کې، تاريخي شواهد د دې خاورې اوږد او يوبل سره تړلي تاريخ وړاندې کوي. د دې ځمکې آبادولو لپاره ترټولو زړه پيژندل شوي خلک کنعانيان دي. دغه سيمه د پخوانيو مصريانو، فلسطينيانو، اسراييلو، اسوريانو، بابليانو، پارسيانو، يونانيانو، روميانو، بازنطينيانو، عربي خلافتونو، صليبيانو، ايوبيانو، مملوکانو، عثمانيانو، انګريزانو او په پای کې د اسراييلو په شمول د ډيرو مختلفو خلکو لخوا کنټرول شوې وه.

-په فلسطين کې په عمومي ډول د عربي-اسلامي دوره د مهمو ځانګړتياوو له مخې مشخصه شوې ده چې دا د پخوانيو دورو څخه په بشپړه توګه توپير لري، که بازنطيني، هيلينيسټيک، فارسي او يا نور. د فلسطين د عربو-اسلامي فتحه د پراخولو، نفوذ او د امپراتوريو د جوړولو لپاره نه وه، بلکې د خداي د دين د خپراوي او د مظلومو خلکو د آزادولو لپاره د مذهبي انګېزې لپاره وه، او دا په حقيقت کې په ښکاره ډول څرګنديږي. فلسطين د فتح کيدو په وخت کې له هيڅ ډول تباهي سره مخ نه شو. په اوومه هجري پيړۍ کې د عربي ټاپووزمې څخه د عربي اسلامي څپې په راتګ سره وتوانېدل چې خپل خلک د بازنطينيانو له تسلط څخه ازاد کړي او بيا هلته د عربو شتون پياوړی کړي.

-بیت المقدس د اسراء او معراج له پېښې وروسته د مسلمانانو لپاره یو مقدس ښار شو، د اسلامي عقیدې له مخې، وروسته له دې چې په مسلمانانو باندې لمونځ فرض شو، دوی شاوخوا 16 میاشتې بیت المقدس ته لمونځ وکړ.

-فلسطین په ۶۳۴ میلادي کال کې د مسلمانانو له خوا فتح شو. په 636 میلادي کال کې د یرموک جگړه د لیونت په مرکزي برخه کې د مسلمانانو او بازنطینیانو ترمنځ وشوه چې په کې مسلمانان بریالي شول. د عمر بن الخطاب په زمانه کې اود اسلامي فتوحاتو په وخت کې عمرو بن العاص او ابو عبیده بن الجراح په عمومي توګه د فلسطین د فتح کولو او هلته د اسلامي دعوت د خپرولو لپاره رالیږل شوي وو، خو بیت المقدس د دوی په وړاندې بغاوت وکړ او هغوی ونه توانېدل. د دېوالونو د نابودۍ له امله یې فتح کړی، ځکه هغود دېوالونو دننه ناسته وکړه. کله چې د مسلمانانو محاصره اوږده شوه، د پادشاهانو او بشپانو مشر چې "سوفرونیس" نومېږي، له دوی څخه وغوښتل چې بیت المقدس خلیفه عمر بن الخطاب ته شخصي توګه وسپاري. عمر له عیسویانو سره یو سند ولیکه چې د "عمري میثاق" په نوم یادېږي، یو سند چې دوی ته یې د خراج په بدل کې مذهبي ازادي ورکړه او ژمنه یې وکړه چې د دوی ملکیتونه او مقدسات به ساتي. [21]

د فلسطین معاصر تاریخ :

-د فلسطین-اسرائیلو شخړه، د سایکس-پیکوت تړون، د فلسطین لپاره د برتانیې واک، د فلسطین لوی پاڅون، د فلسطین ویش، د 1948 جنګ، د 1967 جنګ، د فلسطین د آزادۍ سازمان، لومړی فلسطین انتفاضه، د فلسطین دوهمه انتفاضه، او د غزې جګړه .

-په 1916 کې، د فرانسې او برتانیې ترمنځ یو پټ تفاهم پای ته ورسید او روسیې د عثماني خلافت له ړنګیدو وروسته د عرب لیونټ د نفوذ ساحې تعریفولو لپاره د فرانسې او انګلستان ترمنځ د عربي ځمکو د شمالي برخې (عراق او لیونټ) ویش تصویب کړ.

-پریکړه وشوه چې هغه سیمه چې وروسته د سورې له سویل څخه بېله شوې او د فلسطین په نوم پېژندل شوې د نړیوالې ادارې لاندې راشي (پرتله د نیګیو صحرا) چې د بریتانیا، فرانسې او روسیې ترمنځ په مشوره موافقه کړی. په هرصورت، په دې تړون کې ویل شوي چې بریتانیا ته به د حيفا او اکو بندرونه ورکړل شي، او فرانسې به د حيفا د بندر څخه د اسکندرون بندر کارولو لپاره د بریتانیا د آزادۍ په بدل کې چې د فرانسې ترسپرستی لاندې ده، د حيفا د بندر کارولو حق لري. د شلمې پېړۍ له پیل راهیسې، انګلستان په فلسطین کې د یو یهودي سیاسي وجود د رامینځته کولو پالیسي غوره کړې، دوی اټکل کوي چې دا به د دوی د نفوذ

تابع وي، اود دوی ساتنه او پالنه ته به اړتیا ولري راتلونکې به د عربو لپاره یوه مشغولتیا وي، د دوی قوت به یې ختموي او په دوامداره توګه به یې په ویره کې پریږدي چې د دوی ترمنځ د یووالي د هرې هڅې مخه ونیسي. برتانیې دا پالیسي د بالفورد اعلاميې سره سمه په مخ بوتلله، چې په 1916 کې د هغه وخت د بهرنیو چارو وزیر لخوا پیل شوه.

-په ۱۹۱۷ کال کې فلسطین د انګرېزانو لاس ته ورغی او په ۱۹۲۰ کال کې د فلسطین ښارونه د انګرېزانو د واکمنۍ ترچترلاندې راغلل، چې په ۱۹۴۸ کال کې فلسطین ته د یهودانو د کډوالۍ اجازه ورکړل شوه. د ۱۹۴۹ کال د فبرورۍ په میاشت کې مصر، اردن له یوې خوا او اسراییلو له بلې خوا د اوربند تړون لاسلیک کړ چې له مخې به یې مصر د غزې تر انګه په خپل لاس کې لري او اردن به لویدیځه غاړه کنترولوي. له همدې امله، دا د ډیرو فلسطیني کډوالو لپاره د پناه ځای وکله چې دوی خپل کورونه پرېښودل. دا دوه برخې د ۱۹۶۷ کال تر جګړې پورې د مصر او اردن تر واکمنۍ لاندې وې.

-په 1947 کې د فلسطین د ویش نقشه. په 1918 کې په غزه کې برتانوي ځواکونه.

-د عربو او یهودي مهاجرینو ترمنځ تاوتریخوالی د تېرې پیړۍ د شلمې پیړۍ په پای کې راڅرګند شو او د دېرشمې پیړۍ په نیمایي کې هغه وخت خپل اوج ته ورسید چې فلسطینیانو په ۱۹۳۶ کال کې د فلسطین لوی پاڅون اعلان کړ او په ۱۹۴۷ کال کې د ملګرو ملتونو سازمان جوړ شو. -د فلسطین پراره د عربو - اسراییلو شخړو ته د حل د موندلو هڅه، او ملګرو ملتونو، د UNSCOP کمیټه د دایمي غړو په ګډون د څو هیوادونو څخه جوړه کړه، ترڅو د شخړې د حل د موندلو په پروسه کې بې طرفي یقیني کړي. د ویش پریکړه د فلسطین د ځمکې 55٪ یې یهودي دولت ته ورکړه، او د فلسطین د ځمکې د یهودانو په برخه کې د سمندر منځنۍ برخه (له اشدود څخه حيفا شاوخوا، د جفا ښار پرته) چې اکثریت په کې شامل دي. د نیګیف دښتې ساحه (پرته د بیرشبا ښار او د مصر په پوله کې یوه پټه). او د فلسطین د ځمکې د ویشلو پروژه د یهودي بلاکونو د موقعیت پر اساس وه ترڅو دا بلاکونه د یهودي دولت په سرحدونو کې پاتې شي. [35][36]

-د عربو او اسراییلو ترمنځ لومړۍ جګړه په ۱۹۴۸ کال کې د فلسطین پر خاوره د اسراییلو دولت د جوړېدو له اعلان وروسته هغه مهال پیل شوه، چې د پنځو عربي هېوادونو (مصر، سوریه، اردن، لبنان او عراق) پوځونه فلسطین ته ننوتل. د فلسطین په خاوره کې د عبراني دولت د جوړولو مخه یې ونیوله، او پوځي عملیات د جنوري تر 1949 پورې دوام درلود، وروسته له دې چې اسراییلو په عملي توګه د 194 د ویشلو پریکړه لیک او نورو برخو کنټرول ترلاسه کړ. د مهاجرینو مسله د 700,000 څخه د زیاتو فلسطینیانو په وتلو

سره لويديځې غاړې ته (چې وروسته له اردن سره ضم شوه) او د غزې ترانګې (چې دمصر سره ضم شوه) د گاونډيو او بهرنيو اودونو سربيره رامینځته شوه. له همدې امله د عرب - اسرائيلو جگړه پيل شوه. په ۱۹۴۸ ميلادي کال کې د عربو ښارونو اکثره اوسيدونکي له خپلو کورونو څخه وشړل شول او کډوال شول، يوازې يو څو کسانو ته اجازه ورکړل شوه چې خپلو ښارونو ته ستانه شي، په داسې حال کې چې د اسرائيلو دولت د عربو کورونه ضبط کړل.

-په غزه کې د ۱۹۴۸ کال د سپټمبر په ۲۳ مه يو حکومت جوړ شو چې د ۱۹۴۸ کال د جګړې په ترڅ کې د ټول فلسطين حکومت دی چې مشري يې احمد حلمي عبدالباقي کوله. [39] د دغه حکومت اعلان د اردن، عراق او مصر په ګډون د څو عربو رژيمونو له خوا رد شو. په عرب ليګ کې د فلسطين نمايندګي څو کاله مخکې هم نه وه.

-د صهيونيستانو سياسي او پوځي مشرانو د عربانو په لاس کېنې د کيفه او حيفا د سترو ښارونو ساتل د صهيونيستي پروژې لپاره يو ستره فاجعه ګڼلې ده، نو د دغو ښارونو ړنگيدل په خپله د دغې پروژې په برياليتوب کېنې ستره ونډه لري او په دې توګه د فلسطيني ښارد بيا جوړولو لپاره د هر ډول فلسطيني هڅې د کمزوري کېدو لامل کېږي.

دوهم: دغزې سياسي وضعيت:

دغزې سياسي وضعيت :
داخلي کشمکش او شخړې

-د ۲۰۰۶ کال د نومبر په ۲۶، د فلسطين ولسمشر محمود عباس او د اسر اييلو لومړي وزير ايهود اولمرت د اوربند او د گيلاد شاليت له خوشې کيدو پرته د غزې له ترانګې څخه د اسر اييلي ځواکونو د وتلو په اړه تفاهم ته ورسيدل. په راتلونکو مياشتو کې د غزې په ترانګه کې د حماس د پلويانو او د فتح د پلويانو ترمنځ داخلي شخړه سخته شوه او د دواړو غاړو ترمنځ وسله والې نښتې زياتې شوې، چې د فتح غورځنګ اړوند د امنيتي ځواکونو په ماتې او د هغې د جګپوړو کسانو په الوتلو سره پای ته ورسیده.

-د فلسطين ولسمشر محمود عباس د حماس غورځنګ د مشر اسماعيل هنيه په مشرۍ د فلسطين حکومت د ړنگيدو او د سلام فياض په مشرۍ د بېرني حکومت د ټاکلو اعلان وکړ. حماس دا پریکړه رد کړه

او د اسماعیل هنیه د حکومت په مشروعیت یې ټینګار وکړ، چې د فلسطین د ملي پخلاینې د حکومت تر جوړیدو پورې به خپلې واکمنۍ ته دوام ورکړي.

- عربی پسرلي :

د ۲۰۱۱ کال په لومړیو کې د عربو انقلابونو له پیلیدو او له اسرائیلو سره د خبرو اترو د اختیار له ناکامیدو سره، د فلسطیني ځوانانو غږ یو ځل بیا د تفرقې د ختمولو او ملي یووالي ته د ستندیدو غوښتنه وکړه. دوی د مظاهرو او لاریونونو کمپاین تنظیم کړ چې د 2011 کال د مارچ په 15 په لویديځه غاړه او د غزې په ترانګه کې د فتح او حماس غورځنګونو ترمنځ د فلسطین ویش پای ته رسولو لپاره پیل شو.

د چهارشنبې په ورځ (۲۰۱۱/۴/۵) فلسطیني ډلو په قاهره کې په مصر کې د پخلاینې او د فلسطین د ویش د پای ته رسولو لپاره د ملي تړون سند لاسلیک کړ او د فلسطین د ولسمشر محمود عباس د سکرتر په حضور کې پراخه جشن جوړ شو. - د عربي ټولنې عمومي مشر عمرو موسی، د مصر د بهرنیو چارو وزیر نبیل العربي او د اسلامي مقاومت غورځنګ (حماس) د سیاسي دفتر مشر خالد مشعل په کې وه.

- پخلینه :

د حماس او فتح ترمنځ د مکې تړون، د فتح او حماس ترمنځ د پخلاینې بهیر، د دوچې اعلامیه، د 2014 فتح او حماس تړون، او د 2022 فلسطین د پخلاینې تړون

- په غزه کې د ۲۰۱۴ کال د اپریل په ۲۳ اعلان شو چې په دوو ورځو کې د فتح غورځنګ او حماس ترمنځ غونډې د دواړو خواوو ترمنځ د روغې جوړې، د قاهرې تړون او د دوچې اعلامیې ته د ژمنتیا، د ملي اجماع د حکومت د رامنځته کولو لپاره به کار کوي. په پنځو اونیو کې به د ولسمشرۍ، مقننه او د فلسطین د ملي شورا له جوړېدو به لږ تر لږه شپږ میاشتې وروسته ټاکنې وشي.

- د غزې هولوکاست :

دا یو اسرائیلي عملیات دي چې د 2008 کال د فبرورۍ په میاشت کې د غزې په ترانګه کې د پنځو ورځو په موده کې د حماس غورځنګ د غړو د له منځه وړلو په پلمه ترسره شو چې د اسرائیلو خاورې ته راکټونه توغوي. دا نوم وروسته له هغه راپورته شو چې د اسرائیلو د دفاع وزیر ایهود بارک وویل چې اسرائیلي ځواکونه په غزه کې د هولوکاست یا توکمیزوژنې او یا په غزه کې د فلسطینیانو د هولوکاست په توګه د دوه اسرائیلي سرتیرو د وژل کیدو وروسته د غزې په ترانګه کې ترسره کوي.

-د حماس غورځنگ د اسرائيلي ځواکونو پر وړاندې د مقاومت پرمهال، يوزيات شمير عربو او مسلمانو ليکوالو، مفکرينو، سياسي او مذهبي شخصيتونو دا نوم د عملياتو لپاره د مناسب نوم په توګه اخيستی، ځکه چې د نورو ملي وګړو سره د 260 ماشومانو په ګډون 1,160 کسان وژل شوي دي.

- د غزې محاصره :

د غزې تر انګه د 2007 کال په دوېي کې د حماس غورځنگ لخوا د غزې تراډې تر کنټرول وروسته د اسرائيلو لخوا د سختې محاصرې سره مخ ده. پدې کې د تيلو، ودانيزو توکو او ډيرو اساسي توکو د ننوتلو مخنيوی او د کب نيولو منع کول شامل دي.

-د اوږدې او سختې محاصرې په پايله کې ټولې فابريکې ګډې وډې شوې او د بيکارۍ کچه له 80٪ څخه پورته شوه، سربيره پردې د درملو او ټولو طبي توکو سخت کمښت، او د مړينې کچه اوچته شوه، يوازې په نهو مياشتو کې شاوخوا 400 ناروغان د درملنې لپاره نورو هېوادونو ته د تګ اويا د درملنې لپاره د اړتيا وړ وسايلو او درملو د کمښت له امله له منځه لاړل .

- دودانيزو چارو کار په بشپړه توګه ودرول شو، چې د کورونو د خاوندانو کړکېچ يې زيات کړ.

- د غزې په جګړه کې له 4,100 څخه ډير کورونه او اپارتمانونه ويجاړ شول.

د غزې د صادراتو او وارداتو مسئله:

-د يورو مديتراني څارونکې ادارې په يوه راپور کې ويلي چې اسرائيلې چارواکي د غزې د ترانکې د اوسېدونکو مخه نيسي چې له غزې بهر خپلو خپلوانو سره ليدنه وکړي، ځکه چې شاوخوا 35 سلنه يې په اسرائيلو، ختيځ بيت المقدس او لويديځه غاړه کې دي. سره له دې چې په 2010 کال کې د اسرائيلو له ژمنو سره سره چې محدوديتونه به کموي او افرادو ته به په ازاده توګه د تګ راتګ اجازه ورکوي، اسرائيلې چارواکو دا ژمني عملي نه کړې. برعکس، اسرائيلو په دې موده کې کاروګر چې پيچونه سخت کړي او د بشردوستانه قضيو او د مرستندويه کارکوونکو او نړيوالو موسسو لپاره د صادر شوو جوازونو شمير کم کړي، سربيره پردې د ناروغانو لپاره يې د وتلو ډير جوازونه رد کړي يا د اوږدې مودې لپاره يې پرته له دې چې تشرېح کړي وځنډوي.

-د غزې څخه د صادراتو د مسلې په اړه، اسرائيلې چارواکو موافقه وکړه، د حرکت او لاسرسي موافقتنامې له مخې چې دوی د 2005 په سپټمبر کې د فلسطيني ادارې سره لاسليک کړې و، هره ورځ 400 لاريونه اجازه ورکوي چې غزې ته لاړی شي. د دې موافقې سره سره، د هغو لاريو شمير چې د وتلو اجازه لري

خورا کم دي، سربيره پردې اسر اييلي چارواکي د غزې د محصولاتو د صادراتو مخه لويديځې غاړې ته نيسي ، چېرې چې دوی یی نورو هیوادونو ته صادروي، ځکه چې یوازې په لږه اندازه میوه، سبزیجات، او فرنیچر د صادرولو اجازه لري. د یادولو وړ ده چې په ۲۰۱۴ کال کې اسر ایيلي چارواکو په هفته کې یواځې درې لاریو ته د غزې د ترانکې د تیریدو اجازه ورکوله، په داسې حال کې چې په ۲۰۰۶ کال کې د غزې د محاصرې د لگولونه مخکې ۲۴۰ لاریو ته د تیریدو اجازه ورکړل شوې وه. د غزې ترانکه د ۲۰۱۴ په جریان کې د هغو لاریو په نیمایي اټکل شوې چې د محاصرې څخه مخکې د غزې په پټه کې د کرنې سکتور په پام کې نیولو سره د هغه څه څخه ۲.۷٪ ته راټیټه شوې.

- د رفح کرښه :

-د رفح کرښه د غزې له ترانکې سره د مصر په سرحد کې موقعیت لري او دا یوازینی ځمکنی لاره ده چې فلسطینیانو ته اجازه ورکوي چې له دې ترانکې څخه مصر او له هغه ځایه د نړۍ ټولو هیوادونو ته لاړ شي. د غزې له ترانکې څخه د اسر اییلو له بشپړو ټلو مخکې، او د اسر اییلو تر وتلو وروسته، د فلسطین ملي ادارې په واک کې درلود، د فتحی او حماس ترمنځ د قدرت له جگړې وروسته، اسر اییلو د اروپایي څارونکو شتون ته اړتیا درلوده او د حماس له خوا د وضعیت د حل کولو سره پای ته ورسید، د حماس او مصر ترمنځ ستونزې رامنځته شوې، ځکه چې مصري حکومت د حماس کنټرول رد کړ، او دا پوله په جزوي توګه تړل شوې وه، یوازې دوه ورځې پرانیستل شوه. یوه اونۍ وروسته له هغه چې د اسر اییلو لخوا د بندیز ماتولو لپاره په یوه کښتۍ باندې برید وشو او د اسر ایيلي اشغالګری اردو لخوا د ۹ ترکانو له وژل کیدو وروسته، د مصر ولسمشر حسني مبارک په ۲۰۱۰ کې - د تل لپاره د پولې د خلاصولو امر وکړ.

-د مصر له انقلاب او د مبارک د رژیم له نسکورېدو وروسته دغه کرښه په ۲۰۱۱ کال کې له کوم محدودیت پرته په بشپړه توګه پرانستل شوه او د مسافرو تګ راتګ په اسانۍ سره روان و.

-د اسر اییلو د استخباراتو مشر اموس گیلاد د مصر د استخباراتو له مشر سره د لیدو لپاره هیئت ولېږه او د دوی له ناستې وروسته د څلور ورځو لپاره د لویو لرګیو سټنې کیښودل شوې او لسګونه مصري پوځیان ځای پر ځای شول چې د مسافرو مخه ونیسي. د مراقبت د کار په پلمه د تیریدو دروازه پرانیستل شوه، مګر په جزوي توګه، ځکه چې مصري اړخ هره ورځ له ۲۵۰ څخه زیاتو خلکو ته د تیریدو اجازه نه ورکوله ،

تونلونه :

د غزې خلکو د ځمکې لاندې د تونل د کیندلویوه طریقه ایجاد کړه چې د رفح ښار په جنوب کې د مصر له پولو څخه تیرېږي او د رفح ښارته توکي، خوراکي مواد او تیل راوړلیځوپه ډیر لوړ قیمت سره .

د بریښنا بحران :

-د غزې تر انګې ته د اسراییلو لخوا د تیلود ننوتلو اجازه نه ورکول کیده د بریښنا د بندیدوپه صورت کې یو جدي بحران رامینځته شو چې په ترڅ کې یې د 16 کلونو لپاره بریښنا قطع شوه .

-د برقی جنراتورونو کارول د غزې د تر انګې د اوسیدونکو په منځ کې د ډیرو تلفاتو لامل شو، مړینه، تپیان او مادي زیانونه یې رامنځ ته کړل او ، د کوچني بریښنا جنراتورونو له امله د مړو شمیر له سلګونو څخه ډیر شو.

-د بریښنا بندیدل په غزه کې د بهرنۍ نړۍ سره د اړیکو، د خوراکي توکو د ضایع کیدو، او د شریکانو او سوداګرۍ لپاره د مادي زیانونو له مخې د ژوند اړخونه هم اغیزمن شول .

-د بریښنا ناکافي تجهیزات په کورونو کې د اوبو کمښت او د اوبو درملنې فابریکې د دوی دوره کموي ځکه چې دوی په عمده توګه د خپلو پمپونو د چلولو لپاره په بریښنا تکیه کوي. د غزې ځینې خلک دې ته اړ شوي چې د ناامنه بیک اپ جنراتورونو څخه کارواخلي چې بې وزلي نشي کولی د بریښنا د دوامداره بندیدوپه پایله کې خساره پوره کړي.

-په غزه کې د حماس حکومت :

-د غزې تر کنترول وروسته، حماس د غزې په ترانګه کې اجرایی واک کارولی، او د خپلو اجراییو، مقننه او قضایي ارګانونو له لارې یې اداره کوي. په 2012 کې د حماس حکومت د 2007 کې د فلسطین د ملي ادارې له ویشلوراهیسې د غزې په ترانګه کې د حماس تر واک لاندې دوهم فلسطیني حکومت و. دا د 2012 کال د سپټمبر په لومړیو کې اعلان شو.

-په غزه کې د حماس لخوا پلي شوی قانوني سیستم د عثماني قوانینو، د 1936 د برتانوي واک قانون، او د فلسطین د واکمنۍ قانون، شریعت پر بنسټ ولاړ دی. حماس یو قضایي سیستم ساتي چې ملکي او نظامي محکمې او د عامه څارنوالۍ خدمتونه پکې شامل دي.

د غزې تر انګې په عصري دوره کې واکمنان :

ډگر جنرال يوسف الغرودي (۱۹۵۰) - مصر

Matti Bild (اكتوبر 1956 - مارچ 1957) - اسرائيل

ډگر جنرال يوسف الغرودي (مارچ 1957 - 1967) - مصر

-Yitzhak Segev (1970s) اسرائيل

موسی دیان - اسرائيل

ياسر عرفات (۲۰۰۴-۱۹۹۴) - فتح

محمود عباس (2004-2006) - فتح

اسماعيل هنيه (2006 - 2014) - حماس

رامي حمد الله (2014-2018) - د فلسطين د پخلاينې حکومت

د فلسطين د پخلاينې حکومت ړنگول (2018)

محمد شطيح (2018-2024) - فتح

محمد مصطفى (۲۰۲۴-اوسمه) - فتح

د غزې ښار اقتصاد،

-د غزې د ترانګې اقتصاد د اسرائيلو لخوا د نږدې بشپړ محاصره کولو، د نفوس لوړ کثافت، ځمکې ته محدود لاسرسی، د سخت داخلي او بهرني امنيتي کنټرولونو، او د اسرائيلو پوځي عملياتو داغيزوله امله د لوی ننگونو سره مخ دی. او د کارگرانو د لاسرسي او د پولې هاخوا تجارت باندې محدودیتونه. د سړي سر عايد په 2009 کې 3,100 امريکايي ډالراټکل شوی و، چې دا سيمه د نړۍ په درجه بندۍ کې 164 ځای نيسي.

-د 2009 کال د اټکلونو له مخې، نږدې 70٪ نفوس د فقر تر کرښې لاندې ژوند کوي. د غزې په ترانګه کې صنعتونه په عمده توګه د کوچنيو کورنيو سوداګرۍ څخه جوړ دي چې د ټوکرونو، صابون، د زيتون لرګيو نقاشۍ، او د موتي مورد سوغاتونو په توليد کې بوخت دي.

-اصلي کرنيز محصولات زيتون، ليمو، سبزیجات، حلالی غوښی او لبنیاتو محصولات دي. لومړني صادرات ليمو، مېوې او گلونه دي، په داسې حال کې چې لومړني واردات خوراکي توکي، مصرفي توکي او ساختماني توکي دي. د غزې اصلي سوداگريز شريکان اسرائيل او مصر دي.

په 2013 کې اروپايي اتحاديې د غزې اقتصاد په لاندې ډول بيان کړ: "له هغه وخت راهيسې چې حماس په 2007 کې د غزې کنټرول ترلاسه کړ او د اسرائيلو له خوا د بنديدو وروسته، د غزې وضعیت د لنډمهاله اړتياو، کمیدو او په بسپنه ورکونکو باندې د انحصار له امله مشخص شوی دی.

-د خلکو او توکو پرتګ راتګ د محدودیتونو نرمول د 2010 د آزادۍ فلوټيلا پيښې وروسته، بنديدل په مؤثره توګه د اسر ایلو دودیزو بازارونو ته یې د صادراتو لاسرسی بند کړ، لويديځې غاړې ته یې د لېږد مخه ونيوله، او په وارداتو یې سخت محدودیتونه وضع کړل. صادرات د 2007 کال د تیر کال په پرتله د ټولو صادراتو 2٪ ته راټیټ شوي.

-په غزه کې طبیعي ګاز:

د غزې په طبیعي زیرمو کې د کرنې وړ ځمکې شاملې دي، چې شاوخوا دریمه برخه یې خړوبېږي. په دې وروستیو کې د طبیعي ګازو زیرمې کشف شوې. د غزې تر ټرانګه تر ډیره حده د غزې له وادې څخه په راوتلو اوبو پورې اړه لري، چې اسر ایلو ته هم اوبه رسوي. ډیری اوبه د ځمکې لاندې اوبو ځاګانو څخه راځي (په 2021 کې 90٪).

-د فلسطین ډیموګرافیک تاریخ:

-په 2010 د غزې په تر ټرانګه کې شاوخوا 1.6 ملیون خلکو ژوند کاوه، د ملګرو ملتونو سره ثبت شوي شاوخوا یو ملیون کډوال هم وه، ډیر کسان د هغو کډوالو اولادونه دي چې د 1948 عرب - اسر ایلو جګړې په جریان کې له خپلو کورونو څخه شړل شوي دي د غزې نفوس له هغه وخت راهيسې په دوامداره توګه وده کوي،

-سني مسلمانان د غزې په تر ټرانګه کې د نفوس 99.8٪ جوړوي، پداسې حال کې چې د عرب عیسویانو یو کوچنی اقلیت شتون لري، چې د 2,000 څخه تر 3,000 پورې اټکل کېږي، چې د نفوس 0.2٪ استازیتوب کوي. د غزې په تر ټرانګه کې د فلسطینیانو شاوخوا 44 مرکزونه شتون لري، چې تر ټولو مهم یې دا دي: غزه، رفح، خان یونس، النصیرات، بني سهیل، جبالیه، دیر البلح، الزاویده، المسدر، خزاعه. الف، عباسان الکبیره، عباسان الجدیده، بیت لاهیه، بیت حنون او البریج. دی.

-د غزې په ترانگه کې د فلسطيني کډوالو لپاره يو شمير کمپونه هم شتون لري، په شمول: جبالیه کمپ (د جبالیا او بیت لاهیا ښارونو ترمنځ د غزې په شمال کې)، ساحل کمپ (د غزې ښار لويديځ)، بريج کمپ (د غزې په لويديځ کې). د ترانگې مرکز، نصرت کمپ (د غزې په مرکز کې)، الشبور کمپ (د غزې په جنوبي برخه کې، رفح ته نږدې)، ديرالبلح کمپ (په مرکزي غزه کې)، خان يونس کمپ د غزې جنوبي ترانگه، خان يونس ته نږدې)، المغازي کمپ (په مرکزي غزه کې).

-د غزې ترانگې اسلامي کول :

د پلي شوي علومو پوهنتون کالج ، په غزه کې ترټولو لوی کالج.

په 2010 کې، په غزه کې د ځوانانو ترمنځ د بې سوادۍ کچه د پام وړ ټيټه وه، يوازې 1٪ د UNRWA د احصايوله مخې، په غزه کې ټولټال 640 ښوونځي شاملیوي،

- په ویشل شوو کې : 383 دولتي ادارې، 221 د UNRWA لخوا ملاتړ شوي ښوونځي، او 36 د خصوصي سکتور لخوا پرمخ وړل شوي ښوونځي، په ټوليز ډول 441,452 زده کونکو ته خدمت کوي.

په 2010 کې، الزهرا ، چې په مرکزي غزه کې یو خصوصي ښوونځي، د رياضياتو د محاسبې پر بنسټ د ذهني پراختيا يو ځانگړی پروگرام معرفي کړ. دا پروگرام، په ماليزيا کې تاسيس شوی، په 1993 کې پلي شو.

په 2012 کې، په غزه کې پنځه پوهنتونونه او اته نوي ښوونځي جوړی شوي وی. په 2018 کې، نهه پوهنتونونه خلاص وو.

-د تطبيق شوي علومو او ټيکنالوژۍ ټولنې کالج په غزه ښار کې په 1998 کې تاسيس شو. په 2003 کې، کالج خپل نوي کيمپلکس ته لاړ او په 2006 کې يې په جنوبي غزه کې د غزې پولې تخنيک انستيتيوت تاسيس کړ. په 2007 کې، کالج د ليسانس درجې ورکولو لپاره اعتبار ترلاسه کړ او د پلي شوو علومو پوهنتون (UCAS) په نوم پېژندل شوی. په 2010 کې، کالج په اتو ځانگو کې 6,000 زده کوونکي درلودل چې له 40 څخه ډير لوی کالجونوي کنترول وه .

روغتيا:

-غزه گڼ روغتونونه او روغتيايي اسانتياوې درلودی. د ځوانانو د لوړ نفوس له امله، د مړينې کچه په نړۍ کې ترټولو ټيټه وه، په کال کې 0.315٪. د ماشومانو د مړينې کچه په 224 هيوادونو کې په 105 کې ځای لري

چې په هر 1000 زېرونونو کې د 16.55 مړينې کچه لري. د بشري بې وزلۍ په شاخص کې، د غزې ترانگه د 135 هيوادونو څخه په 24 کې ځای لري.

په ديوال باندې ليکنې او نقاشي چې غزه او اسرائيل جلا کوي:

-د 2002 په وروستيو کې د جانزهاپکنز پوهنتون (امريکا) او القدس پوهنتون (ابو ديس کې) لخوا د CARE انټرنېشنل لپاره ترسره شوې څېړنه د فلسطين په نفوس کې د خوارځواکۍ خورا لوړه کچه په گوته کوي. څېړنې موندلې چې د 6 او 59 مياشتو ترمنځ 17.5٪ ماشومان د اوږدې خوارځواکۍ سره مخ دي. دا وموندل شوه چې د زېرون عمر 53٪ مېرمنې او 44٪ ماشومان د انيميا سره مخ دي. په 2016 کې کافي خوراکي توکو ته د نه لاسرسۍ او ناامني په غزه کې نږدې 70٪ کورنۍ اغيزمنې کوي، د هغو خلکو شمير چې د ملگرو ملتونو ادارو مرستې ته اړتيا لري په 2000 کې له 72,000 څخه په 2014 کې 800,000 ته لوړ شوی.

-وروسته له هغې چې حماس د غزې ترانگه ترخپل کنټرول لاندې راوسته، په غزه کې روغتيايي وضعيت له نويو ننگونو سره مخ شو. د روغتيا نړيوال سازمان د فلسطين د داخلي سياسي ویش د پايلو په اړه خپله اندېښنه څرگنده کړه. ټولنيز او اقتصادي زوال، پوځي کړنې، فزيکي، رواني او اقتصادي انزوا چې په غزه کې د خلکو په روغتيا اغيزه کوي.

-د 2012 په يوه څېړنه کې چې په اشغال شويو سيمو کې ترسره شوې، د روغتيا نړيوال سازمان راپور ورکړی چې نږدې 50٪ کوچني ماشومان او د دوه کالو څخه کم عمر لرونکي ماشومان او 39.1٪ اميندواره مېرمنې چې په غزه کې د زېرون دمخه پاملرنې ترلاسه کوي د اوسپنې کمښت انيميا لري. سازمان دا هم يادونه کړې چې: -د غزې ترانگه د شلمې پېړۍ له نيمايي راهيسې د معاصر فلسطين هنري غورځنگ د يوې مهمې څانگې کور دی.

-د غزې په ترانگه کې د غزې د لرغون پېژندنې ميوزيم په نوم يو موزيم شتون لري چې په 2008 کې د جواد الخدري لخوا تاسيس شوی.

-د غزې د روانې محاصرې له امله، له غزې څخه هر ډول بهرنی سفر د مصر يا اسرائيلو همکارۍ ته اړتيا لري.

د غزې د هوايي ډگرويجاره شوې برخه، د می 2002 کال .

اورگاډي :

د 1920 او 1948 ترمنځ، د غزې پټلۍ د فلسطين ريل پټلۍ برخې درلودې، چې سيمه يې له مصر سره نښلوله.

باروړل:

-د غزې بندرله لرغونو زمانو راهيسې يو مهم او فعال بندرو.

تلويزيون اوراډيو:

-په 2004 کې، په غزه کې ډيرو کورنيو راډيو او تلويزيون درلود (له 70٪ څخه ډير)، او شاوخوا 20٪ شخصي کمپيوټر درلود. په غزه کې مېشت خلک کولی شي د سپورمکي له لارې د FTA برنامو ته لاسرسی ومومي، او د فلسطين براهي کاسټينگ کارپوريشن، اسراییل براهي کاسټينگ کارپوريشن، او د اسراییلو نشراتي کارپوريشن څخه تلويزيوني خپرونې کوي.

سرچينې :

په ويکيډاټا کې د ملکيت ارزښت (P402) بدلول "په OpenStreetMap کې د غزې پټې پاڼه".
OpenStreetMap په 2024/28/10 کې ليدل شوی.

<https://peacemaker.un.org/israelopt-cairoagreement94>.

د ويکيډاټا په "جيو نوم ID کې د غزې پټې پاڼې" کې د ملکيت ارزښت (P1566) بدلول. GeoNamesID. په 2024/28/10 کې ليدل شوی.

په ويکيډاټا کې د ملکيت ارزښت (P982) بدلول "د موسيقۍ دماغ کې د غزې پټې پاڼه".
د MusicBrainz ساحې ID په 2024/28/10 کې ليدل شوی.

"غزه پټه" (په انگليسي کې). اخيستل شوی 2023-10-10.

کويليم قانون، (statoids.com په انگليسي کې)، QID: Q97303272

"په منځني ختيځ کې د سولې پلانونه." په 2023-10-10 کې د اصلي څخه آرشف شوی. په 2023/04/11 کتل شوی.

کاستیلینو، جوشوا؛ (25) Cavanaugh, Kathleen A. اپریل 2013). په منځني ختیځ کې د لږکیو حقونه (په انګلیسي کې OUP). (اکسفورډ. ISBN:978-0-19-166888-3. په 31-10-2023 کې د اصلي څخه آرشیف شوی.

Nast (3 ، Condé مارچ 2008). "د غزې بمبارۍ". وینټي فیئر (په امریکایي انګلیسي کې). په 31-10-2023 کې د اصلي څخه آرشیف شوی. اخیستل شوی 31-10-2023.

Roy, Sara (10 نومبر 2013). حماس او مدني ټولنه په غزه کې: د اسلامي ټولنیز سکتور بنسټګر (په انګلیسي کې). د پرنسټن پوهنتون پریس. ISBN:978-1-4008-4894-2. په 31-10-2023 کې د اصلي څخه آرشیف شوی.

"د غزې تر څنگه". د نړۍ حقیقت کتاب (په انګلیسي ژبه). د مرکزي استخباراتو اداره. 25 سپتمبر 2023. په 2023-08-02 کې له اصلي څخه آرشیف شوی.

Copeland, Thomas E. (16 سپتمبر 2011). په بحر کې د کرښې رسمول: د غزې د فلوتیلا پېښه او د اسراییلو-فلسطین شخړه (په انګلیسي کې). د لیکسینګټن کتابونه. ISBN: 978-0-7391-6955-1. په 31-10-2023 کې د اصلي څخه آرشیف شوی.

سوسمان، دوګ؛ سیمون، سټیون؛ رابینسن، گلین؛ انتوني، سي راس؛ (7) Schoenbaum, Michael می 2007). آرک: د فلسطیني دولت لپاره رسمي جوړښت (په انګلیسي کې). د رینډ کارپوریشن. ISBN:978-0-8330-4075-6. په 31-10-2023 کې د اصلي څخه آرشیف شوی.

"په اسراییلو او نیول شویو سیمو کې د ICRC د کار په اړه په مکرر ډول پوښتل شوي پوښتنې" (په انګلیسي کې). 13 اکتوبر 2023. په 30-10-2023 کې له اصلي څخه آرشیف شوی.

"د غزې تر څنگه څرګنده کړه: څوک یې کنټرولوي او څه پوهېږي NBC". خبرونه (په انګلیسي ژبه). 9 اکتوبر 2023. په 31-10-2023 کې له اصلي څخه آرشیف شوی. اخیستل شوی 31-10-2023.

شمیټ، ایم این؛ اریماتسو، لوئیس؛ McCormack، تیم (5 اګست 2011). د نړیوال بشردوستانه قانون کال کتاب - 2010 (په انګلیسي ژبه). د پسرلي ساینس او سوداګرۍ رسنۍ. ISBN: 978-90-6704-811-8. په 2023-10-31 کې د اصلي څخه آرشیف شوی.

هيني، كريستوفر. "د بشردوستانه چارو لپاره د ملگرو ملتونو د سرمشري مرستيال او د بيرنيو مرستو همغږي کوونکي د OCHA - opt مطبوعاتي اعلاميې سره د نړيوال ملاتړ د بياوړتيا غوښتنه وکړه". د فلسطين پوښتنه (په امريکايي انگليسي کې). په 31-10-2023 کې د اصلي څخه آرشف شوی. اخيستل شوی 31-10-2023.

"د سوداګرۍ او پراختيا په اړه د ملگرو ملتونو کنفرانس (PDF)". د سوداګرۍ او پراختيا په اړه د ملگرو ملتونو کنفرانس. په 31-10-2023 کې د اصلي (PDF) څخه آرشف شوی.

Roug, Louise (29 جولای 2007). "په غزه کې، سرفران په ژورنيلي کې سوله او آزادي ومومي". لاس انجلس تايمز (په امريکايي انگليسي کې). په 02-11-2023 کې د اصلي څخه آرشف شوی. اخيستل شوی 11-2023-02.

"په وادی ایس-سلقه (د غزې ترانګه، فلسطين) کې د پلیستوسین - هولوسین پالیسوسولونو اصل، طبیعت او ستراتیګرافي (PDF)". په 14-10-2023 کې د اصلي (PDF) څخه آرشف شوی.

د اسلام انلاین ویب پاڼې څخه د ټول فلسطين د حکومت اعلامیه، د جولای په 22، 2017 د Wayback Machine په ویب پاڼه کې یوه کاپي.

"د فلسطين د کار او پلان ریاست. ppc-plo.ps. په 2021-26-04 له اصل څخه آرشف شوی. په 2021/26/04 کتل شوی.

افرات، الیشا (۲۷ سپتمبر ۲۰۰۶). د لويديځ بانک او غزې ترانګه: د اشغال او جلاکيدو جغرافیه. روتلج. ISBN:978-1-134-17217-7 په 08-03-2021 کې د اصلي څخه آرشف شوی.

Segev, Tom (29 می 2007). 1967: اسراییل، جګړه، او هغه کال چې منځنی ختیځ یې بدل کړ (په انگليسي کې). هینري هولټ او شرکت. ISBN:978-1-4299-1167-2. په 08-03-2021 کې د اصلي څخه آرشف شوی.

"تحليل: په غزه کې نا امیده" (په برتانوي انگليسي کې). 20 نومبر 2000. په 02-11-2023 کې له اصلي څخه آرشف شوی. اخيستل شوی 02-11-2023.

"د لويديځې غاړې لپاره د غزې د امنيتي کتارو درسونه - میجر جنرال (ریاست) دورون الموک". www.jcpa.org په 20-10-2023 کې د اصلي څخه آرشف شوی. په 2023/03/11 کتل شوی.

"د غزې ترانګې د فضايي حریم او ځمکنیو اوبو کنټرول د 07-06-2023 له اصلي څخه آرشف شوی".

"د غزې په اړه د اروپايي اتحاديې د ماموریتونو د 2013 راپور. web.archive.org. "جولای 14, 2014. په 07-14-2014 له اصلي څخه آرشیف شوی. په 2023/03/11 کتل شوی.

مایر، کریک (۲۲ سپتمبر ۲۰۰۶). "حماس د اسراییلو په رسمیت نه پېژني" نیویارک تایمز (په امریکایي انگلیسي کې. ISSN: 0362-4331. (په 02-11-2023 کې د اصلي څخه آرشیف شوی. اخیستل شوی 2023-11-02.

ویسمن، د سټیون آرلخوا؛ سمیت، کریک ایس (اپریل 8، 2006). امریکا او اروپا د فلسطین له حکومت سره مرستې بندې کړې. نیویارک تایمز (په امریکایي انگلیسي کې. ISSN: 0362-4331. (په 02-11-2023 کې د اصلي څخه آرشیف شوی. اخیستل شوی 02-11-2023.

الخودری، تغرید؛ برونر، ایتان (۲۷ دسمبر ۲۰۰۸). "اسراییلو وایي د حماس پر ضد به خپلو بریدونو ته دوام ورکړي". نیویارک تایمز (په امریکایي انگلیسي کې. ISSN: 0362-4331. (په 02-11-2023 کې د اصلي څخه آرشیف شوی. اخیستل شوی 02-11-2023.

کرشنر، ایزابیل؛ الخودری، طغري (۳ جنوري ۲۰۰۹). "اسرایلي پوځیانو پر غزې بریدونه پیل کړي" نیویارک تایمز (په امریکایي انگلیسي کې. ISSN: 0362-4331. (په 02-11-2023 کې د اصلي څخه آرشیف شوی. اخیستل شوی 02-11-2023.

"د IAF اعتصاب د میاشتو پلان تعقیب شو) Haaretz. "په انگلیسي کې). په 02-11-2023 کې د اصلي څخه آرشیف شوی. اخیستل شوی 02-11-2023.

د IDF مشر: پر غزې یرغل حتمي دی. د یروشلم پوست (JPost.com | په متحده ایالاتو انگلیسي کې). 29 اپریل 2007. په 02-11-2023 کې له اصلي څخه آرشیف شوی. اخیستل شوی 02-11-2023.

"د غزې د جگړې له تپونو څخه وروروغ رمټ" (په برتانوي انگلیسي کې). 27 دسمبر 2009. په 02-11-2023 کې له اصلي څخه آرشیف شوی. اخیستل شوی 02-11-2023.

IOM - مطبوعاتي لنډیز یادښتونه - د غزې لپاره د IOM اپیل په روغتیا او بیا رغونه تمرکز کوي. "web.archive.org مارچ 10, 2012. په 2012-10-03 کې له اصلي څخه آرشیف شوی. په 2023/03/11 کتل شوی.

"د غزې روغتيا حقيقت پاڼه. (PDF)" د غزې روغتيا حقيقت پاڼه. په 2015/08/03 د اصلي (PDF) څخه آرشف شوی. په 2023/03/11 کتل شوی.

"منځنی ختيځ: په اوبو بريد د روغتيا ساتنې بحران رامینځته کوي." IPS ipsnews.net - web.archive.org دسمبر 4, 2010. په 2010-04-12 کې د اصلي څخه آرشف شوی. په 2023/03/11 کتل شوی.

"غزه د زلزلې زون په څير ښکاري" (په برتانيا کې). 20 جنوري 2009. له اصلي څخه په 04-04-2023 کې آرشف شوی. اخيستل شوی 03-11-2023.

WFP "په غزه کې کورنيو ته د بېرني خوراکي توکو ویش پيل کړ | WFP | د ملگرو ملتونو نړيوال خوراکي پروگرام - په ټوله نړۍ کې د لوړې سره مبارزه. web.archive.org".

می 11, 2011. په 2011-11-05 د اصلي څخه آرشف شوی. په 2023/03/11 کتل شوی.

"په غزه کې د فلسطينيانو د جگړې تلفات". نړيوال بانک (په انگليسي ژبه). په 14-10-2023 کې د اصلي څخه آرشف شوی. اخيستل شوی 02-11-2023.

"غزه د ۲۰۲۲ کال د اگست په مياشت کې د تېښتې ډشېورډ (۰۹ اگست ۲۰۲۲) - اشغال شوې فلسطيني خاوره | ريليف ويب) reliefweb.int. "په انگليسي کې). 9 اگست 2022. په 02-11-2023 کې له اصلي څخه آرشف شوی. اخيستل شوی 02-11-2023.

"شيخ جراح" د فلسطين د گاونډ کيسه چې نړۍ يې اشغال کړې. رويانيز. په 2021-14-05 له اصل څخه آرشف شوی. په 2021/14/05 کتل شوی.

جانکوچ، ميا. "اسرائيلو د غزې د بشپړې محاصرې اعلان وکړ، د هغې بريښنا، خاوره، اوبه او د سونگ مواد پرې کړل." د سوداگرۍ داخلي (امريکا انگليسي). په 02-11-2023 کې د اصلي څخه آرشف شوی. اخيستل شوی 02-11-2023.

فابيان، ايمانويل؛ ماجد، يعقوب IDF. د 199 کسانو خپلوانو ته خبر ورکوي چې د دوی عزيزان د غزې يرغل دي) www.timesofisrael.com. "په امريکايي انگليسي کې). په 02-11-2023 کې د اصلي څخه آرشف شوی. اخيستل شوی 02-11-2023.

په قاهره کې د پخلاينې د لاسليک کولو جشن.. الجزيره نېټ، 4/5/2011 AD د 07 می 2011 نيټه د Wayback Machine په ويب پاڼه کې.

عربي - د فلسطين د پخلاينې پلاوي: د ویش د کلونو پای د مارچ په 4، 2016 د Wayback ماشین ويب پاڼه کې آرشیف شوی.

[1] ، المصري اليوم ورځپاڼه، آرشیف شوی کاپي د اپریل 9، 2014 نيټه د Wayback Machine په ويب پاڼه کې.

ساه اخستل: غزه د بشري ناورين په ځپلو کې د 07 سپتمبر 2015 د Wayback Machine په ويب پاڼه کې آرشیف شوی.

"مصر د عرب ليگ تر غونډې مخکې د رفح لاره پر انيسټله "6/1/2010 - DW - په 08-06-2024 کې د اصلي څخه آرشیف شوی. په 06-11-2024 کتل شوی.

بريښنايي جنر اتورونه د غزې په ترانگه کې په کورونو کې د وخت بمونه دي کلتور او ټولنه | DW.COM | 08.08.2010 د ډيسمبر 13، 2010 د Wayback ماشین ويب پاڼه کې آرشیف شوی.

د "بليو" ماليه د بريښنا شرکت کارودروي چې د 2016 کال د جولای په مياشت کې د Wayback Machine په ويب پاڼه کې آرشیف شوی کاپي.

د فلسطين خبري اژانس - انرژي: د غزې د بريښنا فابريکه به سبا د مارچ په 5 نيټه د Wayback Machine په ويب پاڼه کې بنده شي.

د فلسطين ټوډې اژانس - حکومت پریکړه وکړه چې د غزې د بريښنا تیل د "نيلي" ماليې څخه يوازې د دريو مياشتو لپاره معاف کړي چې د مارچ په 5، 2016 نيټه د Wayback Machine ويب پاڼه کې.

په غزه کې د تېلو او برېښنا د بحران اغېزې پر بشري وضعیت جولای 2015 د اکتوبر 6، 2016 د Wayback ماشین ويب پاڼه کې آرشیف شوی.

حماس د غزې په کابينه کې د بدلون اعلان وکړ - نړۍ نيوز) Hürriyet Daily News په انگليسي ژبه). 2 سپتمبر 2012. په 02-11-2023 کې له اصلي څخه آرشیف شوی. اخيستل شوی 02-11-2023.

پيلا، نيكولاس. ايڊيالوژي او عمل: په غزه کې د حماس تر واک لاندې قانوني نظام. په 2023-10-19 کې د اصلي څخه آرشف شوی.

لېچين، کليو پالانت، ايرک؛ سارنگا، ډينيل؛ امسټر، اليسون (6 می 2007). په منځني ختيځ کې د اوبو د منابعو مدغم مدیریت او امنیت (په انگليسي کې). د پسرلي ساينس او سوداګرۍ رسنۍ. ISBN:978-1-4020-5986-5. په 2023-11-02 کې د اصلي څخه آرشف شوی.

نيومن، رېچل ولسن، مارک اوليور، الکساندرا (18 اکتوبر 2023). "د غزې محدودو اوبو ته لاسرسی، نقشه شوی) CNN. "په انگليسي ژبه). په 2023-11-02 کې د اصلي څخه آرشف شوی. اخيستل شوی 2023-11-02.

"اسرائيل: سمدستي غزې ته بريښنا، اوبه او مرستې بيرته راستانه کړئ | د بشري حقونو د څار اداره" (په انگليسي کې). 21 اکتوبر 2023. په 2023-11-02 کې له اصلي څخه آرشف شوی. اخيستل شوی 2023-11-02.

احمد، نفيظ مصدق (۲۸ نومبر ۲۰۱۲). "د غزې د گازو لپاره د اسراييلو جګړه Le Monde". diplomatique (په انگليسي کې). په 2023-11-02 کې د اصلي څخه آرشف شوی. اخيستل شوی 2023-11-02.

پاپر، سټيون ډبليو؛ ييربي، کلاډ؛ گريفين، جيمز؛ رنا، توماس؛ (15 Min, Endy Y. دسمبر 2009). طبيعي گاز او د اسراييل د انرژۍ راتلونکي: د ستراتيژيک ليد څخه نږدې مودې پريکړې. د رينډ کارپوريشن. ISBN:978-0-8330-4942-1 په 2021-03-07 کې د اصلي څخه آرشف شوی.

"د غزې ترانګه". د نړۍ حقيقت کتاب (په انگليسي ژبه). د مرکزي استخباراتو اداره. 1 نومبر 2023. په 2023-08-02 کې له اصلي څخه آرشف شوی.

"#author.fullName دلايل چې ولې د غزې نفوس دومره ځوان دی". نوی ساينس پوه. په 2023-11-02 کې د اصلي څخه آرشف شوی. په 2023/02/11 کتل شوی. {{د ويب حواله |author=}}:{{د عمومي نوم سره مرسته}}. "#author.fullName (دلايل چې ولې د غزې نفوس دومره ځوان دی". نوی ساينس پوه. په 2023-11-02 کې د اصلي څخه آرشف شوی. په 2023/02/11 کتل شوی. {{ويب حواله}}: |اليکوال= د عمومي نوم سره (مرسته |language=en-US|archive-path=archive=2|نومبر 2023}}

"منځنی ختیځ عیسویان: د غزې پادری" (په انگلستان کې). 21 دسمبر 2005. په 02-11-2023 کې له اصلي څخه آرشیف شوی. اخیستل شوی 02-11-2023.

"د غزې محاصره: ماشومان او د زده کړې حقیقت پانه". په 2010/01/12 کې د اصلي څخه آرشیف شوی. په 2023/02/11 کتل شوی.

"د غزې کورنۍ د ملګرو ملتونو د دوې کمپونه وتړل". په 2013-13-05 له اصل څخه آرشیف شوی. په 2023/02/11 کتل شوی.

رودورین، جودي (۲۳ می ۲۰۱۲). "د حماس لخوا چلول شوي ښوونځي د "دښمن ژبه" ښوونه کوي. نیویارک تایمز (په امریکایي انګلیسي کې). ISSN: 0362-4331. (په 02-11-2023 کې د اصلي څخه آرشیف شوی. اخیستل شوی 02-11-2023.

"د UCAS په اړه". په 2011-11-05 له اصل څخه آرشیف شوی. په 2023/02/11 کتل شوی.

رودورین، جودي (د نومبر 26، 2012). "لکه څنګه چې په غزه کې بمونه غورځول شوي، د کاکتس یو بډایه عاشق یوازې صبر کولی شي". نیویارک تایمز (په امریکایي انګلیسي کې). ISSN: 0362-4331. (په 11-2023-02 کې د اصلي څخه آرشیف شوی. اخیستل شوی 02-11-2023.

"د اورغېرلاندې: په غزه کې هنرمندان MR | آنلاین) mronline.org. "په امریکایي انګلیسي کې). 16 جنوري 2009. له آرشیف څخه

اصلي په 02-11-2023. اخیستل شوی 02-11-2023.

برونر، ایتان (۲۵ جولای ۲۰۰۸). "موزیم څرغزه د هغې د زړه راښکونکي تیرلید وړاندې کوي". نیویارک تایمز (په امریکایي انګلیسي کې). ISSN: 0362-4331. (په 02-11-2023 کې د اصلي څخه آرشیف شوی. اخیستل شوی 02-11-2023.

کننگهم، ایرن (۱۰ مارچ ۲۰۱۰). "د غزې لرغونې لارې اوس هم یوه حیاتي سرچینه ده". ملي (په انګلیسي کې). په 02-11-2023 کې د اصلي څخه آرشیف شوی. اخیستل شوی 02-11-2023.

"پیژندنه: غزه پټه" (په برتانوي انګلیسي کې). 6 جنوري 2009. په 02-11-2023 کې له اصلي څخه آرشیف شوی. اخیستل شوی 02-11-2023.

د بشري حقونو د څار (11 جنوري 2015). نړيوال راپور 2015: اسرائيل/فلسطين (په انگليسي ژبه). په 2023-06-14 له اصل څخه آرشف شوی.

"په غزه کې ځم، خود بيا الوتنې په هيله NBC. "خبرونه (په انگليسي ژبه). 19 می 2005. له اصلي څخه په 2023-11-02 کې آرشف شوی. اخيستل شوی 02-11-2023.

"د غزې په هوايي ډگر کې د کلونو ځنډ" (په برتانوي انگليسي کې). 15 اپريل 2005. په 02-11-2023 کې له اصلي څخه آرشف شوی. اخيستل شوی 02-11-2023.

دریم: دغزی غلاف (پوښ):

-غلاف غزه (د غزې پوښ سیمه)

-د غزې پوښ سیمه (عبراني: **עוטף עזה**) د اسرائيلو د میشت ځایونو یوه نوعه ده چې د غزې تر انګې ته نږدې د پولې په څو کیلوميترې کې موقعیت لري، چې په دې سیمه کې ډیر نورمېودی میشت ځایونه هم شته دي او نفوس یې شاوخوا 70,000 اټکل شوی دی.

-نېټه یی:

-د دوهمې انتفاضې سره پیل، او دقیقاً په 2007 کې د جلاکیدو د پروسې له پلي کیدو راهیسې، او د څو کلونو چریکي بریدونو وروسته، کنیسټ د سیدروټ او د لویدیځ نیګیو میشته ځایونو لپاره د مرستې قانون نافذ کړ (یو موقت قانون)، چې د استوګنې ځایونه په رسمیت پېژني. د غزې تر انګې په شاوخوا کې په 7 کیلوميترې کې رامینځته شوی (په سیمه کې نور میشت ځایونه د ماليې وزیر لخوا په صادر شوي حکم کې مشخص شوي) لکه په موازي کرښه کې میشته ښارګوټي چې ځانګړي ګټې ترلاسه کوي (موقتي، تر 2008 پورې). دا ګام په قانون کې په لاندې ډول تشریح شوی:

- مرکاوا ټانک د امنیتي کټار شاوخوا ګرځي:

-د کلونو په تېرېدو سره حکومت له بېلابېلو لارو د هر ډول مرستو د برابرولو طرحه تصویب کړه، خوله دې سره سره د دغو سیمو اوسېدونکي تر ټولو ډېر له رواني، ټولنیزو او اقتصادي ځورونې او د امنیتي وضعیت له خرابېدو سره مخ دي. سوداګرو او یو شمیر فابریکو ته ستر اقتصادي زیانونه واوښتل. د قانون له مخې، یو پلان ته رایه ورکړل شوه چې په دې کې د یوې محدودې مودې لپاره د یو څخه تر دوو کلونو پورې د دې سیمو د اوسیدونکو او سوداګرو د پاملرنې لپاره د مرستې چمتو کول شامل دي، لکه څنګه چې په سیمه کې

ستونزمن امنيتي وضعيت شتون لري. . ځينې گټې چې د قانون په نورو احكامو کې شاملې دي، د ځينو بدلونونو سره تر 2014 پورې غځول شوې دي.

-د 2007 کال د جون په 14، د مالي وزير هغه قانون تصويب کړ چې د غزې ميشت ځايونه په رسميت پېژني، لکه د سيفر ميشت ځايونو. د تصفيې دا پېژندنه دوی ته د ملکيت د مالياتو قانون او د جبران فنډ سره سم د غير مستقيم جبران حق ورکوي.

-د 2014 په جون کې خيرخپور شوی وه چې مرکزي قوماندې پرېکړه وکړه چې د غزې په لفافه ميشته سيمو کې د امنيتي مرکزونو دندې کمې کړي او د غزې د لفافي ميشت ځايونو سره د تړلو چارواکو مشرانو د دفاع وزير موشي ياعلون ته يوليک واستاوه او غوښتنه يې وکړه چې دا پرېکړه لغوه شي. له دې لږ وروسته په ۲۰۱۴ کال کې د محافظتي څانگې عمليات پيل شول او په دې موده کې د سيمې په اوسېدونکو د راکټونو او هاوان مرميو باران جوړ شو. سربيره پردې، هغه تونلونه وموندل شول چې نفوذی وه او د چريکانو لخوا څو نفوذي عمليات هم ترسره شول چې د اشغالگرو اردو په عسکرو يې بريدونه وکړل. د دې عملياتو په تعقيب، ډير ميشت ځايونه د خپلو استوگنځايونو څخه بې ځايه شوي.

د غزې تر انګه :

-دا سکتور د مديترانې سمندر په غاړه د فلسطين د ساحلي ميدان په سويلي سيمه کې د 360 مربع کيلومتره مساحت په اوږدو کې 41 کيلومتره اوږدوالی او د 5 څخه تر 15 کيلومترو پورې پلنوالی لري.

-اشغال د غزې په تر انګه خپل بشپړ کنټرول له 1967 څخه تر 1994 پورې وغزاوه، کله چې د فلسطين ادارې د اوسلو د موافقې او په غزه او جيريکو کې د فلسطينيانو د خودمختاری پلي کولو سره سم خپل ننوتل پيل کړل.

-د ۱۹۹۴ کال د جولای په لومړۍ نيټه د فلسطين مرحوم ولسمشر ياسر عرفات (ابو عمار) د غزې تر انګې ته داخل شو او فلسطينيانو په تدريج سره په غزه کې د ميشتو سيمو کنټرول پيل کړ، په داسې حال کې چې د غزې په ځمکو کې جوړ شوي اشغالگر ميشت ځايونه پاتې شول.

-د اوربند له خبرو سره سره د اسراييل او غزې جگړه دوام لري

-څه د پاسه لس کاله وروسته د ۲۰۰۴ کال د فبرورۍ په دوهمه د اسر ایلو لومړي وزیر ایریل شارون د غزې له ترانګې څخه د جلا کیدو پلان وړاندیز کړ چې پکې د غزې د میشتو سیمو د ایستلو او د غزې له خاورې څخه د بشپړو تلو پلان شامل وو او کنیست تصویب کړ.

-د غزې پوښ :

-د غزې له ترانګې څخه د اسر ایلو له وتلو وروسته، اشغال د ځمکني پولې په اوږدو کې "بفرزون" جوړ کړ، او په لسگونو میشت ځایونه د غزې ترانګې ته نږدې پاتې دي، چې اوس د دوی شمیر شاوخوا 50 میشته دي د غزې په شاوخوا کې شاوخوا 40 کیلومتره واټن کې.

-د غزې په ترانګه کې د یهودي میشتو اوسیدونکو شمیر په 2009 کې شاوخوا 42,000 او په 2019 کې شاوخوا 55,000 ته لوړ شو، چې د اسر ایلو د اقتصادي ویب پاڼې "ګلوبس" د مخکیني راپور له مخې، 30.6٪ زیاتوالی دی.

-دا پوښښ د 3 سیمه ایزو شوراګانو څخه جوړ دی چې د اسر ایلو په حکومت پورې تړاو لري، چې د "ایشکول شورا" په نوم یادېږي، او د 380 مربع کیلومتره مساحت پراخوالی لري، او له 13 زرو څخه زیات یهودان په 32 میشت ځایونو کې ژوند کوي.

-دویمه یې د اشکلون شورا ده چې په ۱۷۵ مربع کیلومترو کې موقعیت لري او شاوخوا ۱۷۰۰۰ اسر ایلیان په ۴ میشت ځایونو کې ژوند کوي.

-او دریمه یې د «شارهانیګیف شورا» ده چې په ۱۸۰ کیلومتره مربع مساحت پراخېږي او ۱۱ میشت ځایونه لري. په کوم کې چې له 7,000 څخه ډیر یهودان په کې اوسیږي.

-د دغو ښارګوټو تر ټولو مهم ښارونه د کسوفیم، ذکیم، نهال اوز، کریت ملاجی او کریات گات دي، د دیمونا، اشکلون، اشدود او سدروت ښارونه سربېره، هغه سیمې دي چې د فلسطینیانو د راکټونو او توغنديو لخوا په نښه شوي دي.

-د اسر ایلو حکومت د غزې ترانګې سره د پولې په اوږدو کې د ځمکې له سطحې څخه د څو پوړونو لاندې د سمټو دیوال جوړوي، ترڅو د مقاومت ټولنه د اسر ایلو ښارګوټو او پټو سیمو ته د رسیدو مخه ونیسي.

-د شنونکو په اند، د اسر ایلو حکومت معمولا د غزې په شاوخوا کې میشتو اوسیدونکو ته د لوی لالچونو وړاندیز کولو لپاره کار کوي ترڅو دوی هلته ژوند کولو ته وهڅوي او د غزې او لویدیځې غاړې تر مینځ د

جغرافيايي او ډيموگرافیک ځنډ په توگه پاتې شي چې د تاسيساتو مخه نيسي. په راتلونکي کې د فلسطيني دولت موخه دا ده چې په راتلونکي کې د مقاومت د ډلو آزادي محدوده کړي.

-د دې مېشت ځايونو ډير اوسيدونکي د ختيځ يهوديان دي، چې د اسراييلو په ټولنه کې په نژاد پرستۍ سره ليدل کېږي، ځکه چې د نيواک حکومت کارکوي چې دوی هلته ليردوي ترڅو د ټولنيزو ستونزو مخه ونيسي. سرچينه: د انټرنيت ويب پاڼې.

څلورم: لويديځه غاړه:

-لويديځه غاړه يوه جيوپوليتيکل سيمه ده چې د فلسطين په مرکز کې موقعيت لري او د لازمي فلسطين د مساحت په سلو کې 21 برخه جوړوي، ځکه چې دا او د غزې تر انګه له 1948 څخه ترنکبا وروسته تر 1967 پورې د عربانو په لاس کې وه. هغه کسان چې د 1948 له جګړې څخه دبې ځايه شوو کسانو د دې نفوس شاوخوا 30٪ جوړوي، چې نن ورځ شاوخوا 3 ميليونه يې فلسطينيان دي.

-د اردن د سيند په دواړو غاړو کې د پاچا عبدالله سره د وفادارۍ د ژمنې د جيريکو کنفرانس له لارې د اردن سلطنت سره د دې سيمې د الحاق په شرايطو کې دا د لويديځ بانک په نوم ياديږي. [4][5][6]

-د لويديځې غاړې مساحت 27,027 كيلومتره مربع دی، او په جغرافيه کې په دې سيمه کې د نابلس غرونه، د بيت المقدس غرونه، د جبرون غرونه او د اردن د درې لويديځه برخه په کې شامله ده.

-اسراييلو په ۱۹۶۷ کال کې د غزې تر انګه او لويديځه غاړه اشغال کړه او د ملګرو ملتونو د امنيت شورا ۲۴۲ پريکړه ليک صادر کړ، چې له مخې يې اسراييل بايد د اشغال شويو سيمو څخه ووځي. اسراييل لا هم د لويديځې غاړې او د ختيځ بيت المقدس په څيرځينې برخې کنټرولوي، او په سيستماتيک ډول يې ځمکې د ځای پرځای کولو او د جلا کولو ديوال د جوړولو له لارې غصب کړي، فلسطينيان يې تېښتې ته اړکړي، په لويديځه غاړه او غزه کې د اسراييلو د پوځي واکمنۍ پر ضد فلسطينيانو پاڅون وکړ چې د دغو پاڅونونو تر ټولو مهم يې د ۱۹۸۷ کال انتفاضه وه چې د اسراييلو او فلسطينيانو ترمنځ د سولې د خبرو اترو له پيل وروسته رامنځته شوه. د فلسطين د ازادۍ سازمان په ۱۹۹۳ کال کې د موقت حکومت د اصولو په اعلاميه موافقه وکړه چې د ملګرو ملتونو د پريکړه ليکونو پر بنسټ په لويديځه غاړه او غزې تر انګه کې د فلسطيني دولت د جوړولو په بدل کې به اسراييل په رسميت وپېژني.

- د "لويديځ بانک" ظهور :

-د ۱۹۴۸ کال له جګړې مخکې په لويديځه غاړه بله سيمه نه وه او دا سيمه د ۱۹۴۹ کال په روډس کې د اوربند د تړون له مخې جوړه شوه. چې د فلسطين د سواحل له سقوط وروسته، گيليل او نېگيف، يې ونيول

د مصر ساحلي ترانگه د غزې په نوم وپېژندل شوه. له جگړې وروسته د ۱۹۴۸ کال د ډسمبر په لومړۍ نېټه د جيريکو د کنفرانس په ترڅ کې لويديځه څنډه له اردن سره ضميمه شوه، په کوم کې چې د فلسطين مشهورو مشرانو د ټول فلسطين د پاچا په توگه له پاچا عبدالله سره د وفادارۍ ژمنه وکړه. په ۱۹۵۰ کال کې د اردن راڅرگندېدونکي هاشمي سلطنت په ټولورسمي چارو کې د «فلسطين» پرځای د «لويديځ بانک» نوم غوره کړ.

- لويديځه غاړه د سخت ټولنيز او اقتصادي بحران شاهد وه، چې په فلسطين کې د عربي اقتصاد د سقوط لامل شو. د ۱۹۵۰ لسيزې په لومړيو کې، لويديځ بانک د عراق د خوراكي توکو د مرستې په اړه د "اجوا کلونو" په نوم پېژندل کيده، چې په لوی مقدار کې خرما پکې شامله وه. د لويديځې غاړې د ښارونو اقتصادي وده د سيند ختيځ ته د پراختيا په اړه د اردن دولت تمرکز سره ودرول شوه، ځکه چې ډيری نړيوالې مرستې په ختيځ بانک کې د زيربنا جوړولو لپاره کارول شوې، او د دولت پاليسي د فلسطين پلازمينه عمان ته لېږدولو ته وهڅول. په لويديځه غاړه کې ميشتو فلسطينيانو د ختيځې غاړې د اوسيدونکو په څير د اردن تابعيت ترلاسه کړی او د اردن په پاچاهۍ کې يې د سياسي، کلتوري او اقتصادي ژوند په مختلفو برخو کې برخه اخيستې ده.

- د لوی فلسطيني ښارونو لويديځه څنډه کې د بيت المقدس ختيځه برخه، حبرون، نابلس، جنين، طولكرم، قلقيليه، رام الله، بيت لحم او جيريکو شامل دي.

- د لويديځې غاړې خاوره د اشغال شوې فلسطيني خاورې په نوم لويه ساحه تشکيلوي (چې لويديځه غاړه - په شمول ختيځ بيت المقدس - او د غزې ترانگه پکې شامله ده) چې د فلسطين د آزادۍ سازمان مشرتابه د خبرو اترو له لارې د بيرته راستنيدو هيله لري.

لويديځ بانک د جون ۱۹۶۷ وروسته :

- د ۱۹۶۷ کال د جون جگړه او د اسر اييلو اشغال :

- اسر اييلو د ۱۹۶۷ کال په جگړه کې لويديځه غاړه اشغال کړه او د اسر اييلو په بريد کې د ترهې حالت د دې لامل شو، چې شاوخوا ۷۰ زره فلسطينيان چې د ۱۹۴۸ کال له جگړې وروسته کډوال وو، ختيځې غاړې ته کډه شول د جگړې په جريان کې د لويديځې غاړې بې ځايه شوي يا هغه کسان چې په هغه وخت کې د سيند په ختيځ کې شتون درلود د ۲۰۰ زرو اتباعو ته چې اسر اييلو بيرته د راستنيدو اجازه نه ورکوله. د اوربند وروسته د ملگرو ملتونو فشار د دې لامل شو چې د بې ځايه شويو بيرته راستنيدو لپاره اسر اييلو ژمنه وکړه، او نږدې ۱۷۶,۰۰۰ فلسطينيانو په حقيقت کې د سره صليب لخوا ویشل شوي وه د راستنيدو فورمې يې ورکې کړې، په حقيقت کې، اسر اييلو يوازې ۱۴,۰۰۰ بې ځايه شويو خلکو ته د بيرته ستنيدو اجازه ورکړه. بې ځايه شوو د فبروري ۱۹۶۸ پورې د اردن سيند په اوږدو کې په کمپونو کې راټول شول او بيا

د اردن په دره کې د اسراییلو له پرله پسې بریدونو وروسته دوی د ختیځې غاړې نورولرې پرتو او خوندي سیمو ته کډه کولو ته اړ شول. [9]

-د اردن د هاشمي سلطنت سره اړیکه :

-اردن په قانوني او اداري لحاظ غربي څنډه د اردن تر اشغال لاندې ګڼله ترڅو چې په ۱۹۸۸ کال کې د پاچا حسین بن طلال له خوا د فلسطین د ازادۍ د سازمان په غوښتنه د اداري ګوښه کولو پریکړه اعلان شوه، هغه پریکړه چې په اردن کې ډیر خلک د دې څخه سرغړونه ګڼي. اساسي قانون او د اردن ځمکو ته امتیاز. د ګوښه کولو په پریکړه کې اوقاف شامل نه وو، او دوی د نظارت، ګمارنې، د عیسوي او اسلامي ودانیو ساتنه، او مالي مسؤلیتونو کې تر نن ورځې پورې د اردن حکومت سره تړلي دي. په ۱۹۹۵ کال کې د اردن او اسراییلو ترمنځ د سولې تړون لاسلیک شو چې په بیت المقدس کې د اوقافو په مقدسو ځایونو باندې د اردن حاکمیت تثبیت شو. د اشغال وروسته، اردن هم په لویديځه غاړه او ختیځ بیت المقدس کې اوسیدونکو ته د پاسپورټونو صادرولو ته دوام ورکړ، او دا د ګوښه کولو پریکړې وروسته دوام لري، ځکه چې د اردن هاشمي سلطنت د حرکت اسانتیا لپاره پاسپورټونه صادروي او په ختیځ بانک کې د تابعیت حقونه شامل نه دي..

په لویديځ بانک کې د اشغال اقتصادي پالیسي

-د "خلاصو پلونو" پالیسي :

-د صهیونیست رژیم د امنیت وزیر موشی دایان د دې لپاره یوه ستراتیژي جوړه کړه... د اشغال شویو سیمو د اوسیدونکو هیله په سیمه باندې د نظامي او امنیتي کنټرول پر بنسټ ولاړه ده، پداسې حال کې چې د عربو نفوس د اسراییلو له دولت څخه جلا ساتل کیږي. دې کار ته اړتیا درلوده چې د اشغال لاندې د عربو نفوس ژوند نورمال کړي ترڅو د ورځني ژوند چارې پخپله اداره کړي، د اردن او عربي سیمو سره اړیکې ساتل، او په لویديځه غاړه کې د اقتصادي زیربنا پراختیا په داسې ډول رامینځته کول چې دا د اقتصادي کیدو مخه نیسي. په اسراییلو باندې او په داسې طریقه چې د اسراییلو اقتصاد اړتیاوې پوره کوي. په دې پالیسي کې د اردن سیند پر دوولارو، د النبي پل (د پاچا حسین پل) او د دمیة پل (د شهزاده عبدالله پل) له لارې ختیځې غاړې ته د تګ اوراتګ نسبي ازادي شامله وه او د ځانګړو کرنیزو او صنعتي محصولاتو صادراتو ته اجازه ورکول شامل وو. اردن. پلونه د لویديځې غاړې د نیواک څخه شپږ میاشتې وروسته د نظامي حکم نمبر (175) سره سم پرانستل شول، کوم چې "د لېږد ستیشن په اړه یو حکم" نومېږي. دا د اردن لوري لخوا ومنل شوه، چې د لویديځې غاړې سره یې خپلې اړیکې ساتلې او د کرهیزو محصولاتو د رسولو سرچینو ته یې دوام ورکړ، په ځانګړې توګه د نظامي فعالیتونو له امله د ختیځ اردن دره کې د کرنې له ګپو ډیدو وروسته (په 1966 کې، 80٪. د اردن د سلطنت ساحه د میوو سره کرل شوې وه

او په لويديځ بانک کې 45٪ ساحه د سبزيجاتو سره کرل شوې وه) او د ختيځ بانک بازارونه د غزې په توليد شويو ليمو ته پرانيستل شوي. اردن ته د لويديځ بانک صادراتو کې د زيتون غوړ، صابون، د سبزيجاتو غوړ، سلفر او پلاستیک هم شامل وو، تر هغه چې وروسته ځايي بديلونه شتون ولري. پداسې حال کې چې اردن ته د لويديځې غاړې ډير صادرات د گمرکونو څخه معاف وو، اسرائيل د ختيځ بانک څخه په وارداتو باندې لوړ گمرکونه يا بنديز لگول. دا پاليسي په لويديځه غاړه کې د نسبي اقتصادي بيا رغونې لامل شوه او په اردن باندې د اقتصادي جگړې اغيزې يې کمې کړې. لکه څنگه چې د اسرائيلو په اړه، دا د فلسطين د کرنې اضافي زيرمې بهر ته لېږدولو سره دا پاليسي د سختو اسعارو د ذخيره کولو سره مرسته وکړه او د لويديځ بانک اقتصاد د وارداتو او صادراتو په برخه کې د وخت په ترلاسه کولو کې مرسته وکړه. اسرائيلو هم هڅه وکړه چې د خلاصو پلونو څخه گټه پورته کړي ترڅو خپل کرنيز محصولات بازارونو ته ورسوي چې د عربو بايکات له امله ونه توانيدل.

-په 1970 لسيزه کې، اسرائيلو د توليدوونکي هڅول پيل کړل چې هغه فصلونو ته واورې چې د اسرائيلو بازار ته اړتيا لري يا هغه څه چې د اسرائيلو بندرونو له لارې صادركېدې شي ترڅو په اردن باندې تکیه کمه کړي، او له هغه ځای څخه يې په وارداتو ډير محدوديتونه ولگول شول، او پلونه په حقيقت کې خلاص شول. يوازې په يوه لوري کې.

-د اسرائيلو په اقتصاد کې ادغام:

-په همدې موده کې لويديځه غاړه او د غزې تر انګه د اسرائيلي توليداتو په بازار بدله شوه، په داسې حال کې چې د فلسطيني کارځواک د اسرائيلي اقتصاد په تېره بيا د کرنې او ساختماني برخو لپاره د ارزانه کار په سرچينه بدله شوه. د فلسطين کرنه په تدريجي ډول د محلي اړتياوو له پوره کولو څخه د صادراتي فصلونو ودی ته لاړه، او د اسرائيلو په توليدي توکولکه د اوبو لگولو پايپونو، سرې، آفت وژونکو، درملو او اصلاح شويو تخمونو باندې تکیه وکړه.

-د بېلګې په توګه په ۲۰۰۰ کال کې د فلسطين ۹۶.۶۲٪ صادرات اسرائيلو ته، په سلو کې ۲.۳۱ اردن ته، ۰.۳۸٪ اماراتو او ۰.۰۲٪ له يمن څخه ۷۹.۹۸٪ د اسرائيلو او د فلسطين د سوداګريزو توکو واردات د انتفاضې تر پيليدو پورې د اسرائيلو څخه په اوسط ډول 2 مليار ډالرو ته رسېږي، د کار په بازار کې 131,000 فلسطينيان کار کوي. اسرائيلو د 2017 او 2019 ترمنځ مودې لپاره د فلسطين د مرکزي احصايې ادارې ډاټا بڼې چې د لويديځې غاړې د سوداګريزو صادراتو 82٪ د اسرائيلو بازار ته وو، په داسې حال کې چې په 2000 کال کې د "اسرائيل او ميشت ځايونو" د کار بازار جذب شو. د فلسطين د کارځواک شاوخوا 21.4٪، او دا کم شوی د بندونو په موده کې سلنه چې د پاڅون سره مل وه په 2004 کې 10.7٪ ته رسيدلې، په تدريجي توګه لوړېږي. په 2015 کې 16.5٪.

-نن ورځ، د پاچا عبدالله (ایلني) پل د اردن له لارې د فلسطینیانو د خوځښت یوازینی لاره ده، په داسې حال کې چې د دمیه پل د 1990 لسیزې په لومړیو کې د مالونو د تیریدو په یوه دهلیز بدل شو او بیا د 2000 کال وروسته په بشپړه توګه وتړل شو.

- د اسراییلو د استوګنې او الحاق پالیسي :

-اسراییل د اشغال څخه ځوانو وروسته په رسمي توګه ختیځ بیت المقدس سره ضمیمه کړ، او د بیت المقدس اوسیدونکو ته یو ځانګړی حیثیت ورکړل شو، هغه چا ته چې ځانګړي شناخت کارتونه ورکوي او د اسراییلو تابعیت لپاره غوښتنلیک ورکوي. د لویدیځې غاړې پاتې سیمې د نظامي واکمنۍ لاندې ځای په ځای شوې وې، چې وروسته بیا په هغه څه بدلې شوې چې د یهودو او سامریا سیمې لپاره د ملکي ادارې په نوم یادېږي. په 1972 کې، د اسراییل د مرستیال لومړي وزیر ګال ایلون "سوله" پلان خپور شو، کوم چې په لویدیځه غاړه کې د اسراییلو د ستراتيژیکو ګټو ساتلو په وخت کې د تل پاتې سیاسي حل لپاره د اسراییلو لید تعریف کړی و:

-د اردن سیند د اسراییلو د ختیځې پولې په توګه په پام کې نیولو سره او د اسراییلو تر حاکمیت لاندې د یوې پټې رامینځته کول چې د سیند په اوږدو کې د 10 او 15 کیلومترو په اوږدو کې د بیت شیان دره څخه تر مردار بحر پورې په داسې حال کې چې لږ تر لږه عرب نفوس لري.

-اسراییلو په ۱۹۷۰ لسیزه کې دا پالیسي پیل کړه او د لویدیځې غاړې په څو ستراتيژیکو ځایونو کې یې یهودي میشت ځایونه په تدریج سره پراخ کړل چې د فلسطیني ښارونو او د اردن سیند په اوږدو کې د سرحدي سیمو ترمنځ د تګ راتګ کنټرول او د ختیځ بیت المقدس د جلا کولو سربېره. د عربو چاپیریال. لکه څنګه چې پخپله د بیت المقدس په اړه، اسراییل د یهودي کولو سیستماتیک بهیر ترمین کوي، د عرب ګاونډیو د محدودوي، او د یهودانو شمیر زیاتولو لپاره کار کوي.

-دوی د بیت المقدس هویت کارتونه لري، پدې معنی چې هغه څوک چې په بیت المقدس کې د اوسیدو حق لري. د فلسطین د احصایې د مرکزي ادارې معلومات ښیي چې په وروستیو لسیزو کې د میشتو خلکو شمیر دوه چنده شوی ده.

-نیواکګرو چارواکو د اسراییلو اویو بل سره د ښلولو سرکونه هم جوړ کړل، دوی د فلسطینیانو د 150 مترو په شاوخوا کې د امنیتي دلایلو له امله له 196,000 څخه زیاتې ځمکې لوتې کړې. دواړه خواوې، په ټولیزه توګه شاوخوا 98,000 ډنمارکونه، چې د دې سرکونو سره نږدې طبیعي سرچینې او اوبه هم شاملې دي. په مجموع کې، د ځمکې ټول مساحت چې په هغه کې استعمارونه جوړ شوي، د دوی د ساتنې تاسیسات، بای پاس سرکونه، او د جلا کولو دیوال شاوخوا 1,864 مربع کیلومتره، یا د لویدیځې غاړې د ټول مساحت 33٪ په شمول. ختیځ بیت المقدس.

-اوبه :

-په 2017 کې په لويديځه غاړه کې د موجودو اوبو مقدار نږدې 375 مليون m3 وو، سربېره پردې 23.5 مليون m3 اوبه چې د فلسطين له چينو څخه بهيږي، 264.5 مليون m3 اوبه د ځمکې لاندې ځاگانو څخه بهيږي، او 4.0 مليون m3 د څښاک پاکې اوبه لري.

-په لويديځه غاړه کې د ځمکې لاندې اوبه په دريو مهمو حوزو ویشل شوي، چې د اوبو ترټولو مهمې سرچينې دي: ختيځ حوزه، لويديزه حوزه او شمال ختيځ حوزه له دې حوزو څخه د 86 مليون مترمکعب په اندازه پمپ کيږي د 2017، کال د ځمکې لاندې اوبه په لويديځ بانک کې د کارول شويو اوبو 77٪ جوړوي. لکه څنګه چې د اردن سيند لپاره، د کلنۍ اوبو حجم 250 مليون m³ اټکل شوی دی. [20] د اسر ائيلونيو اکګر چارواکي په لويديځه غاړه کې اوبه کنټرولوي، او د اوبو د مديريت په اړه يې يو لړ پوځي حکمونه صادر کړي دي، په ځانګړې توګه د پوځي حکم نمبر 92 چې د اګست په 1967 کې صادر شوی، چې د اشغال پوځ ته د اوبو په اړه د ټولو چارو بشپړ واک ورکوي. د ۱۹۶۷ کال د نوامبر په مياشت کې د ۱۵۸ نمبر پوځي فرمان په صادرولو کې راغلي دي چې فلسطينيان اجازه نه لري چې د نيو اکګر پوځ له اجازې پرته د اوبو نوي تاسيسات جوړ کړي، او همدارنګه د اوبو د هر هغه تاسيساتو د ضبطولو شرط هم لري چې له اجازې پرته جوړ شوي دي. ، او همدارنګه د پوځي حکم نمبر 291 د دسمبر په 1968 کې صادر شو، د ځمکې او اوبو په اړه د ټولو ترتيباتو لغوه کول چې د لويديځې غاړې د اسر ايلو د اشغال دمخه شتون درلود.

-اشغالګر پوځ د لويديځې غاړې د اوبو اداره هم په خپل لاس کې واخيسته چې په ۱۹۶۶ کال کې د اردن د پاچا لخوا جوړه شوې وه او په ۱۹۸۲ کال کې يې د اوبو ټول زيربناوې د دغه شرکت ۴۲ ځاګانې کنټرولولې د ځاګانو کيندل او استثمارة لومړيتوب ورکوي او په عرضه کولو او پلورلو کې يې اضافي پيسې فلسطينيانو ته لېږدول کيږي، پداسې حال کې چې فلسطينيان په خپلو ځمکو کې د ځمکې لاندې اوبو، سطحې يا ژورو استخراج څخه منع کيږي. د اوسلو تړونونو او ورپسې نور تړونونو په اوبو باندې د اسر ايلو په کنټرول اغيزه نده کړې، چې د هغې دوسيه د وروستي وضعيت مسلو ته لېږدول شوې وه [21] د انتقالي پړاو تړون (1995-1999) د اوبو د يوې ګډې کميټې جوړول شامل وو. او فلسطينيان به په لويديځه غاړه کې د اوبو د سرچينو مديريت همغږي کولو لپاره کار وکړي، او د اردن سيند په استثنا سره، د فلسطين په سيمو کې د زيربناوې پروژو پلي کولو او د اوبو د سرچينو نظارت همغږي کړي. په وضعيت کې لږ بدلون راغی، او د فلسطين پروژې د اسر ايلو لخوا د اوبو د ځاګانو کيندلو يا د C په سيمه کې د اوبو پروژو پراختيا لپاره د اړين جواز ورکولو څخه انکار سره ټکر شو. د کميټې کار په 1999 کې د انتقالي پړاو تر پای ته رسيدو پورې دوام درلود. دا په 2010 کې د اسر ايلي ګوند لخوا د فلسطيني پروژو د تصويب له امله ودرول شو چې په لويديځه غاړه کې د ميشته کيدو د پروژې تصويب ته يې مشروعيت ورکړي.

- د اوسلو تړون د اوبو مسله د وروستي حل خبرو اترو برخه ګڼلې، او اسراییل د میکوروت شرکت له لارې د اوبو ډیری سرچینې کنټرولوي، کوم چې د ځمکې لاندې اوبو استخراج کوي او په فلسطیني ټولنوي پلوري د 2018 کال د نړیوال بانک د راپور شمیرې په ګوته کوي په لويديځه غاړه کې فلسطینیانو د میکوروت شرکت څخه 69 ملیون مکعب لیتره اوبه وپېرل ترڅو د کورد اوبو مصرف 45٪ پوره کړي، چې اټکل کېږي د 209 ملیون نفوس سره به د کورني مصرف اړتیا زیاته شي په 2030 کال کې به د ورته راپور له مخې، په اوسط ډول د فلسطینیانو د سړي سرد اوبو مصرف په ورځ کې 63 لیتره وی (چې د پخوانیو راپورونو په پرتله لږ دی چې 70 لیتره یې ویلي دي)، چې د نړیوال روغتیا سازمان لخوا وړاندیز شوي لږترلږه (100 لیټرو) څخه کم دی، [23]

- په داسې حال کې چې په اوسط ډول اسراییلي سړی ۳۰۰ لیتره مصرفوي. د بخښنې نړیوال سازمان د اسراییلو د اوبو د سرچینو په اړه په چلند نیوکه کړې، یادونه یې وکړه چې اسراییل فلسطینیانو ته یوازې د ګډو اوبو زیرمې چمتو کوي، چې ډیری په اشغال شوې لويديځه غاړه کې موقعیت لري، پداسې حال کې چې د اسراییلو غیرقانوني میشت ځایونو ته نامحدود اکمالات رسېږي. [24]

- کرڼه :

- د کرنې سکتور ونډه د ناخالص کورني تولید شاوخوا 5٪ ده. په داسې حال کې چې د اوبو لګولو ساحه له 4٪ څخه زیاته نه ده (61٪) د جیریکو ولایت او د اردن ددری سیمه کې ده. [26] لويديځه غاړه په زراعتي لحاظ په څلورو برخو ویشل شوې ده:

نیمه ساحلي سیمه، چې شمال او ختیځ ته د فلسطینیانو په لاس کې د ساحلي میدان او مرج بني عامر پاتې برخه ده، مساحت یې ۴۰۰ زره دونیم اټکل شوی، د ځمکې لاندې اوبه او د باران کچه له ۴۰۰ تر ۶۰۰ پورې ده mm. په کلني ډول هلته کرل کېږي.

مرکزي غرنۍ سیمه، د کرنې ځمکې مساحت یو ملیون دونیم دی، چې 80٪ یې زیتون، ورپسې انگور او بادام، او په محدودو سیمو کې حبوبات او سبزیجات کرل کېږي. دا سیمه د لويديځې غاړې د لوړو غرونو په اوږدو کې د مردار سمندریه اوږدو کې غزیدلې ده، دا یوه نیمه وچه سیمه ده یو څرنیز اقتصاد چې وربښي هم په کې کرل کېږي. د اردن د وادی سیمه چې د ۴۰۰ زره دونیمو مساحت لري، د گرم اقلیم ځانګړتیا ده چې د اوبو په شتون سره د مختلفو ډولونو کښت ته اجازه ورکوي. [27]

- په فلسطین کې د زیتون تولید :

- زیتون په لويديځه غاړه کې یوله خورا مهمو کرهڼیزو فصلونو څخه شمیرل کېږي، او د دوی کښت په شمالي او مرکزي لوړو سیمو کې متمرکز دی چې په 2010 کې د زیتون ټوله سیمه شاوخوا 480 زره دونیم وه، د 7.5

مليون زيتون ونې. په کی دی ، په اوسط ډول کلنی تولید 20 زره ټنه د زيتون غوړ او 11.7 زره ټنه زيتون چې د خوړو لپاره چمتو شوي ، او 55 زره ټنه پيټ [28] [29] ، په ۲۰۱۹ ميلادي کال کې د زيتونود تولید اندازه له تاريخي پلوه ترټولو لوړه وه، ځکه چې ۴۰ زره ټنو تیلو ته رسېده، خو په ۲۰۲۰ ميلادي کال کې د اقليتي لاملونو له امله تولید کم شو او له ۱۱ زرو ټنو زیات نه شو، [۳۰] د باران اوبه د هغې مودې په جريان کې چې زيتون پخېږي، د ټيټې تودوخې سربېره ، بيا د تودوخې څپې، د زيتونونو د راټيټيدو سره مرسته وکړه، د فلسطين د زيتونو تولید محلي اړتياوې پوره کوي، او لويديځ بانک په کال کې د 300 څخه تر 700 ټنو پورې صادروي، چې ډيرې عربي هيوادونو ته صادريږي. [29]

-خړوب شوي فصلونه :

-د خړوبو فصلونو په اړه، د ځمکې لاندې اوبو په سرچينو باندې د اسراییلو بشپړ کنټرول د فلسطين د کرنیزو ځمکو پراختيا محدوده کړې او په کرنیزو محصولاتو کې د مهمو بدلونونو لامل شوی، ځکه چې فلسطينيان له افقي څخه عمودی پراختيا ته لېږدول شوي، دا د اردن دره په کرهڼیزو فصلونو کې لیدل کیدی شي، چې په تدريجي ډول د ليمو میوو څخه سبزجاتو ته، بيا په وروستيو لسيزو کې د کجور کښت ته، کوم چې اوبو ته اړتيا لري. په پایله کې يې د اردن په دره کې کرهڼیز استخدام او د نفوسو جوړښت اغيزمن کړ.

-چاپېريال :

په 2007 کې، اټکل شوی و چې د ټولو فاضله اوبو 38٪ (په کال کې 35 مليون متر مکعب) لويديځې غاړې ته بهیږي له میشت ځایونو او بیت المقدس څخه تر لاسه کېږي. اسراییلو د لويديځې غاړې په مستعمرو کې اوه صنعتي زونونه رامینځته کړي چې شاوخوا 200 فابريکې پکې شاملې دي چې ډيرې د غونډيو په سرونو کې موقعيت لري او د اوبو جريان يې گاونډيو فلسطيني سيمو ته تیرېږي. شواهد ښيي چې په دې تاسیساتو کې د ککړتيا مخنيوي تدابير نه دي تعقيب شوي، او د دوی جامد صنعتي کثافات اکثراً د فلسطين استوگنې ټولنو ته نږدې سيمو کې راټولېږي او ډنډ کېږي. اسراییل هم د چاپېريال ککړوونکي صنعتونه د شنه کرښې په اوږدو کې د لويديځې غاړې سرحدونو ته نږدې سيمو يا صنعتي میشت ځایونو ته لېږدوی، د بيلگې په توگه، د حشره وژونکو فابريکه د کفر سبا څخه د تلکرم سره نږدې سيمې ته لېږدول شوې وه، او خطرناک ککړوونکي مواد. د فابريکې د اوبو ایستل د ليموونو ته زیان رسوي او په گاونډيو سيمو کې خاوره او د ځمکې اوبه ککړوي. بله بيلگه يې په نیتانیا کې د گزدیکسون فابريکې له خپل پخواني موقعيت څخه ورته سيمې ته لېږدولی دي ، چېرې چې د فابريکې جامد کثافات په آزاده هوا کې سوځول کېږي او بادونه ، معمولاً لويديځ ، تور لوگي اوزهرجن گازونه د استوگنې سيمو او خلکو ته لېږدوي.

-لويديځ بانک د 1993 د اوسلو تړون وروسته :

-د اوسلو د موافقې له مخې په لوېديځه غاړه کې د فلسطيني ادارې سيمې، چيرې چې تورژپرنگ د فلسطين تر ادارې او امنيتي کنټرول لاندې سيمې په گوته کوي، په داسې حال کې چې سپک ژپرنگ د فلسطين او اسرائيلو تر گډ کنټرول لاندې سيمې په گوته کوي، په داسې حال کې چې سپين رنگ د فلسطين او اسرائيلو تر کنټرول لاندې سيمې په گوته کوي. د اسرائيلو تر مستقيم امنيت لاندې. نسواري رنگ د 1967 کال جگړې راهيسې د اسرائيلو مېشت ځايونو بلاکونه بڼې

-د ۱۹۹۳ کال د سپتمبر په مياشت کې د فلسطين د ازادۍ سازمان او د اسرائيلو حکومت د اوسلو تړون لاسليک کړ چې په کې د دواړو خواوو ترمنځ متقابل پېژندنه او د ۲۴۲ پريکړه ليک پر بنسټ د فلسطين د مسئلې د دايمي حل لپاره د خبرو اترو د لارې پيل کول شامل وو.

-د دوی په غوښتنه کې د 1967 په سرحدونو (لوېديځه غاړه او غزې تر انګه) کې د فلسطيني دولت رامینځته کول منل شوي. د اصولو اعلاميه او ورپسې تړونونه د يوې انتقالي دورې لپاره د فلسطين د خپلواکې ادارې (د فلسطين ملي اداره) رامینځته کول په گوته کوي چې پدې کې به د دايمي حل لپاره موافقه وشي. د حکومت کولو واک او د اسرائيلو نيواک واک سره د هغې اړيکې. په 2000 (کمپ ډيويد) او 2001 (شرم الشيخ) کې د دايمي دريځ د خبرو اترو له ناکامۍ سره، انتقالي مرحله د فلسطين د اداري خودمختاري په اړه دوام لري، د مسلو په اړه پاتې وضعيت سره د "دايمي دريځ خبرو اترو ته پاتې شوی".

-: د اوسلو تړون کې د لوېديځ بانک سيمې :

-په 1993 کې د اوسلو تړون له لاسليک وروسته، په 1994 کې د ختيځ بيت المقدس په استثنا سره، په 1994 کې د فلسطينيانو د نفوس په مرکزونو کې د فلسطين د خپلواکۍ اداره جوړه شوه، کوم چې د رسيدو دمخه د انتقالي پړاو په توګه پېژندل کيده. دايمي حل بولی.

-د لوېديځې غاړې سيمه په دريو برخو وېشل شوې وه:

-سيمه "الف"، چې د نفوس لوی مرکزونه پکې شامل دي، چيرې چې پخپله واکمنه اداره د ملکي ادارې او داخلي امنيت مسوليت لري،

-اوساحه "ب"، چيرې چې فلسطينيان مسؤل دي. د ملکي چارو اداره کولو لپاره،

-په داسې حال کې چې اسرائيل د C سيمه امنيت ساتي، چې د بشپړ اسرائيلو تر کنټرول لاندې ده،

-د لوېديځې غاړې ډيری ناامنه سيمې، د اوبو سرچينې، د اردن دره، سرحدي سيمه، استوګنځايونه او سړکونه شامل دي. د ځينو کوچنيو فلسطيني ټولنو سربيره نږدې نږدې.

بیت المقدس او میشت ځایونو څخه:

-د فلسطین ادارې د لویديځې غاړې او غزې په ترانګه کې فلسطینیانو ته د پاسپورتونو د صادرولو واک ترلاسه کړ، نو دوی باید د دې او د لویديځې غاړې اوسیدونکو ته د مختص شوي اردني پاسپورت ترمنځ انتخاب وکړي.

-د فلسطین اداره د اسراییلو د ملکي ادارې سره په همغږۍ کې په A او B سیمو کې میشتو فلسطینیانو ته د هویت کارتونه او مدني کاغذونه ورکوي.

-د فلسطین ملي ادارې د 1994 کال د قاهرې د موافقې سره سم د اسراییلو د هوایی ډګر ادارې سره په څنګ کې د النبی کراسنګ (د فلسطین په نوم الکراما کراسنګ) کې جزوي نظارت ترلاسه کړ چې د فلسطین او د آزادۍ سازمان ترمنځ د اوسلو اصولو اعلاميې تعقیبوي. د اسراییلو حکومت، تر هغه وخته پورې چې نیواکګرو چارواکو په 2000 کې د انتفاضې وروسته په پوله کې د فلسطینیانو شتون پای ته ورساوه، او دا کرښه اوس هم د اسراییلو تر کنترول لاندې ده، چې په پوله کې حرکت او امنیت کنترولوي او د سامان او مسافرینو د معاینې او اجازه ورکولو واک لري. یا د فلسطین خاورې ته د هرچا د ننوتلو او وتلو څخه منع کوي، پداسې حال کې چې د فلسطین د تیریدو اداره په جیریکو (الکراما کراسنګ) کې د فلسطیني ادارې ساحو کې دننه یوې نقطې ته تللي.

-تصفیه:

-د تړون له لاسلیک وروسته د لنډې مودې لپاره د میشت ځایونو جوړول کنګل شوي وو، خو وروسته بیا په لوړ سرعت سره پیل شول، ځکه چې د اسراییلي میشتو شمیر دوه چنده شو او د لویديځې غاړې په لویو سیمو کې میشت ځایونه پراخ شول.

-اسراییل، د فلسطین له ادارې سره په موافقه کې، د بای پاس سرکونو شبکه پراخه کړه اقتصاد/پرانيسټي پلونه

-په 1994 کې، د فلسطین ادارې او د اسراییلو حکومت هغه څه لاسلیک کړل چې د پاریس اقتصادي پروتوکول په نوم پیژندل کېږي، کوم چې په انتقالي دوره کې د ادارې او اسراییلو ترمنځ د اقتصادي اړیکو تنظیم کولو تړون دی. څیړونکي پدې باور دي چې د دې تړون شرایط د اعلان شوي هدف سره مطابقت نلري، چې دا د خپلواک فلسطین اقتصاد ته وده ورکول دي، بلکه، دا تړون په اسراییلو باندې د فلسطین د اقتصاد انحصار، د هغې په لومړیتوبونو او د هغې لپاره د خدمت کولو لپاره یې د پام وړ وده کړې.

-په دې تړون کې د فلسطین او اسراییلو اقتصادونو ترمنځ د ګمرکي اتحادیې سیستم ساتل، او د دواړو خواوو ترمنځ د اقتصادي پولونښتوالی، د هغه باور موافقت بدلول چې د نیواکګرواک سره د موافقې له لاسلیک کولو دمخه شتون درلود په یوه قراردادي اړیکو کې چې د دواړو خواوو ترمنځ موافقه شوې وه. دوه

اړخونه د گمرکونو اتحادیه د فلسطین او اسراییلو سیمو ترمنځ د سوداګرۍ د آزادۍ پربنسټ ولاړه ده، او د ځینو استثناوو سره د نورو اړخونو په وړاندې د یوې سوداګرۍ پالیسۍ ته د دواړو خواوو ژمنتیا. پروتوکول د مالیاتو راتلولو میکانیزم تنظیم کړ، د مالیاتو پاکول او د اسراییلو او فلسطین ادارې ترمنځ گمرکونه، او ځینې مقررات یې په ګوته کړل چې په اسراییلو کې د کارګرانو کارتنظیموي.

-د نړیوال بانک د 2013 راپور له مخې، د اسراییلو بندیزونه د لویدیځې غاړې په C سیمه کې د فلسطین د اقتصادي پرمختګ مخه نیسي.

-اداري وېش او نفوس :

: د لویدیځې غاړې اداري څانګې او د فلسطین د ملي ادارې والیان

په 1995 کې د فلسطین ملي ادارې په راتګ سره، د لویدیځې غاړې ښارونه په 11 ولایتونو کې تنظیم شوي:

د لویدیځ بانک ولایتونه او د نفوس شمیرې :

شماره	ولایت نوم	نفوس اندازه	د 2017 سرشمیرنه
1	جنین	281,156 314,866 10.9	
2	توباس	56,642 60,927 2.1	
3	طولکرم	168,973 186,760 6.5	
4	نابلس	348,023 388,321 13.5	
5	قلقیلیه	100,012 112,400 3.9	
6	سلفیت	64,615 75,444 2.6	
7	رام الله او البریج والیتونه	310,218 328,861 11.4	
8	جیریکو	46,718 50,002 1.7	

9	بیت المقدس	389,298 435,483 15.1	
10	بیت لحم	194,095 217,400 7.5	
11	حبرون	620,417 711,223 24.7	
12	مجموعه	2.881687 2,299,011	

-کار او د عاید سرچینې :

-د لويديځې غاړې په جنوب کې د زيتون راتولول د فلسطين په ټولنه کې د عايد يوه سرچينه گڼل کېږي
 -د 2013 لپاره د فلسطين د مرکزي احصايې ادارې ارقام ښيي چې 16.9٪ فلسطيني کورنۍ په عامه سکتور کې په کارکولو سره ژوند کوي پداسې حال کې چې 24.7٪ په خصوصي سکتور کې په منظم معاش او 21.4٪ په غير منظم معاش سره کار کوي، او 19.7٪ د فلسطينيانو کورنۍ په اشغال شويو سيمو او استوگنځايونو کې د کار کولو له لارې ژوند کوي، د بهر څخه پيسې د 11.5٪ فلسطيني کورنيو لپاره اضافي عايد جوړوي.
 -کرنه او د څارويو پالنه د فلسطين د 19.9٪ کورنيو لپاره د عايد سرچينه جوړوي، [38] په داسې حال کې چې د دواړو جنسونو لپاره منځنۍ بیکارۍ 16.2٪ ته رسېدلې. [39]
 -د جلا کولو ديوال د لويديځې غاړې ډيره برخه له مينځه وړې ده

2000 انتفاضه - د اسر اييلو يرغل - ديوال

-د 2000 کال په دويمې کې د دايمي حل لپاره د کمپ ډيوپ د خبرو اترو له ناکامۍ سره او الاقصی جومات ته د ايريل شارون له پارونکي ليدنې وروسته ، د فلسطين انتفاضه چې د دوهمې انتفاضې يا د الاقصی انتفاضې په نوم پېژندل کېږي منځ ته راغله .
 -د 2002 په اپريل کې، اسر اييلي ټانکونو د لويديځې غاړې په ښارونو او کليو يرغل وکړ او د فلسطيني ادارې وسله وال ځواکونه يې له مينځه يوړل [40] د ايريل شارون په مشرۍ د اسر اييلو حکومت په خپل منځ کې د جلا کولو ديوال جوړول پيل کړل د لويديځې غاړې دننه فلسطينيان، د فلسطين د بريدونو څخه د اسر اييلو د ساتنې په هدف سره. د ديوال لارې د فلسطين د ځمکې لويې سيمې سره ضميمه کړې، او د فلسطين د خلکو د محاصرې په سختولو کې يې مرسته کړې، د دوی ملي اقتصاد يې ضعيف کړی او ټول ښارونه يې د دوی له شاوخوا څخه جلا کړي دي.

سرچینه: ویکی پیدیا

پنځم: يهودی میشت ځایونه:

اسرائیلی میشت ځایونه او تاریخی پس منظری:

-د 1967 دمخه، شنه کرښه - د 1949 د اوربند په تړونونو کې رامینځته شوې - په حقیقت کې د اسرائیلو ختیځ سرحد و. په هغه وخت کې د اسرائیلو په سلو کې ۷۸ هغه خاوره شامله وه چې د ۱۹۴۸ کال نه مخکې د فلسطین د برتانوي د واکمنۍ له مخې پلي کیدله. په هرصورت، نه اسرائیلو او نه هم ګاونډیو عربو هیوادونو هیڅکله دا ځمکې د رسمي دولتي پولو په توګه په رسمیت نه دي پېژندلي، که څه هم ډیرو نړیوالو ټولنو لا دمخه په پام کې نیولي. وه.

د 1967 څخه وروسته:

-د ۱۹۶۷ کال د جون په پنځمه د اسرائیلو او ګاونډیو عربو هیوادونو مصر، سوريې او اردن ترمنځ جګړه پیل شوه چې د نورو عربو هیوادونو له خوا یې ملاتړ کیده. د جګړې پر مهال اسرائیلو لویدیځه غاړه، د غزې ترانګه، د سینا ټاپووزمه او د ګولان غرونه اشغال کړل - په پایله کې یې د جګړې د مخکینۍ سیمې په پرتله درې برابره لویه سیمه ترلاسه کړه. د دې ځمکو څخه، اسرائیلو د ګولان غرونه او د ختیځ بیت المقدس (پخوا د اردن تر کنټرول لاندې) شاوخوا ځمکې ضمیمه کړې او په دې ځمکو یې خپل قوانین پلي کړل. د ۱۹۶۷ کال د جولای په ۱۴ نېټه د جګړې له پای ته رسیدو شاوخوا یوه میاشت وروسته د کیبوتز غورځنګ د سوريې د ګولان په لورو کې د کیبوتز میروم ګولان په اشغال شویو سیمو کې د اسرائیلو لومړنی میشت ځای جوړ کړ. د ۱۹۶۷ کال د سپټمبر په ۲۷ مه په لوېدیځه غاړه کې د کفار ایتزبون لومړنی میشت ځای د اسرائیلي اتباعو د یوې ډلې لخوا د اسرائیلي چارواکو د فشار په پایله کې جوړ شو، چې په هغو کې هغه کورنۍ هم شاملې وې چې د ۱۹۴۸ کال له جګړې مخکې په سیمه کې اوسېدې.

-په عموم کې، د 1967 جګړې وروسته اسرائیلي حکومت په فلسطین کې د اسرائیلي اتباعو د استوګنې په اړه روښانه دریځ نه درلود (پرتله له ختیځ بیت المقدس،).

- ډیرو اسرائیلي وزیرانو د دې ډول جوړجاړي مخالفت وکړ ځکه چې دوی غواړي د اشغال شوې سیمې د راتلونکو خبرو اترو لپاره د معاملې په توګه وکاروي. په هرصورت، دا وضعیت په چټکۍ سره بدل شو.

-د ۱۹۶۷ کال د جون په ۱۳ مه د اسراييلو وزير ګال الون چې د وزيرانو د جوړجاړي د کميټې مشري يې کوله، حکومت ته د «ځمکو د راتلونکي اوله کېوالو سره د چلند د لارو چارو» په اړه يو وړاندیز وړاندې کړ. دا يو ستراتيژيک پلان وه چې موخه يې د اسراييلو د خاورې پراخول دي، استدلال کوي چې دا ډول هڅه د اسراييلو د امنيت ساتلو لپاره اړينه ده. د الون اصلي پلان د اردن په دره او د سويل لويديځې غاړې په صحرايي سيمو کې د اسراييلو د ميشت ځايونو د جوړولو وړاندیز وکړ ترڅو په هغو سيمو کې د اسراييلو شتون يقيني کړي چې د فلسطينيانو ډير نفوس ونه لري، او په رسمي توګه د دوی د يوځای کولو لپاره د لومړني ګام په توګه وي..

-د **الون پلان** - چې په ۱۹۷۰ کې پراخ شو ترڅو د لويديځې غاړې نږدې نيمايي برخه پکې شامله کړي - هيڅکله په رسمي ډول د حکومت لخوا تصويب نه شو. په هرصورت، د اشغال په لومړۍ لسيزه کې، دا پلان د کارګر ګوند په واک کې د حکومتونو په مشرۍ د اسراييلي حکومتونو د کړنو لپاره د بنسټ په توګه کار کاوه، تر هغه چې ليکود ګوند په ۱۹۷۷ کې واک ته ورسيد، د لومړۍ لسيزې په جريان کې، د اسراييلو حکومت پيل شو. د نږدې ۴,۵۰۰ ميشته اوسيدونکو لپاره د شاوخوا دېرش ميشت ځايونو جوړول چې ډيري يې په پلان کې په شامل شوو سيمو کې دي.

-د ۱۹۶۷ کال له جګړې وروسته:

په نړيواله کچه د ۱۹۶۷ کال د جګړې په پايله کې دوه مهې پېښې رامنځته شوې: د ۱۹۶۷ کال د سپټمبر په لومړۍ نېټه د سوډان په خرطوم کې د اتو عربو مشرانو په يوه غونډه کې د اسراييلو پروړاندې د مبارزې د دوام غوښتنه وکړه. اسراييلي ځواکونه له هغو عربي سيمو څخه چې د جون د پنځمې نيټې له يرغل راهيسې نيول شوي دي، د خرطوم د پرېکړې له سخت دريځ سره سره ځينوبيا دا لومړۍ ځل وګاڼه چې عربي مشرانو د اسراييلو له خوا د اشغال شويو سيمو د بېرته نيولو لپاره له ډيپلوماسۍ کارواخيست او په حقيقت کې لومړۍ ځل وه چې اسراييل يې له خپلو پخوانيو پولو سره په رسميت وپېژانده. د ۱۹۶۷ کال د نوامبر په ۲۲ نيټه ملګرو ملتونو د امنيت شورا ۲۴۲ نمبر پرېکړه ليک تصويب کړ، چې په اساسي توګه يې پر اسراييلو غبرګون کړی وه چې د جګړې پر مهال د نيول شوو سيمو څخه ووځي دا پرېکړه ليک، چې په متفقۀ توګه تصويب شو، د اسراييلو او ګاونډيو ترمنځ د سولې لپاره شرط وضع کړل، کوم چې په حقيقت کې شنه کرښه د توافق شوي سرحد په توګه په رسميت پېژني، د ملګرو ملتونو د فلسطين د ويشلو د پلان برعکس، د ۱۹۴۷ کال د نومبر په ۲۹ د عمومي اسامبلې لخوا تصويب شو. (۱۸۱ پرېکړه ليک وه).

-د ليکود گوند :

وروسته له دې چې ليکود گوند په ۱۹۷۷ کال کې حکومت جوړ کړ، د نړيوال صهيونيستي سازمان د تصفيې د ځانگې مشر ميتيا هوډروېلس په لويديځه غاړه کې د اوسيدو لپاره د وخت چوکاټ سره يو جامع پلان چمتو کړ. نړيوال صهيونيستي سازمان يو غير دولتي سازمان دی چې په ۱۸۹۷ کې رامینځته شوی چې د اسر اييلو د حکومت څخه مالي ملاتړ ترلاسه کوي او په حقيقت کې د مېشت ځايونو د جوړولو لپاره د اسر اييلو د حکومت د يوې برخې په توگه کار کوي. د ډروېلز پلان وويل چې "د يهودي ټولنوملکي شتون د دولت د امنيت لپاره حياتي دی ... پدې کې بايد هيڅ شک شتون ونلري چې زموږ په اراده کې د يهودو او سامريه (لويديځه غاړه) د تل لپاره ساتل ... د يهودو او سامريه د تل پاتې کيدو په اړه زموږ د ارادې په اړه د لږ څه شک لري کولو تر ټولو غوره او خورا مؤثره لاره "دا په دې سيمو کې د گړندي جوړونې کمپاين دی." ايريل شارون، د هغه وخت د کرنې وزير او د وزيرانو د مېشت ځايونو د کميټې رييس، هم د لويديځې غاړې ډيره برخه د اسر اييلو د امنيت لپاره داړينې سيمې په توگه تعريف کړه، او د استوگنځايونو جوړول يې د ضميمه کولو لپاره يولومړنی اقدام وباله. هغه پلان، چې هغه د اسر اييلو حکومت ته وړاندې کړ، .

-د ۱۹۷۷ کال د سپتمبر په ۲۹ نېټه د پولې په اوږدو کې د بدلون راوستلو د يوې مهمې وسيلې په توگه د شنې کرنې دواړو غاړو ته د فلسطيني ټولنو ترمنځ د بفرزون د جوړولو غوښتنه وکړه. اقتصادي هڅونې او د شنې کرنې نږدې والي د حکومت لپاره دا اسانه کړې چې د اسر اييلو اتباع راجلب کړي ، د دوی د ژوند معيار ښه کولو په لټه کې ، مېشت ځايونو ته. مخه کړی .

- له بلې خوا، د ډروېل پلان پلي کولو موخه دا وه چې په عمده توگه د گوش ايمونيم د غږو لخوا د قوي ايدېالوژيکي هڅونې سره، چې د لويديځې غاړې د "غرنۍ پټې" په آبادولو کې يې ډډه نه کوله، کوم چې. د فلسطين د نفوس ډير کثافت درلود.

د مصر او اسر اييلو د سولې خبرې:

-د ۱۹۷۰ لسيزې په وروستيو کې د مصر او اسر اييلو د سولې خبرو اترو په جريان کې، د دواړو هيوادونو ولسمشرانو پرېکړه وکړه چې د فلسطين د خپلواکۍ لپاره د يو پلان په اړه خبرې اترې پيل کړي، يو سياسي جوړښت چې د فلسطين د ازادۍ سازمان لخوا رد شوی وه. د ۱۹۷۸ کال په وروستيو کې د اسر اييلو د ليکود لومړي وزير ميناچم بيگن لخوا وړاندې شوی پروگرام، په لويديځه غاړه کې د اسر اييلي يهودانو د مېشتېدو په ترڅ کې د فلسطيني دولت جوړېدل رد کړل. د بيت المقدس قانون د ۱۹۸۰ کال د جولای په ۳۰ نېټه د

اسرائیلود پارلمان له خوا تصویب شو، چې پکې ویل شوي وو چې «بیت المقدس، بشپړ او متحد، د اسراییلو پلازمېنه ده»، او د مصر د ولسمشر انور سادات (د اکتوبر ۶، ۱۹۸۱) وژنه د پای ته رسیدو لامل شوه.

د څاڅکوپلان :

په ۱۹۸۳ کې، د ډراپز پلان له پای ته رسیدو وروسته او د ۲۲,۸۰۰ اوسیدونکو سره چې لا دمخه په لويديځه غاړه کې میشت دي، نړیوال صهیونیست سازمان او د لیکود حکومت د ۱۰۰,۰۰۰ په نامه د میشت ځایونو لپاره یو نوی ماسټر پلان خپور کړ چې دا شمیره یې ټاکلې ده. د ټولو میشتو خلکو لپاره د هدف په توګه چې د راتلونکو دریو کلونو په پای کې به په لويديځه غاړه کې اوسېږي. پداسې حال کې چې حکومت د دې دورې په پای کې ۲۳ نوي میشت ځایونه رامینځته کړل، لکه څنګه چې پالن شوي، دا د میشتیدونکو پلان شوي شمیر ته رسیدو کې پاتې راغلی، چې د ۱۹۸۶ په پای کې شاوخوا ۵۱,۰۰۰ ته رسیدلي.

لومړی انتفاضه :

د ۱۹۸۷ کال د سپتمبر په شپږمه د لومړي انتفاضې پیل د فلسطین د اشغال له منلو څخه د انکار ښکاره نښه وه. د فلسطین انتفاضه، او د اسراییلو حکومت د میشت ځایونو د شمیر د زیاتولو هوډ، دا مسله د نړیوال ډګر مرکز ته راوړه.

د پاچا حسین پریکړه :

د ۱۹۸۸ کال د جولای په ۳۱ مه د اردن پاچا حسین خپله پریکړه اعلان کړه چې په لويديځه غاړه کې د اردن ټولې دعووې پریږدي. د هغه په اعلامیه کې د فلسطینیانو له غوښتنې څخه چې د دوی د خپلواکۍ حق په رسمیت وپېژني، ملاتړ کوي. درې نیمې میاشتې وروسته، د نومبر په ۱۵، ۱۹۸۸، د فلسطین ملي شورا (د فلسطین د آزادۍ سازمان پارلمان) د الجزیر په نامه یو پریکړه لیک تصویب کړ، چې په هغه کې د ملګرو ملتونو ۲۴۲ پریکړه لیک تصویب شو او په ښکاره ډول د اسراییلو دولت په رسمیت وپېژندل شو. په ۱۹۹۱ کې، د اوږدو ډیپلوماتیکو هڅو له ناکامۍ وروسته، د متحده ایالاتو ولسمشر جورج بوش اعلان وکړ چې هغه به د اسراییلو پوره تضمین په دې شرط وکړي چې د استوګنځایونو د جوړولو په منجمد کولو موافقه وکړي. د دواړو هېوادونو ترمنځ په اړیکو کې دغه کړکېچ یو له اصلي لاملونو څخه وه چې د ۱۹۹۲ کال د جون په ۲۳ نېټه کارګر ګوند انتخابات وګټل او د لیکود حکومت استعفا ته اړ شو. دا یوازینی ځل وه چې امریکایانو اسراییلو ته د میشت ځایونو د جوړولو سزا ورکړه.

د کارگر گوند:

د همدې کال د جون په ۱۳ مه د يتزاک رايين په مشرۍ د کارگر حکومت جوړ شو. د ټاکنو څخه دمخه، رايين ژمنه وکړه چې "ملي لومړيتوبونه بدل کړي" او په مېشت ځايونو کې به د پام وړ پانگه اچونه کوي. د دغه حکومت رامنځ ته کېدل داسې انگېرنې رامنځته کړې، چې په لوېديځه غاړه کې به د اسر ائيلود اوسېدو پروژه ودرېږي او يا به ورو شي. د ۱۹۹۳ کال د سپټمبر په ۱۳ د اسر ايلو او د فلسطين د آزادۍ سازمان دواړو لخوا د اصولو د اعلاميې (اوسلو اول) لاسليک دا تاثير پياوړی کړ.

- په هر صورت، د سپينې ماڼۍ په لان کې لاسليک شوې اعلاميه په واضح ډول د جورجايي يادونه نه کوي. په حقيقت کې، دې کليدي مسلې ته يوازې مرجع د وروستي دريځ په نوم د خبرو اترو په جريان کې د مسلې په اړه د بحث کولو موافقه وه. تر هغه چې يوې دايمي موافقې ته ونه رسيږي، په دې تړون کې راغلي چې "اسرائيل به د داخلي امنيت، بهرني امنيت، او د ښارگوټو او اسر ايلو عامه نظم مسوليت په غاړه ولري".

اوسلو:

د لويديځې غاړې او غزې ترانکې لنډمهاله تړون (اوسلو) چې د سپټمبر په 28، 1995 کې لاسليک شو، په ډاگه يې کړه چې "هيڅ اړخ به نه پيل اونه کوم گام پورته کړي چې د لويديځې غاړې او غزې په ترانگه کې وضعيت بدل کړي ترڅو د پايلې په تمه وي. د وضعيت خبرې اترې "دايمي". د دې مادې تر څنگ د اسر ايلو حکومت له امريکايي ادارې سره ژمنه کړې وه چې نوي مېشت ځايونه به نه جوړوي او د دوامدارې پراختيا مخه به نيسي. په هر صورت، ژمنه مشخصه وه: اسر ايلو وويل چې دا به يقينا د موجوده مېشت ځايونو د اوسيدونکو د "طبيعي ودې" اړتياو ته ځواب ووايي. له همدې امله، دا به په ځينو لويو سيمو کې پلي نشي، او د نږدې 10,000 پارتمانونو د جوړولو بشپړولو ته به اجازه ورکړي چې ساختماني چارې يې د تير حکومت په دوره کې پيل شوي.

په حقيقت کې، د اوسلو تړون او د سپټمبر 2000 د تصويب تر منځ د کلونو په اوږدو کې په لويديځه غاړه او غزې ترانگه کې د استوگنځايونو ټوليز شمير 54٪ ډير شوی.

د دې اوو کلونو په اوږدو کې د مېشتو خلکو شمير له 100,500 څخه 191,600 ته لوړ شوی، چې نږدې 90٪ زياتوالی دی. د دې ودې لوړوالی په 2000 کې د اسر ايلو د لومړي وزير ايهود بارک او د کارگر - شاس ايتلافي حکومت وه.

د کلنټن معیارونه :

د 2000 کال د دسمبر په 12 په واشنگټن کې د اسراییلو او فلسطینیانو ترمنځ د خبرو اترو په ترڅ کې، د دواړو خواوو ترمنځ د شخړې د حل کولو وړاندیز ولوستل شو. دا وړاندیز، چې د کلنټن معیارونو په نوم پیژندل شوی، د "ځمکې تبادلي" مفکوره شامله وه. دا فورمول د دوو اصولو پر بنسټ ولاړو: د وروستي دریځ حدود ټاکلو لپاره د یوه اساس په توګه د شپې کرښې کارول؛ د "حقیقت د ځمکې" پیژندل، یعنې د استوګنې ځایونه، یو عامل دی چې د دې سرحدونو په ټاکلو کې په پام کې نیول کېږي.

د کلنټن معیار وړاندیز وکړ چې د فلسطین دولت رامینځته کول باید د لویدیځې غاړې له 94٪ څخه تر 97٪ پورې وي.

لویدیځ. د معیارونو له مخې، د میشت ځایونو بلاکونه - په کوم کې چې نږدې 80٪ میشت وګړي اوسېږي - له اسراییلو سره ضمیمه شوي. د جبران په توګه، د 1967 څخه مخکې د اسراییلو خاوره د غزې په تړانګه کې اضافه کېږي. د متحده ایالاتو د ولسمشر بل کلنټن په منځګړیتوب د خبرو اترو له ناکامۍ سره سره، د "ځمکې د تبادلي" اصول له لاسه ورکړل. دا حقیقت د 2011 په جنوري کې په ګوته شو، کله چې الجزیرې د 2008 په اوږدو کې د اسراییلو د حکومت لخوا د ایهود اولمپرب په مشرۍ او د فلسطین د ازادۍ سازمان / فلسطین ملي ادارې لورپوړو چارواکو لخوا د خبرو اترو د برخو اسناد خپاره کړل. اسنادو څرګنده کړه چې د وروستیو سرحدونو په اړه د دواړو خواوو ترمنځ خبرې د "ځمکې د تبادلي" پر اصولو ولاړې وې.

دوهمه انتفاضه:

-د ۲۰۰۰ کال د سپتمبر په ۲۷ مه په کمپ ډیویپ کې د اسراییلو او فلسطینیانو ترمنځ د خبرو بل پړاو (چې له هغه وخت راهیسې د کمپ ډیویپ په نامه یادېږي) له ناکامۍ سره پای ته ورسیده، د غزې په تړانګه او لویدیځه غاړه کې دوهمه انتفاضه پیل شوه. د خبرو ناکامۍ او همدا راز دا چې د جورجیایي چارې په پوره سرعت سره روانې دي، د دې دویم پړاو خونړۍ جګړې اصلي لاملونه وو، چې دا ځل په ځانګړي ډول له تاوتریخوالي ډک وو. د 2001 کال د مارچ په 7، د لیکود ګوند ایریل شارون د بارک پرمخ لومړي وزیر په توګه وټاکل شو. شارون د ډیرو کلونو لپاره د "تنظیمونو معمار" او د دوی د تاسیس تر شا اصلي محرک ځواک ګڼل کیده. واک ته د هغه راتګ د دې نېشه وه چې د خبرو اترو دا دوره باید د اسراییلو یو اړخیزه پالیسي بدله کړي.

دیوال :

-د (محفوظ) دیوال نقشه د لویدیځې غاړې ساحه ښیې چې د فلسطینیانو لپاره به تړل کېږي

-په هرصورت، د اسراییلو حکومت پریکړه نده کړې چې د لومړي وزیر ایهود بارک د دورې تر پای پورې د لویدیځې غاړې (وروسته "دیوال") څخه د اسراییلو جلا کولو لپاره خنډ رامینځته کړي. د اسراییلو په وړاندې تکراري ځانمرګو بریدونو او دا احساس چې دوی په ستونزو کې دي ډیر اسراییلیان د دېوال جوړولو ملاتړ کوي. په نهایت کې، دا نظرد نوي ټاکل شوي لومړي وزیر ایریل شارون لخوا تصویب شو، چې په پیل کې د دې پروژې مخالف و، پدې باور وه چې دا د میشته کیدو پروژې راتلونکي او د لویدیځې غاړې د اسراییلو کنټرول ته ګواښ دی. په هرصورت، د دیوال ځانګړې لاره یوازې په ډیره محدوده ساحه کې د شنه کرنې سره سمون لري.

-یوله اصلي دلیلونو څخه چې د اسراییلو حکومت پریکړه وکړه چې دیوال ته لاره هواره کړي لکه څنګه چې یې وکړل دا هیله وه چې د امکان تر حده ډیر میشت ځایونه په لویدیځه غاړه کې پریږدي. دا پریکړه په لویدیځه غاړه کې د دیوال د جوړولو او په عمل کې د اسراییلو دولت په لویدیځ کې د ځمکې ضمیمه کولو لپاره وه. دا لاره هم د پخوانۍ پولې په پرتله ډیره اوږده وه. پداسې حال کې چې د لویدیځې غاړې او اسراییلو ترمنځ پوله د 1967 څخه دمخه 313 کیلومتره اوږده وه، د دیوال پلان شوې لاره شاوخوا 812 کیلومتره اوږده شوه (د جنوري 2011). د لویدیځې غاړې 8.6٪ د دیوال لویدیځ اړخ کې موقعیت لري، او 49 میشته ځایونه پکې شامل دي چې د 190,000 میشته خلکو لخوا میشته دي. د ۲۰۱۱ کال په جنوري کې اسراییلو د ۵۱۵ کیلومتره دیوال د جوړولو چارې بشپړې کړې، په داسې حال کې چې ۴۵ کیلومتره دیوال تر کار لاندې دی.

-په 2004 کې، دیوال په نړیوال ډګر کې د اندیښنې او نیوکو مرکز وه، کله چې په هاګ کې د عدالت نړیوالې محکمې د هغې د مشروعیت موضوع وڅیړله. د 2004 کال د می په 6، د عدالت نړیوالې محکمې په دې موضوع کې خپل مشورتي نظرونه وڅیړل، او پریکړه یې وکړه چې ټوله جوړونه غیرقانوني ده. سربیره پردې، محکمې وموندله چې په لویدیځه غاړه کې د ژور دیوال جوړول د نړیوالو قوانینو څخه سرغړونه ده. د عدالت نړیوالې محکمې پر اسراییلو غبرګون کړی چې په لویدیځه غاړه کې دې د دیوال له جوړولو ډډه وکړي، د دې ترڅنګ دې هلته جوړی شوي پرزې لیرې کړي او فلسطینیانو ته دې د مادي زیانونو جبران ورکړي. اسراییلو د امریکا په ملاتړ سره د محکمې پریکړه رد کړه.

د سرک نقشه :

د 2003 کال د اپریل په میاشت کې، د دولتونو او نړیوالو ادارو څخه جوړه شوې څلور اړخیزه ډله چې د اسر ایلو-فلسطین په خبرواترو کې (ملګري ملتونه، متحده ایالات، اروپایي اتحادیه اورو سیه) معرفي شوه، "د فعالیت پربنسټ د یوې لارې نقشه" د اسر ایلو او فلسطین د شخړې دایمي دوه دولتي حل لاره. په خبرواترو کې د پرمختګ په لورد لومړي ګام په توګه، څلور اړخیزې غوښتنې دواړه خواوو ته وړاندې کړې، او د هغې په اصلي عناصرو کې د فلسطین وسله وال بریدونه ودرول او په وروستي غوښتنو کې د "طبیعي ودې" په نوم د ودانیو جوړول شامل وو. او د تصفیې د پوستو سمدستي له منځه وړل چې د 2001 کال د مارچ څخه وروسته تاسیس شوي. کله چې د شارون حکومت لوړه وکړه. (د کلونو لپاره اسر ایلو په پراخه کچه "طبیعي وده" کارولې ترڅو پدې دوره کې سیمې ته د نوو میشته خلکو مهاجرت شامل کړي). د سرک نقشې ته د اسر ایلو د حکومت د ژمنې په اړه د پرله پسې څرګندونو سره سره، ده د میشت ځایونو جوړولو ته دوام ورکړ او د نوي میشت ځایونو له مینځه وړلو څخه یې ډډه وکړه.

-د سرک د نوې نقشې اجنډا په ګوته کړه چې شخړه باید د 2005 پای ته رسیدو دمخه ودریږي. په 2011 کې، پنځه کاله وروسته، داسې انګیرل کیدی شي چې د سرک د نقشې اصلي اغیزه د لومړي وزیر شارون فشارونه چې د خپل نوبت سره مخ شي، چې وروسته د "بې ځایه کیدو پلان" په نوم پیژندل شوی.

د جلا کولو پلان :

یوه نقشه چې په 2000 کې د غزې په ترانګه کې د یهودي میشت ځایونو بنسټونه کوي، مخکې له دې چې په 2005 کې د دوی ایستل شي Soure: PASSIA د پراخولو لپاره کلیک وکړئ

-یوه نقشه چې په 2000 کې د غزې په ترانګه کې د اسر ایلو میشت ځایونه په 2005 کې د دوی له وتلو دمخه ښي سور PASSIA :

د ۲۰۰۳ کال د دسمبر په ۱۹ د اسر ایلو صدراعظم شارون د غزې له ترانګې څخه د وتلو پلان اعلان کړ. دا پدې معنی ده چې په دې سیمه کې د میشت ځایونو او پوځي اډو تخریب او ویجاړول او د 1967 کال د جون په 4 د سرحدونو ته د اسر ایلي ځواکونو وتل.

هغه Dov Weisclas ته خبر ورکړ، چا چې د MK د رییس په توګه دنده ترسره کوله

شارون ځواب ورکوي، هارتزد هغه دليلونو په اړه چې د دې بدلون لامل شوي: "د جلاکيدو پلان د ولسمشر بوش د فورمول محافظه کاره بڼه ده ... دا موږ ته يوازې د فارمالين سمه اندازه راکوي او پدې توگه پرته له کوم سياسي پروسې سره. فلسطينيان.» ويسکلاس زياته کړه: "لکه څنگه چې د لويو بلاکونو (د مېشت ځايونو) په اړه، جلاکيدل يو داسې حالت راوړی چې موږ د خپل ډول لومړۍ امريکايي اعلاميه ترلاسه کوو چې دوی به د اسراييلو برخه وي." ويسکلاس يادونه وکړه، "اريل شارون کولی شي ووايي چې دلته جدي اقدام شتون لري چې د 240,000 مېشته ځايونو څخه 190,000 سره به مرسته وکړي چې له خپل ځای څخه ونه وځي".

-دا مفکوره يوشه بنسټ درلود. د همدې کال د اپريل په ۱۴ مه د امريکا ولسمشر جورج بوش لومړي وزير شارون ته په يوه ليک کې وليکل: «د ځمکې پر سر د نويو واقعيتونو په رڼا کې، د اسراييلو د اوسنۍ لوی نفوس د مرکزونو په گډون، دا تمه کول غيرو اقي دي چې د وروستۍ پايلې تمه وشي. د وضعیت خبرې اترې به د 1949 د اوربند کرښې ته بيرته راستانه شي ... دا تمه کول ريښتيا دي چې د وروستي دريځ په اړه هر ډول موافقه به يوازې د دوه اړخيزو موافقو بدلونونو پر اساس ترلاسه شي چې دا واقعيتونه منعکس کوي.

-د 2005 کال د اگست په نيمايي کې اسراييل د غزې له ترانگې څخه ووتل. پدې گام کې د 22 مېشت ځايونو ايستل شامل دي چېرې چې 8,600 ملکي وگړي اوسېږي او همدارنگه د لويديځې غاړې په شمالي برخه کې څلور مېشت ځايونه. د منحل کولو پلان په اړه په اسراييل کې سياسي بحث د بې ساري پراخو لاريونونو لامل شو. په هرصورت، د استوگن ځايونو اصلي ويستل په اسانۍ سره پرمخ تللي او له اتو ورځو څخه زيات وخت نه وه. -که څه هم اسراييل په ۲۰۰۵ کال کې له غزې ترانگې څخه ووتل، خو لا هم د غزې د ترانگې د هوايي او سمندري حدودو بشپړ کنټرول لري او د نړيوالو قوانينو له مخې لا هم هلته د وضعیت مسئوليت په غاړه لري.

بارک اوباما:

-کله چې بارک اوباما په ۲۰۰۸ کال کې د امريکا ولسمشر وټاکل شو، په عامه توگه يې ژمنه وکړه چې د اسراييلو او فلسطينيانو ترمنځ به خبرې اترې پرمخ وړي او د يوه باثباته فلسطيني دولت د جوړولو لپاره به هڅې کوي. د دې هڅو د يوې برخې په توگه، ولسمشر د خبرو اترو په ترڅ کې په لويديځه غاړه کې د مېشت ځايونو د جوړولو د درولو لپاره د اسراييلو د ژمنې لپاره د فلسطين د غوښتنې هرکلی وکړ.

-د 2009 کال په نومبر کې، د لیکود گوند د اسر اییلو لومړي وزیر بنیامین نتنیا هو دا غوښتنه ومنله او د څو میاشتو لپاره یې ساختماني کنگل اعلان کړ. په هر صورت، یو شمیر تحفظات او استثنایې چې په دې اعلان کې اضافه شوي، د بیلګې په توګه د ساختماني کار بشپړیدل چې د دې اعلان څخه مخکې پیل شوي، د لږ یا هیڅ اغیز سره د تش په نامه "فریز" لامل شوي. د "منجمد" دورې پای ته رسیدو وروسته، نتنیا هو د تمديد لپاره د اوباما غوښتنه رد کړه.

په ښارګوټو کې ودانولو ته دوام ورکړئ :

د کین اړخې اسر اییلې ټولنې د سولې اوس په وینا، په لویدیځه غاړه او ختیځ بیت المقدس کې د اسر اییلود میشت ځایونو په اړه د اسر اییلو تګلاره د دې ښکارندويي کوي چې د اسر اییلو لخوا د میشت ځایونو څخه ناوړه ګټه اخیستنه د فلسطینیانو سره د راتلونکي موافقتنامې د کمزوري کولو یا ناممکن کولو لپاره. هغه سیمه چې ټاکل شوې راتلونکې فلسطیني دولتونه پکې جوړشي، د میشت ځایونو د جوړولو په دوام سره چې د نړیوالو قوانینو له مخې غیرقانوني ګڼل کیږي، د فلسطینیانو د کورونو ویجاړول او د بدویانو (کوچیانو) د شړلو په اړه یې یادونه نه ده شوې.

-په لویدیځه غاړه کې د ساختماني رسمي احصایې په تیرو دریو کلونو کې د میشت ځایونو په جوړولو کې زیاتوالی ښیي. په 2010 کې د 738 واحدونو ساختماني کار پیل شو، او په 2012 کې یې په 1,190 ودانیو کار پیل کړ، چې په 2013 کې یې شمیر 2,580 ته ورساوه. په 2013 کې، 2,895 واحدونه ترکار لاندې وو، او د جوړولو سرعت د کلي نرخ لس چنده ته ورسید (یوريکارډ 5,000 واحدونه). په 2000 کې د بارک د حکومت په دوره کې جوړ شوي وو). د دې ودانیو 64٪ د عامه کور جوړونې پروژې په ښه دي، چې دا د اسر اییلو دننه د ودانیو په پرتله خورا لوړ شمیر دی. دا د اسر اییلو په پرتله په لویدیځه غاړه کې د جوړولو لپاره د حکومت نه ستړي کیدونکي هڅې ښیي، چېرې چې اسر اییلیان د عامه کورونو د نشتوالي څخه شکایت کوي. پدې معلوماتو کې په ختیځ بیت المقدس کې د "غیرقانوني" پوستو یا ساختماني اجازې پرته ودانول شامل ندي.

-په 2013-2014 کې د خبرو اترو په جریان کې د جوړجاړي پراختیا ته دوام ورکړئ

-په لویدیځ بانک کې د کور جوړونې واحدونو لپاره پلانونه او داوطلبې د نهو میاشتو خبرو اترو په جریان کې صادر شوي (سرچینه - اوس سوله).

-د جوړجاړي دوام د عرب - اسر ایلو شخړې ته د ډیپلوماتیک حل د رسیدو چانسونه کمزوري کړي دي. د امریکا د بهرنیو چارو د وزیر جان کیري په مشرۍ د اسر اییلو او فلسطینیانو ترمنځ د خبرو وروستی پړاو په

اشغال شوې لويديځه غاړه کې د اسراييلو د مېشت ځايونو د فعاليتونو د دوام له امله چې په ۲۰۱۰ کال کې د مذاکراتو د ناکامۍ اصلي لامل وه، په تېره ودرېد.

-دا ځل، سره له دې چې اسراييلو د نويو خبرو اترو په ترڅ کې د مېشت ځايونو د جوړولو د بندولو ژمنه وکړه، خو ځلې يې اعلان وکړ چې د ختيځ بيت المقدس په ګډون په لويديځه غاړه کې د مېشت ځايونو د جوړولو لپاره نوي منظوري ورکړي.

-د نهو مياشتو خبرو اترو په جريان کې، د اسراييلو حکومت پلانونه وړاندې کړل او د لږ تر لږه 13,851 کورونو د جوړولو لپاره يې داوطلبان اعلان کړه چې په مياشت کې 1,540 واحدونه (يا په ورځ کې 50 واحدونه)، چې په سلو کې 73 يې ساختماني شامل دي. سوله اوس "جنگ ځايونه" بولي چې بايد په راتلونکي کې د سولې تړون ته د رسيدو په صورت کې له مينځه يوړل شي. په دغو سيمو کې د اسراييلو د جوړولو په دوام دا حقيقت په ډاګه کوي چې د اسراييلو حکومت د راتلونکي فلسطيني دولت لپاره د ځمکې د ساتلو اراده نه لري، بلکې په سيمه کې د اسراييلو د کنټرول د ټينګولو هڅه کوي.

-د نوي کور جوړونې واحدونو تصويب، د ساختماني داوطلبان صادرول، او د نوي ساختماني پلان جوړول (چې په بيوروکراتيک بهير کې يو شمير مرحلې شاملې دي) د نړيوالې ټولنې لخوا غندل شوي دي. د ۲۰۱۳ کال په نوامبر کې ملګرو ملتونو د اسراييلو دا تاييدول وغندل او خبرداري يې ورکړ چې دا اقدامات به د خبرو اترو روانه هڅو ته زيان ورسوي. اروپايي اتحاديې دا هم په پام کې نيولې چې د اسراييلو د مېشت ځايونو تګلارې "د دوه دولتونو حل لپاره ترټولو لوی او يوازينی ګواښ دی." په خبرو اترو کې د نويو ودانيزو کارونو د ترسره کولو په اړه د اسراييلو تکراري اعلانونه د دې لامل شول چې فلسطيني پلاوی له خبرو څخه په بشپړه توګه د وتلو ګواښ وکړي.

- فلسطينيان، د نړيوالې ټولنې ترڅنګ، ويره لري چې په لويديځه غاړه او ختيځ بيت المقدس کې د اسراييلو د مېشت ځايونو پراخول به د دواړو خواوو ترمنځ د موافقې د يوې برخې په توګه د راتلونکي فلسطيني دولت ثبات ته يو ګواښ وي. د سولې اوس په ګډون د اسراييلو پر حکومت انتقاد کوونکو په واروار ټينګار کړی چې اسراييل له فلسطينيانو سره د سولې په خبرو کې جدي نه دي. دوی استدلال کوي چې اسراييل د خپلو مېشت ځايونو پراخولو ته د مشروعيت ورکولو لپاره خبرې اترې د پوښ په توګه کارولي او دوی چمتونه دي چې د مېشت ځايونو روان فعاليتونه کنګل کړي.

د فلسطین سیاسي پخلاینې ته د اسراییل ځواب:

د-۲۰۱۴ کال د جون په میاشت کې، په خبرو اترو کې د دوه میاشتو مداخلې وروسته، اسراییل د حماس او د فلسطین د ازادۍ سازمان ترمنځ د پخلاینې د موافقې په تعقیب د فلسطین د ملي وحدت حکومت ته په ځواب کې په لویديځه غاړه کې د نورو میشت ځایونو جوړولو اعلان وکړ. په هغه څه کې چې د بني اړخي کور جوړونې وزیر اوري ايريل د "فلسطین د تروریستي حکومت جوړولو لپاره مناسب صهیونیست غبرگون" بللی، حکومت په لویديځه غاړه کې د 1,500 نویو کورونو جوړولو لپاره داوطلبې اعلان کړه. لومړي وزیر نتنیاهود 1,800 واحدونو د جوړولو پلانونه هم پلي کړ، کوم چې د خبرو اترو په جریان کې منجمد شوي وو. په ځواب کې فلسطیني چارواکو ژمنه وکړه چې امنیت شورا او د ملګرو ملتونو عمومي اسامبلې ته به د میشت ځایونو د جوړولو په وړاندې مداخله وکړي. د 15 نړیوالو تړونونو (د جنیوا کنوانسیون په ګډون) ته د فلسطین د الحاق سره، نورې لارې شتون درلود چې نړیواله ټولنه د اسراییلو د میشت ځایونو سره مخالفت وکړي. د اسراییلو د حکومت دغه پریکړه دنړیوالې ټولنې له خوا تر نیوکو لاندې راغله او د لویديځې اروپا د ډیپلوماټانو له فشار وروسته اسراییلو پریکړه وکړه چې د خپلو ۱۸۰۰ واحدونو د جوړولو پلان وځنډوي، په داسې حال کې چې د ښو میاشتو خبرو اترو په ترڅ کې تصویب شوي پلانونه لا هم په افق کې وو.

د فشار لاندې:

نتانیا هو، په کلونو د اسراییلو د خورا بني اړخه حکومت د مشر په توګه، چې په کې د میشت ځایونو یوزیات شمیر وزیران شامل دي، تر فشار لاندې دی چې د جورجیایي میکانیزم په خپل ځای وساتي. په حکومت کې د 37 وزیرانو څخه 29 یې یا د لیکود ګوند / اسراییل زموږ کوریا د حبیب حیودیم / د یهودانو کورګوند پورې اړه لري، کوم چې هغه ګوندونه دي چې د اسراییلو د میشته کولو د غورځنګ ملاتړ کوي. د دفاع او کور جوړونې وزارتونه په ځانګړې توګه، چې په لویديځه غاړه کې ساختماني پروژې تصویبوي، د دوو وزیرانو لخوا رهبري کېږي چې په میشت ځایونو کې د ودانو ملاتړ کوي. د کور جوړونې وزیر اوري ايريل پخپله د اسراییلو میشته او د یهودانو د کورګوند غړی دی او هغه د اسراییلو په حکومت کې د ډیپلوماټیک حل له لویو مخالفینو څخه دی چې ممکن د میشت ځایونو خالي کولو او د فلسطیني دولت رامینځته کیدو لامل شي. حکومت د میشتیدونکو لابي (یهودي کوررایه ورکوونکي) لخوا هم تر فشار لاندې دی ترڅو د میشته کوونکو ادعاګانو ته درناوی وکړي. د خبرو اترو په وروستي پړاو کې، هرکله چې اسراییل د خبرو اترو د یوې برخې په توګه د فلسطیني بندیانو د خوشې کولو اعلان وکړ، په ورته وخت کې په ختیځ بیت المقدس او لویديځه غاړه کې د نویو ساختماني کارونو تصویب اعلان کړ.

وده :

اسر اییلود "طبیعی ودې" په حواله د خپلو میشت ځایونو پراختیا ته مشروعیت ورکړی - د میشت ځایونو د تلپاتې نفوس اړتیاوې پوره کولو اړتیا. په لویدیځه غاړه کې په میشت ځایونو کې د نفوس وده (چې اسر اییل یې یهودا او سامریه بولي) په حقیقت کې د اسر اییلو په پرتله خورا لوړدی. په لویدیځه غاړه کې د نفوس وده په 2012 کې 5 سلنې ته رسیدلې، پداسې حال کې چې په اسر اییلو کې دننه وده 1.7 سلنه وه، د اسر اییلود مرکزي احصایې د معلوماتو له مخې. میشت ځایونو ته مالي مرستې، چې د اسر اییلو حکومت د میشت ځایونو ته د تللو لپاره د اسر اییلو هڅولو لپاره کاروي، د نفوس د زیاتوالي اصلي لامل ګڼل کېږي.

-اسر اییل دا ادعا هم کوي چې دوی یوازې په هغو سیمو کې ودانۍ جوړوي چې په راتلونکي کې یې د ساتلو تمه لري، کوم چې د جوړیدو بلاکونو په نوم پېژندل کېږي (د جینیوا نوېست له مخې)،

-مګر اسر اییلو هم د شنه کرښې څخه لرې په جلا جلا میشت ځایونو کې د جوړولو منظوري ورکړې ده. هغه پوله چې د 1949 د اوربند تړون پایله وه) چې د دوه دولتونو حل ته د رسیدو په صورت کې به خالي شي. له همدې امله د لوېدیځې غاړې په هغو سیمو کې چې له شني کرښې څخه لیرې دي، د استوګنځایونو جوړول یو ځانګړی حساسیت لري، په دې پوهېږي چې په لوېدیځه غاړه کې د مېشت ځایونو او ژورو سیمو جوړول په دواړو حالتونو کې له نړیوالو قوانینو سره په ټکر کې دي. دا د 1907 د هاګ کنوانسیون او د 1949 څلورم جینیوا کنوانسیون څخه سرغړونه کوي، کوم چې د جګړې او اشغال په وخت کې د تطبیق شرایط ټاکي.

-اوس مهال شاوخوا 547,000 اسر اییلي میشته وګړي په لویدیځه غاړه او ختیځ بیت المقدس کې په میشت ځایونو کې ژوند کوي (د اسر اییلود مرکزي احصایې او د سولې اوس غورځنګ په وینا او د وروستي موجود معلوماتو پر اساس). دا میشت ځایونه د غونډۍ په سرونو کې د پوستو د یوې کوچنۍ ډلې څخه نیولې (د "غیرقانوني تاسیساتو" په نوم یادېږي) د منځنۍ کچې ښارونو لکه مایل ادمیم (په 2012 کې 36,862 نفوس) پورې اړه لري چې ډیری اسانتیاوې لري.

-پوستې د استوګنې د پراختیا لپاره د پوښ په توګه :
پداسې حال کې چې د وروستي دریځ تړون د یوې برخې په توګه د دې میشت ځایونو څخه د اسر اییلود وتلو احتمال د ډیپلوماتیک داستان برخه ګرځیدلې، په میشت ځایونو کې د جوړولو تصویب کولو سربېره، اسر اییلود نامتو غیرقانوني پوستو وده اسانه کړې او ملاتړ یې کړی، کوم چې دوی په 1996 کې په لویدیځ بانک کې یې تاسیس پیل شو.

-د اوسلو تړونونو او نړیوال اقلیم سره سره چې د میشت ځایونو د جوړولو ملاتړ نه کوي، اسراییل له 1996 راهیسې په لویدیځه غاړه کې د دې پوستو د جوړولو توان او ملاتړ کړی او په دې توګه یې د میشت ځایونو د ودې د مخنیوي لپاره خپل مکلفیتونه رد کړي دي.

-دا تاسیسات د دولت څخه جواز نه اخلي، د پلان برخه نه دي، او ډیروختونه په شخصي فلسطیني ځمکو کې جوړ شوي. لومړۍ پوستې د 1996 په دوبي کې په مرکزي لویدیځ بانک کې د کان مانهات په سیمه کې څرګندې شوې.

-هیله ده چې یو فلسطیني دولت جوړ شي. د غیرقانوني پوستو په ویلو سره، د اسراییلو حکومت د نورو غیرقانوني ساختماني پروژې څخه ځان لرې کوي. که څه هم دا ځایونه د اسراییلو د قانون له مخې غیرقانوني پاتې شوي، چارواکو د نویو نقطو په جوړولو کې مرکزي رول لوبولی او د اړینوزیربناوو په ترلاسه کولو کې یې اسانتیاوې برابرې کړې. دا غیرقانوني ټکي هم د "جواز لرونکي" میشت ځایونو په څېر ورته هدف سرته رسوي: په لویدیځه غاړه کې د میشت ځایونو پراختیا ته دوام ورکول، کوم چې په ځمکه کې حقایق رامینځته کوي چې د راتلونکي تړون په صورت کې له دوی څخه د اسراییلو وتل ستونزمن کوي.

-په 2003 کې، اسراییلو ژمنه وکړه چې د میشت ځایونو جوړول کنګل کړي او له 2001 وروسته تاسیس شوي ټولې نقطې ویجاړې کړي. د پلان له مخې، د څلور اړخیزې ډلې (ملګرو ملتونو، اروپایي اتحادیې، متحده ایالاتو او روسیې) لخوا تمویل شوی او د ملګرو ملتونو لخوا تصویب شوی. د امنیت شورا او د اسراییلو کنیسټ، اسراییل باید خپل ټول د میشته کولو فعالیتونه کنګل کړي، په شمول د طبیعي ودې استوګنځایونه او د 2001 کال د مارچ څخه وروسته د ټولو پوستو له مینځه وړل.

-لومړي وزیر عباس او اولمرت یوه ګډه اعلامیه خپره کړه چې د لارې نقشې لاندې د خپلو مسؤلیتونو پلي کولو لپاره د دواړو خواوو ژمنې تاییدوي.

-مګر څه پېښ شوي چې په لویدیځه غاړه کې د میشته کیدو نفوس له هغه وخت راهیسې په شمیر کې ډیر شوی. په لویدیځه غاړه کې په میشت ځایونو او پوستو کې د میشته کونکو شمیر په 2009 کې له 488,600 څخه په 2012 کې 547,000 ته لوړ شو (د سولې اوس غورځنګ، بی ټیسیم، او په اشغال شویو سیمو کې د بشري حقونو په اړه د اسراییلو د معلوماتو مرکز ارقام). په منځني ختیځ کې د سولې لپاره د بنسټ په وینا، اسراییل د دې ګرمو ځایونو د خالي کولو لپاره په خپلو ژمنو عمل نه کوي.

-د گرمو ځایونو مشروع کول :

د 2011 په می کې، د نتانیا هو حکومت د پوستو په اړه خپله نوې پالیسي د سولې اوس غورځنګ، د اسراییلو د بشري حقونو سازمان یش دین، او فلسطیني سازمانونو لخوا د عدالت نړیوالې محکمې ته وړاندې شوي غوښتنلیک په ځواب کې اعلان کړه. غیرقانوني تاسیسات (کوم چې د عریضې تمرکز دی) چې په دولتي ځمکه کې رامینځته شوي به تصویب شي، پداسې حال کې چې په شخصي فلسطیني ځمکو کې تاسیس شوي پوستې به له منځه یوړل شي.

-په دې توګه، له 2011 راهیسې، دې د مشروعیت لاس ټکی ترلاسه کړي، چې پنځه یې له 2001 وروسته تاسیس شوي او په دې توګه د سړک په نقشه کې د اسراییلو د مکلفیتونو له مخې له منځه وړل شوي ندي. د سولې اوس غورځنګ په وینا، دا لومړی ځل و چې اسراییلو د 1990 کال راهیسې د نویو میشت ځایونو د جوړولو پریکړه وکړه، کله چې دوی د 2012 په اپریل کې د سنسنا، ریخلم او بروخین ښارګوټیو ته قانوني بڼه ورکړه.

- ده د اوسیدو ځینې پوستې هم مشروع کړې لکه چې دوی په دې میشت ځایونو کې طبیعي ودې ته د ځواب ویلو په پلمه د موجوده میشت ځایونو پورې اړوند "ګاونډي" ګڼل کېږي. په دې توګه د اسراییلو حکومت اړ نه دی چې د کنیسټ څخه وغواړي چې دغو پوستو ته قانوني حیثیت ورکړي، او دا به د نړیوالې ټولنې پام په منفي ډول ځان ته را واړوي. په حقیقت کې، حتی که دا پوستې د ګاونډیو میشت ځایونو تر قانوني واک لاندې وي، ډیرې یې د دې میشت ځایونو څخه دومره لرې دي چې دوی د موجوده میشت ځایونو برخه نه ګڼل کېږي.

-د داسې "ګاونډیانو" یوه بیلګه نوفي نحمیا ده. دا په دې اساس قانوني شوه چې دا د ریخلم میشته سیمه ده وروسته له دې چې اسراییلي چارواکيو نظامي حکم صادر کړ چې د ریخلم رسمي حدود مشخص کړي (چې قانوني حیثیت یې هم ورکړل شوی و)؛ نوفي نحمیا د ریخلم د سرحدونو برخه شوه، مګر په حقیقت کې نوفي نحمیا د ریخلم څخه دوه کیلومتره کې موقعیت لري او د استوګنې جغرافیه برخه نه جوړوي. لیشم یوه نوې پوسته ده چې د اسراییلو اردو راډیو په اګست 2013 کې "په شلو کلونو کې د لومړي رسمي میشت ځای" په توګه منل شوې، دا په رسمي ډول د دې سره نږدې میشته سیمه ګڼل کېږي، مګر دا د نوي میشته کیدو په توګه بازار موندل کېږي. د الیزاهوف توسیع نه ده..

-دا بیرته فعال قانون (لکه د پوستو قانوني کول وروسته له دې چې جوړې شي) د پوستې جوړولو لپاره د رسمي ملاتړ ترلاسه کولو وروستی گام دی. د پوستو قانوني کولو دمخه، اسراییلي چارواکو د زیربناوو او کورونو د جوړولو او پراخولو ملاتړ کاوه.

-د بدیل معلوماتو مرکز او د دیموکراتیک بشري حقونو لپاره د یونیسکو د رییس لخوا د یوې څیړنې له مخې، د لویدیځې غاړې 43 سلنه د میشته کولو موسسو ته ځانگړې شوې، دا هغه سیمې دي چې فلسطینیان ورته د لاسرسي څخه منع دي، سره له دې چې د اسراییلو حکومت ادعا کوي د نوو استوگنځایونو په رامنځته کولو سره، دا د هستوگنې د پوستو د تخریب په کنکولو کې خورا پرمخ تللی او د هغوی جوړولو او پراختیا ته یې دوام ورکړی دی. دغه پوستې د اسراییلو د سیمه ایزو شوراگانو د پلانونو او د صهیونیستي نړیوال سازمان په ملاتړ او د ساختمان او کور جوړونې او د کرنې د وزارت په شمول د یو شمیر وزارتونو په ملاتړ سره جوړېږي. د میشت ځایونو د جوړولو لپاره دا پټه مرسته په 2005 کې د ساسون په راپور کې په ډاگه شوه، په کوم کې چې د اسراییلو وکیل تالیا ساسن څرگنده کړه چې څنگه وزارتونو د پوستو په جوړولو کې خپل بشکيلتيا پټه کړې.

-په دې وروستیو کې، د 2014 په جون کې د دریو برمه شویو اسراییلیو له وژلو وروسته، میشته کوونکو د استوگنې درې نوې پوستې جوړې کړې، چې یوې د رامات هشلوشا (د دریو غونډۍ) دی، چې د دریو تنکیو ځوانانو په نوم نومول شوی وې. د پخوانیو قضیو په څیر، چیرې چې اوسیدونکو د برید وروسته خیمه ایښودله او دا یې د اوسیدو ځای گڼلو، دا ځل ښاروالۍ دوی ته د تریلر کورونه، بریښنا او د اوبو شبکې زیربنا چمتو کړې. د نوي میشت ځایونو د جوړولو لپاره د رسمي ملاتړ د نورو شواهدو په توگه، د گوش ایتزیون ښاروالۍ په رسمي ویب پاڼه کې میشته خلکو ته بلنه ورکړه چې د ځای ساتنه وکړي. د سولې اوس غورځنگ په وینا، د پوستې په جوړولو کې د کریت اربه ښاروال هم برخه اخیستې وه.

-اوس. دغه سازمان پر اوسیدونکو تور ولگاوه چې له وژنې وروسته له وضعیت څخه په گټې اخیستنې د ساختماني پلانونو مخه نیسي.

-په لویدیځه غاړه کې د اسراییلو میشت ځایونه یا د فلسطینیانو غصب شوي ځایونه چې د یهودي استعماري نفوس مرکزونه دي په 1967 کال د جگړې پرمهال د اسراییلو لخوا نیول شوي او په پراخه ځمکه باندې جوړ شوي.

-د 2016 په لومړيو کې، شاوخوا 407,000 په لويديځه غاړه کې او 375,000 په ختيځ بيت المقدس کې، د 20,000 په شمول د سوريې په اشغال شوي ګولان کې دی، د ميشته کيدو کچه په 2007 کې 5.2٪ ته رسيدلې ده، چې د نفوس دوه برابره ده.

-په 2012 کال په جولای (جون) کې، د اسراییلو د کورنیو چارو وزارت په وینا، په 121 میشت ځایونو کې 350,150 یهودان میشت وو.

-په لويديځه غاړه کې په رسمي توګه په پیژندل شوي میشته سیمه، کی 300,000 اسراییلیان او 20,000 د ګولان د لورو په میشت ځایونو کې ژوند کوي. —

-استوګنځایونه په طبیعت کې د کروندګرو ټولنو او سرحدي کلیو څخه تر ښاري ګاونډیو پورې اړه لري.

-څلورلوی ښارګوټي د مودین الییت، مایل ادومیم، بیترایلیت او ایریل دي، دا هغه استوګنځایونه دي چې د ښار اندازې ته رسیدلي دي. د ایریل ښارګوټی کی 18,000 یهودان میشته دی، پداسې حال کې چې پاتې استوګنځایونه د 37,000 او 55,500 ترمنځ نفوس لري.

-د سیاسي بدلونونو له لارې: اسر ائیل په لويديځه غاړه کې د خپلو میشت ځایونو د پراخولو او د نویو میشت ځایونو د جوړولو لپاره کار کوي. په دې پوهیدل چې دا میشت ځایونه غیرقانوني دي، سره له دې چې د 166 څخه 158 هیوادونو د ملګرو ملتونو په یوه رایه کې دا استعماري ډلې وغندلې. د 171 هیوادونو څخه 160 د ورته سازمان لخوا په یوه بله رایه کې. اوس مهال اسر ایل په لويديځه غاړه، ختيځ بيت المقدس او د ګولان په لورو کې د میشت ځایونو پراخولو ته دوام ورکوي.

-د "نړیوالې ټولنې" اکثریت په "فلسطیني سیمو" کې د اسراییلو میشت ځایونه د نړیوال قانون څخه سرغړونه ګڼي. ، او دا په ځانګړې توګه د ملګرو ملتونو د امنیت شورا لخوا د 1979 کال د مارچ په میاشت کې د 448 پرېکړه لیک تصویب لخوا څرګندېږي، کوم چې دا غیرقانوني ګڼل کېږي. اوس مهال، "نړیواله ټولنه" په ختيځ بيت المقدس کې د اسر ایلو ګاونډیان او د ګولان په لورو کې سیمه ایزې ټولنې، او هغه سیمې چې د اسر ایلو لخوا هم ضمیمه شوي، د میشت ځایونو په توګه ګڼل کېږي او دا ځمکې د اسر ایلو لخوا یی الحاق په رسمیت نه پیژني. د عدالت نړیوالې محکمې هم د 2004 کال په یوه مشورتي نظر کې، د ملګرو ملتونو سرمنشي بانګي مون، د اسر ایلو لخوا د اسر ایلو د پوستو د مشروع کولو په غبرګون کې دا تایید کړه چې د میشت ځایونو ټول فعالیتونه غیرقانوني "دی".

-له اسر اییلو سره د سولې په پروسه کې ښکېل فلسطین او د ملگرو ملتونو، روسیې، بریتانیا، فرانسې، اروپايي ټولنې او امریکا په گډون نورو نړیوالو خواوو په وړاورد او سنیو مېشت ځایونو پر شتون او د اسر اییلو د پرله پسې پراختیا او جوړولو په اړه نیوکې کړي دي. د نویو مېشت ځایونو جوړول د سولې پروسې په وړاندې د خنډ په توګه پرته له کوم اقدام څخه د اسر اییلو په وړاندې یو سخت غبرګون، ښکاروی .

-په لويديځه غاړه کې د اسر اییلو مېشت ځایونه :

په ټوله لويديځه غاړه کې له 136 څخه ډیر غیر رسمي مېشت ځایونه شتون لري.²⁹

- د غزې په ترانګه کې اسر ایلی مېشت ځایونه :

-د 1967 راهیسې، د لومړي ځل لپاره، فلسطیني ځواکونه وتوانیدل چې له غزې څخه تیر شي او د "غزې لفافي" په نوم سیمه کې یو شمیر اسر ایلي مېشت ځایونه وسوځوي، نوموړد دې سیمې په اړه څه پوهیږو؟

-د غزې د لفافي ساحه څومره ده؟-

-د ۲۰۰۵ کال د سپټمبر په ۱۲ مه د غزې له ترانګې څخه د اسر ایلي اشغالګرو ځواکونو له وتلو وروسته د غزې په ترانګه کې د ۲۵ اسر ایلي مېشت ځایونو څخه ووتل او د ځمکني سرحد په اوږدو کې یې د بفرزون جوړ کړ..

-د پولې په شاوخوا کې، د 40 کیلومتره په فاصله کې او د 7 کیلومترو څخه پیل په ژوروالي کې، شاوخوا 50 اسر ایلي مېشت ځایونه شتون لري، چې د "غزې لفافه" یا هغه څه چې په عبراني کې د "غزې اوتیف" په نوم یادېږي.». .

د برتانیا د بي بي سي په وینا، اسر اییلود غزې ترانګه په دریو محلي شوراګانو ویشلې:-

-د اشکول شورا: په دې کې 32 مېشت ځایونه شامل دي او د 380 مربع کیلومتره ساحه یې په برکې نیولی ده

-د اشکلون شورا: په دې کې 4 ښارګوټي شامل دي او د 175 مربع کیلومترو ساحه یې نیولی ده

-د شارهنگیف شورا: په دې کې 11 اسر ایلي مېشت ځایونه شامل دي او د 180 مربع کیلومترو ساحه یې نیولی ده ..

²⁹-ویکی پېډیا.

-د سیمه ییزو شوراگانو په درېیو میشت ځایونو کې د نفوسو شمیر شاوخوا 37 زره دی چې په لاندې ډول ویشل شوي:

-د اشکال شورا: ۱۳ زره تنه-

-عسقلان شورا: ۱۷ زره تنه .

-د شهر حنجیف شورا: ۷ زره تنه.

د غزې په ترانګه کې ډیر ښارونه او ښارګوټي د اشغالګرو ځواکونو لپاره خورا مهم دي، لکه:

-سدروت: دا د غزې ترانګې په شمال ختیځ کې پروت ښاردی او تر ټولو نږدې نقطه یې د غزې له ترانګې څخه ۸۴۰ متره لیرې ده او له ۳۰۰۰ څخه زیات خلک پکې ژوند کوي ..

-کفار عزه: دا د غزې د ترانګې په ختیځ کې شاوخوا پنځه کیلومتره کې موقعیت لري، او نفوس یې له زرو څخه زیات نه دی ..

-نحال اوز: دا یو کبوتزدی چې د سیدروت په سویل کې موقعیت لري چې له 500 څخه کم نفوس لري .

بیري: دا یو کبوتزدی چې د غزې په ختیځ کې موقعیت لري او نفوس یې له زرو څخه لږ دی ..

کيسوفيم: یو کبوتزد بیري په سویل کې موقعیت لري چې د 300 څخه کم نفوس لري ..

Nativ HaAsira د غزې په شمال کې موقعیت لري، دا یو زراعتي کلی دی چې ځمکه یې د یهودانود ملي وجهي صندوق ملکیت دی، او نفوس یې شاوخوا 1000 تنه دی ..

-په داسې حال کې چې د غزې په ترانګه کې ډیر نور مهم میشت ځایونه شتون لري لکه: (نتران، گیوارام، کریمه، نترانیم، نیراسرائیل، نیتیف هاسارا، تلمی یاف، ید موردچای، ذکیم، بیت شکما، بیرخیه، کیا، هیلنس، هودیه، ماشین، مافکیم بیرګانیم، نتران بیت، بات هدر، کفارسلور، کوچاومایکل، اونترانیم ..).

د غزې د لفافي اهمیت څه دی؟

-د غزې د ترانګې په شاوخوا کې میشتو میشت ځایونو کې ډیری میشته خلک "بني اړخه افراطي" شمیرل کیږي چې ډیری په هغه میشت ځایونو کې اوسیدل چې د غزې په دننه کې جوړ شوي او د اشغال څخه وروسته فلسطینیانو ته سپارل شوي. په 2005 کې د غزې څخه ..

-څرنگه چې د دی جغرافيايي موقعیت ته ډیر اهمیت ورکوي، نو د اسراییلو نیواکگر حکومت د غزې له ترانګې څخه د اشغالګرو ځواکونو د دفاع لومړۍ کړنه ده، د اسراییلو نیواکگر حکومت د دې سیمې اوسیدونکو ته د سترو امتیازاتو په ورکولو سره خاص چلند کوي..

بل دلیل یې د جغرافيايي او ډیموګرافیک ځنډ په توګه د دوی دوامدار شتون دی، ځکه چې د غزې په شاوخوا کې د میشت ځایونو دوامداره شتون د غزې او لویديځې غاړې ترمنځ د دوامداره جلاکیدو په معنی دی، په دې توګه اصلي هدف ته رسیدل چې د فلسطین د متقابلو تاسیساتو مخه نیسي. ریاست

پر دې سربېره د غزې د ترانګې سیمه د نیواکګرو ځواکونو له خوا له پوځي زونونو ډکه ده او دا هغه څه دي چې مخکې مو د فلسطیني مقاومت د ځواکونو د تېریو په وخت کې لیدلي دي..

د اسراییلو نفوس څومره دی؟

-د اسراییلو د مرکزي احصایې د ادارې د معلوماتو له مخې، د اسراییلو نفوس ۹.۷۲۷ میلیونه کسانو ته رسېدلی، چې ۷.۱۴۵ میلیونه یهودیان (۷۳.۵ سلنه)، ۲.۰۴۸ میلیونه عربان (۲۱ سلنه) او ۵۳۴ زره نور (۵.۵ سلنه) دي. هغه څه چې د "اسراییل نن ورځ" لخوا راپور شوي د هغې اصلي کیسه کې د هیل یا کوبي هینډلسمن لخوا لیکل شوي..

د احصایې ادارې ویلي، "شاوخوا ۲۸ سلنه ماشومان په اسراییلو کې د صفر او ۱۴ کلونو ترمنځ ژوند کوي، او شاوخوا ۱۲ سلنه یې له ۶۵ کلونو څخه پورته دي.."

هغه څرګنده کړه: "تیر کال د اسراییلو نفوس ۲۱۶۰۰۰ کسانو ته لوړ شوی، چې د ودې کچه یې ۲.۳ سلنه ده. په دې موده کې شاوخوا ۱۸۳۰۰۰ ماشومان زیږیدلي، شاوخوا ۷۹۰۰۰ یهودي مهاجرین راغلي او شاوخوا ۵۱۰۰۰ کسان مړه شوي دي.."

د یادونې وړ ده چې د فلسطین په عربي خاوره کې د نیواکګر دولت په تاسیس سره، "د هغې نفوس شاوخوا ۹۰۶ زره تنه و، او د تاسیس څخه ۱۰۰ کاله وروسته، ۲۰۴۸ کې به یې نفوس ۱۵.۲ میلیونه وګړي وي." د ادعا شویو اسراییلو اټکلونو ته..

ورځپاڼې یادونه کړې، چې «د ۲۰۲۱ کال په پای کې د نړۍ شاوخوا ۴۶ سلنه یهود په دغه هېواد (اشغال شوي فلسطین) کې وو،» او ادعا یې وکړه، چې په اسراییلو کې شاوخوا ۷۹ سلنه یهود په دغه هېواد کې زېږېدلي دي..

هغې څرګنده کړه چې "په 2022 کې، د اسراییلو د اوسني حساب اضافه د ناخالص کورني تولید 3.7 سلنه وه، په اوسط ډول د OECD د اقتصادي همکارۍ او پراختیا سازمان هیوادونو کې د 1.1 په پرتله، او د سړي سر اصلي وده 4.4 سلنې ته رسیدلې، او پدې کې، تیر کال په اسراییلو کې د بې کاره کارګرانو شمیر 3.8 سلنې ته ورسید.³⁰

شپږم: په لویدیځه غاړه کې د اسراییلو دبیلټون دیوال:

عمومي معلومات:

د اپارتایډ دیوال یو اوږد دیوال دی چې اسراییلو په لویدیځه غاړه کې شنی کرښې ته نږدې جوړ کړی چې د لویدیځې غاړې د فلسطیني اوسیدونکو د ننوتلو مخه نیسي، دا د اسراییلیو هڅه ده چې د فلسطیني وګړو ژوند له خنډ او ځنډ سره مخ کړي او یا لویدیځه غاړه د اسراییلو له خاورې سره یوځای کړي. دا دیوال د کتارو او ګزمو سړکونو څخه جوړ دی، او په ګڼ میشته سیمو کې لکه د مثلث ساحه یا د بیت المقدس سیمه کې جوړ شوي. د دیوال جوړولو کار په ۲۰۰۲ کال کې د الاقصی انتفاضې په ترڅ کې پیل شو او د ۲۰۰۶ کال په پای کې د ۴۰۲ کیلومتره په اوږدوالی کې د لویدیځې غاړې د ډیرو سیمو څخه تیرېږي لکه د قلقیلیا په څیر، دا د ښارګوټیو یوه مجموعه ده چې تقریباً د دیوال لخوا محاصره شوي. د فلسطین ملي اداره او فلسطیني سازمانونه د "ضمیمه کولو او پراخولو دیوال" له جوړولو سره مخالفت کوي.

-د ۲۰۰۶ کال د اپرېل په ۳۰ نېټه د اسراییلو د حکومت له خوا د اعلان شوي پلان پر بنسټ، د دېوال اوږدوالی به د جوړېدو په پای کې ۷۰۳ کیلومتره وي، او دغه پلان یو لړ تعدیلونه په پام کې لري، ځکه چې د پخوانۍ نقشې په پرتله، د دې لارې اوږدوالی 670 کیلومتره و، چې د 2005 کال د فبرورۍ په 20 اعلان شو، چې دا په اصل کې د دیوال لپاره د پخوانۍ وړاندیز شوې لارې بدلول و، او دا وړاندیز شوی اوږدوالی یې 48 کیلومتره زیات کړ، ترڅو د پلان شوي اوږدوالی سره برابر وي. دیوال له ۶۲۲ کیلومترو څخه ۶۷۰ کیلومترو ته اوږد شو.

-د جلا کولو د دیوال نقشه، د می په 2005 کال کی:

په اوس وخت کې، دا پروژه د فلسطین د اوسیدونکو او د اسراییلو د مختلفو اتحادیو د غړو لخوا د یو شمیر عریضو په اړه د اسراییلو د سترې محکمې د پریکړې تر خپرېدو پورې ځنډول شوې او غوښتنه کوي چې د

³⁰-د عراق د خبرونو لومړۍ سرچینه.

دېوال د لارې په ځينو برخو کې بدلون راوړي. داسې ځايونه چې د اوسېدونکو د ژوند طبيعت ګډوډ نه کړي او يا يې د خپلو ځمکو د کرلو مخه ونيسي.

-د بیت المقدس د ولايت په ابوديس ښارگوټي کې د راس کبسا سيمې د اپارتايد ديوال مهال ویش، د الاقصی جومات ختيځ کې ~ 2 کيلومتره.

-د دې جوړول د 2002 په جون کې د ايريل شارون د حکومت پرمهال پيل شو، او د اسر اييلو حکومت هغه وخت وويل چې "امنيتي کتاری د اسر اييلي اتباعو د ژوند ژغورلو په هدف جوړ شوی چې د تروريستي کمپاين لخوا په نښه شوي دي.

-په 2000 کې." د ديوال لاره: 85٪ کی د لويديځې غاړې څخه تيرېږي نه د شنی کرښې څخه چې ديوال جوړ شوی، د فلسطينيانو حقونه په ښکاره توګه ترېښو لاندې کېږي. دا يقيني ده چې د لويديځې غاړې په خاوره کې د ژور ديوال د جوړولو دوام به د سلګونو زرو فلسطينيانو د بشري حقونو څخه د اضافي سرغړونې لامل شي. د ديوال په څنګ کې مېشت فلسطينيان د الاقصی انتفاضې له پيليدو راهيسې په دوی باندې د پراخو بنديزونو سربېره په حرکت کې له نويو بنديزونو سره مخ دي.

-د 2000 په پايله کې، فلسطينيان د لويديځې غاړې په پاتې برخو کې خپلو کرنيزو ځمکو ته د لاسرسي او د خپلو کرنيزو محصولاتو بازارموندنې کې له ستونزو سره مخ دي. په پايله کې، د کرنې سکتور زیانمن شوی، د بزګرانو څخه اضافي عايد اخستل کېږي، او دا اجازه نه ورکوي چې د کرنې په سکتور کې د کارګرانو شمير زيات شي، چې د فلسطين په اقتصاد کې يو اړين سکتور ګڼل کېږي.

-د حرکت په ازادۍ محدوديتونه په ګاونډيو هيوادونو کې روغتونونو ته د کليوالو خلکو لاسرسی اغيزمنوي.
-د فلسطين ښوونيز نظام هم اغيزمن شوی دی ځکه چې ډيری ښوونځي په ځانګړې توګه په کلیو کې په ښوونکو پورې تړلي دي چې له بهر څخه راځي او دا بنديزونه د فلسطينيانو کورنۍ او ټولنيزې اړيکې هم اغيزمنوي.

-د ديوال لويه برخه د لويديځې غاړې په شمالي سيمو کې جوړه شوې او دا د قلقيليا ښار او د لويديځې غاړې نورې شمالي سيمې محاصره کوي، هغه سيمه چې د اسر اييلو سره تړلې ده او د ديوال په واسطه نه جلا کېږي (لکه د ايريل ګوټې). د يوه باثباته فلسطيني دولت د جوړولو لپاره به هيڅ چانس ور نه کړي.

-د فلسطين په اداره او فتح غورځنګ کې د "سيمنټ دوسيه":

په 2006 کي، هغه څه چې د "سيمنټ سکينډ" په نوم پيژندل کېږي، راڅرگند شو، او دا د فلسطيني ادارې او د فتح غورځنگ لخوا د فساد يوه لويه قضيه ده چې د عمومي نظارت ادارې يوراپورخپورکړ چې تقريبا د لويو پيسو ورکيدل تاييدوي په هغه وخت کې 315 مليون ډالر. د ۲۰۰۶ کال د فبرورۍ په ۵ مه لوی څارنوال احمد المغني څرگنده کړه چې د مالي فساد دوسي چې عامه څارنوالۍ ته رسيدلي له ۵۰ څخه زياتې دوسي لري او د فساد په جدي قضيو کې له ۷۰۰ ميليونو ډالرو څخه زيات ضايع شوي دي. مگر مورنشوکولی دا اندازه د فساد ريښتيني حد وگڼو، ځکه چې لوی څارنوال پخپله تمه درلوده چې مليارډونه ډالر اختلاس شوي. هغه قضيه چې په اړه يې تحقيقات اعلان کړي اختلاس، د کريډيټ ناوړه گټه اخيستنې، درغلی، او د لوړرتبه اشخاصو د رسمي اسنادو جعل کول شامل دي.

-د تحقيقاتي سند متن ته بياکتنه د فلسطين مقننه شورا لخوا د خپلو وړکميټو (د بوديچې او مالي چارو کميټې، د څارنې او بشري حقونو کميټې، او حقوقي کميټې) له لارې د يوې کوچنۍ کميټې د جوړولو سربيره. د مقننه شورا د رئيس لخوا گمارل شوی چې پکې ډاکټر حسن خريشه، ډاکټر سعدي الکرناز او جمال الشطي شامل دي. دغې کميټې د فتح غورځنگ له ډيرو مشرانو سره چې د هغه وخت لومړی وزير احمد قري «ابو العلا» يې مشري کوله، تحقيقات او ملاقاتونه وکړل. په تحقيق کې نور شامل وو،

په شمول:

د ملي اقتصاد وزير، ماهر المصري.

جميل الطرقي، د ملي چارو وزير.

د ملي اقتصاد وزارت د سوداگري عمومي رئيس عبدالحفيظ نوفل

قنديل الطريفي چمتو مکس کانکريټ شرکت، د جمعه قنديل الطرقي په استازيتوب.

د انتيسار باراکا عمومي سوداگريز شرکت، د يوسف بارکا په استازيتوب.

د يوسف بارکا عمومي سوداگريز شرکت، د يوسف بارکا په استازيتوب.

محمد راشد "خالد سلام"، د ولسمشر اقتصادي سلاکار او د فلسطين د سوداگريزو خدماتو شرکت رئيس.

حاتم يوسف، د مالي وزارت د گمرکونو عمومي رئيس.

عمر الحروب، د ملي اقتصاد وزارت کې د شرکتونو کنټرولر.

-په پای کې، وروسته له هغه چې کمیټې اسناد ترلاسه کړل، معلومه شوه چې اسراییلي شرکت LTD چې د زیف بیلنسکي ملکیت دی، هڅه وکړه چې د مصري بيبي سيف شرکت څخه سمنټ وارد کړي، مگر د امنیتي چارو اکو او د نورمال کولو ضد کمیټې له مداخلې وروسته. په مصر کې، دا معامله ودرول شوه، چې بیلنسکي یې د منځګړیتوب او فلسطیني شرکتونو له لارې د سمنټو واردولو ته وهڅول. دلته ځینو فلسطیني شرکتونو د ملي اقتصاد له وزارت څخه د مصري سمنټو د واردولو اجازه لیکونه ورکول پیل کړل او د دغو صادر شویو جوازونو ټولټال شمیر شاوخوا ۴۲۰ زره ټنه وو.

-د هغه وخت د ملي چارو د وزیر جمال الطرفي په غوښتنه د بيبي سيف سمنټو فابریکې ته یو لیک استول شوی و چې پکې ویل شوي و چې د سمنټو مقدار د فلسطین د ملي حاکمیت د سیمې د ګټو لپاره دی. په هرصورت، دا معلومه شوه چې د فلسطین بازار ته د سمنټو مقدار (33 زره ټنه) داخل شوی، د ملي اقتصاد او مالي وزارت د سرچینو په وینا، چې د ټولو جوازونو یوه کوچنۍ برخه ده. چې صادر شوي، اټکل شوي (420 زره ټنه). دا ثابته شوه چې د ملي اقتصاد وزارت د وارداتو جوازونه ورکړي چې نه دي پوره شوي او د ملي ادارې په حدودو کې د سمنټو د ننوتلو په اړه یې تعقیب نه دی کړی او همدغو شرکتونو ته د وارداتو د نویو جوازونو د صادرولو له لارې څرګنده شوی دی څېړنه:

-د ملي اقتصاد وزارت لخوا صادر شوي د سمنټو وارداتو جوازونه د ختمیدو نېټه نه لري، کوم چې دوی ته د لاسوهنې لپاره ځای ورکوي.

-د ملي اقتصاد وزارت داسې احصایې نه لري چې د سمنټو د بازار تیا معلومه کړي، چې له مخې یې د وارداتو جوازونه ورکوي.

هغه مقدار چې د وارداتو په جواز کې ویل شوي په شمېرو کې لیکل شوي نه په لیکونو کې، او دا کولی شي اجازه ورکړل شوي مقدار کې لاسوهنه وکړي.

-د دې معاملې عواقب:

-د فلسطین اقتصاد د وارداتو مالیاتو څخه بې برخې کول، لکه څنګه چې د سمنټو مالکیت اسراییلي شرکت ته لېږدول شوی و او پدې توګه د اسراییلو ګمرکونو لخوا ګمرکي مالیات راټولول.

د اسراییلو شرکتونو سره په همکارۍ اود "اسرائیلو" سره د اقتصادي نورمال کولو دروازې خلاصولو لپاره د کار کولو له لارې د فلسطین اقتصاد بدنامول.

- داتر ټولو خطرناک د جلا کولو دیوال او استوگنځایونو په جوړولو کې مرسته ده، ځکه چې دا سمنټ د دیوال او استوگنځایونو په جوړولو کې کارول کېږي.

-د دیوال تاریخ او مهال ویش :

نومبر 2000: د اسر اییلو لومړي وزیر ایهود بارک د لویدیځې غاړې په شمالي او مرکزي برخو کې د موټرو د تګ راتګ مخنیوي لپاره د دیوال جوړولو پلان تصویب کړ.

جولای-جون 2001: د اسر اییلو لومړي وزیر ایریل شارون د اسر اییلود ملي امنیت شورا د رییس اوزی دایان په مشرۍ یوه رهبري کمیټه جوړه کړه چې هدف یې د اسر اییلو خاورې ته د فلسطیني اورپکو د نفوذ د مخنیوي لپاره یو پراخ پلان رامینځته کول دي. د دې کمیټې وړاندیزونه د بارک د مخکیني پلان پلي کولو او پراخولو لامل شوي چې له مخې به یې یو دیوال جوړشي ترڅو د فلسطینیانو اسر اییلو ته د تیریدو مخه ونیسي په داسې سیمو کې چې د ځمکې دواړو غاړو ته پراخې او لوی ګواښ دی.

اپریل 2002: د اسر اییلو حکومت پریکړه وکړه چې د لویدیځې غاړې په دریو برخو کې د کټارو او کانکریټي دیوالونو څخه یو دیوال جوړکړي چې د "د جلا کولو زون اداره" د دفاع وزارت او د اسر اییلود عمومي رییس په مشرۍ جوړه شوه. اردو ځواکونو د ځمکو غصب او په بلډوز کولو پیل وکړ.

-جون ۲۰۰۲: د جلا کولو زون ادارې د اسر اییلود حکومت د ۲۰۲۷ نمبر پریکړه لیک له لارې د پلان د تصویب پربنسټ د دیوال د لومړي پړاو جوړول پیل کړل.

د اسر اییلود حکومت غونډه د جون په ۲۳ مه جوړه شوې وه. په دې پلان کې د لویدیځې غاړې په شمال کې د دیوال د برخو د جوړولو او د «بیت المقدس د لفافې» په شمالي او جنوبي سرحدونو کې د دیوال د جوړولو خبره شوې ده.

-د اګست 14، 2002: د اسر اییلو حکومت د بیت المقدس په شاوخوا کې د 20 کیلومترو سربیره د لویدیځې غاړې په شمالي سیمو کې د 123 کیلومتره دیوالونو او کټارو سره د دیوال د لومړي پړاو لاره یې تصویب کړه.

-اکتوبر 2003: د اسر اییلو حکومت په لویدیځه غاړه کې د دیوال د لارې بشپړ پلان خپور کړ.

د جون 30، 2004: د اسر اییلو حکومت د دیوال مخکینۍ اعلان شوې لارې تعدیل صادر کړ.

-د جولای ۹، ۲۰۰۴: د عدالت نړیوالې محکمې یوه مشورتي نظریه خپره کړه چې په کې ویل شوي چې په لویدیځه غاړه کې جوړشوی دیوال د نړیوالو قوانینو څخه سرغړونه ده، او غوښتنه کوي چې دیوال درنګ شي اوزیانمن شویو ته د تاوان ورکړل شي.

-د جولای ۲۰، ۲۰۰۴: د ملګرو ملتونو عمومي اسامبلې د عدالت د نړیوالې محکمې لخوا صادرشوی مشورتي پریکړه تایید کړه.

-د سېپتمبر ۱۵، ۲۰۰۵: د اسراییلو د عدالت عالي محکمې وویل چې دیوال د نړیوال قانون څخه سرغړونه نه ده.

د اپریل ۳۰، ۲۰۰۶: د اسراییلو حکومت د دیوال لپاره ترمیم شوی لاره تصویب کړه.

-د ۲۰۰۴ کال د جولای په ۹، د عدالت نړیوالې محکمې یو مشورتي نظر خپور کړ چې دیوال یې غیرقانوني اعلان کړ.

-د ملګرو ملتونو د عمومي اسامبلې ۱۵۰ غړو هېوادونو چې په هغه وخت کې د اروپايي ټولنې د ټولو ۲۵ هېوادونو په ګډون، د هغه پریکړه لیک په حق کې رایه ورکړه چې د ۲۰۰۴ کال د جولای د ۲۰ مې نېټې په ماښام ناوخته تصویب شوه، په داسې حال کې چې ۶ هېوادونو یې چې مشري یې د امریکا متحده ایالات کوي، داسټرالیا او اسراییلو په شمول یې مخالفت وکړ او ۱۰ هېوادونو له رایې ورکولو ډډه وکړه.

-د عمومي اسامبلې پریکړه، د عدالت د نړیوالې محکمې د پریکړې په څیر، په اسراییلو باندې پابنده نه ده. په هرصورت، د دوو پریکړه لیکونو سمبولیک او اخلاقي ارزښت ممکن د فلسطین او د دیوال د جوړولو مخالف ګوندونو سره مرسته وکړي ترڅو د دیوال ړنګولو لپاره پر اسراییلو ډیر سیاسي فشار راوړي.

-د دیوال هدفونه:

د ۲۰۰۲ کال د جون په ۲۳ نیټه د اسراییلو د پخواني لومړي وزیر اریل شارون په دوره کې د غاصبینو حکومت د دیوال په جوړولو پیل وکړ، په داسې حال کې چې تمه کېده چې وروستی لګښت به یې ۳،۴ میلیارده ډالرو ته ورسېږي.

-په اشغال شویو سیمو کې د اسراییلو د جلا کولو دیوال د جوړولو تر شا ستراتیژیکې موخې شتون لري. د بېلتون دېوال د اسراییلي اشغالګرو د پراخو سیاستونو یوه څرګندونه ده چې غواړي د ځمکې لویه برخه کنټرول کړي.

-د دیوال لاره او د هغې اغیزې:

-دا دیوال په لویدیځه غاړه کې د نفوسو او کرنیزو ځمکو څخه تیرېږي، ځینو محلي سړکونو او ځمکو ته د فلسطینیانو د لاسرسي مخه نیسي چې په شمالي سیمه کې یې د شنی کرښې او دیوال ترمنځ په "تړلو" سیمو کې له پنځو زرو څخه زیات فلسطینیان جلا کوي.

-په اشغال شوي لویدیځه غاړه کې د دیوال اوږدوالی 770 کیلومتره دی، د بیت المقدس شاوخوا 142 کیلومتره برخه چې د بیت المقدس لفافه بلل کېږي، هم شامل دی. پداسې حال کې چې د دیوال لوړوالی اته مترو ته رسېږي.

-له دې جملې څخه یې ۵۳۹ کیلومتره یا شاوخوا ۷۰٪ بشپړ شوي او شاوخوا ۶۲ کیلومتره یې د پرمختګ په حال کې دي، چې ۸ سلنه جوړوي، چې په دې توګه شاوخوا ۱۷۰ کیلومتره یا شاوخوا ۲۲٪ یې په پلان کې پاتې دي.

-د بېلتون د دیوال په جوړولو کې، اسراییل د فلسطین د اوسیدونکو په میشته سیمو کې د 4.5 څخه تر 9 مترو لوړوالی سره په قوي کانکرېټ تکیه کړې، په کم نفوسه سیمو کې بریښنايي دیوالونه، په کیمرو او سینسرونو سمبال د څاربرجونه، او په سړک پوښلی. شګه د اغیزو معلومولو لپاره. وی، نو دا دیوال به په اشغال شوي لویدیځه غاړه کې د فلسطین 733 مربع کیلومتره ځمکه، یا د لویدیځې غاړې 12.9٪ مساحت جلا کړي.

-دا ټوله جلا شوې سیمه د کرنیزو ځمکو تر مینځ ویشل شوې چې نیمایي مساحت ته نږدې (348 مربع کیلومتره، یا شاوخوا 47.5٪)، د استوګنځایونو او نظامي اډو (110 مربع کیلومتره، یا شاوخوا 15٪)، او خلاصې ساحې او ځنګلونه (250 کیلومتره، یا شاوخوا 34٪). دا دیوال به د اردن د وادې شاوخوا دوه سوه مربع کیلومتره ساحه هم جلا کړي چې د فلسطین د خوړو کندو ګڼل کېږي او د فلسطین ختیځ لوري ته موقعیت لري. که څه هم د دیوال ۱۵٪ برخه د ۱۹۴۸ کال سرحدونو ته غځول شوې، خو پاتې برخه یې په ۱۹۶۷ کال کې نیول شوې فلسطیني سیمو کې د اسراییلو د نقشې له مخې جوړېږي.

-د دې لارې په اوږدو کې، دیوال د 180 ټولنو په ګډون اته فلسطیني ولایتونه اغیزمن کوي، او راپورونه ښيي چې دا به د ختیځ بیت المقدس په ګډون د لویديځې غاړې په 67 کلیو او ښارونو کې د 210,000 فلسطینیانو ژوند اغیزمن کړي. دا دیوال د لویديځې غاړې ته 22 کیلومتره ژورته ننوځي، د 13 څخه زیات د نفوس مرکزونه جلا کوي چې 11,700 فلسطینیان به د شنه کرنې او د بیلټون د دیوال ترمینځ په سیمه کې ځانونه بندیان ومومي.

-دا دیوال به د نوي امنیتي کمربند ساحه رامینځته کړي، او د نفوس 19 مرکزونه به جوړ کړي چې 128,500 فلسطینیان به په جلا جلا سیمو او پوستو کې بندیان کړي.

-د دیوال په ختیځ کې د 36 ټولنو څخه 72,200 فلسطینیان به د دوی له کروندو او کرنیزو ځمکو څخه جلا شي چې د دېوال لویديځ ته موقعیت لري. په مجموع کې، دیوال به د لویديځې غاړې شاوخوا 46٪ مساحت مصرف کړي، چې اندازه یې پنځه زره اته سوه مربع کیلومتره ده، سربېره پردې د بیت المقدس ښار به د ډیموګرافیک او جغرافیایي پلوه د لویديځې غاړې له ښارونو او کلیو څخه جلا کړي.

-دیوال به په اشغال شویو سیمو کې شاوخوا یو ملیون فلسطینیان له اساسي حقونو څخه محروم کړي

-. د دوی په زرګونه به مجبور وي چې د اشغال څخه ځانګړي جوازونه ترلاسه کړي، ترڅو دوی ته اجازه ورکړي چې له یوې خوا د خپلو کورونو او له بلې خوا د دوی د ځمکو ترمینځ ژوند او تګ راتګ ته دوام ورکړي.

-د هغې له بشپړیدو وروسته، اسراییل به په زور سره په لویديځه غاړه کې د فلسطین د اوبو 80٪ موجودې سرچینې کنټرول کړي، چې په ټولیز ډول په کال کې شاوخوا 750 ملیون متر مکعب اټکل کړي.

-همدارنګه د هغو کلیو ۳۷ سلنه چې په کرښه کې دي – او له هغو څخه دیوال تېرېږي – د دوی اقتصادي دوره یې اغیزمنه کړې ده، چې د زیتونو د تېلو صنعت به له منځه ولاړ شي، وروسته له دې چې دې سیمې په هر فصل کې ۲۲ زره ټنه د زیتونو تېل تولید کول. پنځوس زره ټنه میوه، او یو ملیون ټنه سبزیجات.

-دا به د شاوخوا دلس زره څارویو څړځایونو ته د رسیدو مخه ونیسي.

-په دې اغیزو کې د ښار له مرکز څخه د شاوخوا څلورمې برخې بیت المقدس جلا کول هم شامل دي، او یو شمېر یې د خپل استوګنې ځای بدلولو ته وهڅول، یادولو وړ ده چې د دیوال له امله په ختیځ بیت المقدس کې د فقر کچه شاوخوا 82٪ ته رسیدلې.

-د فلسطين تعليمي اوروغيياي سيستمونه هم د اپارتايد ديوال د دوام له امله اغيزمن شوي ، ځكه چې 20٪ زده كوونكي ، 19٪ بشوونكي او 37٪ خدماتي كارمندان مجبور دي چې هره ورځ خپلو بشوونځيو ته په ختيځ بيت المقدس كې د رسيدو لپاره د ديوال څخه تير شي . او د لسگونوزرو لپاره د ديوال ختيځ كې روغيياي مركزونو اوروغتونو ته رسيدل ناممكن شوي دي.

-نړيوال تړونونه :

- د ملگرو ملتونو منشور او د ۱۹۴۵ كال د جون په ۲۶ د عدالت د نړيوالې محكمې قانون.
- د بشري حقونو نړيواله اعلاميه.
- د مدني او سياسي حقونو نړيوال كنو انسيون ، 1976.
- د اقتصادي ، كلتوري او ټولنيزو حقونو نړيوال كنو انسيون.
- د اپارتايد د جرم د خپلو او مجازاتو نړيوال كنو انسيون ، ۱۹۷۳.
- د هاگ كنو انسيون ، 1907.
- د جنیوا څلورم كنو انسيون د ۱۹۴۹ كال د اگست په ۱۲ .
- د اوسلو تړون ، ۱۹۹۳ .
- د نړيوالې جنايي محكمې (روم) د طرز العمل قواعد ، 1998.
- د بشردوستانه اغيزو لومړنی تحليل د هغه تعديلاتو په رڼا كې چې د 2006 كال د اپريل په 30 د خنډ په لاره كې صادر شوي
- په لويديځه غاړه كې د نفوسو په مركزونو باندې د جلا كولو ديوال اغيز (د مارچ 7 - اپريل 23) ، 2004
- د اسر اييلود خنډ په وړاندې د ملگرو ملتونو مقررات (په انگلستان كې).
- بياكتونكي :

"-د جلاکولو دیوال پس منظر - B'Tselem". په اشغال شویو سیمو کې د بشري حقونو لپاره د اسراییلو د معلوماتو مرکز. جنوري 1, 2011. په 2017-12-12 کې له اصلي څخه آرشیف شوی. په 2016/04/06 کې کتل شوی.

-احمد قری او د قدرت فساد، 2005، آرشیف شوی کاپي د اپریل 2، 2018 په Wayback Machine ویب پاڼه کې.

-د PLO او د فلسطین ملي ادارې کې د فساد په اړه راپور - د فلسطین د معلوماتو مرکز، جون 2006، یوه کاپي د دسمبر په 16، 2019 کې د Wayback Machine ویب پاڼې کې آرشیف شوی.

-د چارواکو وزیران د جلاکولو دیوال لپاره سمند وړدوي - دنیا الوطن، 2003 د دسمبر په 8، 2015 کې د Wayback Machine په ویب پاڼه کې آرشیف شوی.

-اداره د سوها فساد ردوي او د قری سیمنټ تحقیقات کوي - الجزیره نټ، پنجشنبه 1424/20/12 - AH د AD 2004/12/2 سره مطابقت لري (یو کاپي د جون په 13، 2017 کې د Wayback ماشین ویب پاڼه کې آرشیف شوی.

-په کامنرکي په لويديځه غاړه کې د اسراییلو د دیوال په اړه مواد شته.

-د اسراییلو پورټل، د عرب - اسراییل د شخړې پورټل، د نړیوالو اړیکو پورټل، د فلسطین پورټل سرچینه: ویکی پیډیا.

اووم: اسراییلی پوستي:

-د اسراییلو پوستي (عبراني: **מיון** "مخسم") هغه پوستي دي چې د اسراییلو اردو لخوا د اعلان شوي هدف سره نصب شوي چې "د اسراییلو میشت ځایونو امنیت ټینګول او د هغو کسانو د تیریدو مخه نیسي چې دوی ته د زیان رسولو هڅه کوي." په لويديځه غاړه کې زیاتره خنډونه د اسراییلو او د اشغال شویو فلسطیني سیمو ترمنځ په پوله کې نه دي، بلکې د فلسطین په داخلي سیمو کې پراته دي، نو ځکه ورته د اشغال خنډونه هم ویل کیږي.

-د ۱۹۹۰ لسیزې راهیسې، او په ځانګړې توګه د هغه تاوتریخوالي راهیسې چې د دویمې فلسطیني انتفاضې سره یوځای شوی، اسراییلو په سلګونو سړکونه او دایمي پوستې جوړې کړې چې د اسراییلي اردو یا سرحدي ساتونکو لخوا اداره کېږي.

-د ۲۰۱۱ کال په سپټمبر میاشت کې د ملګرو ملتونو د بشري چارو د همغږۍ دفتر (OCHA) ویلي وو چې په لويديځه غاړه کې د فلسطینیانو د تګ راتګ پر وړاندې ۵۲۲ سړکونه او پوستې جوړې شوې دي چې د ۲۰۲۳ کال په پیل کې دغه شمېر له ۶۴۵ څخه زیات شوی دی. د اکتوبر له ۷ وروسته د پوستو شمیر ۷۰۷ ته لوړ شو. په دې شمېره کې هغه موقتي پوستې شاملې نه دي چې "د الوتنې پوستې" په نوم پیژندل کېږي، چې په ۲۰۱۱ کې په لويديځ بانک کې په هره میاشت کې په اوسط ۴۹۵ وی، په تیرو دوو کلونو کې په هره میاشت کې په اوسط ۳۵۱ څخه زیات شوی.

-د اسراییلو پوستې کیدای شي د اسراییلو اردو پولیس، د اسراییلو سرحدي ساتونکي، یا نور سرتیري کارمندان وي.

-اسراییلو کاروګر چې اسراییلي پوستو ته ټیکنالوژي معرفي کړي، په دوی کې د پوستې په غوره کولو سره، د مقناطیسي کارتونو له لارې د تیریدو اجازه ورکوي.

-د اسراییلي اشغالګرو پوځ (IOF) نقطه:

-د پروګرام مشر ډګروال ټربریزیل په وینا، په مختلفو پوستو کې IDF خپره افسران په دنده ګماري چې له پولې څخه د تیریدونکو خلکو لپاره اسانتیاوې برابروي او د زرو او ناروغانو سره مرسته وکړي.

-د لويديځې غاړې ډیر فلسطیني اوسیدونکي ادعا کوي چې د خنډونو د ارادې کارولو سره، دوی په حقیقت کې د فلسطین د حرکت او نورو بشري حقونو څخه سرغړونه کوي.

-د فلسطینیانو سره د ناوړه چلند او سپکاوي شکایتونه عام دي: د اسراییلو د پوځ مشورتي قاضي تورن جنرال ډاکټر. میناچم فینکلستین یادونه وکړه چې "ډېر، زیات شکایتونه شتون لري چې د پوستې اداره کوونکي د فلسطینیانو سره بد چلند کوي او سپکاوی کوي او زیاته یې کړه چې د دې لوی شمیر شکایتونو د هغه لپاره د "سور څراغ" په توګه د دې پوستې څارنه کېږي ده د څارنې د ډلې د سیستم برخه خنډونه دا سازمان د خنډونو په اړه دوره ایز راپورونه خپروي او د شواهدو یو کتاب یې خپور کړی چې لیکوال او شریک بنسټ ایښودونکی یهودی کرسټن کیشټ وایي چې دا روښانه ده چې "د اسراییلو ټول بندونه شتون لري. د خنډونو

په شبکه کې. "او د پوستې کرسټن کیچټ دا هم وویل: "موږ څارونکي په پوستو کې د فلسطینانو هره ورځ د سپکاوي او ناوړه چلند شاهدان یو".

-ملګرو ملتونو د ۲۰۰۹ کال د فبرورۍ په میاشت کې بشردوستانه څارنې په خپل راپور کې وویل چې دا "څرګنده شوې" ده چې د فلسطینانو د دوهمې انتفاضې (سپتمبر ۲۰۰۰) له پیل راهیسې د موقت پوځي ځواب په توګه د اسراییلي چارواکو له خوا خنډونه توجیه شوي دي. او د اسراییلو په ملکي وګړو باندې تاوتریخوالی بریدونه، د "دایمي سیستم" په توګه رامینځته شوي چې په ثابت ډول د فلسطینانو د ودې او حرکت لپاره د اسراییلي میشت ځایونو د نفوس د زیاتوالي په برخه کې شتون کموي.

-اشغالی پوستې:

-یو اسراییلي عسکر د یوې پوستې سره نږدې د فلسطیني ماشوم څخه مشروبات اخلي
د فلسطین د چاپیریال نادولتي موسسې د غړي په وینا، د تطبیق شوي څیړنیز انستیتیوت - یروشلم (ARIJ)، د اسراییلو پوځ د اکتوبر ۲۰۰۶ او اپریل ۲۰۰۷ ترمنځ په لویدیځه غاړه او ختیځ بیت المقدس کې ۱۲۱ موقتي پوستې جوړې کړې. دا څیړنه ادعا کوي چې ډیری پوستې د لویدیځې غاړې په شمالي برخه کې موقعیت لري، په ځانګړې توګه د نابلس، تباس او جینین په ولایتونو کې، او هغه فلسطینیان چې هڅه کوي له دې نقطو څخه تیر شي ممکن د ۲۰ څخه تر ۹۰ دقیقو پورې انتظار وکړي. په ځینو مواردو کې، له دې څخه ډیر هم انتظار باسي.

-خنډونه او طبي پاملرنې:

-د اسراییلو د بشري حقونو سازمان، بیتسلیم په وینا، له ۲۰۰۰ څخه تر ۲۰۰۹ پورې په پوستو کې د طبي پاملرنې په ترلاسه کولو کې د ځنډ په پایله کې ۷۲ فلسطینیان مړه شوي.

-طبي وسایط ممکن ودرول شي، او د الوتنې په پوستو کې د اسراییلي سرتیرو لخوا د تفتیش څخه معاف ندي. د مثال په توګه، د مارچ په ۲۰۰۲ کې، هارتز ادعا وکړه، څه چاودیدونکي توکي په امبولانس کې وموندل شول چې د ملي سرې میاشتې ټولنې پورې تړاو لري.

-د فلسطین (PRCS) سرې میاشتې په دې پېښه خواشینی څرګنده کړه او په دې اړه یې داخلي پلټنې پیل کړې. د ۲۰۰۴ کال د جنورۍ په ۱۱ د فلسطین د سرې میاشتې ټولنې امبولانس د جیت کلي ته څېرمه په یوې پوستې کې ودرول شو، خوناروغان یې نه وړل. امبولانس د پوځي جیب په واسطه د رارسیدو پس ستیشن

ته واستول شو، چیرې چې د 10 دقیقو وروسته د امبولانس ټیم د دوی هویت کارتونه ترلاسه کړل او دوی ته یې اجازه ورکړه چې خپل کار ته دوام ورکړي. په همدې ورځ په یوه بله پېښه کې یو امبولانس چې د شکرې ناروغان یې روغتون ته لېږدول، په تورکرم کې ودرول شول، تلاشي شول او وروسته له هغه چې له ناروغ سره ملګري وو، ونیول شول.

-په لويديځه غاړه کې د فلسطيني ښارونو ترمنځ ځينې پوستې د فلسطينيانو لپاره د تيريدو اجازې ته اړتيا لري او استثناوې تل د طبي بېرنيو حالتونو لپاره اجازه نه ورکول کېږي. په 2008 کې، د نابلس ښار څخه بهر د يوې پوستې مسؤل يوې فلسطيني ميرمنې ته له پوستې څخه د تيريدو اجازه ترهغه ورنکړه. ترڅو د ښځې مړ ماشوم تولد شو او دغه مړی یې په پوسته کې پرېښود. او همدارنګه لږ شمير فلسطيني ډيپلوماتانو او نورو اشخاصو ته د اسر ايلي پوځ له خوا د (VIP) کارتونه ورکول کيدل چې هغوی ته د پوستو له لارې په وړيا توګه د تيريدو اجازه ورکوي.

-مشهور خنډونه (پوستی) :

د هوواري پوسته (نابلس).

قلنديه پوسته (رام الله – بيت المقدس).

-پوسته 300 (د بيت المقدس - بيت المقدس سرحد).

-د اتارا پوسته .

-د ترقوميا تیری .

-د کانتینر خنډ .

-د اپارتايد ديوال سربېره، چې 712 کیلومتره اوږد دی او د لويديځې غاړې په اوږدو کې غزیدلی. ځينې فلسطيني کروندګر چې جلا ځمکې لري کولی شي خپلو باغونو ته د 69 دروازو له لارې لاسرسی ومومي چې اسر ايلي نيو اکګر چارواکو اکثراً ترې ساتي.

بیاکتونکی

د بیولوژي د اصطلاحاتو متحد قاموس، د متحد قاموس لړۍ (8) (په عربي، انګليسي او فرانسوي کې)، تونس: د عربیزم د همغږۍ دفتر، 1993، مخ. OCLC: 929544775, QID: Q114972534311 ,

"کلیدی نقشی". د بي بي سي خبرونه. په سپتمبر 5, 2018 کې له اصلي څخه آرشیف شوی.

[فرانز وون بینډا-بیکمن، کیبېت وون بینډا-بیکمن، جولیا ایم ایکرېت، د قانون قواعد اود قانون حاکمیت: د قانون حاکمیت، اشکیت خپرونه، لمیتېډ، 2009، مخ. ISBN 0-7546-7239-5, 98-93 , {9780754672395} آرشیف د دسمبر په 19, 2016 د Wayback ماشین ویب پاڼه کې.

"حقیقت پاڼه: په لويديځ بانک کې حرکت او لاسرسی، اګست 2023) "OCHA / په انګلیسي کې). په 16 جنوري 2024 کې له اصلي څخه آرشیف شوی. اخیستل شوی 2024-16-01.

<https://www.alquds.com/ar/posts/106818> آرشیف شوی کاپي 2024/01/04 د Wayback ماشین ویب پاڼه کې.

"حرکت او په لويديځ بانک کې لاسرسی". د ملګرو ملتونو د بشردوستانه چارو د همغږۍ دفتر د فلسطین په اشغال شوې خاوره کې. په 8 می 2015 کې د اصلي څخه آرشیف شوی.

باسل رضي الله عنه (۳ دسمبر ۲۰۱۹). "د استعمار ټیکنالوژي: د اشغال په 'سمارټ' خنډونو کې." رنگ په 29 اګست 2023 کې له اصلي څخه آرشیف شوی. په 2023/08/11 کتل شوی.

ایلی لیشم IDF. به جیریکو ته نږدې د تیریدو مخه ونیسي". په 2014/02/01 کې د اصلي څخه آرشیف شوی.

"په 2010 کې د لويديځې غاړې او غزې په لور په پالیسي کې پرمختګونه | د اسراییلو دفاعي ځواکونه." idfspokesperson.com په 2015/06/04 له اصل څخه آرشیف شوی.

لیدن، جوئل. "اسرائیل د IDF بشردوستانه افسران د جګړې لومړۍ کرښې ته لېږي." د بیت المقدس پوست.

بارهونا، انا (۲۰۱۳). شاهدي ورکول - اته اونۍ په فلسطین کې. لندن: ملاقات. مخ ISBN:978-1-13-908099-02-0.

"په پوستو کې سپکاوی - د هارتز ډيلي ورځپاڼه | د اسراییل خبرونه Haaretz.com." په 30 جنوري 2008 کې د اصلي څخه آرشیف شوی. په 2011/06/09 کتل شوی.

کرستین کیشیت، یهودیت (2006). د پوستي څار: له اشغال شوي فلسطین څخه شاهدان. زید. مخ 39. ISBN:978-1-84277-719-0.

کرستین کیشیت، یهودیت (2006). د پوستي څار: له اشغال شوي فلسطين څخه شاهدان. زید. مخ 79.

ISBN:978-1-84277-719-0.

"د بشردوستانه څارونکي، 34 گڼه، فبروري 2009". د بشردوستانه چارو د همغږۍ لپاره د ملګرو ملتونو دفتر. فبروري 1، 2009. له اصلي (PDF) څخه په 2009/06/04 کې آرشیف شوی. په 2009/06/04 کې کتل شوی.

"اسرائیل، د ډیموکراسۍ یو ادعا شوی دولت". د اپلايډ ریسرچ انسټیټیوټ یروشلیم. (ARIJ) د اپریل 25، 2007. د 2014 کال د جنوري په 2 نیټه د اصلي څخه آرشیف شوی. د دسمبر 5، 2007 ته رسیدلی.

- B'Tselem "احصایې - تلفات. Btselem.org. په 2011/02/06 له اصل څخه آرشیف شوی. په 2011/06/09 کتل شوی.

اموس هاریل، امیرا حس، یوسف الغازی، بم د سرې میاشتې په امبولانس کې وموندل شو، هارتز، د مارچ 29، 2002. "آرشیف شوی کاپي." په 2015/31/10 کې د اصلي څخه آرشیف شوی. په 2013-20-07 کې کتل شوی.

"اوچا بشردوستانه تازه معلومات: اشغال شوي فلسطيني سیمې" د ملګرو ملتونو د بشري چارو د همغږۍ دفتر. (OCHA) په 2010/19/12 کې د اصلي څخه آرشیف شوی.

"اسرائیل د ماشوم تراژیدي په تور زنداني شو" د بي بي سي خبرونه. سپټمبر 12، 2008. په 29 سپټمبر 2018 کې له اصلي څخه آرشیف شوی.

په لويديځه غاړه کې د اسر اييلي پوستو په اړه په کامنز کې عکسونه او فایلونه شتون لري.

کتګورۍ: د فلسطين مسله خنډونه د پلټنې پوستې په اشغال شوې فلسطيني خاوره کې د اسر اييلو پوستې دا مخ وروستی ځل په 13 اکتوبر 2024، په 18:55 ايډيټ شوی.

-په اشغال شويو سیمو کې د اسر اييلو میشت ځایونه، یا غصب شوې سیمې لکه څنګه چې فلسطينيان ورته وايي، د نفوس مرکزونه دي.

-د يهودي استعماري میشت ځایونه په هغه ځمکو کې جوړ شوي چې د 1967 د جګړې پرمهال د اسر اييلو لخوا نیول شوي او پراخ شوي.

سرچینه: ویکی پېډیا.³¹

اتم: په غزه کې د اسر اییلو د ډله ییزو وژنو په اړه ویجاړونکې احصایې د دسمبر ۲۹، ۲۰۲۴
د قاهرې خبرونه -

-د حکومت د رسنیو دفتر نن، یکشنبې، د غزې په ترانګه کې د اسر اییلي اشغالګرو لخوا د ترسره شوي نسل وژنې جګړې د خورا مهمو احصائیو تازه معلومات خپاره کړل، چې د ۴۵۰ پرله پسې ورځو لپاره دوام لري، او دا تاییدوي چې اشغالګرو ۹،۹۷۳ قتل عامونه کړي دي ..

-د فلسطین د معلوماتو د مرکز له مخې، اشغالګرو پوځ ۱۴۱۳ فلسطیني کورنۍ له منځه وړي او د ملکي ثبت څخه یې حذف کړي دي ..

-دولتي رسنیو تایید کړه چې د نسل وژنې د قربانیانو شمیر ۵۶،۷۱۴ شهیدانو او ورک شویو کسانو ته لوړ شوی، او دا یې تشریح کړه چې ۱۱،۲۰۰ ورک شوي کسان روغتونونو ته نه دي رسیدلي ..

-هغه څرګنده کړه چې د روغتیا وزارت د شمېرو له مخې ۴۵،۵۱۴ شهیدان روغتونونو ته رسیدلي، په داسې حال کې چې د ماشومو شهیدانو شمیر ۱۷،۸۱۸ ته رسیدلی ..

-د حکومتي رسنیو د دفتر په وینا، په نسل وژنه کې ۲۳۸ ماشومان زیربډلي او شهیدان شوي، په داسې حال کې چې ۸۵۳ ماشومان د جګړې پرمهال شهیدان شوي او له یو کال څخه کم عمر لري.

د تازه معلوماتو متن په لاندې ډول دی:

-د نسل وژنې ۴۵۰ ورځې.

-په عمومي توګه د اشغالګرو پوځ لخوا ۹،۹۷۳ قتل عامونه ترسره شوي.

-د اسر اییلو د اشغال له خوا د فلسطیني کورنیو په وړاندې ۷۱۷۶ قتل عامونه ترسره شوي دي. (د روغتیا وزارت).

-ویکی پېډیا.³¹

-د اشغال له امله ۱۴۱۳ فلسطیني کورنۍ له منځه یوړل شوې او د پلار، موراو د کورنۍ د ټولو غړو په وژلو سره یې د مدني ثبت څخه حذف شوې (میراث) شوي. په دې کورنیو کې د شهیدانو شمیر ۵۴۵۵ دی. (د روغتیا وزارت).

-د اشغال له امله ۳۴۶۷ فلسطیني کورنۍ له منځه لاړې او یوازې یوکس یې ژوندی پاتې شو. د دې کورنیو د غړو شمیر ۷۹۴۱ شهیدان شويدي. (د روغتیا وزارت).

۵۶،۷۱۴ شهیدان او ورک شوي.

۱۱۲۰۰ ورک شوي کسان روغتونونو ته نه دي رسېدلي.

۴۵،۵۱۴ شهیدان چې روغتونونو ته رسېدلي (د روغتیا وزارت).

۱۷،۸۱۸ ماشومان شهیدان شوي.

- په نسل وژنې جگړه کې ۲۳۸ ماشومان زیږېدلي او شهیدان شوي دي.

-د جگړې پر مهال ۸۵۳ ماشومان شهیدان شوي چې عمرونه یې له یو کال څخه کم وو.

۴۴ تنه د خوارخواکۍ، د خوړو کمښت او قحطۍ له امله شهیدان شول.

-د بې ځایه شویو په ځیمو کې د سختې یخۍ له امله ۶ کسان مړه شوي، چې ۵ یې ماشومان دي.

-د اسراییلو د اشغال له امله ۱۲،۲۸۷ ښځې شهیدانې شوې.

-د طبي کارمندانو څخه ۱۰۶۸ تنه شهیدان شوي. (د روغتیا وزارت).

-د اسراییلو د اشغال له امله د ملکي دفاع ۹۴ کارکوونکي شهیدان شول.

-د اسراییلو د نیواک له امله ۲۰۱ خبریالان شهیدان شول.

-د اسراییلو د نیواک له امله ۷۲۸ امنیتي پرسونل او پولیس ووژل شول.

۱۴۷ جرمونه چې اشغالگر ځواکونه، پولیس او مرستې چمتو کوونکي یې په نښه کړي دي.

-د اشغالګرو لخوا په روغتونونو کې ۷ ډله ایز قبرونه جوړ شول.

۵۲۰ شهیدان د روغتونونو دننه له ۷ ډله ایزو قبرونو څخه ترلاسه شول.

۱۰۸، ۱۸۹ ټپيان روغتونونو ته ورسيدل. (د روغتيا وزارت).

۳۹۹ خبريالان او د رسنيو مسلکي کسان ټپيان شوي دي.

-د قربانيانو ۷۰٪ ماشومان او ښځې دي.

-د اسرايلود نيواک له امله ۲۱ پناه ځايونه او د بې ځايه کيدو مرکزونه په نښه شوي دي.

د اسرايلو نيواکگر څو اکونه د غزې تر انکې يوازې ۱۰٪ سيمې "بشردوستانه سيمې" بولي.

۳۵۰۶۰ ماشومان پرته له يويا دواړو والدينو ژوند کوي.

-د نسل وژنې په جريان کې ۱۲، ۱۲۵ ميرمنو خپل ميرونه له لاسه ورکړل.

۳۵۰۰ ماشومان د خوارځواکۍ او د خوړود نشتوالي له امله د مرگ له خطر سره مخ دي.

۲۳۶ ورځې وروسته له هغه چې اسراييلي اشغال په غزه کې وروستۍ لاره وتړله.

۱۲،۶۵۰ ټپيان د درملنې لپاره بهر ته د سفر کولو ته اړتيا لري.

-د سرطان ۱۲۵۰۰ ناروغان له مرگ سره مخ دي او درملنې ته اړتيا لري.

۳۰۰۰ ناروغان چې په مختلفو ناروغيو اخته دي، په بهر کې درملنې ته اړتيا لري.

-د بې ځايه کيدو له امله د ساري ناروغيو ۲۶، ۱۳۶، ۰۲۶ قضيې. (د روغتيا وزارت)

-د بې ځايه کيدو له امله د هيپاټايتس انتان 71,338 قضيې.

-نږدې ۶۰،۰۰۰ اميندواره ميرمنې د روغتيا پاملرنې نشتوالي له امله له خطر سره مخ دي.

-د اشغالگرو لخوا د درملو د ننوتلو د مخنيوي له امله ۳۵۰،۰۰۰ اوږدمهاله ناروغان د خطر سره مخ دي.

-د نسل وژنې په جريان کې د غزې له ترانکې څخه ۶،۶۰۰ بنديان د اشغالگرو لخوا ونيول شول.

-د روغتيايي کارکوونکو د نيولو ۳۳۱ قضيې (اشغالگرو له دې ډلې ۳ يې په زندانونو کې اعدام کړل).

-د هغو خبريالانو د نيولو ۴۳ قضيې چې نومونه يې معلوم دي.

-د ملکي دفاع د ۲۶ کارکوونکو نيول.

- په غزه کې دوه ميليونه بې ځايه شوي دي.
- ۱۱۰،۰۰۰ خيې خرابې دي او د بې ځايه شويو لپاره مناسبې نه دي.
- د اسر اييلود نيوک له امله ۲۱۳ حکومتي مرکزونه ويجاړ شول.
- د اشغال له امله ۱۳۵ ښوونځي او پوهنتونونه په بشپړه توګه ويجاړ شول.
- د اشغال له امله ۳۵۳ ښوونځي او پوهنتونونه په جزوي ډول ويجاړ شول.
- د جګړې پرمهال د اسر اييلود اشغال له امله ۱۲۷۸۰ زده کوونکي ووژل شول.
- د اسر اييلود اشغال له امله ۷۸۵۰۰ زده کوونکي له زده کړې محروم شول.
- د جګړې پرمهال د پوهنې په سکتور کې ۷۵۶ ښوونکي او د پوهنې کارکوونکي د اشغال له امله ووژل شول.
- ۱۴۸ ساينس پوهان، اکاډميکان، د پوهنتون استادان او څېړونکي د اشغال له امله اعدام شول.
- د اشغال له امله ۸۲۳ جوماتونه په بشپړه توګه ويجاړ شوي.
- ۱۵۸- جوماتونه د اشغال له امله سخت ويجاړ شوي او بيارغونې ته اړتيا لري.
- د ۶۰ هديرو څخه ۱۹ هديرې په بشپړه يا جزوي ډول د اشغال له امله ويجاړې شوې.
- د غزې په ترانګه کې له څو هديرو څخه د اشغالګرو لخوا ۲۳۰۰ جسدونه غلا شول.
- د اشغال له امله ۱۶۱،۶۰۰ کورونه په بشپړه توګه ويجاړ شوي.
- د اشغال له امله ويجاړ شوي ۸۲۰۰۰ کورونه د استوګنې وړ نه دي.
- د اشغال له امله ۱۹۴۰۰۰ کورونه په جزوي ډول ويجاړ شوي.
- د اسر اييلو نيو اکګرو لخوا په غزه کې ۸۸۰۰۰ تنه چاوديدونکي توکي غورځول شوي.
- د اشغالګرو لخوا په نښه شوي ۱۶۲ روغتيايي مرکزونه.
- د اشغالګرو لخوا په نښه شوي ۱۳۶ امبولانسونه.
- د اشغال له امله ۲۰۶ لرغوني او ميراثي ځايونه ويجاړ شول.

- د اشغال له امله ۳۱۳۰ کیلومتره د برېښنا شبکې ویجاړې شوې.
 - د ځمکې لاندې د برېښنا ویش ۱۲۵ ویجاړ شوي ترانسفارمرونه.
 - د اشغال له امله د اوبو ۳۳۰،۰۰۰ خطي متره شبکې ویجاړې شوې.
 - د اشغال له امله ۶۵۵،۰۰۰ خطي متره د فاضله اوبو شبکې ویجاړې شوې.
 - د اشغال له امله د سرکونو او کوڅو ۲،۸۳۵،۰۰۰ خطي متره شبکې ویجاړې شوې.
 - د اشغال له امله ۴۲ تاسیسات، د لوبو میدانونه او د سپورت تالارونه ویجاړ شول.
 - د اشغال له امله ۷۱۷ د اوبو څاګانې ویجاړې شوې او له کاره غورځول شوې.
 - په غزه کې د ویجاړۍ کچه ۸۶٪ ده.
 - د نسل وژنې جګړې څخه دمستقیمو لومړنیو زیانونو په توګه ۳۷ ملیارد ډالر.
- سرچینه : القاهرة الإخبارية .³²

اووم فصل : داقصی توپان د ۴۷۰ ورځو د مهمو پېښو او ویجاړیو مختصر راپورتاژ:

لومړۍ برخه - له توپان څخه تر تیرون یوړی... تر ټولو مهم ټکی :

-د اکتوبر ۷، ۲۰۲۳.. د فلسطین مقاومت د اسراییلي ادارې سره د شخړې په تاریخ کې خپل ترټولو لوی عملیات د "الاقصی سیلاب" ترسرلیک لاندې پیل کړل، چیرې چې دوی د اسراییلونظامي ځایونه او کلاګانې د شاوخوا ۵۰۰ راکټونو او ګولیو سره په نښه کړې. یوازې ۲۰ دقیقې، د دې عملیاتو سره د کتارې افسانه ماتول. د پولې او اسراییلود هوایي دفاع سیستمونه.ناکامه کیدل وه .

-په همدې ورځ، اشغالګریوڅ د غزې په ترانګه کې د خپلو عملیاتو د پیل اعلان وکړ، چې دوی یې "د اوسپنې تورې" بولي، چیرې چې دوی د غزې ترانګه په توغندیو او الوتکو بمبارکړه، چې په پایله کې یې لسګونه بې

³²-القاهرة الاخباریه .

گڼه کسان شهيدان شول. جگړه سهاروختي پيل شوه. ، يوه جگړه چې هيچا يې تمه نه درلوده چې دومره دوام به وکړي او فلسطينيان به ټينگ ودرېږي.

-د اکتوبر ۸، ۲۰۲۳.. د لبنان حزب الله د بحران کرښې ته ننوت.

-د اکتوبر ۱۳، ۲۰۲۳.. اسراییلي ادارې د غزې ښار له اوسیدونکو څخه، چې اټکل کېږي شاوخوا یو ملیون وگړي دي، غوښتنه کوي چې سمدلاسه ووځي او جنوب ته لاړشي، په دې توگه د غزې د اوسیدونکو د بې ځایه کیدو او شړلو لومړۍ څپه پیل کېږي.

-د اکتوبر ۱۷، ۲۰۲۳.. اشغالګر پوځ د غزې ښار په الزيتون سیمه کې د الاحلي بیپټیسټ روغتون په وړاندې خپل جنایتکارانه قتل عام ترسره کړ، چې له امله یې شاوخوا ۵۰۰ فلسطینیان شهیدان شول، چې ډیرې ماشومان وو، پداسې حال کې چې سلگونه نور ټپیان شول، په دې توگه د روغتونونو او مرکزونو په ښه کولو د ډله ییزو وژنو څپه پیل شوه.

-د اکتوبر ۹، ۲۰۲۳.. د یمن حوثي انصارالله ډله د دې سکتور لپاره د دوهم ملاتړي جبهې په توگه د بحران کرښې ته ننوته.

-د اکتوبر ۲۷، ۲۰۲۳.. اشغالګر پوځ د مقاومت د وړتیاوو په لومړۍ اصلي ازمویښه کې د غزې په ترانګه کې خپل ځمکنی برید پیلوي، خود حماس او جهاد لخوا د دوی په لیکو کې د ناڅاپي غبرګون او درنوزیانو له امله حیران دی.

-د نومبر ۱۵، ۲۰۲۳.. اشغالګر پوځ د څو ورځو محاصرې وروسته په غزه کې تر ټولو لوی روغتیايي مرکز الشفا طبي کمپلیکس باندې برید وکړ، چې په پایله کې یې کمپلیکس په تدریجي ډول له خدماتو څخه ووت او په پټۍ کې ټول روغتونونه وتړل شول. وروسته، د ژوند د ټولو اړتیاوو د وژلو په سیستماتیک ډول ټینګار کولوسره په مخ روان دی ..

-د نومبر ۲۱، ۲۰۲۳.. حماس او اسراییلي ادارې د یوې اونۍ لپاره لنډمهاله اوربند اعلان کړ، چې پکې د مقاومت لخوا نیول شوي ځینې اسراییلي بندیان د یو شمیر فلسطیني بندیانو په بدل کې خوشې کول شامل دي. خودا اوربند ډېر ژر پای ته ورسېد او اسراییلو خپل عملیات بیا پیل کړل پوځ ډېر مجرم او ظالم دی.

-د دسمبر ۴، ۲۰۲۳.. اسراییلو د غزې په جنوبي ترانگه کې، د خان یونس په څنډه کې، د دې اقدام په وړاندې د عربي اولویدیځو خبرداریو سره سره، خپل ځمکنی برید پیل کړ، چې د لسگونو زرو فلسطینیانو د بې ځایه کیدو او بې کوره کیدو لامل شو.³³

-د جنوري ۲، ۲۰۲۴.. اسراییلو د لبنان په پلازمینه بیروت کې د حماس د سیاسي دفتر مرستیال صالح العاروري د هغه ودانۍ په نښه کولو پرمهال شهید شو چې هغه د یوشمیر مشرانو (حسن نصرالله) سره لیدنه کوله. او ډیر شنونکي په دې اند دي چې شیخ صالح العاروري رحمه الله د حزب الله او اسراییلو ترمنځ د یوې معاملې ښکار شو او د نصرالله د مستقیمې لارښوونې په اساس په شهادت ورسید ان الله وانا الیه راجعون .

-د جنوري ۲۶، ۲۰۲۴.. سویلي افریقا په هاگ کې د عدالت نړیوالې محکمې ته یوه دعوی وړاندې کوي چې اشغالګر پوځ یې د ترانګې په وړاندې د جنګي جرمونو په ترسره کولو تورنوي، پداسې حال کې چې محکمه اشغالګرې ادارې ته امر کوي چې د نسل وژنې د کړنو مخه ونیسي.

-د فبروري ۲۹، ۲۰۲۴.. اسراییل هغه ډله ییزه وژنه ترسره کوي چې د "اورو قتل عام" په نوم پیژندل کیږي کله چې دوی د غزې ښار په لویډیځ کې د نابلسي څلور لارې په رشید سړک کې د مرستندویه لاریو څخه د خوراکي توکو د ترلاسه کولو هڅه کولو پرمهال په ملي وګړو د زې کوي، چې له امله یې د ۱۱۲ فلسطیني ملي وګړو د شهادت او لږ تر لږه ۷۶۰ نور و د تېي کیدو لامل کیږي .

-د مارچ ۷، ۲۰۲۴.. د امریکا ولسمشر بايډن د غزې په څنډو کې د یوه لامبو وهونکې بندرد جوړولو اعلان وکړ ترڅو د غزې اوسیدونکو ته مرستې ورسوي، او یادونه یې وکړه چې د دې پروژې کار به د همدې کال په می میاشت کې پیل شي، مګر دا ډېر دوام ونه کړ، ځکه چې دا په سمندر کې د طوفانونه او څپو له امله له منځه لاړ.

-د اپریل لومړۍ، ۲۰۲۴.. د اشغالګرو توغندیو د سوريې د پلازمینې دمشق په مززه سیمه کې د ایران قونسګرۍ په نښه کړه، چې د انقلابي ګارد د قدس ځواک د اشرافو د وژنې لامل شو، چې مشري یې جنرال محمد رضا زاهدي او نور کسان وو..

³³-المیادین خبری آژانس .

-د می ۶، ۲۰۲۴.. حماس د امریکا د ولسمشر بایډن لخوا په غزه کې د جګړې د پای ته رسولو لپاره د وړاندې شوي پلان د تصویب اعلان کړ، خو "اسرائیلو" وویل چې دوی د دې متن سره موافق نه دي، ترڅو خپلو عملیاتو ته دوام ورکړي. د فلسطینیانو د رفح ځینې برخې یې ونیولې او هغوی یې تېښتې ته اړ کړل.

-د جولای ۳۰، ۲۰۲۴.. اسراییلو د بیروت په جنوبي څنډو کې د اسراییلو په یوه برید کې د حزب الله پوځي قوماندان او د حسن نصرالله بنی لاس سړی، جنرال فواد شکر، چې د اشغال پر وړاندې د عملیاتو مسؤل و، ووژل شو..

-د جولای ۳۱، ۲۰۲۴.. اسراییلو د حماس د سیاسي دفتر مشر اسماعیل هنیه د هغه بم په واسطه وواژه چې له لرې واټن څخه چاودنه ورکړل شوې وه، کله چې هغه د ولسمشر مسعود یزشکیان د لورې په مراسمو کې د ګډون لپاره د ایران پلازمینې تهران ته تللی و. (باید په ډاګه شي چې اسماعیل هنیه د ایران لخوا په شهادت ورسید ځکه ایرانيانو نه غوښتل چې د حماس په سر کې داسې یو شخص شتون ولري).

-د سپتمبر ۱۶، ۲۰۲۴.. اسراییل په لبنان کې پر حزب الله خپل ترټولو سخت برید پیل کړ، د لرې واټن څخه د پیجر رادیوګانو په چاودنې سره، چې په لسګونو کسان یې ووژل او سلګونه نور یې ټپیان کړل، او د لبناني ګوند د ملاتړو ترمنځ یې د تاوتریخوالی یو ټکان وخوړ، چې د اسراییلي امنیتي کسانو له خوا. برابرسوی وه او بیا یې انفجار وکړ.

-د سپتمبر ۲۷، ۲۰۲۴.. اسراییلو د حزب الله عمومي منشي حسن نصرالله د ګوند د یو شمیر مشرانو سره یوځای په یو لږ بریدونو کې وواژه چې د دواړو خواوو ترمنځ د شخړې له پیل راهیسې ترټولو لوی تاوتریخوالی دی، په دې توګه ترټولو ډیر هغه دردناک ګوزار چې ګوند یې ورکړ ترڅو په ناڅاپي ډول یې بیرته راستنیدو ته اړ باسي. او د غزې لپاره د ملاتړ جبهې په توګه د هغې د دوام مخه ونیسي .

-د سپتمبر ۳۰، ۲۰۲۴.. اشغالګر پوځ په جنوبي لبنان کې خپل ځمکني عملیات اعلان کړل، او د مقاومت سره مخ شول چې په هغه وخت کې یې ډیر زیانونه ولیدل، مګر دوی د ځان په بیه عملیاتو ته په بشپړولو ټینګار وکړ.

-د اکتوبر ۵، ۲۰۲۴.. اسراییلي ځواکونو په شمالي غزه کې خپل پراخ ځمکني عملیات پیل کړل، چې په عمده توګه یې د جبالیا، بیت حانون او بیت لاهیا کمپونو کې د مقاومت د تمرکز نقطې په نښه کړې. دا هغه عملیات دي چې "اسراییلو" پکې د محاصرې ټول ډولونه تمرین کړل. او د شمال اوسیدونکي د جنرالانو د پلان په پلي

کولو کې د بې ځايه کيدو لپاره يې مجبورول، کوم چې فلسطينيانو د لوړ لگښت سره سره په خپل ثابت قدمۍ، استقامت او خپلو کورونو او سيمو ته د وفادارۍ سره ناکام کړل.

-د اکتوبر ۱۶، ۲۰۲۴.. اسرائيل د حماس غورځنگ مشر، يحيى سنوار، اشغالګرو ځواکونو په رفع کې د تعقيب په جريان کې شهيد کړ چې مشر په خپل پوځي يونيفورم کې راپورته شو، د خپلې خاورې دفاع يې کوله، مخامخ يې کوله او شا يې نه ګرځوله. ، د دې عزتمن هدف په نښه کولو سره د ټولو هغو دروغو رد کول چې د اشغالګرو او د هغه د عرب صهيونيسټ اجنټانو لخوا د مشر د ژوند او د هغه د مقدسې آزادۍ په جګړه کې د جنګي ليکوته د پرمختګ په اړه تکرار شوي.

د نومبر ۲۱، ۲۰۲۴: د نړيوالې جنايي محکمې د محاکمې څخه مخکې لومړۍ خونې د اشغالګر لومړي وزير نتنياهو، د هغه وخت د دفاع وزير، يووګالانت، او د حماس غورځنگ مشر، محمد دياب ابراهيم د نيولو امر صادر کړ. (چې د الضيف په نوم پېژندل کېږي). د بشريت پر ضد جرمونو او جنګي جرمونو په تور.

-د نومبر ۲۷، ۲۰۲۴: "اسرائيلو" او حزب الله په لبنان کې د اوربند په بدل کې موافقه وکړه چې ګوند به د اشغال په نښه کولو لپاره عمليات ودروي. په دې توګه، ګوند به د غزې لپاره د ملاتړ محور پرېږدي، او د اشغالګرو پوځ سره په مقابله کې به يې يوازې پرېږدي،

-د دسمبر ۲، ۲۰۲۴.. د امريکا ولسمشر چې په تيرو ټاکنو کې يې بريا ترلاسه کړې، ډونالډ ټرمپ خبردارۍ ورکوي چې که چېرې د ۲۰۲۵ کال د جنوري په ۲۰ مه د هغه د رسمي لوړې مراسمو دمخه په غزه کې يرغل شوي کسان خوشې نه شي، نومنځنی ختيځ به يې د سختو پايلو شاهد وي، او بيا دا ... تکرار شوی خبردارۍ به د همدې مياشتې په ۱۶ مه او دريم ځل به د ۲۰۲۵ کال د جنوري په ۷ مه خپور شي.

-د جنوري ۱۵، ۲۰۲۵.. د قطر لومړي وزير اعلان وکړ چې په غزه کې د حماس او اشغالګر اسراييلي ادارې ترمنځ د مصر، قطر او امريکا د تضمينونو سره د اوربند تړون لاسليک شوی، چې ټاکل شوې ده د يکشنبې په ورځ، د جنوري په ۱۹، په نافذ شي.

-او پکې شامل دي: د غزې له ډيری سيمو څخه د اشغالګرو ځواکونو وتل، د بنديانو تبادله، او د غزې ټولو سيمو ته د کافي مرستو رسولو اجازه، د ټولو غزې اوسيدونکو خپلو سيمو ته بيرته ستندل.

-د تړون څخه د اسرائيلو د تېښتې په اړه اندېښنه :

سره له دې چې د قطر د لومړي وزير اوبيا د مصر د ولسمشر عبدالفتاح السيسي، د امريکا د ولسمشرانو، بایډن او ترمپ سره يوځای، د تړون د پای ته رسولو اعلان وکړ په رسمي ډول، او خپله وروستی مسوده يې خپره کړه، او اسر اييلي لوري په دې لار کې ځينې گامونه پورته کړل، لکه د نټرايم او فلاډلفي محورو نوڅخه د تدريجي وتلو پيل کول، او روغتونونو ته خبرورکول چې د حماس لخوا نيول شوي بنديان ترلاسه کولو لپاره چمتووالی ونيسي، مگر د اسر اييلو حکومت په مشرۍ نټانياهو تر اوسه پورې په رسمي ډول د دې تړون اعلان نه دی کړی، چې د هغه پټولو په اړه يې ځينې اندېښنې راپورته کړې دي چې اسر اييليان د خبرو اترو په جريان کې چې له يو کال څخه ډیر وخت يې دوام کړی دی عادت شوي دي.

-د نټانياهو دفتر د پنجشنبې په ورځ، د جنوري په ۱۶ مه په يوه بيان کې ادعا وکړه چې "حماس له تفاهم څخه په شا کېږي او په وروستی شېبه کې يو بحران رامینځته کوي چې يوې موافقې ته د رسيدو مخه نيسي"، او زياته يې کړه چې "اسرائيل به د کابينې او حکومت لپاره نيټه ونه ټاکي". "تر هغه وخته پورې به غونډه دوام ولري چې منځگړي اعلان وکړي چې حماس د تړون له ټولو جزئياتو سره موافقه کړې ده"، په داسې حال کې چې چينل ۱۳ د يوه اسر اييلي چارواکي له قوله ويلي چې که په راتلونکو ساعتونو کې پرمختگ ونشي، "اسرائيل" ممکن خپل پلاوی چې اوس مهال په دوحه کې دی بيرته راولي.

-د معمول مطابق د هغو مانورونو په ځواب کې چې نټانياهو يې په وروستی شېبه کې د لويو ممکنه لاسته راوړنو د ترلاسه کولو لپاره په مقاومت فشار راوړي، د حماس وياند جهاد طه په غزه کې د منځگړو لخوا اعلان شوي اوربند تړون ته د غورځنگ ژمنتيا تاييد کړه، او په "تيليگرام" کې د خپل چينل له لارې، د غورځنگ مشهور مشر، عزت الرشق، ليکلي، "تحريک د هغه اوربند تړون ته ژمن دی چې پرون د منځگړو لخوا اعلان شو، چهارشنبه، د جنوري ۱۵ مه، ۲۰۲۵.

-د تړون له اعلان سره سم، اود غزې په ټولو سيمو او له هغې څخه بهر د جشنونو په خپريدو سره، اشغالگر پوځ د غزې په مختلفو سيمو کې خپلو جنايي بريدونو ته دوام ورکړ، چې په پايله کې لسگونه شهيدان او ټپيان شول، چې دا غبرگون منعکس کوي.

-د اشغالگر جرمي خواهش چې تر ټولو لوی احتمالي زيانونه ورسوي. د فلسطينيانو په منځ کې اود دوی د افسانوي استقامت د خوښۍ د خرابولو هڅه کول، په ځانگړې توگه د هغه نيوکې په رڼا کې چې د اسر اييلو حکومت او پوځ په گډه د اهدافو په ترلاسه کولو کې د ناکامۍ په اړه ورسره مخ شوي وو. جگړه، اود دې

معاملې ته د تسليمیدو اړتیا ترڅو د بندیانو د ژوند پاتې شوني خوندي شي وروسته له هغه چې د نړۍ ترټولو لوی استخباراتي ادارې د زیاتیدونکي مودې لپاره د دوی د ځایونو موندلو توان نه درلود.

-د ستاینې وراستقامت :

-نیواکگر له یوې خوا په وخت او له بلې خوا د ویجاړولو ظالمانه ماشین یې شرط کړی ترڅو هغه د بې ځایه کیدنې پلانونه ترلاسه کړي چې هغه یې په سکتور کې پلان کړي وو، په شمال کې د جنرالانو پلان او په جنوب کې جبري بې ځایه کیدنه، چیرې چې هغه یې ترسره کړه. د بشردوستانه قانون هر ډول جرمي سرغړونې، وژنه، سوځول، لوړه جگړه او بشپړ محاصره، چې د ژوند ټولې برخې یې ویجاړې کړې، روغتونونه او سرپناه یې ویجاړې کړې، د روغتیايي خدماتو ترلاسه کولو مخه یې ونیوله او بې ساري محاصرې ته یې دوام ورکړ، د مرستې ننوتو مخه یې ونیوله، چې خلک یې اړ کړل چې د څارویو خواړه او خراب شوي او ختم شوي خواړه وځوري.

-د دې جرم په وړاندې چې کولی شي ټول ملتونه او خلک په گوندو کړي، فلسطینیان د استقامت یو تلپاتې مثال وړاندې کوي، چې ځمکې ته غاړه ږدي او د خپل عزت او هدف د دفاع لپاره مري. سره له دې چې د لوړ لگښت له امله یې پیسې ورکړې دي. د خپل وطن د دفاع لپاره د قیمت په توګه د سیمې اوسیدونکي، دوی هغه څه نه دي پریښي چې دوی پرې باور درلود، نواشغالګر ددا ومومي چې د یوې بې معنې جګړې سره مخ، دي پرته له لید یا هدف څخه، هغه نه شي کولی خپل لومړني درې اهداف ترلاسه کړي او نه هم هغه د دې افسانوي استقامت سره مقابله کولی شي،

-د دې ګډوډې او پیچلې صحفې په وړاندې، د امریکا فشارونو نتانیا هو او د هغه حکومت دې ته اړ کړ چې دا ډرامه پای ته ورسوي ځکه چې اشغالګر ټول شته وسایل او اټکل شوي ظرفیتونه پرته له دې چې خپلو اهدافو ته ورسېږي، له دې ویرې چې غزه په یوه داسې دلدل بدله کړي چې له هغه څخه یې تېښته ناممکنه ده، په ځانګړې توګه د هغو درنو زیانونو وروسته چې د اشغالګرو په لیکو کې د مقاومت له امله د تاکتیکونو په پایله کې رامنځته شوي دي. هغه جګړه چې تاسو یې تعقیبوي او وخت په وخت د ساحې د پرمختګونو سره سمه بدلیږي.

-نن ورځ، د غزې خلک د خوښۍ حق لري. دا د دوی لپاره وخت دی چې د هغه ژوند څخه یو څه ساه واخلي چې اشغالګر او د هغه عربي او فارسي همکارانو اخیستی وه، حتی که خوښۍ د اندیښنې او تمې سره رنګ شوې وي، د ... په رڼا کې. د اسر اییلو معمول بلیک میل کول او د هغه څه د له منځه وړلو ویره چې مو افقه

پری شوې ، کوم چې د څارونکو له نظره امکان نلري، که نه نو دا قمار به د امریکا دواړه ادارې، بایدن او ترمپ، اود مصر او قطر منځگري، په یوه ستونزه کې واچوي. دا یو لوی شرم دی چې نتانیا هوبه یې پایلې ونه زغی.

سرچینه: نون پوست

-خبرونه او پېښې:

۲۰۲۵-۰۱-۱۴

-د اسراییل د بمبارۍ ۴۷۰ ورځې - د غزې جگړه.. له سیلاب څخه تر اوربند پورې .

۲۰۲۵-۰۱-۱۴

-د "حماس د له منځه وړلو" ژمنې څخه ترهغې سره تر خبرو اترو پورې - څلور لوی اهداف چې نتانیا هوبه غزه کې په ترلاسه کولو تینگار کاوه پاتې راتلل .

۲۰۲۵-۰۱-۱۴

محمد سنوار.. یو کلک مقاومت کوونکی او مذاکره کوونکی دی چې خپل شرایط تحمیلوي .³⁴

دوهمه برخه : رسمي احصایې د غزې تر انګې په وړاندې د ۴۷۰ ورځو د جګړې پایلې څرګندوي :

لندن-عربي/ ۲۱ / - ۲۱ / -جنوري-۲۵ ۱۲:۳۸ ماښام.

-د غزې پر وړاندې د اسراییل د جګړې په پایله کې تر اوسه پورې ۱۸۲،۶۱ کسان شهیدان او ورک شوي دي

-

-د غزې په ترانګه کې د حکومت د رسنیو دفتر اعلان وکړ چې د اسراییل د نسل وژنې د ۴۷۰ ورځو د مړینې شمیر چې له ۱۵ میاشتو څخه ډیر وخت دمخه پیل شو، ۴۶،۹۶۰ شهیدانو ته رسیدلی، چې ۳۰،۰۰۰ ماشومان او ښځې پکې شاملې دي..

-د رسنیو دفتر د سې شنبې په ورځ په یوه بیان کې وویل چې "د نسل وژنې په ۴۷۰ ورځو کې، اشغالګرو پوځ په عمومي ډول ۱۰،۱۰۰ قتل عامونه ترسره کړل، چې په پایله کې یې ۱۸۲،۶۱ شهیدان او ورک شوي .

³⁴-المیادین خبری آژانس .

-اودا يې تشرېح کړه چې "۱۴،۲۲۲ ورک شوي کسان د جنوري تر ۱۸ پورې روغتونونو ته نه دي رسېدلي."

-د روغتيا وزارت وويل: "۴۶،۹۶۰ هغه شهيدان دي چې روغتونونو ته رسېدلي وو..

-دفتر د روغتيا وزارت په حواله ويلي، "اشغال د پلار، مور او د کورنۍ د ټولو غړو په وژلو سره د ۲۰۹۲ فلسطيني کورنيو د مدني ثبت څخه پاک او له منځه وړی دی. د دې کورنيو د غړو شمير ۵۹۶۷ شهيدان دي".

-هغه څرگنده کړه چې "۴،۸۸۹ فلسطيني کورنۍ د اشغال له امله له منځه يوړل شوې، يوازې يوکس ژوندی پاتې شوي، او د دې کورنيو د غړو شمير له ۸،۹۸۰ شهيدانو څخه ډير شوي دي".

-د حکومتي رسنيو په وينا، د "ماشو شهيدانو شمير ۱۷،۸۶۱ ته ورسيد،" چې دا په گوته کوي چې "۲۱۴ ماشومان د نسل وژنې په جريان کې زيږيدلي او شهيدان شوي،" پداسې حال کې چې "۸۰۸ ماشومان د نسل وژنې په جريان کې هغه وخت شهيدان شوي کله چې دوی له يو کال څخه کم عمر درلود..

-هغه وويل چې ۴۴ کسان د خوارخواکۍ، د خوړو کمښت اود (اسرائيلو) د لوړې پاليسۍ له امله مړه شوي او ۸ کسان د بې ځايه شويو په خيمو کې د سختې يخۍ له امله مړه شوي، چې ۷ ماشومان هم پکې شامل دي..

-هغه څرگنده کړه چې "د اسراييلو د اشغال له امله ۱۲،۳۱۶ ښځې وژل شوې دي،" پداسې حال کې چې "د طبي کارمندانو څخه ۱،۱۵۵ شهيدان شوي دي،" د هغه څه له مخې چې د غزې په ترانگه کې د روغتيا وزارت لخوا راپور ورکړل شوي..

-دفتر ويلي چې "د اسراييلو اشغال ۹۴ ملکي دفاع پرسونل، ۲۰۵ خبريالان او د رسنيو مسلکي کسان وژل شوي، پداسې حال کې چې ۴۰۰ يې تپيان کړي دي".

-د يرغل ۴۶۶ ورځې د "معاملې" د اعلان په تمه په غزه کې پرله پسې قتل عامونه شوي دي.

په دې اړه، هغه څرگنده کړه چې اشغالگرو "۱۵۰ جرمونه ترسره کړي چې پرسونل، پوليس او مرستندويه کارکوونکي يې په نښه کړي دي".

-د همدې بيان له مخې، "اشغالگرو په روغتونونو کې ۷ ډله ييز قبرونه جوړ کړل، چې له هغه څخه ۵۲۰ شهيدان ترلاسه شوي".

-د ترکی د روغتیا وزارت په وینا، د شهیدانو سربیره، د اسراییلو جگړې ۷۲۵، ۱۱۰ تپیان روغتونونو ته راوړل شوي دي ..

-دې دفتر په خپله اعلامیه کې د ټپه‌شاره وکړه چې "۱۵۰۰ تپیان اوږدمهاله رغونې ته اړتیا لري"، او دا په گوته کوي چې نسل وژنې جگړې "۴۵۰۰ غړي پرې کړي، چې ۱۸ سلنه یې ماشومان دي"، او ټینګار یې وکړ چې "۷۰ سلنه قربانیان یې ماشومان او ښځې دي." هغه وویل. ویل شوي چې "د اسراییلو اشغال ۲۲۰ پناه ځایونه او د بې ځایه کیدو مرکزونه په نښه کړي".

-هغه ټینګار وکړ چې "د غزې ترانګې یوازې ۱۰ سلنه سیمه د اسراییلونو اکګرو لخوا د بشري مرستو سیمې بلل شوې"، پداسې حال کې چې جگړې "۳۸،۴۹۵ ماشومان د خپلو والدينو پرته یا د دوی له یو څخه پرته ژوند کولو ته پاتې دي"، ..

هغه زیاته کړه: "۱۳۹۰۱ ښځو هم د نسل وژنې په جریان کې خپل میړونه له لاسه ورکړي."-

-د بیان له مخې، سربیره پردې، "۳۵۰۰ ماشومان د خوارځواکۍ توکو د کمښت له امله د مرګ له خطر سره مخ دي، او ۱۲۷۰۰ تپیان چې د درملنې لپاره بهر ته سفر کولو ته اړ شوي دي".

-حکومتي دفتر په گوته کړه چې "د سرطان مریضي ۱۲۵۰۰ ناروغان د مرګ سره مخ دي او درملنې ته اړتیا لري، او" ۳۰۰۰ ناروغان چې په مختلفو ناروغیو اخته دي په بهر کې درملنې ته اړتیا لري".

-د روغتیا وزارت د شمېروله مخې، "دوه میلیونه، ۱۳۶ زره، او ۲۶ قضې د بې ځایه کیدو په پایله کې په ساري ناروغیو اخته شوي، په شمول د ۷۱ زره، ۳۳۸ قضیو چې په ویروسي هیپاټایټس سره اخته شوي دي".

-دفتر ویلي چې "نږدې ۶۰،۰۰۰ امیندواره میرمنې د روغتیا پاملرنې نشتوالي له امله له خطر سره مخ دي"، او دا چې "۳۵۰،۰۰۰ اوږدمهاله ناروغان د اشغالګرو لخوا د درملو د ننوتلو د مخنیوي له امله له خطر سره مخ دي، او دا چې "۶،۶۰۰ قضې رامنځته شوي دي".

اشغال په غزه کې له ۷۰۰ څخه زیات فلسطیني لوبغاړي ووژل، چې ۹۵ یې ماشومان وو.-

-هغه راپور ورکړ چې "د روغتیايي پرسونل د نیولو ۳۶۰ قضې ثبت شوې، ځکه چې اشغالګرو په زندانونو کې ۳ ډاکټران اعدام کړل، "او" د هغو خبریالانو د نیولو ۴۸ قضې چې نومونه یې پېژندل شوي وو" او "د ملکي دفاع پرسونل د نیولو ۲۶ قضې ثبت شوي وي ..

-حکومتي دفتر تاييد کړه چې "په غزه کې دوه ميليونه بې ځايه شوي کسان ثبت شوي دي"، او دا چې ۱۱۰،۰۰۰ ځيمي زړې شوې او د بې ځايه شويو لپاره نا مناسبې دي..

-هغه په گوته کړه چې "د اسراييلو اشغال ۲۱۶ دولتي مرکزونه، ۱۳۷ ښوونځي او پوهنتونونه په بشپړ ډول ويجاړ کړل"، او ۳۵۷ ښوونځي او پوهنتونونه په جزوي ډول ويجاړ کړي، او زياته يې کړه چې "د اسراييلو اشغال د جگړې په جريان کې ۱۲،۸۰۰ نارينه او ښځينه زده کونکي ووژل"، پداسې حال کې چې ۷۸۵،۰۰۰ نارينه او ښځينه زده کوونکي يې له زده کړې محروم کړل..

-هغه وويل چې "اشغال د جگړې په جريان کې د پوهنې په سکتور کې ۷۶۰ ښوونکي او د پوهنې کارمندان يې ووژل"، پداسې حال کې چې "۱۵۰ ساینس پوهان، اکاډميکان، د پوهنتون استادان او څيړونکي اعدام شول".

-د بيان له مخې، د عبادت ځايونو په اړه، اشغال "۸۲۳ جوماتونه په بشپړه توگه ويجاړ کړي، او ۱۵۸ جوماتونه بيارغونې ته جدي اړتيا لري".

"-اشغالګرو له ۶۰ هديرو څخه ۱۹ هديرې په بشپړه يا جزوي ډول ويجاړې کړې"، او "د غزې له هديرو څخه يې ۲،۳۰۰ جسدونه غلا کړل، ۱۶۱،۶۰۰ د استوګنې واحدونه په بشپړه توګه، او ۱۹۴،۰۰۰ د استوګنې واحدونه په جزوي ډول، پداسې حال کې چې ۸۲،۰۰۰ د استوګنې واحدونه د استوګنې څخه يې ايستلي دي".

-د حکومتي رسنيو دفتر د شمېروله مخې، "د اسراييلو اشغالګرو په غزه کې ۱۰۰،۰۰۰ تنه چاوديدونکي توکي وغورځول"، چې دا تشرېح کوي چې "د اشغالګرو لخوا ۳۴ روغتونونه او ۸۰ روغتيايي مرکزونه سوځول شوي، او له کاره ايستل شوي دي"، او دا چې "۱۶۲ روغتيايي ادارې او ۱۳۶ امبولانسونه په نښه شويدي".³⁵

درېمه برخه : د فلسطين د معلوماتود مرکز په اند :

د الاقصی توپان څخه يو کال وروسته.. په غزه کې د اسراييلود ويجاړولو د جگړې ترټولو مهم ټکي :

چهارشنبه ۲۵/ سپتمبر/ ۲۰۲۴

غزه - خانگړی/ د فلسطين د معلوماتو مرکز.

-د غزې په ترانگه کې د اسر ایلو د نسل وژنې په پایله کې د فلسطینیانو لپاره یو بشپړ یو کال له زیان، کړاو، ظلم، جبري بې ځایه کیدو او پراخې ویجاړۍ څخه ډک تیر شو، چې د ویار او اتلولۍ صحنې د پیل راهیسې دوام لري. د الاقصی د سیلاب جگړه، د هغو یرغلونو او تیري سره د مقابلې حماسې چې له ۱۲ میاشتو راهیسې نه دي دریدلي ...

-د جگړې د لومړۍ کلزې په مناسبت، د فلسطین د معلوماتو مرکز د ۲۰۲۳ کال د اکتوبر له ۷مې نیټې څخه تراوسه پورې ثبت شوي د خورا مشهورو سټیشنونه بیا کتنه کوي ..

-د الاقصی توپان عملیات:

-د ۲۰۲۴ کال د اکتوبر د ۷مې سهار: د حماس د پوځي څانګې القسام لډاګانو په مشرۍ د فلسطین مقاومت په غزه کې د اشغالګرو په پوځي ځایونو او میشت ځایونو باندې یوې ساري برید پیل کړ، چې دا عملیات یې د "الاقصی توپان" په نوم یاد کړل. "

- برید د قسام بریګیدز قوماندان محمد ضیف د یوې وینا سره پیل شو، چې پکې یې د الاقصی د توپان د جگړې د پیل اعلان وکړ..

لس دقیقې چې په تاریخ کې به درنا، ویار او وقار په رنگ ثبت شي..-

د فلسطین د مقاومت د مشر قوماندان محمد ضیف وینا او د الاقصی سیلاب د جگړې د پیل اعلان ..

—ادهم ابو سلمیه PS ادهم ابو سلمیه (@adham922) -د اکتوبر ۷، ۲۰۲۳

-برید په اسر ایلو د زرګونو توغندیو په ویشلو سره پیل شو، او د مقاومت سلګونه اتلان د ځمکې، سمندر او هوا له لارې میشت ځایونو ته لاړل. دوی د غزې ډویژن سقوط کړ، پوځي ځایونه، او په سلګونو اسر ایلیان یې ونیول، پ د لسګونو افسرانو. او عسکر په شمول..

ترڅو موږ د لویې لارې تېرېدو ورځ، "د اکتوبر ۷مه" هېره نه کړو. -

-هغه ورځ چې خدای د صهیون د زامنو سرتیري د جلال د کنډکونو په لاس ذلیل کړل-

—خالد المکتری ابو عمرو (@Moonlight7oct) -د سپتمبر ۲۰، ۲۰۲۴-

-په همدې ورځ، اسراییلو په غزه کې خپل ظالمانه یرغل پیل کړ، چې دوی یې "د اوسپنې تورې" بولي. په سلگونو سخت او له تاوتریخوالي ډک بریدونه یې وکړل، او د یرغل په لومړۍ ورځ، له 300 څخه ډیر فلسطینیان شهیدان شول او له 100 څخه ډیر (دوه زره) کسان تپیان شول..

—د فلسطین د معلوماتو مرکز (@PalinfoAr) د اکتوبر ۱۹، ۲۰۲۳

-د اکتوبر ۸مه، ۲۰۲۳: د اسراییلو امنیتي کابینې د اشغالګر حکومت د لومړي وزیر بنیامین نتنیا هوغه پریکړه تصویب کړه چې د حکومت د اساسي قانون د ۴۰ مادې له مخې یې د غزې پر وړاندې د جګړې حالت اعلان کړ..

-نتنیا هو په یوه بیان کې چې د غزې پر وړاندې یې جګړه اعلان کړه: موږ د ژوند یا مرګ پرته بله چاره نه لرو.

—الجزیره چینل (@AJArabic) -د اکتوبر ۱۲، ۲۰۲۳

-په همدې ورځ، د امریکا متحده ایالاتو د اسراییلو د ملاتړ او د جګړې د پراختیا د مخنیوي لپاره منځني ختیځ ته د دوو الوتکو وړونکو کښتیدو لپرلو اعلان وکړ، او اروپایي او لویډیځو هیوادونو د اسراییلو ملاتړ اعلان کړ..

-د اشغالګرو مشرانو د غزې تر انګې ته د برېښنا، اوبو او خوړو د بندولو په اړه د نژاد پرستی یو لږ څرګندونې هم اعلان کړې او د ترانګې اوسیدونکي یې د څارویو په توګه بیان کړل، چې د یوې سختې محاصرې او د ترانګې سره د ټولولارود تړلو له امکاناتو سره سمون خوري. دا وه. د نسل وژنې د جرم سربېره چې په راتلونکو ورځو، اونیو او میاشتو کې پراخه شوه.

-د حزب الله ملاتړ:-

د ۲۰۲۳ کال د اکتوبر په ۸مه: د لبنان حزب الله د غزې په ترانګه کې د مقاومت د ملاتړ د یوې برخې په توګه د لبنان له جنوبي برخې څخه د راکټونو بریدونه او عملیات پیل کړل، چې د مقابلې یوه جبهه یې پرانیستله چې د شمالي اشغال شوي فلسطین په یوه ځانګړې جغرافیایي سیمه کې پاتې شوه ..

-په لبنان کې قسام:

-د ۲۰۲۳ کال د اکتوبر په ۱۰مه: د القسام لواکانو د لبنان په جنوب کې د قلیله میدان څخه د لویډیځ ګیلبل په اشغالګرو میشت ځایونو باندې د توغندیو د توغولو اعلان وکړ، چې د الاقصی د سیلاب د جګړې یوه

برخه وه، اود ورته عملیاتو پوځي راپورونه وروسته خپاره شول. وروسته. په لبنان کې د فالانژ قبیلې هم په دې جگړه کې خپل یو شمیر مشران شهیدان وړاندې کړل..

-د غزې او شمالي غزې د خالي کولو غوښتنه:

-د ۲۰۲۳ کال د اکتوبر په ۱۳ مه: اشغالګرو ځواکونو د غزې او شمالي غزې د ولایتونو له اوسېدونکو څخه وغوښتل چې خپل کورونه پرېږدي اود غزې جنوبي درې ته لاړشي. د اسر اییلود تاوتریخوالي بمبارۍ سلګونه زره فلسطینیان اړ کړل چې له خپلو کورونو څخه په زوره بې ځایه شي، په داسې حال کې چې سلګونو زرو دا امررد کړ او په خپلو کورونو کې د پاتې کیدو ټینګار یې وکړ او د اسر اییلود هدف ګرځولو ځایونو سره سم له یوې سیمې څخه بلې سیمې ته کډه شول..

-اسر اییلې اشغالګرو له ټولو ملکي وګړو وغوښتل چې خپل کورونه پرېږدي اود غزې سویلي برخې ته لاړشي. له هغې وروسته څه پېښ شول؟؟

-دوی د ملکي وګړو موټرونه بمبار کړل کله چې دوی تېښتېدل او هغه ځای ته روان وو چې دوی یې غوښتل. ایا دا جنګي جرم دی؟ اوله ملکي وګړو سره خیانت /. انځور. ټویټر.

—خندق | معاذ (@M0ATH) - د اکتوبر ۱۴، ۲۰۲۳

-د یادونې وړه چې د یرغل له لومړۍ ورځې راهیسې، اشغالګرو د بمباریو او ډزو کمربندونو له لارې د سرحدي سیمو اوسیدونکي بې ځایه کول پیل کړل، پداسې حال کې چې د اشغالګر حکومت مشرد غزې له اوسیدونکو څخه وغوښتل چې له هغه ځایه ووځي. هره ورځ، اسر اییلیان د غزې د اوسیدونکو د بې ځایه کولو د پلان په اړه خبرې پیل کړې، چې اوسیدونکو یې د خونړۍ وژنې سره سره په خپل استقامت سره دغه پلان شنې کړ..

-د انصارالله ډله مداخله کوي:

د اکتوبر ۱۰، ۲۰۲۳: په یمن کې د یمني انصارالله ډلې مشر عبدالملک الحوثی وویل چې که امریکا په مستقیم ډول پوځي مداخله وکړي، نو دا ډله چمتوده چې د اسر اییلو پروړاندې په جگړه کې برخه واخلي. د اکتوبر په ۳۱ مه، دې ډلې د نیول شوي دولت په مختلفو هدفونو کې د بالستیک او کروز توغندیو او ګڼ شمېرې پیلوټه الوتکو د توغولو اعلان وکړ..

-دوی د اشغالګرو بندرونو ته تلونکې کښتۍ په نښه کول پیل کړل، سربېره پردې چې وخت په وخت یې د اشغالګرو اهدافو په لورد توغندیو یا ډرونونو د توغولو اعلان وکړ..

-په غزه کې برېښنا پرې شوې:

-د اکتوبر ۱۱، ۲۰۲۳: د غزې په ترانګه کې د تیلود کمښت اود برېښنا د فابریکې د بندیدو له امله برېښنا په بشپړه توګه پرې شوه، وروسته له هغه چې اشغالګرو چارواکو د یرغل په لومړۍ ورځ د سرحدي کټارو له لارې برېښنا پرې کړه..

-د اسراییلي بندیانو وژنه:-

د اکتوبر ۱۳ مه، ۲۰۲۳: د القسم لواګانو اعلان وکړ چې د غزې په ترانګه کې د اشغالګرو ځواکونو د سخت بمبار په پایله کې ۱۳ بندیان ووژل شول، چې بهرنيان هم پکې شامل وو. دا ډول اعلانونه وروسته تکرار شول. د اکتوبر په ۲۶ مه، د القسم لوا ویاند، ابو عبیده، وویل چې د دوی لخوا نیول شوي شاوخوا ۵۰ بندیان د اسراییلو د روانو بریدونو په پایله کې وژل شوي دي.

-د نومبر ۵، ۲۰۲۳: د القسم لواګانو وویل چې د غزې په ترانګه د اسراییلو د بمبارۍ له امله له ۶۰ څخه ډیر بندیان وژل شوي دي..

-سپین فاسفورس او لوړه:

د اکتوبر ۱۵، ۲۰۲۳: د بخښنې نړیوال سازمان تایید کړه چې اسراییلو په غزه کې سپین فاسفورس کارولی، اود خوړونې وال پروګرام تایید کړه چې په ترانګه کې کافي خواړه نشته..

-اشغالګر په غزه ترانګه کې په خپل یرغل کې "په نړیواله کچه منع شوي" سپین فاسفورس کاروي!!
فاسفورس یوه سوځوونکې ماده ده چې د انسان بدن ته دومره سوځیدنه ورکوي چې ممکن هډوکو ته ورسېږي، او حتی اوسپنه هم ویلې کوي!!

—احمد اغزه (@ahmadGazpal) -د اکتوبر ۹، ۲۰۲۳

-د اشغالګرو بندیانو شمیر:

-د اکتوبر ۱۶، ۲۰۲۳: د القسم لوا ویاند ابو عبیده اعلان وکړ چې مقاومت د ۲۰۰ او ۲۵۰ ترمخ بندیان لري، او ټینګار یې وکړ چې د دوی د بیرته ترلاسه کولو لپاره د خبرواترو او د بندیانو د تبادلې له معاملې پرته بله لاره نشته..

"زما سره لاړشه" ... هغه شیبه چې اسر ایلي سرتیري د غزې تر انګې ختیځ ته له یوه ټانک څخه ونيول شول

—عرب-پوځ (@ashrafnsier) -د اکتوبر ۷، ۲۰۲۳

د بېټیسټ روغتون قتل عام::

-د اکتوبر ۱۷، ۲۰۲۳: اشغالګرو ځواکونو په غزه کې د بېټیسټ روغتون د امریکایي جوړ شوو بمونو په مبارولو سره خونړی قتل عام وکړ، چې له امله یې شاوخوا ۴۷۱ فلسطینیان شهیدان شول، چې ډیر یې ښځې او ماشومان وو..

-د مرستو د تېرېدو اجازه ورکول:

د اکتوبر ۲۱، ۲۰۲۳: د بشري مرستو لومړۍ لارۍ د مصر له رفح سرحدي لارې څخه غزې ته ننوتې. د مرستې اندازه محدوده وه او د غزې په ترانګه کې د جګړې له پیل څخه دوه اونۍ وروسته یې د غزې د اوسیدونکو اړتیاوې نه پوره کولې..

-د روغتیا سیستم سقوط:

د اکتوبر ۲۴، ۲۰۲۳: د غزې په ترانګه کې د روغتیا وزارت د برېښنا د قطع کیدو، د تیلو د کمښت او د شهیدانو او ټپیانو د زیاتیدونکي شمیر له امله د ترانګې په ټولو روغتونونو کې د روغتیا سیستم "بشپړ سقوط" اعلان کړ، پداسې حال کې چې د روغتیا نړیوال سازمان او د فلسطیني کډوالو لپاره د ملګرو ملتونو مرستې کارادارې (UNRWA) غزې ته د سونګ توکو او طبي توکو د چټک رسولو غوښتنه وکړه.

اسرائیل د غزې اوسیدونکي بې ځایه کولو پلان لري:

-د اکتوبر ۲۵، ۲۰۲۳: د اسرائیلو د استخباراتو وزارت د جګړې له پای ته رسیدو وروسته د غزې د اوسیدونکو د سینا ټاپووزمې ته د لېږدولو پلان وړاندیز وکړ..

-د وزارت څخه په يوه افشا شوي سند کې څرگنده شوې چې په دې پلان کې درې مرحلې شاملې دي: د سينا په جنوب لويديځ کې د خيمو ښارگوټي جوړول، د خلکو سره د مرستې لپاره د بشري دهليز جوړول، او د شمالي سينا په سيمه کې د ښارونو جوړول..

-د اسر اييلو پخواني لومړي وزير نفتالي بينت مخکې د غزې د بندولو او حماس د ختمولو لپاره د لسو ټکو پلان وړاندیز کړی وه ..

په بې ځايه کيدو کې څه پيښيږي:-

-تاسود لمرلاندې د اوږدې فاصلې لپاره جامې، کمپلې او د پخلنځي وسايل او په پښوځي، بيا تاسود بې ځايه کيدو په ځای کې خيمه نه مومئ، او ستاسو سره ماشومان او نوي زيږيدلي ماشومان هم وي چې د ډاډمن او نږدې بمبارۍ څخه د تينې لپاره په پښو مري، بيا تاسو او به نه مومئ نو تاسو ځمکه کيندئ او مالگينې او به راوځي، که تاسو يې وڅښئ نو تاسو به له منځه لاړ شئ. تردې هم بده دا ده چې يوه يا دوه ورځې تيرېږي او هيڅ نه مومئ ...

— ډاکټر خالد الشومسي OM ای خدايه، د غزې ملاتړ وکړه (@DALshmwasy) - د می ۱۲، ۲۰۲۴

بينت وړاندیز وکړ چې د اسر اييلو پوځ دې د غزې تر انګې ته ژور ننوځي، نه، بلکې د غزې شمالي تر انګه دې بشپړه محاصره کړي او په پوله کې دې يو بفرزون جوړ کړي ترڅو مقاومت ودروي او تسليميدو ته يې اړ کړي..

-بينت همدارنګه وړاندیز وکړ چې دغه پټۍ په دوو سيمو ووېشله شي، يو شمالي او بل جنوبي، يو غير نظامي زون د تعريف شي، لوړه دد وسلې په توګه وکارول شي، او غزې ته د سونګ توکو او خوراكي توکو د ننوتلو مخه د ونيوله شي..

-مخابرات پرې شوي او ځمکنی يرغل:

-د اکتوبر په ۲۷ مه، ۲۰۲۳: په غزه کې د حکومت د معلوماتو دفتر اعلان وکړ چې د لومړي ځل لپاره د غزې له تر انګې څخه مخابرات او انټرنيت په بشپړه توګه قطع شوی دی، پداسې حال کې چې اسر اييل د درنو او بې ساري بمباريو په منځ کې د خپلو ځمکنيو عملياتو د پراختيا اعلان وکړ، چې تر ټولو ډير... د يرغل له پيل راهيسې تاوتريخوالی. د څو ورځو په اوږدو کې، د سخت مقاومت او درنو ډزو تر پوښښ لاندې، اشغالګر ځواکونه د صلاح الدين سړک او بيا رشيد سړک ته ورسيدل، او د غزې ښارد تر انګې مرکزي د نټواړيم محور

څخه جلا کول پیل کړل. له دې محور څخه د نفوذ سره سم، اشغالگر څو اکونه د غزې شمال ته ننوتل، او د شمال لویدیځ څخه یې د غزې ښار محاصره کول پیل کړل.

-د ایرز په دویمه جگړه کې د اشغالګر پوځ له ماتې وروسته، نن یې هڅه وکړه چې د صلاح الدین سرک له لارې د ټانکونو سره په ځمکه برید کولو سره یو جعلي بریا رامنځته کړي، چیرې چې ټانکونو د اتباعو موټرونه بمبار کړل او بیا بیرته ووتل. د نتانیا هو ستونزه دا ده چې هغه د خپلو متحدینو لخوا د اوربند د منلو اعلان کولو دمخه د غلطې بریا رامنځته کولو هڅه کوي. غزه مقاومت کوي ...

-منصور احمد منصور (@amansouraja) د اکتوبر ۳۰، ۲۰۲۳

-د رفح د لارې سفرو کړی:

د ۲۰۲۳ کال د نومبر په لومړۍ نیټه: له غزې څخه د شاوخوا ۷۰۰۰ بهرنیو پاسپورټونو لرونکو، دوه ګوني تابعیت لرونکو، د هغوی کورنیو او هغو خلکو ایستل چې بیرنۍ طبي درملنې ته اړتیا لري، د رفح د پولې له لارې پیل شول. وروسته، فلسطینیانو ته د سفر کولو اجازه ورکړل شوه، په شمول د لږ شمیر ټېپیانو او ناروغانو، او همدارنګه د هغو کسانو بیرته راستنیدل چې بند پاتې وو.

-د ملګرو ملتونو د ادارې مشران په غوسه دي:

د نومبر ۶، ۲۰۲۳: د ملګرو ملتونو د ۱۸ سازمانونو او ادارو مشرانو په یوه نادره ګډه اعلامیه کې د غزې د وضعیت په اړه د "سمدستي بشري اوربند" غوښتنه وکړه، او په دې برخه کې یې په غزه کې د ملکي تلفاتو په شمیر باندې غوسه څرګنده کړه، کوم چې په هغه وخت کې ورته رسیدلي وو. شاوخوا ۱۰۰۰۰ کسان وه چې شاوخوا نیمایي یې ماشومان دي..

-د ملګرو ملتونو د ادارو مشرانو د ملګرو ملتونو د بین الحکومتي دایمي کمیټې په ویب پاڼه کې په یوه بیان کې لیکلي: "د نږدې یوې میاشتې راهیسې، نړۍ د اسراییلو او نیول شوي فلسطیني خاورې وضعیت په حیرانتیا او وحشت سره څارلی دی چې د ژوند له لاسه ورکولو شمیر مخ په زیاتیدو دی."

-د قسام لواګانې د لوی درستیز محمد ضیف پیغام عربانو ته بیا خپروي .

- د فلسطین د معلوماتو مرکز (@PalinfoAr) د مارچ ۲۷، ۲۰۲۴

"په غزه کې، ټول خلک تر محاصرې او برید لاندې دي، د ژوندي پاتې کیدو اړینو توکو ته لاسرسی نه لري، او خلک په خپلو کورونو، سرپناهونو، روغتونونو او عبادت ځایونو کې بمبار کېږي. دا د منلو وړ نه ده،" دا د ادارې چارواکو په یوه بیان کې وویل. شول ..

-وېروونکي انساني ارقام او احصايې :

د نومبر په ۷مه، ۲۰۲۳: د غزې په ترانګه کې د حکومت د رسنیو دفتر اعلان وکړ چې د اسراییلو د شدیدو بمباریو او چاپو له امله د غزې د ترانګې ۷۰٪ نفوس په زور له خپلو کورونو څخه بې ځایه شوي دي.

هغه ټینګار وکړ چې د غزې ترانګه په زرتنه چاویدونکو توکو بمبار شوې، چې په اوسط ډول په هر مربع کیلومتر کې ۸۲ تنه وه، او د غزې د ټول نفوس شاوخوا ۲٪ د دې یرغل مستقیم قربانیان شوي، یا شهیدان شوي یا ټپیان شوي دي.

-په بیان کې زیاته شوې ده چې په هره دقیقه کې یو کس ټپي کیږي، په هرو څلورو دقیقو کې یو کس شهید کیږي، په هرو لسو دقیقو کې یو ماشوم شهید کیږي، او په هرو دولسو دقیقو کې یوه ښځینه شهیده کیږي.

-په بدل کې، د یورو-مدیرانې د بشري حقونو څارونکي مخکې وویل چې په غزه کې د اسراییلو د روانو بریدونو له امله د چاویدونکو توکو د سړي سرونه له لسو کیلوګرامو څخه زیاته ده.

-د الشفا طبي کمپلکس باندې برید :

-د نومبر ۱۵مه، ۲۰۲۳: د څو ورځو محاصرې، ډزو او مستقیمو هدفونو له نیولو وروسته، اسراییلي اشغالګرو ځواکونو د الشفا طبي کمپلکس باندې برید وکړ او هغه یې په پوځي بارکونو بدل کړ. اشغالګر ځواکونه د نومبر په ۲۴مه د الشفا کمپلکس څخه ووتل، لس ورځې وروسته له هغه چې روغتون یې ونیو، ځینې برخې یې ویجاړې کړې، او په ځینو څانګو او ودانیو یې بمباري عملیات ترسره کړل. دوی د دې په اړه د خپلو پخوانیو تورونو په ثابتولو کې پاتې راغلل. د تونلونو او حماس بارکونو شتون. د وتلو دمخه، یې زرګونه خلک بې ځایه کړل او لسګونه طبي کارمندان یې ونیول، په شمول د الشفا روغتون رییس ډاکټر محمد ابو سلمیه او یو شمیر طبي ټیمونه.

-د اندونیزیا په روغتون برید :

-د نومبر ۲۴، ۲۰۲۳: د فلسطين د روغتيا وزارت عمومي رييس منير البارش راپور ورکړ چې د اسراييلو پوځ د اندونيزيا پر روغتون بريد وکړ، اوله بريد څخه مخکې د اشغالگرو ځواکونو لخوا د ډزو او محاصرې له امله چې څو ورځې يې دوام وکړ، بريد وشو.

-د يادونې وړ ده چې د نومبر په مياشت کې د غزې ښار ډير روغتونونه د محاصرې او بمبارۍ سره مخ شول. د يرغل له پيل راهيسې له ۷۰ ورځو څخه زيات وخت وروسته، د غزې په ترانگه کې ډير روغتونونه د بمبارۍ او د اشغالگرو لخوا د قصدي ويجاړۍ او د امبولانس خدماتو د بنديدو له امله له خدماتو څخه وتلي دي.

-بشري اوربند:

د نومبر ۲۴، ۲۰۲۳: د غزې په ترانگه کې د اشغالگرو او مقاومت ترمنځ د څلورو ورځو لپاره د بشري اوربند تړون اعلان شو، چې د قطر او مصر په منځگړيتوب سره، له بلې ورځې څخه پيل شو. شاوخوا ۲۰۰ فلسطيني بنديان. د ۵۰ اسراييلي ملکي بنديانو په بدل کې خوشې شول. او د بشري مرستو کاروانونو ته اجازه ورکړل شوه چې ترانگې ته ننوځي.

-د يرغل بيا پيل:

-د ۲۰۲۳ کال د دسمبر لومړۍ نېټه: اشغالگرو ځواکونو د بشري اوربند له پای ته رسېدو او د هغې د غځولو د هڅوله ناکامۍ وروسته، په غزه کې خپل لوی بريد بيا پيل کړ. اسراييلو د غزې په څو سيمو کې د استوگنې سيمې په نېشه کولو لپاره وحشتناک قتل عامونه وکړل، سپين فاسفورس او وژونکي وسلې يې وکارولې، پداسې حال کې چې الوتکويې په ترانگه کې د اوروژنې کمربندونه ترسره کړل. په هغه ورځ د شهيدانو شمير له ۱۵۰۰۰ څخه ډير شو، او د فلسطين مقاومت د توغنديو بريدونه پيل کړل. په تل ابيب او اسراييلي ښارونو او ښارگوټو کې..

-په خان يونس کې يرغل:

-د دسمبر ۲، ۲۰۲۳: اشغالگرو ځواکونو په خان يونس کې، چې په غزې کې دوهم لوی ولايت دی، د وتلو وروستی امر صادر کړ، او دوه ورځې وروسته يې هلته او د مرکزي غزې په سيمو کې د سختو بريدونو سره يوځای خپل لومړی لوی ځمکنی بريد پيل کړ. او د اورلمې، او د سلگونو زرو خلکو د بې ځايه کيدو نوې څپه پيل شوه، ځکه چې د دوی شتون د خان يونس او رفح په سيمو کې متمرکز دی، کوم چې اشغالگرو بشري زون اعلان کړ.

-اشغالگر ځواکونه د اپریل په ۷، ۲۰۲۴ کې له خان یونس څخه ووتل، وروسته له هغه چې کورونو، ودانیو او کوڅو ته یې پراخه ویجاړي واورلو، چې د ښارشاوخوا ۷۰٪ برخه او د کمپ ودانۍ یې اغیزمنې کړې.

-کوټریس د ۹۹ مادې څخه کار اخلي:

د دسمبر ۶، ۲۰۲۳: د ملګرو ملتونو سرمشري انتونیو ګوټریس د ملګرو ملتونو د منشور د ۹۹ مادې لاندې امنیت شورا ته د غزې په ترانګه کې د اسراییلو د جګړې په اړه یوې ساری لیک واستاوه، چې د هغې د نړیوالو خطرونو په اړه یې خبرداری ورکړ. هغه دا خبرداری هم ورکړ چې په دې سکتور کې عامه نظم د بشپړ سقوط په درشل کې دی، او دا لومړی ځل دی چې کوټریس په ۲۰۱۷ کال کې د واک له اخیستوراهیسې دا مقاله کاروي.

-په کمال عدوان روغتون باندې برید:

د-۲۰۲۳ کال د دسمبر په ۱۲مه: اشغالګرو ځواکونو، د ټانکونو سره یوځای، د غزې ښار په شمال بیت لاهیا کې یې په کمال عدوان روغتون برید وکړ، ډله ییزې نیونې یې وکړې او طبي کارمندانو سره یې ناوړه چلند وکړ..

د-کمال عدوان روغتون د محاصرې په اړه د الجزیرې راپور کې د اسرایيلي لاریونونو ویډیوګانې شاملې دي. انځور. ټویټر. [com/zp8ZrpddS0](https://t.me/zp8ZrpddS0).

—تیمر | تیمر (@tamerqdh) - د فبروري ۲۴، ۲۰۲۴-

۱۲۰ ډله ییز قبرونه:

د-دسمبر ۱۳مه، ۲۰۲۳: د یورو-مدیرانې د بشري حقونو څارونکي ادارې د غزې په ترانګه کې د اسرایيلي یرغل د شهیدانو د ښخولو لپاره د ۱۲۰ څخه زیاتو تصادفي ډله ییزو قبرونو اسناد اعلان کړل..

د-څارونکي په وینا، "د غزې په ترانګه کې خلکو د اصلي او منظمو هدیروته د لاسرسي د ستونزو په رڼا کې، په استوګنیزو سیمو، انګړنو، سړکونو، د ودونو په تالارونو او د سپورت په میدانونو کې په ناڅاپي ډول ډله ییزو قبرونو جوړولو ته مخه کړې ده."

-نن ورځ، ۱۱۱ جسدونه په يوه ډله ييز قبر کې ښخ شول، ځينې يې هغه ناروغان وو چې شهيدان شوي وو يا بې ځايه شوي وو چې د دوی د بې ځايه کيدو پرمهال بمبار شوي وو. کيسې او روحونه د دوی په مينځ کې پرته له دې چې د دوی هويت وپېژني ښخ شوي وو..

—الف (@uzisall) - د نومبر ۲۲، ۲۰۲۳

-د دسمبر ۲۶، ۲۰۲۳: اشغالګرو ځواکونو د غزې په مرکزي برخه کې په مختلفو سيمو کې لوی ځمکنی بريد پيل کړ، مخکې له دې چې د هوايي بريدونو کمپاين پيل شي چې بيا يې په سلګونو زره خلک بې ځايه کړل، چې ډيری يې له شمال څخه جنوب ته بې ځايه شوي وو. ، يو ځل بيا خپله تراژيدي تکراروي..

د اسر اييلو محاکمه :-

-د دسمبر ۲۹، ۲۰۲۳: سويلي افريقا په رسمي ډول د هاګ په نړيواله محکمه کې د اسر اييلو پر وړاندې دعوی وکړه، او د ۸۴ پانوشواهدو سره يې ملاتړ وکړ چې اسر اييل په غزه کې د فلسطينيانو پر وړاندې د نسل وژنې هڅه کوي، او د فلسطينيانو د لنډمهاله ساتنې غوښتنه يې وکړه..

-د جنوري ۲۶، ۲۰۲۴: د عدالت نړيوالې محکمې يو لړ اقدامات او طرزالعملونه يې تصويب کړل.

په غزه کې د نسل وژنې د مخنيوي لپاره لنډمهاله اقدامات، له اسر اييلو څخه يې وغوښتل چې سمدلاسه اقدام وکړي..

-محکمې له اسر اييلو وغوښتل چې د ټولو لګول شويو لنډمهاله اقداماتو په اړه د يوې مياشتې دننه راپور وړاندې کړي، او د بشري وضعیت د ښه کولو او په ترانګه کې د ويجاړۍ د مخنيوي لپاره سمدستي اقدامات وکړي.

-د قوماندان صالح العاروري وژنه :

-د جنوري ۲، ۲۰۲۴: اسر اييلي ځواکونو د حماس د سياسي دفتر مرستيال شيخ صالح العاروري د القسم لوا د دوو نورو مشرانو سره يوځای د اسر اييلو د بې پيلوټه الوتکې په بريد کې چې د لبنان په پلازمينه بيروت کې يې يوه ودانۍ په ښه کړه، شهيد کړی شو..

-د مرسته غوښتونکو وژنه :

-د جنوري ۱۱ مه، ۲۰۲۴: د غزې او د هغې په شمال کې د قحطۍ له خپرېدو وروسته، د غزې په لويديځ کې د رشيد سرک په اوږدو کې د مرستو د لارډ په تمه راتول شوي سلگونو اتباعو باندې د اشغالګرو د کواډکاپټر الوتکو له ډزو وروسته ۳۰ تنه ملکي وګړي ووژل شول او لسګونه نور ټپيان شول. دا ډول قتل عام څو ځله وروسته په ورته سيمه کې او د صلاح الدين سرک په کويت څلور لارې ته نږدې تکرار شو..

-په ۱۰۰ ورځو کې ۱۰۰۰ پوځي موټرونه:

-د جنوري ۱۴، ۲۰۲۴: د عزالدين القسام لوا وياند ابو عبیده د ۲۰۲۳ کال د نومبر له ۲۳ راهيسې د لومړي ځل لپاره يوه ثبت شوې وينا وکړه ..

-ابو عبیده تاييد کړه چې القسام د غزې په ترانګه کې د اسراييلو د جګړې په سلو ورځو کې زراسراييلي پوځي موټرونه په نښه کړي او زيانمن کړي يي دي..

-د لوړې خطر:

-د ۲۰۲۴ کال د جنوري په ۱۵ مه: د نړيوال خوراکي پروګرام اجرايوي رييس وويل چې "په غزه کې خلک د خوراکي توکو له لارډ څخه يوازې څو ميله لرې له لوړې سره مخ دي." هر ضايع شوی ساعت بې شمېره ژوندونه په خطر کې اچوي. "مور يوازې هغه وخت د قحطۍ مخه نيولی شوکه چېرې موږ کافي اکمالات چمتو کړو او هر هغه چا ته چې مرستې ته اړتيا لري، خوندي لاسرسی ولرو، هرچيرې چې وي." د خوړو د خونديتوب د مرحلې د طبقه بندي وروستي راپور په غزه کې د خوړو د خونديتوب ويجاړوونکې کچې ته اشاره وکړه، او راپور تاييد کړه چې د غزې ټول نفوس - شاوخوا ۲.۲ ميليونه خلک - د بحران يا د شديد خوراکي خونديتوب له بدترې کچې سره مخ دي.

د مخدره توکو دلال :-

د ۲۰۲۴ کال د جنوري ۱۶ مه: د قطر د بهرنيو چارو وزارت د حماس او اسراييلو ترمنځ د يوې موافقې په ترلاسه کولو کې د خپل منځګړيتوب برياليتوب اعلان کړ چې موخه يې د غزې په ترانګه کې ملکي وګړو ته د درملو او بشري مرستو رسول دي او په بدل کې يې د اړتيا وړ درمل رسول دي..

-د الاسراء پوهنتون د ودانيو ويجاړول:

-د جنوري ۱۸ مه، ۲۰۲۴: اشغالګرو ځواکونو د غزې ښار په جنوب کې د الاسرا پوهنتون ودانۍ په بمونو والوزوله. ځواکونو هلته د ۷۰ ورځو لپاره کمپ جوړ کړی و او د وتلو دمخه یې د پوځي اډې او توقیف ځای په توګه کارولی وه، او بمونه یې پکې اچولي وو. ، او بیا یې چاودنه ورکړه..

-د اکتوبر د اوومې د پېښو په اړه د حماس نسخه :

-د جنوري ۲۱، ۲۰۲۴: حماس یو اوږد رسمي سند خپور کړ چې د الاقصی سیلاب پېښې او د قسام لواګانو لخوا د ناڅاپي برید او د غزې شاوخوا میشت ځایونو باندې د مقاومت په اړه یې تشریح کوي..

-د دې سند سرلیک "دا زموږ کیسه ده ... ولې د الاقصی سیلاب؟" و، چې تشریح کوي چې جګړه په اوسني وخت کې د اشغال سره نه وه پیل شوې، بلکه دا زوړد، د برتانوي فرمان او وروسته د اسراییلو اشغال په مقابل کې ..

-په سند کې راغلي چې سیلاب د فلسطین د مسئلې، مسجد الاقصی او مقدسو ځایونو په وړاندې د اسراییلو د پلانونو سره د مقابلې او د غزې د محاصرې د پای ته رسولو لپاره یو اړین ګام وه ..

-په دې سند کې د اسراییلو هغه راپورونه رد شوي چې پکې مقاومت د ملګرو په ښه کولو تورن شوی، ټینګار شوی چې برید یوازې پوځي ځایونه په ښه کړي، او د ماشومانو، ښځو او لویانو په ښه کولو څخه ډډه کول یو مذهبي او اخلاقي مکلفیت دی چې د غورځنګ غړي پرې راپورته شوي دي..

-د الخیر روغتون باندې برید :

-د جنوري ۲۲، ۲۰۲۴: اشغالګرو ځواکونو د خان یونس په لویدیځ کې د الخیر روغتون باندې برید وکړ، ښځو او ماشومانو ته یې امر وکړ چې د غزې جنوب ته د رفح په لور ووځي، او دننه یې وژنې او نیونې یې ترسره کړې، چې له امله یې روغتون له فعالیتو وغورځول شو..

-د غازیانو کمین:

-د جنوري ۲۳، ۲۰۲۴: د عزالدین القسام لواګانو هغه څه ترسره کړل چې دوی یې "پیچلي عملیات" بولي او د غزې په مرکزي برخه کې د المغازی کمپ ختیځ ته د اشغالګرو ځواکونو په ښه کولو وه ..

-د هغو صحونو له مخې چې د کنډکونو لخوا خپرې شوې، عملیات د هغه کور په ښه کولو سره پیل شول چې د انجینرۍ ځواک پکې ځای پر ځای شوی وه، چې د دوی په قبضه کې د مهماتو د چاودنې لامل شو، او بیا د

ال ياسين ۱۰۵ زغره والې گولۍ سره د مرکاوا ټانک په نښه شو. ټانک د هغه کورامنيت نيولی وه چې انجيزي ځواک پکې ځای پرځای شوی وه، او بيا يې د اسراييلي ځواکونو سره د ماینونو يوه ساحه کې چاودنه کوله. دا په ورته ځای کې وه ..

-دا پيچلي عمليات، يا هغه څه چې وروسته د "مغازي کمين" په نوم ياد شول، د اشغالګرو د مرګ ژوبلې د اعلان سره سم، د ۲۱ اسراييلي سرتيرو د وژل کيدو لامل شول، اودا ورځ يې "د اسراييلي پوځ لپاره د جګړې له پيل راهيسې ترټولو سخته ورځ" وبلله.

-د ۲۰۲۳ کال د اکتوبر په ۲۷ مه د غزې په ترانګه ځمکنی يرغل .:

-د جنوري ۲۹، ۲۰۲۴: اشغالګرو پوځ د غزې په لويديځ کې د النصر، شيخ رضوان، الشاطي کېوالو کمپ، الرمال شمالي او سويل، الصبرا، شيخ عجلين او تل الهوا سيمو د خالي کولو امر ورکړ. ښار او جنوب ته لاړ شه. د پوښتنې لاندې سيمه د ۱۲.۴۳ مربع کيلومتره مساحت لري، چې د غزې ترانګې د ۳.۴ سلنې مساحت سره مساوي ده. د اکتوبر له ۷مې مخکې، شاوخوا ۳۰۰،۰۰۰ فلسطينيان په دې سيمه کې اوسېدل. وروسته دا سيمه د ۵۹ سړپناه ځايونو په کوربدله شوه چې شاوخوا ۸۸،۰۰۰ يې ځايه شوي کسان پکې ځای پرځای شول ..

-د عراق اسلامي مقاومت د غزې ملاتړ کوي:

-د فبروري په ۳ مه، ۲۰۲۴: په غزه کې د خپلو خلکو په ملاتړ او د غاصب دولت لخوا د فلسطيني ملي وګړو، په شمول د ماشومانو، ښځو او بوډاګانو په وړاندې د ترسره شويو عامو وژنو په ځواب کې، په عراق کې د اسلامي مقاومت مجاهدينو يو مهم هدف په نښه کړ. نن سهار د پرسمندر په څنډو کې صهيونيستي وجود. د يادونې وړ دی چې دا بريد مخکې له دې چې په عراق او سوريه کې د امريکايي ځواکونو په نښه کولو لپاره څو عمليات ترسره شي، ترسره شوی دی ..

-د الامل روغتون باندې بريد:

-د ۲۰۲۴ کال د فبروري په ۱۱ مه: فلسطين سرې مياشتې اعلان وکړ چې اسراييلي اشغالګرو ځواکونو په خان يونس کې په الامل روغتون باندې بريد وکړ، اود امبولانسونو او اداري وسايطو ټولې کيلې يې غلا کړې او ټول وسايط يې غير فعال کړل ترڅو عمليه يې د دوی د چلولو مخه ونيسي. د اسراييلي پوځ لخوا د روغتون محاصرې ۲۰ ورځو څخه زيات دوام وکړ ..

- په رفع کې یو لوی عملیات:

په ۱۲ د ۲۰۲۴ کال د فبروري میاشت: د اسراییلو اشغالګریو د شپې په پوځي عملیاتو کې په رفع کې د فلسطیني مقاومت لخوا نیول شوي دوه اسراییلي بندیان خوشې کړل، چې د ښارد تاوریکوالي ډزوسره سمون خوري چې په پایله کې یې لږترلږه ۶۳ فلسطینیان شهیدان کړل، په شمول د یوماشوم، اود لسګونو نورو تې کېدل وه. دوه بندیان دا دي: فرناندوسایمن مارمن (۶۰ کلن) او لویس هار (۷۰ کلن).

- د ناصر روغتون محاصره او برید:

- د فبروري په ۱۳ مه، ۲۰۲۴: د اسراییلو اشغالګریو په خان یونس کې د ناصر روغتون محاصره کړ، دیوال یې ونړاوه، شاوخوا یې بمباري وکړه، دننه یې له بې ځایه شویو خلکو وغوښتل چې روغتون خالي کړي، اود فبروري په ۱۵ مه یې له برید وروسته په پوځي بارکونو بدل کړ..

- د فبروري ۲۵، ۲۰۲۴: اشغالګرو د ناصر روغتون د نیولو او په پوځي بارکونو بدلولو څخه لس ورځې وروسته په کې د پوځي عملیاتو پای اعلان کړ..

- د اوږد قتل عام:

- د فبروري ۲۹، ۲۰۲۴: د اشغالګرو ځواکونو لخوا د ترسره شوي نوي قتل عام په ترڅ کې، چې "د اوږد قتل عام" نومېږي، له ۱۱۲ څخه ډیر فلسطینیان ووژل شول او نږدې ۸۰۰ نور ټپیان شول..

- د قتل عام هغه وخت رامنځته شو کله چې اشغالګرو ځواکونو د شپې د فلسطینیانو یوه لویه ډله په نښه کړه کله چې دوی د نابلسي څلورلارې ته د مرستې ترلاسه کولو لپاره راټول شوي وو..

- په تیرو څو ساعتونو کې، د یورو-مدیترانې د بشري حقونو څارونکي د لوږې په وړاندې د نابلسي څلورلارې د قتل عام په اړه ډیر شمیر شواهد راټول کړي دي، او دا روښانه شوې ده چې ټول قربانیان د اسراییلو د ګولیو او مرمیو له امله وژل شوي دي. ډېر ژر به یوه مطبوعاتي اعلامیه خپره شي چې د اسراییلي پوځ لخوا خپره شوې کلیپ او د هغې ګمراه کوونکې کیسه به تحلیل اورد کړي.

—رامی عبدو | رامي عبدو (@RamAbdu) - د فبروري ۲۹، ۲۰۲۴

-نړيوالو سازمانونو او د مختلفو کميسيونونو اشخاصو دا قتل عام وغانده، او دا يې "وحشتناک" وباله. عربي او اسلامي هيوادونو دا قتل عام وغانده، په دې اړتيا باندې يې ټينگار وکړ چې مرستې ملکي وگړو ته ورسېږي، او د مداخلې په پايله کې په ترانگه کې د قحطۍ خبردارۍ ورکړ..

-د اشغالگرو لخوا د هغو اوسيدونکو په وړاندې د ترسره شوي قتل عام ځانگړې فوټيج چې د ژوند کولو لپاره بهر ته تللي وو..

-دوی د اوږوراوړلو لپاره بهر ته لاړل.. او د شهيدانو په توگه د خپلو جامو او کفنونو سره بيرته راستانه شول. خدای زموږ لپاره کافي دی، او هغه د چارو غوره کار جوړونکی دی.

—نعيم نعيم (@naimnaim1399529) د فبروري ۲۹، ۲۰۲۴-

-په الشفا کمپلیکس باندې بيا چاپه وهل شوې .

-د مارچ ۱۸ مه، ۲۰۲۴: اسر اييلي اشغالگرو ځواکونو د غزې ښار په لويديځ کې د الشفا طبي کمپلیکس باندې برید وکړ (له اکتوبر راهيسې د دوهم ځل لپاره) او د هغې په شاوخوا کې د اسر اييلي ځانگړو ځواکونو او فلسطيني مقاومت کوونکو ترمنځ تاوتريخوالی رامنځته شو. د بمبارۍ او طوفان په پايله کې د اشغالگرو ځواکونو د اور له امله په کمپلیکس کې لسگونه کسان شهيدان او ټپيان شول، او د جراحي په ځانگړي ودانۍ کې اوږولگېد.

د الشفا روغتون د قتل عام په اړه تازه معلومات :-

-د الشفا طبي کمپلیکس په نښه کولو لپاره له ۴۰ څخه زيات بریدونه ترسره شول .

-نن سهار وختي د اشغالگرو ځواکونو له خوا پر کمپلیکس د برید له پيل راهيسې لسگونه شهيدان او ټپيان شوي دي .

. -د کمپلیکس دننه دوه زورورې چاودنې

اشغالگرو ځواکونو د الجزيرې خبريال اسماعيل الغول او د هغه پهعمله برید وکړ او ټول يې وتښتول..-

—نړيوالې چارې (@mjrdzayr337191) -د مارچ ۱۸، ۲۰۲۴

-اشغالگر څو اکونه د اپریل په لومړۍ نیټه سهاروختي له روغتون څخه ووتل، دوه اونۍ وروسته له هغه چې برید یې پرې وکړ او محاصره یې کړ، سلگونه شهیدان او پراخه ویجاړتیا یې پریښوده، د روغتون څانګې یې وسوځولې او ټول طبي تجهیزات او اکمالات یې ویجاړ کړل، چې له امله یې روغتون له کاره وغورځېد ..

-هغه د پوځي سېي لخوا ټپي شوی وه .. یو تبعه یوسف فضا د غزې ښار د الشفا روغتون ته څېرمه د اشغالګرو څو اکونود هغه د کورد نیولو جزئیات بیانوي .

—د فلسطین د معلوماتو مرکز (@PalinfoAr) -د مارچ ۲۴، ۲۰۲۴

-د قبایلي کمیټو قتل عام .

-د ۲۰۲۴ کال د مارچ او اپریل په میاشتو کې، هغه قومي خوندیتوب کمیټې چې د غزې ښار په کویت څلور لارې کې د مرستورسولو امنیت خوندي کوي، په مکرر ډول په ښه شوې، چې په پایله کې یې لسگونه کسان شهیدان شول ..

-د اوربند لپاره د ملګرو ملتونو پریکړه لیک :

-د مارچ ۲۵، ۲۰۲۴: د ملګرو ملتونو امنیت شورا د لومړي ځل لپاره په غزه کې د اوربند غوښتنه وکړه. متحده ایالاتو دا ځل د خپلې ویتوکارولو څخه ډډه وکړه، پداسې حال کې چې نتانیا هو د اعتراض په توګه واشنگټن ته د اسراییلي پلاوي سفر لغوه کړ ..

-دا پریکړه لیک، چې د ملګرو ملتونو د منشور د شپږم فصل لاندې تصویب شوی وه - چې د موزمبیق په مشرۍ د شورا د لسو ټاکل شویو غړو لخوا معرفي شوی - د روژې په میاشت کې د سمدستي اوربند غوښتنه کوي ترڅو ټولې خواوې یې درناوی وکړي، چې دایمي او دوامداره اوربند ته لاره هواره کړي ..

-په پریکړه لیک کې د ټولو بندیانو د سمدستي او غیرمشرط خوشې کولو او همدارنګه د طبي او نورو بشري اړتیاوو د پوره کولو لپاره د مرستو د لاسرسي ډاډمن کولو غوښتنه هم شوې، او ویل شوي چې دواړه خواوې باید د ټولو بندیانو په اړه د نړیوال قانون له مخې خپل مکلفیتونه پوره کړي ..

-د جګړې له پیل راهیسې د مارچ تر پایه (د جګړې ۱۷۶ ورځې) د شهیدانو شمېر ۳۲،۷۰۵ ته لوړ شوی، سربېره پردې ۷۵،۱۹۰ ټپیان شوي دي ..

-د ټاپو قانون :

-د ۲۰۲۴ کال د اپریل په لومړۍ نیټه: د اسر اییلو کنیسټ یو قانون تصویب کړ چې لومړي وزیر او د مخابراتو وزیر ته یې واک ورکړ چې هغه بهرنۍ رسنۍ وټري چې تل اییب یې امنیتي خطر گڼي، په ځانگړې توگه الجزیره د دې قانون په چوکاټ کې ده ..

-دا قانون په رسنیو او سیاسي لحاظ د "الجزیرې قانون" او "الجزیرې چینل د بندولو قانون" په نوم پېژندل شوی وه ، او رسمي نوم یې "د بهرنیو خپرونو سازمانونو لخوا د دولت امنیت ته د زیان رسولو د مخنیوي قانون" وه ، اودا وه . په دریمه غونډه کې د ۷۰ رایو په اکثریت سره د ۱۰ رایو په مخالفت سره تصویب شو ..

-د "الجزیرې" په نوم د قانون د خپرولو اصلي دلیل دا دی چې دا هغه چینل دی چې د هغې لخوا په نښه شوی، اود ۲۰۲۳ کال د اکتوبر راهیسې په غزه کې د اسر اییلود تیري په اړه د چینل پوښښ د اشغالګرو لپاره اندېښنه رامینځته کړې، کوم چې هڅه کوي خپل جرمونه پټ کړي.

په دیرالبلح کې د بهرنیو مرستندویه ډلو په نښه کول .-

-د اپریل لومړۍ، ۲۰۲۴: د اسر اییلو اشغالګرو پوځ د غزې ترانګې په مرکزي برخه کې د دیرالبلح په سیمه کې د نړیوال مرکزي پخلنځي پورې اړوند یو موټر په نښه کړ. په بمبارۍ کې د مرستندویه ټیم ۷ غړي ووژل شول چې د مختلفو بهرنیو تابعیتونو څخه وو، په شمول د رفح څخه د فلسطیني موټر چلوونکي سیف ابو طحه هم وه ..

-په یوه نوي قتل عام کې ... اشغالګرو ځواکونو څلور بهرنيان چې پولنډي، استرالیایي، ایرلینډي او برتانوي تابعیتونه یې درلودل ووژل چې د اسر اییلود بمبارۍ وروسته د نړیوال مرکزي پخلنځي سازمان سره تړاو لري چې د دوی ځای د غزې په مرکزي برخه کې د دیرالبلح ښارلویديځ ته دی.

—انس الشریف (@AnasAlSharif0) د اپریل ۱، ۲۰۲۴-

-د الجزیرې لخوا ترسره شوې پلټنې څرګنده کړه چې اسر اییلو په قصدي ډول د غزې په مرکزي برخه کې د دیرالبلح په جنوب کې د رشید سړک په اوږدو کې د سازمان د کارمندانو کاروان یی پرله پسې درې ځله په نښه کړ ..

-د صادقانو کمین :

د اپریل ۶، ۲۰۲۴: د القسام لوانکانو د غزې په جنوب کې د خان یونس په ختیځ کې د اسرائیلي اشغالګرو ځواکونو پر وړاندې یو پیچلې کمین ترسره کړ. د کمین په جریان کې، اسرائیلي سرتیري اوتانکونه په صفر واټن کې په نښه شوي وو، او د قسام بریګیډونو لخوا خپرې شوي صحفې د سرتیرو د مړینې او ټپي کیدو او د اسرائیلي موټرو د بمبارۍ مستندیني ...

-په صحنو کې د قسام جنګیالیو د کمین وسایل چمتو کول او په هغه سیمه کې یې ځای پر ځای کول شامل وو چې برید پکې شوی وه، بیا اشغالګر سرتیري د کمین سیمې ته رسیدل پیل کړل، او یادونه یې وکړه چې دوی د 30 کومانډو سرتیرو پیاوړتیا پلټون وو..

-**په خان یونس کې د صالحانو د کمانډو "حماسه".**

-د جهاد، ایمان، ذکر او تلاوت یوه حماسه، چې مومنان یې خوښوي، کافران او منافقان غوسه کوي او زړونو ته شفا ورکوي...

-د ۱۸۰ ورځو وژنو او ویجاړوونکو بمباریو وروسته د هغه پوځ لخوا چې اکمالات یې هیڅکله نه درېږي، او د اسرائیلو، امریکایي او برتانوي استخباراتو او دوی د ټیکنالوژۍ د سترګو او اوریدلو لاندې چې د ارادې شور او غوغا اوري.

—محمد الصنهاوي (@alsanhawy) - د اپریل ۹، ۲۰۲۴

-بیا صحنو د ځواکونو پر غړو د درنو ډزو ښودنه وکړه، چې یو شمېر یې ووژل شول، د سرتیرو د چیغو غږونو سربېره. دا یادونه وشوه چې د دوی له ډلې څخه ۱۰ تنه په نږدې واټن کې ووژل شول، پداسې حال کې چې پاتې سرتیري وتښتېدل. د بمونو په یوه ډک کورته، چې هم چاودنه ورکړل شوې وه.

-په دې صحنو کې د ژغورنې ځواکونو موټرونه په نښه کول شامل وو کله چې دوی د زغره والې ډلې (ال یاسین ۱۰۵) لخوا په کمین کې راګیر شول او د مړو سرتیرو ایستل وه ..

-د القسام یو جنګیالي د کلیپ په پای کې یو پیغام واستاوه او ویې ویل چې دا صحفې د هغه څه یوه کوچنۍ نمونه ده چې د غزې په دلدل کې د ماتې خورلي اشغالګرو پوځ سره مخ دي، او امنیتي شرایطو دوی ته اجازه ورکړه چې وښودل شي..

-**د حماس د مشر د زامنو شهادت:**

-د ۲۰۲۴ کال د اپریل ۱۰ مه: د حماس د سیاسي دفتر د مشر اسماعیل هنیه درې زامن او د هغه یو شمېر لمسیان د غزې ښار په شمال کې د الشاطي کډوالو په کمپ کې د ملګي موټر په یوه اسراییلي هوایي برید کې ووژل شول. شهیدان امیر، حازم او محمد هنیه دي، چې له خپلو ماشومانو سره یوځای هغه مهال شهیدان شول کله چې دوی په موټر کې د خپلو انولیدو او د کوچني اختر په مناسبت اوسیدونکو ته د مبارکۍ ویلو لپاره روان وو..

-هغه شېبه چې اسماعیل هنیه د خپلو دریو زامنو د شهادت خبر ترلاسه کړ..

اسماعیل هنیه :-

زه د خدای پاک څخه د دې ویاړ لپاره مننه کوم چې هغه زموږ د دریو زامنو او ځینو لمسیانو د شهادت له لارې موږ ته راکړ..

د اسماعیل هنیه شهید زامن دا دي ::

حازم اسماعیل هنیه او د هغه لور امل ..

-امیر اسماعیل هنیه، د هغه زوی خالد او د هغه لور رزان.

-محمد اسماعیل هنیه

—تیمر | تیمر (@tamerqdh) د اپریل ۱۰، ۲۰۲۴-

-اشغالګرو څو اعلان وکړ چې د هنیه د زامنو وژنه د داخلي امنیت خدماتو (شاباک) سره پلان شوې یوه وژنه وه، او په یوه بیان کې یې ادعا وکړه چې دوی ټول د حماس د پوځي څانګې غړي وو..

-اشغالګرو څو اګونود هنیه یوه خور د اپریل په لومړۍ نیټه، ۲۰۲۴ کال کې د نیګیف په بیرشبا ښارته نږدې د غورځنګ له غړو سره د اړیکو په تور ونیوله ..

د امریکایي زده کوونکو پاڅون :-

-د اپریل ۱۷، ۲۰۲۴: د کولمبیا په پوهنتون کې د زده کوونکو یو غورځنګ پیل شو ترڅو د غزې په وړاندې د اسراییلو د جګړې پای ته رسولو، د اسراییلي پوهنتونونو سره د دوی د پوهنتون ادارې د همکارۍ پای ته رسولو، د هغو شرکتونو څخه د دوی د پانګونې ایستلو غوښتنه وکړي چې د اشغال ملاتړ کوي، دا غورځنګ

لسگونو امریکایي او اروپايي پوهنتونونو ته وغځېد ترڅو د اسراییلو د نسل وژنې د پای ته رسولو غوښتنه وکړي ځکه چې د اشغال خونړۍ مخ څرګند شو..

-د رفح تخلیه :

-د می ۶، ۲۰۲۴: د اسراییلو پوځ اعلان وکړ چې اوسیدونکو ته یې امر کړی چې د رفح ختیځې څنډې "خالي کړي" ترڅو هلته پوځي عملیات ترسره شي، او په خپلو ټولنیزو رسنیو حسابونو کې یې د فلسطینیانو لپاره د بې ځایه کیدو نوې لارې ښودلې نقشې خپرې کړې، چې ډیر یې ... د شمالي او مرکزي سیمو څخه د پناه په لټه کې د رفح په لور تښتیدلي دي. د یوې بې ساري جګړې په منځ کې خوندي دي ..

-اسراییلو د رفح پسرحدي لاره برید وکړ، چې له مصر سره یوازینی لاره وه، او هغه انځور یې واخیست چې غوښتل یې خپلې وینې تېروته وښيي ..

- د رفح ښار څخه د ټوټو ټوټو شویوماشومانو جسدونه د راوتلو ډیرې سختې صحنې شتون لري، چې زه یې نه شم خپرولی، د ماشومانو او والدينو ټولې کورنۍ د ملکي ثبت څخه حذف کېږي، د شهیدانو جسدونه په سړکونو او کرنیزو ځمکو کې شتون لري . انځور. ټویټر.

—تیمر| تیمر (@tamerqdh) د می ۷، ۲۰۲۴-

-دا له یوې اونۍ څخه زیات وخت وروسته رامنځته شو چې اشغالګرو ځواکونو د استوګنې کورونو او د هغوی د اوسیدونکو په وړاندې بمبارۍ زیاتې کړې، چې په پایله کې یې لسګونه کسان شهیدان او ټپیان شول، چې ډیر یې ماشومان او ښځې وې ..

-حماس د اوربند له وړاندیز سره موافقه وکړه .

-د می ۶، ۲۰۲۴: د حماس د سیاسي دفتر مشر اسماعیل هنیه د قطر لومړي وزیر شیخ محمد بن عبدالرحمن الثاني او د مصر د استخباراتو وزیر عباس کامل سره ټیلیفوني اړیکه ونيوله او هغوی ته یې د اوربند د موافقې لپاره د حماس د وړاندیز د تصویب خبر ورکړ.. دوه ورځې دمخه د دلالانو لخوا حماس خپل دریځ تاییدوي چې د اوربند، هر اړخیز وتلو، باعزته تبادلي، بیارغونې او د محاصرې د لرې کولو غوښتنه کوي..

د حماس له تایید وروسته، اشغال په شا شو او نوي شرایط یې وضع کړل .-

-د رفح یرغل :

-د می ۷، ۲۰۲۴: اشغالګرو ځواکونو د محدودو عملیاتو د ترسره کولو په پلمه د رفح په ولایت باندې یرغل پیل کړ. دوی د رفح سرحدي سیمه ونیوله، د هغې ځینې برخې یې ویجاړې کړې او د اشغالګر بنسټ بیرغونه یې پکې پورته کړل. دوی پراختیا او نفوذ ته دوام ورکړ. تر نن ورځې پورې د تاوتریخوالي ډزو، پراخې ویجاړۍ او سخت مقاومت په منځ کې شتون لري ..

-د ۲۰۲۴ کال د می ۹مه: اسراییلي اشغالګر ځواکونه یو ځل بیا د غزې ښار په جنوبي برخه کې د زیتون سیمې ته ننوتل، د سختو نښتو په منځ کې یې د ویجاړولو عملیات ترسره کړل..

-د ۲۰۲۴ کال د می ۱۱مه: اسراییلي اشغالګر ځواکونه د دوهم ځل لپاره د غزې په شمال کې د جبالیا کمپ ته ننوتل، د سختو نښتو په منځ کې یې د ویجاړولو عملیات ترسره کړل، او د همدې میاشتې په ۳۰مه نیټه بیرته ووتل..

په نصیرات باندې یرغل :-

-د جون په ۸مه، ۲۰۲۴: اشغالګرو ځواکونو د غزې په مرکزي برخه کې د نصیرات په کمپ باندې په لویه کچه برید وکړ، چې په پایله کې ګڼ شمیر کسان ووژل شول. او شاوخوا ۴۰۰ نور ټپیان شول، چې ډېری ماشومان او ښځې وې.

-اشغالګرو الوتکو په هغه سیمه کې چې د اوسیدونکو او بې ځایه شویو خلکو ګڼه ګڼه وه، د درنو ډزو کمربندونه یې پیل کړل ترڅو ځانګړي صهیونیستي ځواکونه هغه برید پټ کړي چې څلور بندیان یې خوشې کړي وو..

-نن ماسپښن د اسراییلو د پوځي عملیاتو له پیل سره سم د النصیرات کمپ د لیونیو توغندیو سره مخ شو. انځور.تویتر.

—انس الشریف (@AnasAlSharif0) د جون ۸، ۲۰۲۴-

تل ابیب د یمن د هدف ګرځولو په سیمه کې .-

-د جولای ۱۹مه، ۲۰۲۴: د یمن وسله والو ځواکونو د فلسطین په مرکزي برخه کې د تل ابیب په یوه مهم هدف د بې پیلوټه الوتکې د برید مسؤلیت په غاړه واخیست؛ "د مظلومو فلسطینیانو او د هغوی د جنگیالیو د بریا لپاره، او په غزه کې زموږ د وروڼو په وړاندې د اسراییلي یرغل د عام وژنې په ځواب کې."

-د جولای ۲۲، ۲۰۲۴: اسرائيلي اشغالگرځو اکونه يوځل بيا د خان یونس اود هغه په ختيځ کې څو سيمو ته ننوتل، د درنو ډزو په منځ کې، اود دوی نفوذ د همدې مياشتې تر ۲۹ مې نيټې پورې دوام وکړ.

-د حماس د مشر اسماعيل هنيهه وژنه :

-د جولای ۳۱، ۲۰۲۴: اشغالگرځو اکونود حماس د سياسي دفتر مشر اسماعيل هنيهه په تهران کې د هغه په استوګنځي کې د يوې غدارې چاپې په ترڅ کې وواژه، وروسته له هغه چې هغه د ايران د نوي ولسمشر د لورې په مراسمو کې يې ګډون وکړ..

--حماس: اسماعيل هنيهه په تهران کې شهيد شو

—الجزيره مصر (@AJA_Egypt) د جولای ۳۱، ۲۰۲۴-

يحيى السنوار د حماس مشر وټاکل شو.-

-د اګست ۶مه، ۲۰۲۴: د فلسطين اسلامي مقاومت غورځنګ (حماس) د خپل سياسي دفتر د مشر په توګه د يحيى سنوار د ټاکلو اعلان وکړ، چې د اسماعيل هنيهه ځای ناستی شو، چې تېره اونۍ د ايران په پلازمېنه تهران کې په يوه بريد کې شهيد شو..

هغه سړی چې صهيونيستان به ورسره اوس خبرې اترې وکړي هغه سنوار د حماس د مشر په توګه وټاکل شو...

-حمام شالان || ه. شالان (@osWSsso) د اګست ۶، ۲۰۲۴-

-د اګست ۸مه، ۲۰۲۴: اسرائيلي اشغالگرځو اکونه د دريم ځل لپاره خان یونس ته ننوتل، په ځانګړې توګه د القارا او السطار ختيځو ښارونو ته، اود ويجاړولو، بلېوزر کولو او وژلو عمليات يې ترسره کړل، اود مياشتې په ۳۰ مه نيټه يې تر وتلو پورې دوام وکړ..

-د شهادت د عملياتو بيرته راستنيدل :

-د اګست ۱۸مه، ۲۰۲۴: د نابلس څخه شهيد جعفر سعد مونا په تل ابيب کې د شهادت عمليات ترسره کړل، چې د القسم لواګانو لخوا يې د القدس لواګانو په همکارۍ ادعا وشوه، او ټينګار يې وکړ چې د نيول شويو سيمو دننه به دا ډول عمليات بيرته راشي. تر هغه چې د اشغالګرو د قتل عام او وژنې پاليسي دوام ولري..

-د القسم لواگاني: د شهيد جعفر سعد مونا وصيت، چې تيره مياشت په تل اييب ښارکې د شهادت عملياتو په ترسره کولو کې شهيد شو.

—د فلسطين د معلوماتو مرکز (@PalinfoAr) د سپتمبر ۱۹، ۲۰۲۴-

-اشغالگرو په لويديځه غاړه کې په لويه کچه عمليات پيل کړل:

د اگست ۲۸ مه، ۲۰۲۴: اشغالگرو پوځ د چهارشنبې په سهاروختي په شمالي اشغال شوي لويديځې غاړې کې په جنين، طولكرم او طوباس کې په لويه کچه پوځي عمليات پيل کړل، په داسې حال کې چې د فلسطين د مقاومت ډلو اعلان وکړ چې دوی د يرغل سره مخ شوي او... د کيفيت عمليات ترسره کول.

د اسر اييلو رسمي راډيو وويل: دا عمليات د ۲۰۰۲ کال د دفاعي ډال عملياتو راهيسې ترټولو لوی دي، او دا د هوايي ځواک او لويو ځواکونو په گډون ترسره کېږي.

-دا عمليات د هغه مقاومت د له منځه وړلو لپاره د هڅو په چوکاټ کې راغلل چې د الاقصی د سيلاب د جگړې په چوکاټ کې او د هغې د پيل له لومړيو ورځو راهيسې زيات شوی و، ځکه چې د القسم لواگانو په مشرۍ د مقاومت ډلو شدت وموند. د دوی د قربانيو عمليات او د اشغالگرو او د هغوی د مېشت ځايونو پر وړاندې يې په سلگونو عمليات ترسره کړل.

-د اشغالگرو د بريدونو په پايله کې په لويديځه غاړه کې له ۷۰۰ څخه زيات فلسطينيان شهيدان شول..

د ماهر الجازي عمليات :-

-د سپتمبر په ۸ مه، ۲۰۲۴: د اردني اتل ماهر الجازي، يو تقاعد شوی اردنی عسکر چې د لارۍ چلوونکی وه، د پاچا حسين د پل په اوږدو کې يو اتلولي عمليات ترسره کړل، چې د غزې د بريا په مراسمو کې يې ۳ اسر اييلي سرتيري ووژل، مخکې له دې چې د اسر اييلي ځواکونو لخوا شهيد شو..

-د شهيد ماهر الجازي پلار، په غزه کې د حماس مرستيال مشر، خليل الحية ته زنگ ووهلو: تاسو سړي ياست او په هر ستېشن کې ځليدونکي نښې لرئ. زه تاسو ته د سيلاب الاقصی د اتل د شهادت مبارکي وایم. ، د جهاد سمبول، چا چې خپله وينه د دې لپاره ورکړه چې دا تاييد کړي چې فلسطين د ټول ملت ملکيت دی او د ملت زامن يې په خپله وينه سره ژغورلی شي. تاسو نارينه ياست او تاسو د گوتو نښې لرئ

pic.twitter.com/RyugHGe6K0

—د فلسطين د معلوماتو مرکز (@PalinfoAr) د سپتمبر ۱۰، ۲۰۲۴

په تل ابیب کې د یمن هایپرسونیک توغندی:

-د سپتمبر ۱۵مه، ۲۰۲۴: د یمن وسله والو ځواکونو په یافا کې د اشغالګرو پوځي ځای د هایپرسونیک توغندي سره په نښه کړ، او اشغالګري په کشف یا مخنیوي کې پاتې راغلل. دغه توغندی په ۱۱ نیمو دقیقو کې ۲۰۴۰ کیلومتره واټن وواهه، اود غزې د ملاتړ د پنځم پړاود یوې برخې په توګه راغی.

-د اسراییلو اشغالګرو پوځ تایید کړه چې یو توغندی له یمن څخه توغول شوی اود تل ابیب ختیځ کې په یوه ناامنه سیمه کې لګېدلی، اود توغندیو توپې د بن ګوریون هوايي ډګر څخه په ۶ کیلومتری کې په یوه سیمه کې خپرې شوې دي..

پوځي کارپوه: دا توغندی ډېر پرمختللی دی..

هغه په ۱۱ نیمو دقیقو کې له ۲۰۰۰ کیلومترو څخه ډیر سرفروګر او تل ابیب ته ورسید..

ټول اسراییلي سیستمونه، چې په نړۍ کې غوره سیستمونه ګڼل کېږي، او همدارنګه امریکایي سیستمونه، ناکام شوي دي ..

دوی وویل چې دا هایپرسونیک نه و، او دا غلط دی ځکه چې که دا هایپرسونیک نه وای، نو مخه به یې نیول شوې وای..

-د سپتمبر ۱۷، ۲۰۲۴: د حزب الله له ۱۴ څخه زیات غړي هغه مهال ووژل شول او زرګونه نور ټپیان شول کله چې د دوی د پانې چاودېدونکي توکي وچاودېدل، او چاودنې په جنوبي لبنان او د بیروت په څنډه کې ثبت شوې، کوم چې د حزب الله یو قوي مرکز. بله ورځ، په راډیوګانو کې د چاودنو دوهمه څپه رامنځته شوه، چې سلګونه کسان یې ووژل او ټپیان کړل. په دوو ورځو کې، د مړو شمېر له ۳۲ څخه زیاتو کسانو ته ورسېد او شاوخوا ۴۰۰۰ ټپیان شول.

-د سپتمبر ۲۰، ۲۰۲۴: د لبنان حزب الله د بیروت په جنوبي څنډو کې د اسراییلو په برید کې د پوځي قوماندانانو ابراهیم عقیل او احمد وهبي او ۱۳ جنگیالیو د شهادت اعلان وکړ..

-د القسم لواګانې:

مورد فلسطین په مسئله کې د شهید ابراهیم عقیل د مهم رول لپاره یادونه کوو. هغه لوی خدمتونه چې هغه په لبنان کې د فلسطیني مقاومت ډلوته وړاندې کړل، د گیلیل د آزادولو د پلان د څارنې سربیره؛ د عربانو لومړۍ پروژه چې موخه یې د فلسطین د ځمکې یوه برخه آزادول وو..

د غزې جګړه د الاقصی سیلاب د الاقصی سیلاب څخه یو کال وروسته

د فلسطین د معلوماتو مرکز له لارې نورولوی:

<https://palinfo.com/news/2024/09/25/914180/>

خاتمه

د فلسطین بی گناه او مظلوم ولس دداسې وحشي پس فطرت او دانسانیت د ټولو حدودو او موازینو څخه بهر دښمن سره مخامخ دی چې دالله جل جلاله څخه پرته هیڅوک ورسره ملګري نه کوي ظاهراً که نړۍ ته وکتل شي او دوه ملیاريزه مسلمانان ټولنه په نظر کې ونیول شي نو هیڅ تصور نه کیږي چې 2.2 ملیون کلابند او بې اسرې مسلمانان د داسې ستونزو او مشکلاتو سره لاس او ګریوان وي چې هیڅ اټکل یې نه کیږي ډیر مسلمانان بیا پدې هم ځان نه خبروي چې دیو مسلمان په بل مسلمان څه حق شته که نه ؟ درسول صلی الله علیه وسلم مبارک حدیث ته هم نه ګوري چې : مسلمان د مسلمان ورور ، داوروري ديني ده په ډیرو حالاتو کې ديني وروري په نسبي وروري ډیره غوره او دلور مقام لرونکي ده ، علی کل حال.

د اقصی توپان د پیل څخه تراوسه چې کوم ظلمونه په دغه مظلوم او بې گناه مسلمان ملت ترسره کیږي هیڅ مسلمان یې د لیدلو یا اوریدلو توان نلري حتی که صرف انسان هم وي پدې وروستیو کې چې کوم اروپایي هیوادونو د فلسطین هیواد په مستقل ډول په رسمیت وپېژانده داد انسانیت تقاضا وه خو افسوس ډیر افسوس تش په نوم مسلمانانو په ځانګړي ډول د اسلامي هیوادونو مشران چې دالله جل جلاله په وړاندې به څه ځواب وایي ؟؟؟؟؟ ، مطلب دا چې د ظلمونو کیسې مو اوریدلې وې خو لیدلې مونه وي ، ولی اوس مو دسره سترګو ولیدل ، پدې مهم او خطرناک پړاو کې عامو مسلمانانو او په ځانګړي ډول د اسلامي هیوادونو مشرانو ته کوم باید کوم لقب ورکړل شي ؟ مسلمانان یا ؟؟؟ موږ ته ددې څخه پرته چې په لپو لپو او ښکو وژاړو او دالله پاک څخه ورته نصرت وغواړو دعا ورته وکړو بله لار نلرو ،

- تراوسه مې دهرې ورځې معلومات علیحده ترتیب کړي وه چې ټولې ۴۷۰ ورځې شوی او په هره برخه کې د فلسطین په اړه معلومات په کې راوړل شوي وه چې د ځینو دوستانو د مشورې په اساس مو دغه معلومات راټول کړ او یو ځای مو کړل او د کتاب شکل مو ورکړ او د فلسطین په اړه نور مهم او اړین معلومات مې هم پدې کتاب کې خپلو هیوادوالو ته وړاندې کړل ترڅو د فلسطین مسئله یې څه ناڅه په ذهن کې پاته وي او ددې مظلوم ملت آه او افسوس یې هیرنشي . الحمد لله چې ظاهراً د غزې د نسل وژنې جګړه پای ته ورسیده او او ربند وشو ، او نور هم الله جل جلاله مهربانه دي او دامو د عاده چې دا مؤقت اوربند په دائمي اوربند بدل او د غزیانو دغه غمونه په خوشحالی بدل شي او دخپل وطن آبادي او سوکالي پخپلو سترګو وويني . الحمد لله الذی تتم بنعمته الصالحات .

د دوستانو د دعا په هیله

محمد بشير مدنی

د مصادر و او مراجعو فهرست

- قرآن کریم

۱- اخبار الیمن

۲- انټرنیټ القدس العربی / د اسماعیل عبد الهادی لیکنه .

۳- انټرنیټی مختلف اژانسونه .

۴- انسائيکلوپيډيا (موسوعة فلسطين) .

۵- الجزيره + اداري

۶- خبری آژانسونه

۷- د کافر انوسره د مرستی کوونکو شرعی حکم د محمد بشير مدنی لیکنه / 1445 هـ ق کال / نور کتابخانه او کتابتون .

۸- د فلسطین د صحت عامې وزارت .

۹- د کافر انوسره د مرستی کوونکو شرعی حکم د محمد بشير مدنی لیکنه په تصرف سره .

۱۰- سازمان یمن فلسطین.

۱۱- شبکه البصرة الثلاثاء 30 ربيع الثاني 14 تشرین الثاني 1445 هـ ق .

۱۲- شفا خبری چینل.

۱۳- صحیح البخاري , المؤلف: أبو عبد الله، محمد بن إسماعيل بن إبراهيم بن المغيرة ابن بردزبه البخاري الجعفي تحقيق: جماعة من العلماء الطبعة: السلطانية، بالمطبعة الكبرى الأميرية، ببولاق مصر، ۱۳۱۱ هـ، بأمر السلطان عبد الحميد الثانيتم صَوَّرَهَا بعناية: د. محمد زهير الناصر، وطبعها الطبعة الأولى ۱۴۲۲ هـ لدى دار طوق النجاة - بيروت، مع إثراء الهوامش بتقييم الأحاديث لمحمد فؤاد عبد الباقي، والإحالة لبعض المراجع المهمة.

- ١٤- صحيح الجامع الصغير وزيادتهما مؤلف: أبو عبد الرحمن محمد ناصر الدين، بن الحاج نوح بن نجاتي بن آدم، الأشقودري الألباني (ت ١٤٢٠هـ) الناشر: المكتب الإسلامي.
- ١٥- صحيح مسلم بشرح النووي، (بيروت: دار إحياء التراث العربي، ط ٢، ١٣٩٢هـ).
- ١٦- صحيح ابن حبان لابن حبان، ناشر: مؤسسه الرساله، عام النشر: ١٤١٤ هـ ق، بيروت لبنان.
- ١٧- غزه - د فلسطين د معلوماتو مركز.
- ١٨- فتاوى كبرى: لابن تيميه رحمه الله / تحقيق محمد ومصطفى عبد القادر عطا / دارالكتب العلميه بيروت لبنان عام ٢٠١٠.
- ١٩- فلسطين آنلاين.
- ٢٠- المجتمع مجله كويت، ليكنه: سامح ابوالحسن / خانكړى خپرونه.
- ٢١- معا - خبری آژانس.
- ٢٢- الميادين خبری آژانس.
- ٢٣- نړی - فلسطين.

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library